

Abstractkatalog

Katalogen är sorterad efter tema. Klicka på rubrikerna nedan för att komma direkt till det avsnitt du är intresserad av.

- 🔥 **Akademins roll i samhällets omställning**
- 🔥 **Framtidens studenter**
- 🔥 **Lärande i teknikens era**
- 🔥 **Ledarskap**
- 🔥 **Samspel mellan lärare och studenter**
- 🔥 **Samverkan**

För fullständigt program, se <https://nu2026.mkon.se/app-program>

Akademins roll i samhällets omställning

Arbetsintegrerat lärande (AIL) och Arbetsintegrerat utbildning och undervisning (AIU) som policy och högskolepedagogisk praktik

Lena Sjöberg, Högskolan Väst

Ulrika Lundh Snis

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	arbetsintegrerat lärande (AIL), Arbetsintegrerad utbildning och undervisning (AIU), WIL, policy
Talare:	Lena Sjöberg
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:00
Sal:	Ledningsrummet

Sedan 2002 har Högskolan Väst regeringens uppdrag att utifrån ett högskolepedagogiskt perspektiv utveckla företeelsen arbetsintegrerat lärande (AIL) för studenter i högre utbildning. AIL är också en högskoleövergripande forskningsmiljö med tillhörande forskarutbildning. AIL har bland annat med utgångspunkt i ovanstående varit lärosätets profil under många år.

AIL är inte en företeelse som enbart förekommer på Högskolan Väst. AIL, eller Work-Integrated Learning (WIL) är ett internationellt etablerat forskningsfält som präglas av olika perspektiv på vad AIL kan utgöra och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Fältet kräver olika ontologiska och epistemologiska perspektiv som på olika sätt kan bidra till en djupare förståelse av de komplexa aspekterna av AIL och de metoder som används för att integrera lärande i såväl utbildning som i en social praktik. (Billet, 2024; Björck, 2020; Sunnemark et al, 2024). Att genomföra högskoleutbildningar arbetsintegrerade, har också uppmuntrats av regeringen, bland annat genom en satsning på Arbetsintegrerade lärarutbildningar (i budgetpropositioner från 2020) (UKÄ, 2025). Utgångspunkten då är att studier och arbete ska genomföras parallellt.

För att utveckla och tydliggöra den arbetsintegrerade profilen i utbildningsverksamheten på Högskolan Väst genomfördes ett AIL-certifieringsprojekt under perioden 2019-2024. Projektet drevs genom kollegiala workshops i vilka programföreträdare utvecklade sin AIL-kunskap. I certifieringsprojektet skulle dessutom samtliga programföreträdare skriva fram en rapport om på vilket sätt utbildningsprogrammen manifesterade AIL i utbildningen. Dessa rapporter bedömdes av en bedömargrupp utsedd av högskolans forsknings- och utbildningsnämnd (FUN).

Under 2024 initierades ytterligare ett utvecklingsprojekt på Högskolan Väst för att följa upp arbetet med AIL-certifieringarna. Inom ramen för detta projekt analyserades samtliga 43 tidigare formulerade och godkända AIL-certifieringsrapporter med syftet att skapa en epistemologisk referensram för AIL på lärosätet. Genom referensramen ämnar vi tydliggöra och stödja Högskolan Västs arbetsintegrerade profil med fokus på att stödja den arbetsintegrerade utbildnings- och undervisningsverksamheten (AIU) (Lundh Snis et al, 2025).

Utifrån ett vetenskapligt policysociologiskt perspektiv utgör de godkända AIL-certifieringsrapporterna en diskursiv manifestation av hur arbetsintegrerat lärande ska förstås och hanteras på lärosätet (Ball et al, 2012).

Vår presentation på NU-konferensen har därför dubbla syften. Utifrån ett vetenskapligt perspektiv kommer vi att presentera de diskursiva föreställningar som manifesterats i AIL-certifieringsrapporterna, men också hur de på olika sätt emanerar från fyra olika traditioner (anglosaxisk work-readiness, workplace learning, kunskapsfilosofi och pedagogisk/didaktisk/utbildningssociologisk). Presentationen har också ett högskolepedagogiskt syfte genom att presentera den pedagogiska och didaktiska begreppsram som idag är framskriven på lärosätet och som kan utmana och utveckla både WIL som internationell forskningsansats och AIL som politisk intention.

Referenser

Ball, S. J., Maguire, M. & Braun, A. (2012). How do schools do policy. Policy enactment in secondary schools. London: Routledge.

Billett, S. (2024). Constituting integration in work-integrated education and learning. Studies in continuing education. Ahead of print. <https://doi.org/10.1080/0158037X.2024.2363262>

Björck, V. (2020). The idea of academia and the real world and its ironic role in the discourse on work-integrated learning. Studies in continuing education, 42(1), 1-16. <https://doi.org/10.1080/0158037X.2018.1520210>

Lundh Snis, U., Areskoug Josefsson, K., Pennbrant, S., & Sjöberg, L. (2025). The Story of Going from Work-integrated Learning to Work-integrated Education: Contextualizing Policy in Practice. Proceedings of WIL'25: The 3rd International Conference of Work-Integrated Learning: Shaping the Future Landscape of Work-Integrated Learning.

Sunnemark, L., Sunnemark, F., Dahlquist, K., Gahnström, E., Assmo, P., & Piper, L. (2024). Bridging theory and practice through Work-Integrated Learning (WIL): critical perspectives on the conceptualisations of WIL at a university in Sweden. Critical studies in education, 65(4), 403-420. <https://doi.org/10.1080/17508487.2023.2294462>

UKÄ. (2025). Uppföljning av den pågående satsningen på arbetsintegrerad lärarutbildning Rapport 2025:6. Universitetskanslersämbetet.

Att levandegöra framtiden i högre utbildning: möjligheter och fallgropar

Elinor Adenling, Umeå universitet

Jonas Mollwing

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	futures literacy, framsynsmetodik, hållbar utveckling, gestaltning
Talare:	Elinor Adenling
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:30
Sal:	Catella

Rundabordssamtalet tar sin utgångspunkt i ett pågående universitetspedagogiskt utvecklingsprojekt vars fokus är att stärka studenternas futures literacy i relation till hållbar utveckling. Projektet, som bygger på forskning om nyckelkompetenser i relation till hållbarhet (Brundiens et al., 2021; Facer & Sriprakash, 2021; Redman & Wiek, 2021; Thayer, 2023), utforskar hur framsynsmetodik kan integreras i högre utbildning för att stödja studenters förmåga att föreställa sig och kritiskt värdera möjliga framtider. Syftet med samtalet är att diskutera och belysa pedagogiska möjligheter och utmaningar med framtidsorienterade arbetssätt i undervisningen samt att dela erfarenheter och hjälpas åt att kritiskt värdera innebörden av den här typen av kompetens.

Passet inleds med en kort presentation av projektet, Att levandegöra framtiden – framsynsmetodik som en del av undervisning för hållbar utveckling, där bakgrund och motiv belyses. Huvudidén är att stärka studenters förmåga att tänka bortom linjära problemlösningar och i stället utveckla en bredare möjlighetshorison, något som forskning och policy om strategisk framsyn lyfter fram som centralt i en tid av komplexa samhällsutmaningar (Hines et al., 2017; Vinnova, 2024). Här presenteras också en planerad pilotstudie där studenter på avancerad nivå arbetar med att skapa artefakter som gestaltar framtider som skulle kunna utvecklas fem, tio eller tjugo år framåt i tiden. Denna typ av kreativa arbetssätt har inspirerats av forskning inom design och possibility studies, där gestaltningar används för att öppna nya perspektiv och skapa rum för reflektion kring alternativa samhällsutvecklingar (Álvarez-Huerta et al., 2025; Dunne & Raby, 2013; Malpass, 2016; Glăveanu, 2023).

Efter presentationen förs samtalet vidare kring tre sammanlänkade teman:

1. Futures literacy som begrepp och kompetens. Vad är futures literacy för stort kompetens? Bör det ses som en nyckelkompetens och i så fall varför och på vilket sätt? Vilka möjligheter och fallgropar finns?
2. Didaktiska frågor. Vilka didaktiska frågor aktualiserar framtidsorienterade metodiker? Vad kan vara viktigt att tänka på? Hur kan man arbeta gestaltande inom utbildningar som traditionellt inte innehåller sådana inslag? Vilka för- och nackdelar kan finnas med att använda AI i sådana sammanhang?

3. Potentialer. Hur kan framtidsgestaltningar, önskvärda såväl som mer dystra, användas tillsammans med kritiska perspektiv för att synliggöra värden, maktordningar och möjliga skiften i det framtida samhället?

Förhoppningen är att samtalet ska bidra till idéutbyte om framtidsorienterade arbetssätt och ge deltagarna inspiration till hur sådana kan utvecklas och anpassas inom skilda ämnes- och undervisningskontexter.

Referenser

Álvarez-Huerta, P., Azkarate-Iturbe, O., Muela, A., & Larrea, I. (2025). Possibility thinking in higher education contexts. *Possibility Studies & Society*. <https://doi.org/10.1177/27538699251319619>

Brundiers, K., Barth, M., Cebrián, G., Cohen, M., Diaz, L., Doucette-Remington, S., Dripps, W., Habron, G., Harré, N., Jarchow, M., Losch, K., Michel, J., Mochizuki, Y., Rieckmann, M., Parnell, R., Walker, P., & Zint, M. (2021). Key competencies in sustainability in higher education—Toward an agreed-upon reference framework. *Sustainability Science*, 16, 13–29. <https://doi.org/10.1007/s11625-020-00838-2>

Dunne, A., & Raby, F. (2013). *Speculative everything: Design, fiction, and social dreaming*. MIT Press.

Facer, K., & Sriprakash, A. (2021). Reclaiming futures: Reforming education for the long term. *Futures*, 133, 102807. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2021.102807>

Glăveanu, V. (2023). Possibility spaces: An invitation to foster transformative experiences of the possible. *Possibility Studies & Society*, 1(4), 436–450. <https://doi.org/10.1177/27538699231214520>

Hines, A., Gary, J., Daheim, C., & van der Laan, L. (2017). Building foresight capacity: Toward a foresight competency model. *World Futures Review*, 9(3), 123–141. <https://doi.org/10.1177/1946756717715637>

Malpass, M. (2016). Critical design practice: Theoretical perspectives and methods of engagement. *The Design Journal*, 19(3), 473–489. <https://doi.org/10.1080/14606925.2016.1161943>

Redman, A., & Wiek, A. (2021). Competencies for advancing transformations towards sustainability. *Frontiers in Education*, 6. <https://doi.org/10.3389/educ.2021.785163>

Thayer, T. (2023). Identifying similarities and differences in sustainability education and foresight and futures education: A comparative analysis of competence frameworks. *On the Horizon*, 31(2), 95–109. <https://doi.org/10.1108/OTH-11-2022-0066>

Vinnova (2024). *Strategisk framsyn för innovation: Internationella insikter för att möta Sveriges framtida utmaningar*. Vinnova.

Elefanten i rummet – om högskolans ”osynliga” uppdrag rörande demokrati

Maria Wickenberg, Högskolan i Skövde

Birgit Persson

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	demokrati, styrdokument, uppdrag, MIK, litteracitet
Talare:	Maria Wickenberg & Birgit Persson
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:30
Sal:	Scania 2

Introduktion

”Den negativa utveckling vi ser på många håll i världen just nu understryker den betydelsefulla roll lärosätena har i ett demokratiskt samhälle” (UKÄ, 2025). Universitetens och högskolornas uppgift är ”stor och viktig. I sin mest grundläggande form kan den sägas vara att säkerställa kunskapens fortbestånd och utveckling i samhället” (UKÄ, 2025). I tider av förändring blir det därför än viktigare att säkerställa att de styrdokument som rör högskolans uppdrag för demokratin tas på allvar. Om så inte sker riskerar dessa frågor att förvandlas till allas och ingens ansvar. Vår uppfattning är att högskolans uppdrag för demokratin ter sig abstrakt och näst intill osynligt.

Medie- och informationskunnighet (MIK) är en del av det demokratiska lärandet (se Carlsson, 2023). MIK ”handlar om att förstå mediernas roll i samhället, kunna finna, analysera och kritiskt värdera information samt att kunna uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier och sammanhang.” (Myndigheten för psykologiskt försvar, 2025). Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) publicerade 2024 en slutrapport om integrering av MIK i utbildningarna. För att kunna uppfylla detta betonades vikten av samarbete mellan lärare och undervisande bibliotekspersonal.

Färdigheter såsom litteracitet och kritiskt förhållningssätt är viktiga förutsättningar för MIK och därmed indirekt också för demokratin, vilket bör avspeglas i lärosätenas utbildningar.

Syfte

Syftet med workshopen är att synliggöra högskolans uppdrag för demokratin samt motivera till att utveckla undervisningsmoment som främjar den.

Metod och upplägg

Workshopen består av tre delar:

1. Presentation av högskolans uppdrag för demokratin samt begreppet MIK och dess betydelse för densamma.
2. I det aktiverande undervisningsmomentet kommer deltagarna att tillsammans läsa styrdokument och reflektera enskilt och i grupp om betydelsen av att ta högskolans uppdrag för

att stärka demokratin på allvar samt vad som kan göras för att uppfylla uppdraget ur ett högskolepedagogiskt perspektiv.

3. Avslutningsvis delar vi med oss av förslag på undervisningsmoment som rör MIK och demokrati. Vi delar också med oss av exempel på ett lyckat integrerat samarbete mellan lärare och bibliotekspersonal.

Förväntat resultat

Under workshopen förväntas deltagarna komma till insikt om att högskolan har ett uppdrag för att stärka demokratin. Deltagarna motiveras också till att på sina respektive lärosäten finna lösningar för att uppfylla uppdraget. I detta ingår att utforska möjligheter till att skapa undervisningsmoment på kurser samt att initiera samarbete med annan undervisande personal, till exempel anställda vid högskolebibliotek.

Referenser

Carlsson, U. (2023). Hur ska begreppet medie- och informationskunnighet (MIK) förstås? <https://www.gu.se/sites/default/files/2023-04/Begreppet%20medie-%20och%20informationskunnighet%20%28MIK%29.pdf>

Myndigheten för psykologiskt försvar. (2025, 28 oktober). Ordlista. <https://mpf.se/hjalpmedel/ordlista>

SUHF Sveriges universitets- och högskoleförbund. (2024). Vägledning för integration av undervisning i medie- och informationskunnighet i högre utbildning (Slutrapport). <https://suhf.se/app/uploads/2024/02/Slutrapport-SUHF-MIK-2024-02-15.pdf>

UKÄ Universitetskanslersämbetet. (2025). Universitet och högskolor: Årsrapport 2025 (Rapport: 2025:11). https://www.uka.se/download/18.37ad5dd9197581831a8eb/1750147376047/UK%C3%84_%C3%85rsrapport_2025.pdf

Normkritik i praktiken. Studenters tillämpningar av lärdomar från en universitetskurs i normkritik som teori och praktik.

Anna Olovsson Lööv, Mittuniversitetet

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Normkritik, Högskolepedagogik, Tillämpning, Intervention
Talare:	Anna Olovsson Lööv
Session:	Session 1, 8 juni, 14:00–14:30
Sal:	Ledningsrummet

Begreppet normkritik är i grunden ett oxymoron. 'Norm' refererar till förstheden - det normala, självklara och hegemoniska. 'Kritik' innebär att ifrågasätta dominerande strukturer och det som uppfattas som självklara och rimliga (Padovan-Özdemir 2024). På liknande vis är begreppets resa från radikal aktivistisk strukturkritik till populariserat akademiskt ämne och statlig sanktionerad 'metod' för ökad likabehandling (Björkman 2024) motsägelsefull och ibland rakt av förbryllande. Normkritikens teoretiska och oxymoroniska utmaning utspelar sig i spännvidden mellan å ena sidan en neoliberal föreställning om att kunna realisera individens unika potential genom att vidga normer och å andra sidan en radikal förväntan om att fundamentalt konvertera existerande normer för att uppnå strukturell förändring och ökad jämlikhet (Canger & Padovan-Özdemir 2024).

Trots dessa etymologiska och ideologiska motsättningar är normkritik numera en väl etablerad pedagogisk praxis i Sverige och också objekt för ett antal kurser på högskolenivå runtom i landet både inom utbildnings- och genusvetenskap. Samtidigt vet vi lite om den empiriska tillämpningen av begreppet i samband med dessa kurser.

På Mittuniversitetet har vi haft en breddkurs i normkritik sedan 2020 och examinerat drygt 700 studenter i ämnet. När vi skapade kursen Normkritik som teori och praktik, ville vi integrera teori och praktik. Då kursen ges på distans utan schemalagda träffar eller interaktion via zoom, och med endast skriftliga inlämningar, så utgör tillämpningen av studenternas kunskaper textproduktion med analyser av praktik som andra utfört. För att också säkra att studenterna får en egen erfarenhet av att arbeta normkritiskt avslutas kursens praktikdel med att studenterna författar en manual för en normkritisk intervention i sin professionella eller privata kontext. I manualen ska de identifiera ett problem/utmaning som beror på snäva normer och med avstamp i de teoretiska och praktiska kunskaper som kursen erbjuder föreslå en intervention och beskriva hur de vill genomföra den och ta hand om de reaktioner den kan medföra. Det är manualens omsättning av teori till praktik som utgör grunden för vår undersökning av hur normkritisk kunskap tillämpas.

I denna presentation diskuterar vi resultaten från undersökningen av vad studenterna på dessa kurser skrivit fram som de mest angelägna frågor att 'hantera normkritiskt' och vilka teman, problem eller situationer de väljer att ta som utgångspunkt när de skriver sin avslutande manual. Genom en analys av manualerna bidrar vi till empiriskt grundad kunskap om normkritikens tillämpningar vilken kan ligga till grund för en ökad förståelse av vad normkritiska perspektiv kan bidra med i ett arbete för ökad jämlikhet.

Referenser

Björkman, Lotta (2024). Det normkritiska perspektivets utveckling i Sverige. Dansk Pædagogisk Tidsskrift, #3

Canger, Tekla & Padovan-Özdemir, Marta (2024): Kritik i, med och af normkritik. Dansk Pædagogisk Tidsskrift, #3

Padovan-Özdemir, Marta (2024): Utopi i normkritisk pædagogik. Dansk Pædagogisk Tidsskrift, #3

Att arbeta för omställning till ett hållbart samhälle genom undervisning och utbildning

Cecilia Enberg, Linköpings universitet

Anne-Kathrin Peters

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Lärande, Hållbarhet, Samhällsomställning
Talare:	Cecilia Enberg
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–15:30
Sal:	Ledningsrummet

Lärosätenas klimatnätverk bildades för att stötta svenska lärosäten i arbetet med omställningen till ett hållbart samhälle. I januari 2024 tilldelades vi (Cecilia Enberg och Anne-Kathrin Peters) ett uppdrag från nätverket med fokus på lärande för hållbarhet. Målet med uppdraget var att ta fram rekommendationer för hur Sveriges lärosäten kan arbeta med lärande för hållbarhet på ett sätt som stöttar omställningen till ett hållbart samhälle och en levande framtid. Under 2024–2025 har vi, tillsammans med en öppen och löst sammansatt arbetsgrupp bestående av ett 80-tal medlemmar från flertalet svenska lärosäten, arbetat med uppdraget.

Uppdraget redovisades i december 2025 i form av en slutrapport i två delar. Den första delen utgick från forskning om lärande för hållbarhet för att ge rekommendationer kring hur svenska lärosäten kan förändra sin utbildning och undervisning för att bidra till ett hållbart samhället. Den andra delen utgick från alla de workshops som vi har genomfört tillsammans i arbetsgruppen under den tid som uppdraget pågick och vars fokus har varit på att utforska hur olika aktörer inom svensk högre utbildning kan driva förändring för hållbarhet. Den innehåller flertalet goda exempel liksom ytterligare rekommendationer kopplat till de förändringar som behöver ske för att möjliggöra ett substantiellt och meningsfullt arbete med lärande för hållbarhet.

Vi vill få möjlighet att på NU 2026, under temat Akademins roll i samhällets omställning, få möjlighet att presentera vårt arbete och de rekommendationer som det resulterade i kring hur framtidens utbildning och undervisning för hållbarhet kan bedrivas.

Referenser

Inga referenser

Intryck – uttryck – avtryck: Samverkan mellan folkhögskola och högskola för att stärka övergången till akademiska studier

Jenny Antonsson, Högskolan Väst

Kaisa Nilsson, Karin Andersson, Jenny Hultgren Korkis

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Samverkan högskola/folkhögskola, HögskoleVux, Breddad rekrytering, Övergång till högre studier, Social och akademisk inkludering
Talare:	Jenny Antonsson
Session:	Session 2, 8 juni, 15:30–16:00
Sal:	Ledningsrummet

HögskoleVux är ett samverkansinitiativ där Högskolan Väst, Dalslands folkhögskola och Campus Dalsland arbetar för att stärka övergången till högre studier för deltagare som saknar grundläggande högskolebehörighet. I modellen läser folkhögskolans deltagare gymnasiegemensamma ämnen parallellt med en 15 hp-kurs, Introduktion till högskolestudier. Upplägget organiseras kring en fast inriktningsdag varje onsdag. Några gånger i månaden hålls undervisning och examinationer på Campus Dalsland i Bäckefors, och vid vissa tillfällen förläggs studierna till Högskolan Väst för att ge inblick i akademiska miljöer. Övriga onsdagar arbetar deltagarna med högskolans uppgifter på folkhögskolan, där folkhögskollärarna ger stöd i studieteknik, språk, planering och akademisk orientering. Detta skapar ett sammanhållet samarbete där högskolans krav och folkhögskolans pedagogik integreras.

Kursen omfattar fem delkurser som ger en bred och praktiskt förankrad ingång till akademiskt lärande. Deltagarna utvecklar förståelse för bildning, kunskap och akademiska traditioner och arbetar med läsning, skrivande, källkritik, muntlig diskussion samt grundläggande kunskaper om hållbar utveckling. Kursen tränar också analytiskt och kritiskt tänkande och ger utrymme för reflektion kring personliga mål och framtida studievägar. Folkhögskolans kompletterande stöd i studievana, språk, digitala tekniker och vardagsnära mentorskap stärker deltagarnas akademiska självkänsla och förutsättningar att ta steget vidare.

Intryck

Genom HögskoleVux möter deltagarna akademiska krav, språk och arbetssätt som ofta är nya för dem. Många har arbetarklassbakgrund och bär med sig skolmisslyckanden, psykisk ohälsa, neuropsykiatriska svårigheter eller lågt självförtroende. Kursen ger dem konkreta inblickar i högskolestudier: vetenskaplig litteratur, föreläsningar, seminarier och studiestrategier. Den fasta onsdagsstrukturen skapar kontinuitet och förutsägbarhet.

Uttryck

När intrycken omsätts i handling får deltagarna stöd av både folkhögskolan och Högskolan Väst. De skriver akademiska texter, läser artiklar, tränar källkritik, deltar i seminarier och arbetar ämnesövergripande, bland annat med hållbarhet. I detta utvecklar de gradvis ett eget akademiskt uttryck. Lärarstödet från folkhögskolan bidrar till att de vågar prova och misslyckas,

medan Högskolan Väst introducerar akademiska begrepp och förväntningar. Den nära samverkan gör det möjligt att väva samman teori, erfarenhet och livssituation och därmed stärka progressionen.

Avtryck

Avtrycken märks tydligt. En stor majoritet har gått vidare till högskolestudier. Deltagarna beskriver stärkt studietilltro, bättre strategier för lärande och en ny förståelse av akademiska studier. Även vår pedagogik har utvecklats genom fördjupade insikter om övergångsproblem, variationer i utbildningsbakgrund och behov av differentierat studiestöd. På regional nivå bidrar HögskoleVux till att höja utbildningsnivån i ett område där få tidigare tagit steget vidare till akademiska studier.

Referenser

Andersson, P., Colliander, H. & Harlin, E. (red.) (2025). Om folkhögskolan: en särskild utbildningsform för vuxna. (Andra upplagan). Studentlitteratur.

Gee, J. P. (2008). *Social Linguistics and Literacies*. Routledge

Fairclough, N. (2015). *Language and Power*. 3rd edition, Routledge.

Lea, M. R., & Street, B. V. (1998). Student writing in higher education: An academic literacies approach. *Studies in Higher Education*, 23(2).

Maton, Karl (2014). *Knowledge and Knowers – Towards a realist sociology of education*. Abingdon: Routledge.

Wingate, U. (2015). *Academic Literacy and Student Diversity. The Case for Inclusive Practice*. Multilingual Matters.

University without Walls – lärdomar från Ukraina om universitetsundervisning under krigstillstånd.

Magnus Hansson, Malmö universitet

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Universitet, Krig, Kris, Ukraina, Resiliens
Talare:	Marie Leijon
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	Ledningsrummet

Presentationens fokus är att presentera resultat från ett forskningsprojekt om hur högre utbildning organiserats utanför det traditionella klassrummet under kriget i Ukraina.

Som en följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har universiteten i Ukraina kommit att utveckla förändrade och nya metoder och platser för undervisning – oftast utanför det traditionella klassrummet. På grund av kriget har Ukrainas universitet tvingats till en modell som kommit att kallas 'university without walls' (Gurenko & Suchikova, 2023). Modellen 'walls' bygger vidare på kunskap som utvecklats under pandemin, med en digitala lösningar och flexibel modeller som kan anpassas till skiftande omständigheter.

I projektet, som är ett samarbete mellan Marinen, Malmö universitet och Örebro universitet ställs följande frågor:

- Vilka typer av lärandemiljöer skapas i en krigssituation?
- Vilka erfarenheter har relevanta aktörer – till exempel forskare, lärare och ledningspersoner både i Ukraina och Sverige – från undervisning i krigstid?
- Vilka slutsatser kan dras utifrån en svensk kontext?
- Vilka möjligheter och utmaningar kan identifieras i aktuell forskning?

Projektet använder en kvalitativ forskningsdesign med tre integrerade delar: en systematisk litteraturöversikt, dokumentanalys av interna militära rapporter samt intervjuer med svenska och ukrainska aktörer. I presentationen kommer vi att dela resultat från projektets första del – litteraturstudien. Teoretiskt vilar projektet på kompletterande teoretiska perspektiv som tillsammans möjliggör en djupgående analys av undervisning och lärande i kontexter präglade av krig och kris. Projektet berör utbildning under krig, och i litteraturstudien utgår vi bland annat från perspektiv på utbildningsresiliens och krispedagogik för att förstå hur utbildningssystem och aktörer anpassar sig till extrema förhållanden samt hur lärare och institutioner upprätthåller undervisning trots störningar och hot (se ex Shah et al., 2020; Tarricone et al., 2021).

De tentativa resultaten från litteraturstudien pekar mot en omdefinition av vad ett hållbart universitet kan vara – bortom det traditionella fysiska universitetet. Andra lärdomar är hur ett lärosäte hanterar sociala och relationella kriser, samt hur man underhåller en innovativ kultur, som förbereder institutioner att på kort tid anpassa sig till olika oförutsägbara händelser – det kan handla om krig, pandemier eller andra typer av kriser.

Referenser

Gurenko O., Suchikova Y. (2023). The Odyssey of Ukrainian Universities: From quality assurance to a culture of quality education. *Management in Education*, 1-5.

Shah, R., Paulson, J., & Couch, D. (2020). The rise of resilience in education in emergencies. *Journal of Intervention and Statebuilding*, 14(3), 303-326.

Tarricone, P., Mestan, K., & Teo, I. (2021). Building resilient education systems: A rapid review of the education in emergencies literature. Australian Council for Educational Research.

Vad, var, hur länge och med vem – en studie av universitetslärares arbetsuppgifter

David Rosenlund, Malmö universitet

Pernilla Fröjd, Tone Försund, Fransson Hedberg, Håkansson Ylva, Persson-Fischier Jessica, Persson-Fischier Ulrika, Hillevi Prell, Börje Rehn, Pia Thimgren, Jessica Zaar

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Arbetsuppgifter, Undervisningsmiljö, Universitetslärare, Profession, Kollaborativ forskning
Talare:	David Rosenlund
Session:	Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal:	Ledningsrummet

Att vara verksam som lärare i högre utbildning innebär att hantera ett flertal olika arbetsuppgifter (van Dijk et al. 2020) vilka innehåller aspekter som kan uppfattas som stressframkallande (Ross et al. 2024). Dessutom leder finansieringssystemet till att tilldelningen av resurser för undervisning minskar, vilket för med sig att lärare för varje år ska utföra fler arbetsuppgifter på samma tid som tidigare (Gustavsson 2022). För att bidra med ny kunskap om universitetslärares arbetssituation efter pandemin är syftet med den studie vi presenterar att undersöka vilka arbetsuppgifter universitetslärare i Sverige ägnar sig åt i yrkespraktik och hur de tänker kring dessa.

Studiens design, inspirerad av practitioner enquiry, innebär att elva universitetslärare tillsammans har formulerat såväl frågeställning som undersökningsmetod och gemensamt analyserat det insamlade materialet. Datainsamlingen har genomförts med strukturerade dagböcker där 25 universitetslärare, verksamma på fyra olika lärosäten, dokumenterat sina arbetsuppgifter. Dagböckerna innehåller uppgifter om aktivitetens typ, vilka personer som var involverade, tidsåtgång samt om aktiviteten ägde rum i en digital eller analog miljö. Dessutom innehåller mallen frågor av reflekterande karaktär för att fånga upp informanternas tankar om arbetsuppgifterna. Metoden möjliggjorde en detaljerad kartläggning av arbetspraktiken, vilket vi menar bidrar med viktiga insikter om både synliga och mindre synliga dimensioner av lärares arbetsuppgifter. Materialet bearbetades med tematisk analys för att urskilja både mer empirinära kategorier och att formulera mer övergripande teman, där avsikten var att identifiera såväl mönster som variation i det insamlade materialet. På ett teoretiskt plan använder vi ramverket University Teacher Expertise (UNITE) (van Dijk et al. 2020) som verktyg för att skapa en förståelse för de mönster och variationer som vi ser i materialet.

Preliminära resultat indikerar att universitetslärare rör sig mellan flera olika miljöer under en dag, bland dessa finns både digitala och analoga miljöer representerade, och även att det finns en variation med såväl dagar med många olika arbetsuppgifter och interaktioner med ett stort antal individer, som dagar där det finns möjlighet att rikta fokus mot mer specifika arbetsuppgifter. Det mesta pekar på att deltagare i studien har en majoritet av sin arbetstid fördelad på många olika arbetsuppgifter.

Genom att synliggöra innehåll och grad av och komplexitet i universitetslärares arbetsuppgifter bidrar studien både till den vetenskapliga och den samhälleliga diskussionen om situationen för lärare i högre utbildning efter pandemin.

Studien är en del av projektet "Universitetslärarprofession i post-pandemiska hybrida lärandemiljöer", finansierat av VR (Dnr 2021-03669).

Referenser

- Gustavsson, M. (2022). Från automatisk uppräknings till automatiska avdrag: Finansieringsmodeller för högre utbildning 1958–2021. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 124(1).
- Ross, P. M., Scanes, E., & Locke, W. (2024). Stress adaptation and resilience of academics in higher education. *Asia Pacific Education Review*, 25(4), 829-849.
- van Dijk, E. E., van Tartwijk, J., van der Schaaf, M. F., & Kluijtmans, M. (2020). What makes an expert university teacher? A systematic review and synthesis of frameworks for teacher expertise in higher education. *Educational Research Review*, 31, 100365.

Flexibla och digitala utbildningsmodeller för breddad rekrytering av studenter – erfarenheter från Institutet för Gerontologi vid Hälsohögskolan i Jönköping

Charlotta Nilsen, Högskolan i Jönköping

Rosita Nyman, Therése Bielsten, Marie Ernsth Bravell, Anette Johansson, Ingemar Kåreholt, Jonas Sandberg, Sofi Fristedt

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Breddad rekrytering, Gerontologi, Livslångt lärande, Digitalisering, Pedagogisk utveckling
Talare:	Charlotta Nilsen
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:15
Sal:	Ledningsrummet

Bakgrund: En åldrande befolkning ökar behovet av kompetens inom gerontologi – studier om åldrande och äldre personers hälsa och livsvillkor. För att möta detta komplexa behov krävs vidareutbildning i multi- och interprofessionella kontexter (Beltran & Miller, 2020; Schapmire et al, 2018, och utbildningar som kan kombineras med ett yrkesliv (Castro & Tumibay, 2021). En bred målgrupp av personer i olika professioner som möter äldre personer, eller arbetar strategiskt med frågor som rör en åldrande befolkning, behöver möjliggöras kompetenshöjning för att säkerställa professionell utveckling och implementering av evidensbaserad kunskap och gerontologiska perspektiv. Flexibla studiemiljöer för grupper som traditionellt sett inte studerar på högskolenivå och för personer som vill kombinera högskolestudier med arbetsliv är därmed centralt. Institutet för gerontologi (IFG) har sedan 1970-talet utvecklat kurser för en bred målgrupp och var pionjärer med distansutbildning via radio och tv. Idag krävs fortsatt utveckling av flexibla och digitala utbildningsmodeller, inte minst med AI:s intåg, för att nå fler grupper av studenter och säkerställa en hög nivå på utbildningen.

Syfte: Att visa hur flexibla och digitalt stödda utbildningsmodeller kan främja yrkesverksamma att ta steget till en högskoleutbildning inom ämnesområdet gerontologi samt möjliggöra vidareutbildning och livslångt lärande i en multi- och interprofessionell kontext.

Metod och genomförande: I samband med utvecklingsarbete vid IFG utvärderas och utvecklas pedagogiska tillvägagångsätt, flexibla och digitala utbildningsmodeller och verktyg med hjälp av både kvalitativa och kvantitativa data. Material från kursvärderingar, enkätundersökning hos alumner från magisterprogrammet i gerontologi, samtal med studenter och alumner kring IFG:s kurser, antagningsstatistik, genomströmningsantal, uppgiven orsak på blankett för studieuppehåll, samt kvalitativa erfarenheter hos personal analyseras och sammanställs.

Resultat: Preliminära resultat visar att flexibla upplägg och digitala lösningar ökar tillgänglighet och motivation hos yrkesverksamma från olika professioner. Däremot ser vi en utvecklingspotential i att höja genomströmningsantal, något som till viss del beror på selektion av sökande till våra kurser och program.

Slutsats: Flexibla och digitala utbildningsmodeller spelar en avgörande roll i arbetet med att bredda rekrytering av studenter till högre utbildning inom gerontologi och främja livslångt lärande. Genom att erbjuda varierade studieformer, sänka trösklar för deltagande och tillhandahålla både pedagogiskt och socialt stöd kan lärosäten nå grupper som traditionellt sett är underrepresenterade i akademien, vilket stärker kompetensförsörjningen inom äldreområdet. Flexibla och digitala utbildningsmodeller är centrala verktyg för att nå ett tillgängligt och inkluderande utbildningssystem. IFG:s erfarenheter visar hur detta kan omsättas i praktiken.

Referenser

Beltran, S. J., & Miller, V. J. (2020). Breaking out of the silo: A systematic review of university-level gerontological curricula in social work and nursing programs. *Journal of Social Work Education*, 56(4), 753-778.

Castro, M. D. B., & Tumibay, G. M. (2021). A literature review: efficacy of online learning courses for higher education institution using meta-analysis. *Education and Information Technologies*, 26(2), 1367-1385.

Schapmire, T.J., Head, B.A., Nash, W.A., Yankeelov, P.A., Furman, C.D., Wright, R.B., Gopalraj, R., Gordon, B., Black, K.P., Jones, C., Hall-Faul, M., Faul, A.C. (2018). Overcoming barriers to interprofessional education in gerontology: the Interprofessional Curriculum for the Care of Older Adults, *Advances in Medical Education and Practice*, 109-118

Design som verktyg för reflexivitet i vårdutbildningar

Britta Teleman, Högskolan i Halmstad / Göteborgs Universitet

Anna Isaksson

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Normer, Normkritisk Pedagogik, Spekulativ Design, Vårdutbildning, Reflexivitet
Talare:	Britta Teleman
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Poster

Syfte, bakgrund och forskningsanknytning:

Denna studie syftar till att undersöka hur spekulativ och normkritisk design kan stödja reflexivt tänkande och stärka normmedvetenhet bland vårdstuderande. För att bättre rusta framtidens vårdpersonal finns en efterfrågan på utbildningsverktyg som främjar personcentrering, normmedvetenhet och reflexivitet (Castillo et al., 2025; Wallengren, 2025). Samtidigt visar forskning att interaktiva lärandeformer påverkar beteenden i högre grad än traditionella utbildningsverktyg (Lazarowitz et al., 2025), och att scenarier och artefakter kan främja engagemang och reflektion i heterogena grupper (Maye & Brodersen Hansen, 2025). Denna studie undersöker därför ett nytt verktyg för att diskutera normer i utbildningar, baserat på normkritisk design och ett interaktivt workshopformat. Normkritisk design används i syfte att synliggöra och utmana kontextuella normer genom visuell kommunikation som är lätt att ta till sig. Versionen som testas fokuserar på barn i vårdkontexter mot bakgrund av att vårdaktörer har svårt att leva upp till barns lagstadgade rätt till delaktighet i sin vård (t.ex. Carlsson, Nygren, & Svedberg, 2018).

Metod och genomförande:

I studien testas verktyget genom det tilltänkta workshopformatet där deltagare delas upp i mindre diskussionsgrupper. Verktyget innehåller bilder på fyra spekulativa produkter som fokuserar på olika normrelaterade barriärer för barns delaktighet som forskningen identifierat, samt tillhörande diskussionsfrågor. I formatet ingår även en kort introduktion till barns rättigheter. Verktyget har nyligen testats tillsammans med vårdpersonal från tre organisationer samt studenter och lärare från två sjuksköterskeutbildningar. Den insamlade feedbacken utgör ett centralt underlag för vidareutveckling av verktyget. Samtliga grupper upplevde att verktyget främjade meningsfulla diskussioner kring normer och den aktuella studien kommer att fokusera på de samtal som uppstod inom huvudmålgruppen, det vill säga studenterna. Under våren kommer därför ytterligare workshops att genomföras med studenter från fler utbildningar. Även en digital version av workshopen ska testas för att öka tillgängligheten i verktyget.

Data och analysmetod:

Data utgörs av ljudupptagningar från tidigare och planerade workshops med studenter. Planerad analysmetod är Interpretive Description, där ett sociotekniskt perspektiv möjliggör insikter om vad i verktyget som bidrar, alternativt hämmar, reflexiva diskussioner.

Förväntat resultat och relevans:

Vi förväntar oss kunna dra slutsatser om hur denna typ av verktyg kan bidra till reflexiva diskussioner och normmedvetenhet hos vårdstuderande. Kunskapen kommer framförallt att vara användbar inom högskolepedagogisk praxis och forskning som fokuserar på utveckling av pedagogiska verktyg för normförändring. Projektet kan samtidigt inspirera till transdisciplinära arbetssätt då det lyfter potentialen i att kombinera normkritisk pedagogik och designmetodik.

Referenser

Carlsson, I. M., Nygren, J. M., & Svedberg, P. (2018). Patient participation, a prerequisite for care: A grounded theory study of healthcare professionals' perceptions of what participation means in a paediatric care context. *Nursing open*, 5(1), 45-52.

<https://doi.org/https://doi.org/10.1002/nop2.106>

Castillo, I. A., Dahlborg, E., Arveklev, S. H., & Tengelin, E. (2025). Norm-Critical Teaching in Practice? An Observational Study of a Campus-Based Clinical Learning Environment in Nursing Education. *Journal of Contemporary Ethnography*, 54(2), 170-197.

<https://doi.org/10.1177/08912416241305125>

Lazarowitz, R., Taqi, D., Lee, C., Boruff, J., McBain, K., Majnemer, A., Bussi eres, A., & Dahan-Oliel, N. (2025). Knowledge Translation Interventions to Increase the Uptake of Evidence-Based Practice Among Pediatric Rehabilitation Professionals: A Systematic Review. *Physical & Occupational Therapy In Pediatrics*, 45(2), 119-152.

Maye, L., & Brodersen Hansen, N. (2025). Involvement of autistic adults in the participatory design of technology: a scoping review. 2025 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems, Yokohama, Japan.

Wallengren, C. (2025). Students need to get more person-centred care knowledge and tools: Some highlights from LearnPCC conference. University of Gothenburg. Retrieved March 24 from

[https://www.gu.se/en/news/students-need-to-get-more-person-centred-care-knowledge-and-tools-some-highlights-from-learnpcc-](https://www.gu.se/en/news/students-need-to-get-more-person-centred-care-knowledge-and-tools-some-highlights-from-learnpcc-conference?utm_campaign=cmp_3278225&utm_source=getnewsletter&utm_medium=email)

[conference?utm_campaign=cmp_3278225&utm_source=getnewsletter&utm_medium=email](https://www.gu.se/en/news/students-need-to-get-more-person-centred-care-knowledge-and-tools-some-highlights-from-learnpcc-conference?utm_campaign=cmp_3278225&utm_source=getnewsletter&utm_medium=email)

Art Education in Transformation: Reconstruction and Subject Development for Visual Arts in the Revised Primary Teacher Education

Tarja Karlsson Häikiö, Göteborgs universitet

Margaretha Häggström

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Visual arts, Primary Teacher Education, Policy reforms, Enactment, Primary school
Talare:	Tarja Karlsson Häikiö
Session:	Session 4, 9 juni, 12:15–12:45
Sal:	MA

In Sweden the education in visual arts (Sw. Bild) for student teachers in primary teacher education consists of 30 HEC at many universities in Sweden. In the research project Art Education in Transformation: Reconstruction and Subject Development for Visual Arts in the Revised Primary Teacher Education, financed by the Swedish Research Council 2025-2027, the conditions for this specialization in visual arts is investigated.

Background/problem area: School reforms and reforms in teacher education are recurrent in Sweden and new reforms have been presented 2011 and 2022 (SNAE, 2022). In the 3-year research project the school and policy reforms are in focus. The implementation of policy is often challenged by differences between the policy formulation level and the school practice, creating a gap between curricular aims and educational practice (Chapman et al., 2018). Different educational backgrounds risk to arise conflicting professional positionings between teachers (Lindström, 2008) advocating different subject conceptions and approaches to the subject, leading to lacking equivalence that affects students.

Aim/research question: The aim is to investigate how visual arts education is conceptualised and enacted within courses offered at seven Swedish Primary Teacher Education Programmes (F–6). This, due to the 2011 school reform, changes in curriculum 2022 (Lgr22) and an ongoing reforms for teacher education (SOU2025:19). The guiding research question is: - How do policy reforms affect the conditions for primary teacher education?

Research method and theoretical framework: Lackey and Huxhold (2016) describe the challenges in adapting reforms in art education. In relation to the reforms and the current state of research there is need to understand how teaching in visual arts in primary teacher education is enacted, changed and developed (Ball et al., 2012). The study investigates the work teacher educators do in adapting and enacting reforms. The research method consists of an ethnographic approach where data is gathered through interviews, field notes and documented visual material from Primary Teacher Education Programmes participating in the study. The analysis builds on Bernstein's (2003) concepts of classification and framing.

Result/Impact: This underlines the value of the study to understand and improve the teaching and the work culture in higher education. There is a lack of research and the project contributes

with a national picture in Swedish primary teacher education with significance for how the art educational field can identify and challenge traditional concepts of the subject. During the presentation, some results, drawing from ongoing part studies, will be presented.

Referenser

Ball, S., Maguire, M. & Braun, A. (2012). How schools do policy. Policy Enactments in Secondary Schools. Routledge.

Bernstein, B. (2003). Class, codes and control: Towards a theory of educational transmission (Vol. 3). Psychology Press.

Chapman, S., Wright, P., & Pascoe, P. (2018). Arts curriculum implementation: "Adopt and adapt" as policy translation. ARTS EDUCATION POLICY REVIEW, 119(1), 12–24.

Lackey, L., & Huxhold, D. (2016). Arts Integration as School Reform: Exploring How Teachers Experience Policy. Arts Education Policy Review, 117(4), 211-222.

Lindström, L. (2008). Mediated action and aesthetic learning. Themes in Swedish studies 1995-2008. I L. Lindström (red.). Nordic visual arts education in transition. A research review. Vetenskapsrådet.

The Swedish National Agency for Education [SNAE] [Skolverket] (2011). The Curriculum for Compulsory School, Preschool Class and School-Age Educare (Lgr11) [Sw. Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, Lgr11].

The Swedish National Agency for Education [SNAE] [Skolverket] (2022). The Curriculum for Compulsory School, Preschool Class and School-Age Educare (Lgr22) [Sw. Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022, Lgr22].

Lärdomar från att kontinuerligt utveckla en workshop om interprofessionellt lärande för verksamma inom hälso- och sjukvården, vad blir nästa steg?

Henrik Lerner, Marie Cederschiöld högskola

Tema: Akademiens roll i samhällets omställning

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Interprofessionellt lärande (IPL), verksamhetsförlagd utbildning (VFU), samverkan, pedagogisk fortbildning, generiska kompetenser

Talare: Henrik Lerner och Helena Brodin

Session: Session 4, 9 juni, 12:15–12:45

Sal: Ledningsrummet

Vi vill presentera vårt arbete med att utveckla den pedagogiska kompetensen kring interprofessionellt lärande (IPL) för handledare verksamma inom verksamhetsförlagd utbildning i Stockholmsregionen. I flera års tid har vi i samverkan mellan lärosäten vidareutvecklat en workshop med mål att lära om IPL utifrån ett studentcentrerat perspektiv inom Region Stockholm. Den har i genomsnitt getts en gång per termin för en interprofessionell målgrupp som en samverkan mellan akademi och arbetsliv. IPL ses som en grundförutsättning för att möta flera av de hot vi står inför i samhället såsom klimatförändringar, nya smittsamma sjukdomar och geopolitisk instabilitet – vi behöver samarbeta över professionsgränser och lära oss hur det går till (World Health Organization, 2010). Vi utgår från Barr m. fl. (2005) definition av IPL kompetens som är: förmågan att samverka med andra professioner, att ha kunskap om, förståelse för och respekt för andra professioners funktion, roll och ansvar. Målet är att ge deltagarna en grundkunskap om IPL och att ge verktyg för att utveckla interprofessionella lärmoment i den pedagogiska miljön på deras arbetsplats. Workshopen bygger på att deltagarna delar med sig till varandra av såväl goda exempel som exempel med utvecklingsbehov. Fokus i workshopen blir främst på generiska kompetenser (se exempelvis Murdoch-Eaton & Whittle, 2012) och vad som händer med dem i IPL. Dessa kompetenser inkluderas inte alltid i kursmål i högskolekurser, men förväntas ändå kunna användas i arbetslivet. Även hierarkier mellan professioner och dess inverkan på lärande och samarbete berörs under workshopen.

I konferensens presentation kommer vi att ta upp vår design av workshopen, vår progression i hur vi förändrat innehållet och våra lärdomar av vårt arbetssätt samt få möjligheter till synpunkter som kan leda till utveckling. Vi kommer också säga något om möjligheten att överföra vårt arbetssätt till andra utbildningssammanhang för att synliggöra IPL och generiska kompetenser.

Referenser

Barr, H., Koppel, I., Reeves, S., Hammick, M., & Freeth, D. (2005). *Effective interprofessional education: Argument, assumption and evidence*. Oxford: Blackwell Publishing.

Murdoch-Eaton, D., & Whittle, S. (2012). Generic skills in medical education: developing the tools for successful lifelong learning. *Med Educ.* (1):120-8. doi: 10.1111/j.1365-2923.2011.04065.x. PMID: 22150203.

World Health Organization. (2010). *Framework for action on interprofessional education & collaborative practice*. <https://www.who.int/publications/i/item/framework-for-action-on-interprofessional-education-collaborative-practice>

Högre utbildning i korskelden: Hur gör vi och hur gör de andra med AI, examinationer, kursmål och tillgänglighet?

Helena Reierstam, Stockholms universitet

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	AI, examination, kompetenser, tillgänglighet, Omställning
Talare:	Helena Reierstam
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:15
Sal:	Ledningsrummet

Just nu är intresset stort kring generativ AIs påverkan på examinationer. Frågorna kretsar ofta runt rättssäkerhet, studenters (otillbörliga) användning av generativ AI, skrivna texters existensberättigande som examinationsform och alternativa examinationssätt (Corbin m.fl., 2025; Gamage m.fl., 2022; Kamak m.fl., 2024; Kizilcec m.fl., 2024; Lye & Lim, 2024; Oldfield m.fl., 2012; Xia m.fl., 2024). Vid sidan om detta fokus på examinationspraxis och AI-policy finns ett par frågor som inte alltid är lika uttalade, den om studenters lika respektive olika tillgång till AI liksom vilka kompetenser som blir relevanta och inte i våra kursmål.

I den här presentationen delas intryck från ett pågående post dok-projekt som har som syfte att kartlägga och analysera AIs påverkan på examinationsprocesser, kompetensmål och synen på AI-literacitet i högre utbildning. I en jämförande delstudie analyseras högre utbildnings respons och AI-beredskap vid ett antal svenska och utländska lärosäten, bl.a. i Spanien och Australien. Data bygger på intervjuer med universitetslärare/studierektorer, analys av kursplaner/policydokument samt en enkät som gick ut till svenska lärosäten under hösten 2025. Det teoretiska analysen kombinerar teori om AI beredskap (eg. Wang m.fl., 2023) med bedömningslitteracitetsmodeller (Reierstam, 2024; Xu & Brown, 2016).

Studier och rapporter från bl.a. näringsliv och media på flera håll i världen konstaterar att högre utbildning befinner sig i en tid av både yttre och inre tryck med behov av omställning för att leda utveckling och inte tappa i relevans. Det talas om att högre utbildning inte hänger med, att det finns behov att transformera, vilket medför spänningar apropå om vi ska utbilda för anställningsbarhet eller för egen förkovran och bildning (Bast et al., 2019; Leišytė et al., 2023). I tider av snabba förändringar behöver högre utbildning hjälpas åt att samla kunskap för att vara huvud och inte svans. Baserat på likheter och kontraster som framkommit i den aktuella studien ämnar den här presentationen bidra med en jämförande översikt över de olika kontexternas aktuella respons, AI-beredskap och bedömningslitteracitet vilket förhoppningsvis även kan öppna för gemensam reflektion och kunskapsutbyte.

Referenser

- Bast, G. (2019). The Future of Education and Labor. I G. Bast, E. G. Carayannis, & D. F. J. Campbell (Red.), *The Future of Education and Labor* (s. 9–19). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-26068-2_2
- Corbin, T., Bearman, M., Boud, D., & Dawson, P. (2025). The wicked problem of AI and assessment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 0(0), 1–17. <https://doi.org/10.1080/02602938.2025.2553340>
- Gamage, K. A. A., Pradeep, R. G. G. R., & De Silva, E. K. (2022). Rethinking Assessment: The Future of Examinations in Higher Education. *Sustainability*, 14(6), 3552. <https://doi.org/10.3390/su14063552>
- Kamak, R., Debo, D., & Saaida, M. (2024). Challenges of AI in higher education Introduction.
- Kizilcec, R. F., Huber, E., Papanastasiou, E. C., Cram, A., Makridis, C. A., Smolansky, A., Zeivots, S., & Radulescu, C. (2024). Perceived impact of generative AI on assessments: Comparing educator and student perspectives in Australia, Cyprus, and the United States. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 7, 100269. <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2024.100269>
- Leišytė, L., Dee, J. R., & van der Meulen, B. J. R. (Red.). (2023). *Research Handbook on the Transformation of Higher Education*. I *Research Handbook on the Transformation of Higher Education*. Edward Elgar Publishing. <https://www.elgaronline.com/edcollbook/book/9781800378216/9781800378216.xml>
- Lye, C. Y., & Lim, L. (2024). Generative Artificial Intelligence in Tertiary Education: Assessment Redesign Principles and Considerations. *Education Sciences*, 14(6), Article 6. <https://doi.org/10.3390/educsci14060569>
- Oldfield, A., Broadfoot, P., Sutherland, R., & Timmis, S. (2012). Assessment in a Digital Age: A research review. *Technology Enhanced Assessment*.
- Reierstam, H. (2024). Assessment of content and language: The case of CLIL, EMI, and multilingual contexts. I *Transnational Approaches to Bilingual and Second Language Teacher Education*. Routledge.
- Wang, X., Li, L., Tan, S. C., Yang, L., & Lei, J. (2023). Preparing for AI-enhanced education: Conceptualizing and empirically examining teachers' AI readiness. *Computers in Human Behavior*. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107798>
- Xia, Q., Weng, X., Ouyang, F., Lin, T. J., & Chiu, T. K. F. (2024). A scoping review on how generative ar

What Counts as a Sustainability Thesis? Evaluating the GUSTA Award at the University of Gothenburg (2019–2025)

Kassahun Weldemariam, Göteborgs universitet

Johan Boman, Eddi Omrcen

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Sustainability education, Assessment cultures, Higher education, Evaluative criteria, Knowledge politics
Talare:	Johan Boman och Eddi Omrcen
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:15
Sal:	MB

As higher education institutions globally commit to driving sustainable development in line with Agenda 2030, there is growing attention to how sustainability is taught, learned, and assessed (Brundiers et al., 2021; Gozin & Hatami, 2024). Student research - resulting in Bachelor's and Master's theses - occupies a unique space where individual students must grapple with complex sustainability issues, translate interdisciplinary knowledge into academic work, and demonstrate evaluative judgement (Basheer et.al., 2024; Duda et.al., 2024). Yet, while scholarship on sustainability education and competencies has matured, how the quality and value of sustainability-oriented thesis work is defined, negotiated, and institutionalised within university evaluative systems remains underexplored (Leal Filho et.al., 2025; Sundemo et al., 2025).

This study examines the Gothenburg University Sustainability Thesis Award (GUSTA) as a idea where notions of academic rigour, societal relevance, creativity, and holistic sustainability engagement are routinely contested. GUSTA is a cross-faculty institutional initiative at the University of Gothenburg that recognises outstanding sustainability-related theses. The first GUSTA awards were given in 2019 and by operating across eight faculties, GUSTA invites nominations from diverse disciplinary, methodological, and epistemological traditions, making it an ideal empirical arena to investigate evaluative cultures and the politics of sustainability knowledge.

Drawing on qualitative interviews with award committee members, supervisors, and previous awardees, along with document analysis of award criteria, jury reports, and application forms from 2019 to 2025, this study opens up for discussions about:

- (1) How do different actors define what counts as a “high-quality” sustainability thesis?
- (2) What explicit and implicit criteria inform GUSTA's selection processes?
- (3) How do tensions between disciplinary expectations, holistic sustainability engagement, creativity, and solution orientation play out in evaluative practice?

By engaging with contemporary work on sustainability assessment and evaluation cultures in higher education (Jungbador et al., 2025; Farinha et al., 2020), the research highlights how awards like GUSTA not only recognise certain forms of student research but also shape institutional signals about valued sustainability knowledge and competencies. This contributes to

broader debates on Education for Sustainable Development, evaluation as performative practice, and the challenges of integrating sustainability into academic assessment (Jungbadoor et.al., 2025). The study offers insight into how evaluative practices mediate the institutionalisation of sustainability learning and opens up for discussions on what this means for transformative change in higher education.

Referenser

References

- Basheer, N., Ahmed, V., Bahroun, Z., & Anane, C. (2024). Exploring sustainability assessment practices in higher education: a comprehensive review through content and bibliometric analyses. *Sustainability*, 16(13), 5799.
- Brundiars, K., Barth, M., Cebrián, G., Cohen, M., Diaz, L., Doucette-Remington, S., ... & Zint, M. (2021). Key competencies in sustainability in higher education—toward an agreed-upon reference framework. *Sustainability science*, 16(1), 13-29.
- Duda, R. F., Gauthier, F. O., & Pacheco, R. C. (2024). Mapping theses related to the sustainable development goals in a Brazilian higher education institution using artificial intelligence. In *EDULEARN24 Proceedings* (pp. 4923-4928). IATED.
- Farinha, C. S., Caeiro, S. S., & Azeiteiro, U. (2020). Universities speak up regarding the implementation of sustainable development challenges: The case of Portugal. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 21(3), 465-506.
- Gozin, F., & Hatami, J. (2024). Integrating sustainability in higher education curriculum: Big Ideas for Change (A Review Article). *The International Journal of Learning Space Studies (IJLSS)*, 1(1), 32-51.
- Jungbadoor, K. P., Hong, X., Liu, L., Zhu, Y., Huang, X., Teeroovengadum, V., ... & Coates, H. (2025). SDG rubrics for higher education: framework design, indicator development, and practical applications. *Tertiary Education and Management*, 31(1), 65-104.
- Leal Filho, W., Viera Trevisan, L., Sivapalan, S., Mazhar, M., Kounani, A., Mbah, M. F., ... & Abzug, R. (2025). Assessing the impacts of sustainability teaching at higher education institutions. *Discover Sustainability*, 6(1), 227.
- Sundemo, M., Löfgren, Å., Yu, Y., & Scheidegger, S. (2025). Mapping sustainability in higher education: a natural language processing analysis of student theses. *Higher Education*, 1-23.

Röster, riktningar och vägval – högskolepedagogikens omdaning i Sverige

Linda Bradley, Göteborgs universitet

Patrik Lilja, Sylva Frisk, Mona Lundin, Sylvi Vigmo, Elin Nordenström, Ann-Marie Eriksson

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	högskolepedagogik, Organisatorisk förändring, Universitetsstrategier, Professionell lärarutveckling
Talare:	Linda Bradley
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Catella

Den högskolepedagogiska kartan i Sverige ritas just nu om. Under det senaste decenniet har allt fler lärosäten förändrat sina strukturer för högskolepedagogisk utveckling (Ryegård & Winka, 2025; Stigmar, m.fl. 2025). Två parallella rörelser kan skönjas. Den ena innebär förstärkning av forskning om högre utbildning till exempel genom strategiska satsningar på forskningsmiljöer och rekrytering av lektorer i högskolepedagogik. Den andra är en nedmontering av högskolepedagogiska enheter vid flera lärosäten, vilket väcker frågor om vilka funktioner som anses strategiskt viktiga – och vilka som riskerar att marginaliseras.

Detta rundabordssamtal syftar till att skapa en diskussion om det pågående skiftet i hur universitetet tillhandahåller stöd för högskolepedagogisk utveckling och hur den vetenskapliga basen stärks. I detta rundabordssamtal deltar fyra lärosäten som exemplifierar olika institutionella vägval för den högskolepedagogiska verksamheten. På Halmstad å sin sida har en ny stödorganisation tagit över då man avvecklat sin högskolepedagogiska enhet och integrerat funktioner i biblioteket, där även IT-pedagoger med bakgrund från skolektorn rekryterats. Göteborgs universitet står i skrivande stund inför ett vägval som berör både högskolepedagogisk utveckling och akademiskt språk. Det är osäkert hur framtiden ser ut men nuvarande mandat och arbetssätt kommer förändras.

Mot denna bakgrund väcks centrala frågor: Vart är högskolepedagogisk utveckling på väg? Hur kan en stärkt forskningsbas bidra till högre utbildningskvalitet på lång sikt?

Rundabordssamtalet bjuder in deltagare från olika lärosäten, positioner och erfarenheter för att gemensamt utforska hur dessa organisatoriska förändringar påverkar både lärare, studenter och utvecklingen av högre utbildning i stort. Målet är inte att nå konsensus, utan att synliggöra perspektiv, utmaningar och möjligheter. Genom att skapa en arena för dialog vill vi bidra till en breddad förståelse för hur högskolepedagogikens framtida inriktningar formas – och vilka röster, behov och värden som riskerar att hamna i skymundan om omställningen sker utan kritisk reflektion.

Genom att samla ihop och betrakta de pågående förändringar som sker just nu syftar rundabordssamtalet dels till att skapa en bild av de förändringar som sker just nu, dels diskutera den fortsatta riktningen för högskolepedagogisk forskning som knyter an till undervisning och lärande.

Referenser

Ryegård, Å., & Winka, K. (Eds.). (2025). Pedagogisk meritering i och för förändring. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mdh:diva-69194>

Stigmar, M., Nygren, Å., & Sjöberg, J. (2025). Mot ökad stabilitet och ett breddat uppdrag – tendenser i utvecklingen av högskolepedagogiska enheter under det senaste decenniet. *Högre Utbildning*, 15(2), 17–30. <https://doi.org/10.23865/hu.v15.6188>

Roundtable Discussion: University teacher education for Equality, Diversity, and Equal Opportunities

Anne-Kathrin Peters, KTH

Kristina Andersson, Annica Gullberg, Lena Gumaelius, Marie Magnell

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	equality, diversity, equal opportunities, inclusion, higher education
Talare:	Anne-Kathrin Peters
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Ascom

Welcome to a roundtable discussion on how to promote equality, diversity, and equal opportunities through educating university teachers. Such education is included in higher education pedagogics courses offered at many Swedish universities and may also take other forms within university institutions. We invite all those involved in developing and delivering such education, and also university teachers or others interested in such education, to engage in joint learning and co-creation.

The discussion will begin with the session leaders sharing their experiences in designing, conducting, and evaluating a course on equality, diversity, and equal opportunities in STEM education. It was a 4.5-credit course that was run in the autumn term of 2025. In particular, we will tell about some of the questions that emerged during the phases of course development. The presentation will be followed by small-group discussions where participants can connect to and discuss what they heard in the presentation. The session will conclude with a summary of key insights, along with a discussion on which questions would be particularly interesting to explore further in the context of this kind of education.

One of the questions from the planning phase is about the balance between depth and breadth. This course was previously offered at a different department, with research on gender and organisations, and at that time it focused on gender. We decided to widen the scope of the course to equality, diversity, and equal opportunities. However, at times, we still chose to focus on gender and gender theories, to gain a deeper understanding, which could help to also understand other dimensions of power, considering e.g. ethnicity, sexuality, ability, or age. Another central question that we reflect upon is how to balance theory and practice. In our experience, university educators often seek practical advice on how to “do it right”, yet we see theoretical understanding as crucial for grasping the complexity of equality, equity, or justice.

Ultimately, our questions are about what university educators need to learn and can learn in a rather limited time, as well as how. Discussing our insights with others can help us further develop our course, which will be offered again in autumn 2026, and perhaps inspire the development of similar courses at other universities.

Referenser

Inga referenser

Demokrati som värdering och verklighet: undervisning om demokrati inom samhällskunskapsämnet

Sofie Blombäck, Mittuniversitetet

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	demokrati, Lärarutbildning, ämnesdidaktik, samhällskunskap
Talare:	Sofie Blombäck
Session:	Session 5, 9 juni, 15:15–15:45
Sal:	Ledningsrummet

Presentationen bygger på det didaktiska utvecklingsprojektet Demokrati som värdering och verklighet vid Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap på Mittuniversitetet. Projektet syftar dels till att fördjupa den ansvariga lärarens kunskap om samhällsvetenskaplig didaktik, dels till att utveckla hur vi förbereder lärarstudenter för att undervisa om demokrati. Presentationen kommer att redogöra för projektets preliminära resultat och förslag till nya undervisningsmaterial, som under sommaren och hösten ska testas i kurser på Miun.

Demokrati är ett tema som återkommer i såväl lärarutbildning i samhällskunskap som i läroplaner för skolan. Demokrati är på samma gång en grundläggande värdering som skolan ska förmedla till eleverna och ett fenomen som elever ska få kunskaper om – både vad demokrati som ideal innebär och hur till exempel vårt svenska demokratiska system fungerar (jmf Edling & Liljestrand, 2019:150-151). Det är alltså ett komplext tema, som kombinerar både normativa och empiriska komponenter. Talande är också att begreppet sällan definieras i de styrdokument som (de blivande) lärarna ska förhålla sig till, trots att demokrativärden kan stå i motsättning till varandra. Utöver komplexiteten är demokrati också ett ämne som kan vara känsligt, då det aktualiserar politiska åsikter (se t.ex. Jonasson Ring, 2015; Möllenberg, 2023).

Projektet genomförs i två steg. Det första är en litteraturöversikt av forskning i skärningsfältet mellan didaktik, demokrati och ämnet samhällskunskap. Syftet är att översiktligt redogöra för forskningsläget både med avseende på den teoretiska debatten kring hur demokratiundervisning borde bedrivas i ämnet samhällskunskap och de empiriska studier som finns kring hur demokratiundervisning faktiskt utformas. Översikten är tänkt att fungera som ett material för lärare och lärarutbildare, och att kunna ligga till grund för projektets andra steg.

Utifrån resultaten i litteraturöversikten har ett antal potentiella motsättningar eller svårigheter med att undervisa om demokrati identifierats. Nästa steg i projektet är att genomföra intervjuer med lärare, och ta del av deras berättelser om hur de navigerar dessa svårigheter i praktiken. Intervjustudien kommer att utgöra underlag för en artikel i en didaktisk tidskrift, men också tjäna som underlag för kursutveckling inom kurserna i samhällskunskap som ges på Miun.

Referenser

Edling, S., & Liljestrand, J. (2019). "Democracy for me is saying what I want": The teaching profession on free speech, democratic mission and the notion of political correctness in a Swedish context. In Raiker, Rautiainen & Saqipi (eds.) Teacher Education and the Development of Democratic Citizenship in Europe. Routledge.

Jonasson Ring, E. (2015). Samhällskunskap i ett föränderligt samhälle: Medborgarkompetenser och didaktiska utmaningar. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-35864>

Möllenborg, E. (2023). Diskurser och dilemman i gymnasieskolans samhällskunskapsundervisning. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lnu:diva-123867>

Transforming Higher Education for Sustainability: Co-Creating Change with Insights from “Teaching and Learning in the Anthropocene

Anne-Kathrin Peters, KTH

Martin Rissler, Leif Dahlberg, Veronica Flodin, Malin Håkansson, Iann Lundegård, Kristin Persson, Linda Söderlindh

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	higher education, sustainability, educational development, faculty development
Talare:	Anne-Kathrin Peters
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Ascom

We live in a time where the world is increasingly described as facing a polycrisis, marked by a complex entanglement of interlinked social, ecological, technological, and political crises that undermine humanity’s prospects and may lead to systemic breakdowns (Lawrence et al. 2023). Education is widely regarded as essential for addressing such challenges (e.g. UNESCO, 2014). Yet education is deeply implicated in producing and maintaining the status quo (Amsler and Facer 2017; Jickling and Sterling, 2017). If education is to support societies in navigating these crises, it must undergo continuous processes of fundamental change. This raises questions of how such change can become possible and what kinds of transformations may be needed.

Across higher education, different actors, teachers, students, leaders, developers, and others, are working with diverse projects and initiatives aiming to contribute to such change. Each brings situated experiences and perspectives on what may matter for transformation. In this round table discussion, we aim to bring our different experiences into dialogue and explore what it means to work towards change in and through education.

To open the discussion, we will present insights from a recent two-year project, titled Teaching and Learning in the Anthropocene, financed by the Swedish Council for Higher Education (UHR) where a project group of six educational developers and researchers designed and facilitated a year-long set of workshops for university teachers, aiming to support them to change their teaching to promote sustainability. The first semester focused on different perspectives for developing education grounded in a set of didactical principles. The second semester was designed based on the teachers’ expressed needs and challenges they encountered in attempting to translate sustainability ambitions into their programmes and courses.

In sharing experiences from the project, we will draw on a final report and an article offering insights from both project group and participating teachers. These insights will serve as an entry point for a fishbowl discussion inviting all participants to reflect on how transformation in and through education can be brought about. What resources and institutional conditions are needed? How can resignation be transformed into engagement, isolation be overcome, and how might we create and nurture openings for hope? The round table aims to create a space for collective learning from one another and co-creation of possibilities for supporting meaningful,

ongoing change in higher education. The session will be held in Swedish or English depending on the participants' preferences.

Referenser

Amsler, S., and K. Facer. 2017. "Contesting Anticipatory Regimes in Education: Exploring Alternative Educational Orientations to the Future." *Futures* 94: 6-14.
doi:10.1016/j.futures.2017.01.001

Jickling, B., and S. Sterling. (Eds.). 2017. *Post-Sustainability and Environmental Education*. Cham: Springer International Publishing. doi:10.1007/978-3-319-51322-5

Lawrence, M., T. Homer-Dixon, S. Janzwood, J. Rockstöm, O. Renn, and J. F. Donges. 2023. The causal mechanisms of crisis entanglement. doi:10.2139/ssrn.4483556

Unesco (2014). *UNESCO roadmap for implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development*, Paris: UNESCO Paris.

Changing the Game for Neuroinclusion

Mia Sas, Mälardalens universitet

Virginia Kallia, Sofia Grunér

Tema:	Akademins roll i samhällets omställning
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	neuroinkludering, experiential learning, curiosity driven learning, gamification, kollaborativt lärande
Talare:	Mia Sas
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Scania 2

Antalet studenter med neuropsykiatriska diagnoser ökar, likaså behovet av stöd. Stödet som erbjuds inom högre studier varierar såväl mellan som inom universitet och högskolor. Många unga med dessa diagnoser vill studera men ofta upplevs både övergången till studier och själva utbildningen som utmanande. Bristande förståelse, kunskap, öppenhet, anpassningar och stöd anges ofta som utmaningar. Inkludering är grundat i nationella och internationella lagar, regelverk och rekommendationer. Som universitet och myndighet så handlar det om att säkerställa att alla studenter, oavsett utmaningar, får samma möjlighet att delta fullt ut i sitt lärande. En viktig fråga är, har vi råd att förlora den kompetens som en mångfald av hjärnor erbjuder men så ofta utestängs av neurotypiska system och strukturer? Vi tycker inte det, men vi kan inte bara öppna dörren till högre studier och erbjuda stöd till studenter. Vi behöver även ha en pedagogisk kultur som kännetecknas av öppenhet, förståelse och inkluderande agerande innanför dörren. Vi är många inom akademien som behöver lära för att studenter ska kunna lära på bästa sätt.

Detta var anledningen till att vi skapade Changing the Game, ett pedagogiskt verktyg, där syftet är att driva och stödja nyfikenhetsdrivna lärande- och förändringsprocesser inom akademien. Ett fokus vi har är att göra universitet mer hjärnvänliga genom kunskap, förståelse och tillämpning i lärandesituationer och bemötande. För denna transformation är pedagogiska teorier, metoder och erfarenheter avgörande. Changing the Game baseras bl.a. på upplevelse-, nyfikenhetsdrivet- och erfarenhetsbaserat lärande samt utforskande, dialog och reflektion tillsammans med andra. Själva formen och innehållet är inspirerat av teorier och metoder som rör universell design för lärande, gamifiering, boundary object/boundary negotiating artifacts och design thinking. Det fysiska utformandet är inspirerat av klassiska brädspel men med digitalt innehåll som ger kunskap, uppdrag, möjlighet att dokumentera läranderesan och att formulera agerande för förändring. Deltagarna blir förändringsagenter.

Syftet med workshopen är att deltagarna ska få större förståelse för neuroinkludering i högre studier och att de påbörjar en förändringsresa genom att själva identifiera behov och formulera ageranden för hjärnvänligare studier i deras egen verksamhet. Under workshopen introduceras koncept och prototyp för verktyget Changing the Game for Neuroinclusion och deltagarna får sedan interagera med spelet och testa olika metoder och moment där de får möta nya sätt att lära, lära ut och göra avtryck i mötet med neurodivergenta studenter. Deltagarna lämnar

workshopen med en visuell karta för framtida neuroinkluderande ageranden. Deltagarnas interaktion bidrar även till att utveckla verktyget vidare.

Referenser

Kolb, David, *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*, 2nd edition, 2015

Levey, S, (2021), *Universal Design for learning*, Journal of Education 1-9, Trustees of Boston University

Kindeberg, Tina, (2011), *Pedagogisk retorik: den muntliga relationen i undervisningen*, Natur kultur

Elmgren, Maja; Henriksson, Ann-Sofie, *Universitetspedagogik*, 3 uppl.: Lund: studentlitteratur, 2016

Lee, Charlotte P, (2007), *Boundary Negotiating Artifacts: Unbinding the Routine of Boundary Objects and Embracing Chaos in Collaborative Work*, Computer supported cooperative work

Eriksson, Yvonne,(2022) *Different Perspectives in Design Thinking*, Taylor Francis LTD

Khodabandelou, Rouhollah et al, (2023) *A systematic review of gamification in organizational learning*

Andriopoulos, Costas, (2022), *Purposeful Curiosity: How asking the right questions will change your life*

AI i undervisning – att diskutera etiska avvägningar med studenter

Marita Cronqvist, Högskolan i Borås

Tema: Akademiens roll i samhällets omställning

Form: Workshop

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Etik, Akademisk integritet, Värden, AI

Talare: Marita Cronqvist

Session: Session 7, 10 juni, 10:30–11:30

Sal: Kemi-L42

Möjligheter att använda AI i utbildningar sköljer över oss och vi kan hamna i polariserade positioner som exempelvis att vilja värja sig mot fusk, att helt slippa ta tag i frågan eller att bejaka användningen generellt. Polariseringen behöver ersättas med mera nyanserade förståelser och diskussioner om hur man kan undervisa om AI och använda AI på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet akademisk integritet som inbegriper värden såsom respekt, ärlighet, rättvisa och tillit inom akademiskt skrivande kan vara ett verktyg för att nyansera och föra diskussioner med kollegor och studenter kring etiska avvägningar. Ett flertal studier framhåller vikten av att diskutera värden i relation till AI-användning (exempelvis Chaudry et al., 2023; Cotton et al., 2024; Nam & Bai, 2023). Det är dock inte enkelt eller en självklar förmåga att diskutera värden inom högre utbildning. Inom vissa ämnen är dylika diskussioner ovanliga. Generellt är etik dessutom ett område som omges av stora svårigheter att verbalisera exempelvis hur man förstår olika värden. Därför är vårt syfte att genom en workshop pröva och utveckla olika möjligheter att öka lärares kompetens att diskutera värden och etiska avvägningar kring AI i undervisning. Erfarenheter från denna workshop kan användas inom en högskolepedagogisk kurs som hitintills genomförts en omgång.

Vi genomför ett antal övningar under workshoppen för att pröva hur vi kan få igång diskussioner kring värden. Inledningsvis demonstrerar vi ett värde, hur man kan förstå det och hur det utifrån förståelsen är synligt i olika texter. Därefter får deltagarna enskilt reflektera och därefter samtala i par och grupper kring något specifikt värde. I nästa steg ska diskussionerna mynna ut i att man gemensamt konkretiserar hur värdet kan uttryckas i akademiska texter. Efter konkretiseringen skapas AI-genererade akademiska texter av varierande slag genom olika sätt att prompta. De texter som genererats diskuteras utifrån olika etiska avvägningar med hjälp av de konkretiseringar som gjorts av relevanta värden. Deltagarna ombeds dra slutsatser kring hur avvägningar kan göras och diskuteras med kollegor och studenter.

Förhoppningen är att väcka tankar och inspirera deltagarna att arbeta med värden efter att ha prövat att diskutera hur man förstår dem i ett specifikt sammanhang och därefter konkretisera hur de visar sig i texter. Förmågan att prompta ändamålsenligt för att generera texter med olika syften kan deltagarna dela sina erfarenheter kring. Genom arbetet med texter framkommer säkert både lyckade och mindre lyckade texter vilket kan sätta igång reflektioner kring hur olika etiska avvägningar kan illustreras i undervisning.

Referenser

Chaudhry, I. S., Sarwary, S. A. M., El Refae, G. A., & Chabchoub, H. (2023). Time to Revisit Existing Student's Performance Evaluation Approach in Higher Education Sector in a New Era of ChatGPT - A Case Study. *Cogent Education*, 10(1) <https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2210461>

Cotton, D. R. E., Cotton, P. A., & Shipway, J. R. (2024). Chatting and Cheating: Ensuring Academic Integrity in the Era of ChatGPT. *Innovations in Education and Teaching International*, 61(2), 228-239. <https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2190148>

Nam, B. H., & Bai, Q. (2023). ChatGPT and Its Ethical Implications for STEM Research and Higher Education: A Media Discourse Analysis. *International Journal of STEM Education*, 10 <https://doi.org/10.1186/s40594-023-00452-5>

Framtidens studenter

Kollaborativ kompetensutveckling för stärkt informationskompetens och akademisk litteracitet hos studenter – erfarenheter från Re:Learn

Marie-Louise Eriksson, Karlstads universitet

Miguel Garcia-Yeste

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Kollaborativlärande, kompetensutveckling, akademisk litteracitet, informationskompetens, PBL
Talare:	Marie-Louise Eriksson
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:00
Sal:	Valdemar

Digitalisering, förändrade kompetenskrav och ökade förväntningar på studenters akademiska förmågor ställer nya krav på högre utbildning. Studenters förmåga att söka, värdera och använda information samt att uttrycka sig i tal och skrift är centrala för akademisk framgång. Trots detta är undervisningen kring informationskompetens och akademisk litteracitet ofta fragmenterad (Edlund, Lennartson-Hokkanen & Engström, 2024) och knuten till enskilda professioner.

Projektet Re:Learn (relearn.se) adresserar denna utmaning genom en modell för kollaborativ kompetensutveckling inspirerad av Open Network Learning (Pareigis et al., 2024) mellan bibliotekariéer och skrivhandledare – två yrkesgrupper med kompletterande expertis (Eriksson, M.-L., 2021). Genom att skapa strukturer för gemensamt lärande och erfarenhetsutbyte undersöker vi hur interprofessionellt samarbete kan leda till mer integrerade undervisningsstrategier som stärker studenters akademiska informationskompetens. Detta är avgörande eftersom studenter inte bara behöver tekniska färdigheter för informationssökning, utan också förmåga att kritiskt värdera, integrera och kommunicera information i akademiska texter (ACRL, 2019).

Re:Learn riktar sig till de nordiska länderna och ges på svenska. I vår presentation diskuterar vi hur kollaborativt lärande mellan yrkesgrupper kan hjälpa oss att möta nya krav och bidra till att förbereda studenter inför kommande utmaningar, vilket är i linje med SUHF:s rapport om integration av undervisning i medie- och informationskunnighet i högre utbildning (2024). Vår erfarenhet från tre genomförda kurser samt kursdeltagarnas kommentarer vid kursutvärdering visar att Re:Learn kan bidra till att skapa utrymme för erfarenhetsutbyte kring aktuella frågor – exempelvis AI – vilket har ett stort värde. Genom att integrera dessa kompetenser i undervisningen – snarare än att behandla dem som separata stödinsatser – skapas en sammanhållen lärmiljö som främjar progression och kvalitet i studenternas arbete. Projektet bidrar därmed till en helhetsförståelse som gör det möjligt att på ett bättre sätt möta komplexa behov i en föränderlig kunskapsmiljö.

Referenser

ACRL:s ramverk för informationskompetens för högre utbildning (i översättning av LiUB) [Framework for Information Literacy for Higher Education]. (2019).
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-157090>

Eriksson, M.-L. (2021). Re:Learn - en plattform för kollaborativt lärande om undervisning i akademisk informationskompetens : slutrapport.
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-85927>

Edlund, A. C., Engström, A., Lennartson-Hokkanen, I., & Westman, M. (2024). Skrivlyftet vid Mittuniversitetet-akademisk litteracitet i praktiken. Mittuniversitetet.

Pareigis, J., Kvarnström, M., Cefa, B., Bai, J. Y. H., Zawacki-Richter, O., Uhlin, L., Jakobsson, N., Theilmeier, G. (2024). Open networked learning – a course, a community, an approach. *International Journal for Academic Development*, 29(2), 169–184.
<https://doi.org/10.1080/1360144X.2024.2350652>

Vägledning för integration av undervisning i medie- och informationskunnighet i högre utbildning. Arbetsgruppen för MIK, på uppdrag av SUHF:s expertgrupp för lärosätesbibliotek (2024)

<https://suhf.se/app/uploads/2024/02/Slutrapport-SUHF-MIK-2024-02-15-1.pdf>

Från digital natives till AI natives: lärande, ansvar och engagemang i framtidens högre utbildning

Josef Hallberg, Luleå tekniska universitet

Tema: Framtidens studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Framtidens studenter, AI-litteracitet, Aktivt lärande, Student-lärar-partnerskap, Generativ AI i högre utbildning

Talare: Josef Hallberg

Session: Session 1, 8 juni, 14:00–14:30

Sal: Valdemar

Nästa studentgeneration växer upp med generativ AI som vardagsverktyg. Det skiftar förutsättningarna för lärande och motivation. Samtidigt visar forskningen att vi inte bör basera didaktik på antaganden om "digital natives"; teknikanvändning medför inte automatiskt avancerade lärstrategier eller multitaskingförmåga, vilket kräver explicit träning i fokus, källkritik och studieteknik. Därför behöver AI kompetens förenas med evidensbaserad pedagogik. Detta bidrag presenterar ett ramverk för hur lärare kan använda AI för att producera relevant material och samtidigt engagera studenter i aktivt, ansvarsfullt och jämlikt lärande [1].

Systematiska översikter av AI i högre utbildning identifierar fyra huvudspår – profilering och prediktion, bedömning och utvärdering, intelligenta handledare samt adaptiv personalisering – men betonar samtidigt behovet av en starkare koppling till pedagogisk teori och etik [2]. Nyare systematiska översikter och meta-analyser efter ChatGPT visar att stora språkmodeller (LLM) kan stärka studenters prestation och engagemang, men att effekterna varierar med kontext och kräver tydlig förankring i didaktiska och etiska ramar [3,4,5,6]. Parallellt framträder AI-litteracitet som en nyckelkompetens: studenter behöver kunna förstå, samarbeta med och kritiskt värdera AI-system [7]. Stora språkmodeller kan dessutom stödja framtagning av undervisningsmaterial, fördjupa interaktion och möjliggöra viss personalisering, men kräver tydliga riktlinjer för integritet, etik och akademisk hederlighet [8].

Föreläget ramverk består av tre byggstenar:

A) AI litteracitet i ämnet: korta, ämnesspecifika "AI mikrouppgifter" där studenter tränar på att förklara, verifiera och dokumentera verktygsanvändning (transparens, bias, källspårbarhet).

B) Aktivt lärande med AI: flippade moment och studietillfällen där generativ AI används för att skapa varierade exempel, simulera fall och stötta retrieval practice och peer instruction; meta-analyser visar att aktivt lärande höjer prestation och minskar underkännande [9] och kan, när det är högintensivt, minska prestationsgap för underrepresenterade grupper [10].

C) Partnerskap i kursdesign: "prompt verkstäder" där studenter och lärare samskapar uppgifter, bedömningskriterier och ansvarsfulla användaravtal för AI; litteraturen ger vägledning i att hantera motstånd, normer och inkludering i partnerskap [11].

Förväntade effekter: Intryck – studenter möter autentiska, snabbt skiftande kunskapslandskap med AI som medaktör. Uttryck – handlingskraft genom explicita AI praktiker och aktivt lärande som stärker kritiskt tänkande och prestation. Avtryck – långsiktig kvalitet genom minskade

prestationsgap, transparenta etiska riktlinjer och hållbar lärmiljö. För högre utbildning erbjuder ramverket ett praktiskt sätt att möta studenters ökade AI användning utan att tumma på akademisk integritet – genom kombinationen AI litteracitet, aktivt lärande och student lärar partnerskap som stärker ämneslärande.

Referenser

- [1] Kirschner, P. A., & De Bruyckere, P. (2017). The myths of the digital native and the multitasker. *Teaching and Teacher Education*, 67, 135–142.
- [2] Zawacki Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2019). Systematic review of research on AI applications in higher education—Where are the educators? *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 16, 39.
- [3] Deng, R., Jiang, M., Yu, X., Lu, Y., & Liu, S. (2025). Does ChatGPT enhance student learning? A systematic review and meta analysis of experimental studies. *Computers & Education*, 227.
- [4] Heung, Y. M. E., & Chiu, T. K. F. (2025). How ChatGPT impacts student engagement: a systematic review and meta analysis. *Computers & Education: Artificial Intelligence*, 8, 100361.
- [5] Peláez Sánchez, I. C., Velarde Camaqui, D., & Glasserman Morales, L. D. (2024). The impact of large language models on higher education: exploring the connection between AI and Education 4.0. *Frontiers in Education*, 9, 1392091.
- [6] Wang, J., & Fan, W. (2025). The effect of ChatGPT on students' learning performance, learning perception, and higher order thinking: insights from a meta analysis. *Humanities & Social Sciences Communications*, 12, 621.
- [7] Long, D., & Magerko, B. (2020). What is AI Literacy? Competencies and Design Considerations. *CHI 2020 Proceedings*.
- [8] Kasneci, E. et al. (2023). ChatGPT for Good? On Opportunities and Challenges of LLMs for Education. *Learning and Individual Differences*, 103, 102274.
- [9] Freeman, S. et al. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *PNAS*, 111(23), 8410–8415.
- [10] Theobald, E. J. et al. (2020). Active learning narrows achievement gaps for underrepresented students in undergraduate STEM. *PNAS*, 117(12), 6476–6483.
- [11] Bovill, C., Cook Sather, A., Felten, P., Millard, L., & Moore Cherry, N. (2016). Addressing potential challenges in co creating learning and teaching. *Higher Education*, 71, 195–208.

Lärarstudenters perspektiv på känslomässiga utmaningar och professionell självtillit

Henrik Lindqvist, Linköpings universitet

Maria Weurlander, Linda Barman, Robert Thornberg

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Läraryrket, Professionell självtillit, Känslomässiga utmaningar
Talare:	Henrik Lindqvist
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–15:30
Sal:	Valdemar

Lärarstudenter beskriver återkommande sin utbildning som utmanande och skolkulturer som ibland svåra att navigera i. De beskriver att de oroar sig kring att känna sig otillräckliga för att hantera de behov som finns (Lindqvist et al., 2017) och pratar redan under utbildningen om risken för att bli utbränd (Lindqvist et al., 2021). Detta pekar på vikten av att undersöka lärarstudenters tilltro till sin professionella förmåga. Forskning om hur lärarstudenters resonerar om professionell självtillit är eftersatt. Syftet med föreliggande studie är att undersöka lärarstudenters beskrivningar av professionell självtillit och känslomässiga utmaningar under utbildningen.

Som teoretiskt ramverk används lärares professionella självtillit som delas in i tre områden: (1) tilltro till förmåga att genomföra undervisning med kvalitet, (2) tilltro till förmåga att använda klassrumsledarskap för att skapa studiero och (3) tilltro till förmåga att stimulera elevengagemang (Tschannen-Moran & Woolfolk Hoy, 2001). Utgångspunkten är också att lärarstudenters professionella självtillit varierar under utbildningen (Pfitzner Eden, 2016). För att svara på studiens syfte genomfördes 25 intervjuer med lärarstudenter i slutet av deras första år på läraryrket. De kom från olika läraryrkesprogram (grundlärare mot F-3, 4-6, ämneslärare mot 7-9 och gymnasiet) och studerade olika ämnen. Intervjuerna analyserades med konstruktivistisk grundad teori (Charmaz, 2014).

Resultatet visar att lärarstudenter under sitt första år beskriver låg förekomst av känslomässiga utmaningar och en variation av beskrivningar av sin förmåga i relation till områden av lärares självtillit (undervisning, klassrumsledarskap och elevengagemang). Lärarstudenter beskriver en generell hög tilltro till sin förmåga att nå elever som har det svårt. I resultatet framkommer att lärarstudenter efter det första året i utbildningen beskriver stora förhoppningar om att kunna individualisera undervisningen, se alla elever samt att de värnar om skolan som samhällsfunktion för att skapa möjligheter för individer. Deras syn på skolan som individens väg fram i samhället skapar möjliga prestationskrav där det blir viktigt att nå framgång med varje elev. Lärarstudenter identifierade här en spänning: de vill verka för att se varje elev, skapa elevengagemang som utgår från individen, men kan också beskriva begränsningar som till exempel begränsat med tid till varje individ.

Studiens resultat diskuteras i ljuset av läraryrket som en högskolepedagogisk utbildning, där teori och praktik ska samverka för att öka förståelsen för studenterna att verka i skolan. Det

är särskilt viktigt att stimulera olika sätt att skapa förutsättningar för erfarenheter som kan verka för att utveckla självförtroende, eftersom en större tilltro till sin förmåga visar sig ha positiva konsekvenser för lärares arbete.

Referenser

Charmaz, K. (2014). *Constructing grounded theory* (2:a uppl.). Sage

Lindqvist, H., Weurlander, M., Wernerson, A., & Thornberg, R. (2017). Resolving feelings of professional inadequacy: Student teachers' coping with distressful situations. *Teaching and Teacher Education*, 64, 270–279.

Lindqvist, H., Weurlander, M., Wernerson, A., & Thornberg, R. (2021). Talk of teacher burnout among student teachers. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 65(7), 1266-1278.

Pfizner-Eden, F. (2016). Why do i feel more confident? Bandura's sources predict preservice teachers' latent changes in teacher self-efficacy. *Frontiers in Psychology*, 7, Article1486.

Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. W. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783-805.

Leveraging Applied Ethics to Integrate Sustainability into Biomedical Education

Louisa Cheung, Karolinska Institutet

Tema: Framtidens studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Utbildning för hållbar utveckling (UHU), Planetär hälsa, Professionell identitetsformering, Reflekterande lärande, Tillämpad etik

Talare: Louisa Cheung

Session: Session 2, 8 juni, 15:30–16:00

Sal: MB

This paper presents a research-informed pedagogical intervention that integrates planetary health and applied ethics into biomedical education through a student-centred workshop for Master's students. The workshop is grounded in Education for Sustainable Development (ESD), drawing on UNESCO's ESD for 2030 roadmap to anchor sustainability competencies, value orientations, and civic purpose in higher education curricula. The planetary health framing situates biomedical innovation within ecological limits and social justice, guided by the Rockefeller Foundation–Lancet Commission which underscores the linkage between human health and the integrity of Earth's life-support systems.

The theoretical architecture combines Transformative Learning Theory (TLT) to scaffold perspective transformation via critical reflection and dialogue and Communities of Practice (CoP) to conceptualize identity work as social participation in emerging professional communities. Within professional education, we align with the scholarship on Professional Identity Formation (PIF), which reframes professionalism as identity development and socialization across the curriculum. Ethically, the workshop leverages the four principles of bioethics (autonomy, beneficence, non-maleficence, justice) to structure case deliberation and value-based decision-making in biomedicine.

The intervention employs a three-phase design: preparatory self-study, an in-person case-based workshop, and post-workshop reflective writing. The workshop applies ethical reasoning to contemporary biomedical challenges, including CRISPR-enabled gene therapy and gene-drive strategies for malaria control. The cases prompt discussion on stakeholder engagement, safety, and governance, thereby fostering critical reflection on the ethical dimensions of genetic technologies.

Methodologically, the project adopts a design-based research approach. The workshop has undergone three iterative implementations, with refinements informed by informal student feedback and facilitator observations. Future data collection will include qualitative analysis of reflective texts to explore the research question: How does ethical reasoning during reflective learning shape students' perceived professional identity in the context of sustainability? Anticipated outcomes include enhanced ethical reasoning, increased sustainability awareness, and identity shifts toward planetary health values and social responsibility.

This study contributes to higher education pedagogy by clarifying how ethics-driven sustainability education can support professional identity formation in science-based disciplines. By situating

findings within existing research on ESD, ethics education, and transformative learning, the paper advances understanding of how innovative, research-informed practices can prepare graduates for complex societal challenges. While this workshop was designed for biomedical programmes, its ethics-led activities and ESD alignment are readily adaptable across bioscience curricula.

Referenser

Cruess, S. R., Cruess, R. L., & Steinert, Y. (2019). Supporting the development of a professional identity: General principles. *Medical Teacher*, 41(6), 641–649. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2018.1536260>

Design-Based Research Collective. (2003). Design-based research: An emerging paradigm for educational inquiry. *Educational Researcher*, 32(1), 5–8. <https://doi.org/10.3102/0013189X032001005>

Mezirow, J. (1997). Transformative learning: Theory to practice. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 1997(74), 5–12. <https://doi.org/10.1002/ace.7401>

UNESCO. (2020). *Education for sustainable development: A roadmap*. UNESCO Publishing. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>

Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge University Press.

Whitmee, S., Haines, A., Beyrer, C., et al. (2015). Safeguarding human health in the Anthropocene epoch: Report of The Rockefeller Foundation–Lancet Commission on planetary health. *The Lancet*, 386(10007), 1973–2028. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)60901-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)60901-1)

Minoritiserad flerspråkighet - mellan norm och avvikelse i lärarutbildningen

Frida Siekkinen, Göteborgs universitet

Tema: Framtidens studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: lärarstudenter, minoritiserad flerspråkighet, praktikregimer, möjlighetsvillkor

Talare: Frida Siekkinen

Session: Session 2, 8 juni, 15:30–16:00

Sal: Valdemar

Språkligt minoritiserade lärarstudenter, med svenska som sitt andraspråk eller ett av flera förstaspråk, beskriver sina språkliga resurser som centrala tillgångar i det framtida läraryrket, samtidigt som lärarutbildningens språkliga krav emellanåt för vissa beskrivs som svenskspråkigt utmanande. Preliminära resultat från föreliggande studie, som denna presentation grundar sig på, utforskar hur grundlärarstudenter positionerar sig i relation till lärarutbildningen: där resultaten visar att vissa lärarstudenter uppfattar sitt deltagande som självklart, medan andra uttrycker osäkerhet och ambivalens kring sin roll som lärarstudenter och kring utbildningens förväntningar, i synnerhet i relation till sina majoritetsspråkliga förmågor.

Mot bakgrund av den ökande andelen studenter med minoritiserad etnisk bakgrund i svensk högre utbildning (UKÄ, 2022) aktualiseras högskolepedagogiska frågor om undervisningens språkliga normer och villkor. Tidigare forskning visar att studenter med majoritetsspråket som andraspråk ofta möter svårigheter i akademiska litteracitetspraktiker, även när språkligt stöd erbjuds (Zijlmans, Neijt & van Hout, 2016; Boz, Barrantes & Tweedie, 2018). Samtidigt har minoritiserad flerspråkighet i begränsad utsträckning uppmärksamats som pedagogisk resurs i styrdokument och kursinnehåll inom högre utbildning i allmänhet och lärarutbildningen i synnerhet (Strömberg Jämsvi, 2019; Carlsson, 2009; Paulsrud & Lundberg, 2021; Hermansson et al., 2022).

Studien som presenteras bygger på semistrukturerade individuella intervjuer med språkligt minoritiserade lärarstudenter och undersöker hur studenterna beskriver sina språkliga resurser samt hur de navigerar i relation till undervisning, bedömning och utbildningens språkliga förväntningar. Analysen fokuserar på studenternas berättelser om deltagande, tillhörighet och pedagogiska villkor i lärarutbildningen.

Analytiskt och teoretiskt utgår studien från ett poststrukturalistiskt perspektiv med fokus på praktikregimer och möjlighetsvillkor (Foucault, 1970/1993; 1991). I ett högskolepedagogiskt sammanhang förstås praktikregimer som de diskurser, normer och regleringar som präglar undervisning, examination och kursdesign, och som därigenom formar vilka former av språklig kompetens och deltagande som framstår som legitima. En förhoppning är att studien kan bidra med högskolepedagogisk kunskap om hur lärarutbildningens praktiker både kan begränsa och möjliggöra minoritiserade flerspråkiga studenters lärande och deltagande och på sikt verka för en lärarutbildning som tar till vara på de språkliga resurser studenterna har med sig och/eller utvecklar under sin utbildningstid.

Referenser

- Boz, U., Barrantes, L., & Tweedie, M. G. (2018). Second Language Socialization in Higher Education: An Exploratory Case Study. *The Journal of Educational Thought (JET) / Revue de La Pensée Éducative*, 51(3), 361–384. <https://www.jstor.org/stable/26873078>
- Carlson, M. (2009). Flerspråkighet inom lärarutbildningen - ett perspektiv som saknas. *Utbildning & Demokrati – tidskrift för didaktik och utbildningspolitik*, 18(2), 39–66. <https://doi.org/10.48059/uod.v18i2.903>
- Hermansson, C., Norlund Shaswar, A., Rosén, J., & Wedin, Å. (2022). Teaching for a monolingual school? (In)visibility of multilingual perspectives in Swedish teacher education. *Education Inquiry*, 13(3), 321–337
- Foucault, M. (1970/1993). Diskursens ordning: installationsföreläsning vid Collège de France den 2 december 1970. Brutus Östlings Bokförlag Symposion.
- Foucault, M. (1991). Question of method. In Foucault, M., Gordon, C., Miller, P. & Burchell, G. (Eds.). *The Foucault effect: Studies in governmentality* (p. 73-86). Harvester Wheatsheaf.
- Paulsrud, B., & Lundberg, A. (2021). One school for all? Multilingualism in teacher education in Sweden. I M. Wernicke, S. Hammer, & A. Hansen (Eds.). *Preparing teachers to work with multilingual learners* (s. 38–57). *Multilingual Matters*. <https://doi.org/10.21832/9781788926119-005>
- Strömberg Jämsvi, S. (2019). Unpacking dominant discourses in higher education language policy: A critical study of language policy in Swedish higher education [Doctoral dissertation]. Göteborgs universitet
- UKÄ (2022). Statistiskt meddelande: Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander 2021/2021. <https://www.uka.se/download/18.3024c77018b37fb62411a80d/1697549006439/SM%2020220525.pdf>
- Zijlmans, L., Neijt, A., & van Hout, R. (2016). The role of second language in higher education: A case study of german students at a dutch university. *Language Learning in Higher Education*, 6(2), 473-493. doi:<https://doi.org/10.1515/cercles-2016-0026>

Forskningsankuten utbildning - sett från ett forskningsprograms perspektiv

Lisa Freyhult, Uppsala universitet

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	forskningsanknytning, utvärdering, kvalitet
Talare:	Lisa Freyhult
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	Valdemar

Universitetsutbildning bedrivs i nära samband med forskning vilket tar sig uttryck i att universitetslärare oftast arbetar med både forskning och utbildning. Det senare är dock ingen garant för en forskningsanknuten utbildning av god kvalitet. I KVA:s rapport Forskningsanknytning, en nyckelfråga för den högre utbildningens kvalitet, 2023, klassificeras forskningsanknytning i fyra nivåer med ökande progression; forskningsbaserade kunskaper, värdera kunskaper, söka fram och använda forskning och att kunna forska. Ett annat sätt att karaktärisera forskningsanknytning är att använda två dimensioner där den ena är graden av fokus på studenten respektive läraren och den andra graden av betoning på forskningsinnehåll respektive forskningsprocess eller -problem (Healey, 2005). Med utgångspunkt i att kvaliteten i utbildningens forskningsanknytning är en förutsättning för kvaliteten i utbildningen utnyttjade vi en planerad utvärdering av forskning för att också ställa frågor om forskningsanknytning till forskningsprogram, institutioner och externa utvärderingspaneler. Totalt utvärderade fakulteten för teknik och naturvetenskap, vid Uppsala universitet, forskningen inom 68 forskningsprogram och 12 institutioner under 2024. Inom ramen för utvärderingen ombads varje forskningsprogram reflektera kring vad som fungerar bra och vad som kan förbättras gällande forskningsanknytning av den undervisning som programmet ansvarar för. Vidare fick varje program ge upp till fyra goda exempel på forskningsanknytning. Varje institution

reflekterade dessutom över vilken typ av stöd man skulle behöva för att förbättra forskningsanknytningen.

Vi har klassificerat programmets goda exempel enligt de fyra nivåerna av forskningsanknytning som KVA föreslår (Sahlin, 2023) och kan därigenom exemplifiera hur begreppet tolkas i detta sammanhang. Vi har även analyserat identifierade utmaningar och styrkor genom att kategorisera svaren via en tematisk analys. Resultaten visar att det finns exempel som kan kategoriseras under samtliga kategorier av forskningsanknytning, i likhet med tidigare studier (Geschwind et al, 2015) finner vi snäva tolkningar av forskningsanknytning som handlar om att synliggöra egen forskning i undervisningen men också exempel som visar på hur vetenskaplig metod lärs ut systematiskt genom utbildningen samt hur forskningsdata kan användas i case-liknande övningar. I likhet med Broström och Geschwind (2014) finner vi exempel på svårigheter som kan härledas till att forskning prioriteras framför utbildning.

Vi diskuterar hur resultaten kan användas för att förbättra forskningsanknytningen för framtida studenter samt reflekterar över möjligheten att använda en forskningsutvärdering för att utvärdera aspekter av utbildningen som inte fångas av våra utbildningsutvärderingar.

Referenser

Geschwind, L., & Broström, A. (2014). Managing the teaching–research nexus: ideals and practice in research-oriented universities. *Higher Education Research & Development*, 34(1), 60–73.
<https://doi.org/10.1080/07294360.2014.934332>

L. Geschwind, J. Söderlind and M. Magnell, "The teaching-research nexus in engineering education : A case study," in *Proceedings of the 43rd SEFI Annual Conference 2015 - Diversity in Engineering Education : An Opportunity to Face the New Trends of Engineering*, SEFI 2015, 2015.

Healey, M., (2005), Linking research and teaching exploring disciplinary spaces and the role of inquiry-based learning, in Barnett, R. (ed) *Reshaping the university: new relationships between research, scholarship and teaching*, McGraw Hill/Open University Press, 67-78.

Sahlin, K. (2023). *Forskningsanknytning – en nyckelfråga för den högre utbildningens kvalitet*. Stockholm: Kungl. Vetenskapsakademien.
<https://www.kva.se/app/uploads/2023/08/forskningsanknytningwebb.pdf>

AL@IV: Så utvecklas ingenjörstudenters akademiska litteracitet under hela utbildningen

Maria Persson, Högskolan Väst

Camilla Martinsson

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	akademisk litteracitet, progression, ingenjörprogram, dialog, utvecklingsprojekt
Talare:	Maria Persson
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Poster

Vid institutionen för ingenjörsvetenskap på Högskolan Väst uppmärksammades att många studenter upplever svårigheter med läsförståelse, akademiskt skrivande och muntliga grupppresentationer, vilka kan kopplas till bristande akademisk litteracitet. Presentationen beskriver framtagandet av en modell för integrering och progression av akademisk litteracitet inom ingenjörprogram och redogör för lärdomar efter 17 månaders arbete.

Begreppet akademisk litteracitet (AL) inbegriper att studenten tränas i att presentera, argumentera och skapa kunskap genom både tal och skrift (Wingate, 2018). Wingate (2019) argumenterar för att akademisk litteracitet ska tillföras universitetsprogrammen, så att samtliga studenter tidigt erbjuds undervisning. Det finns behov av att hitta sätt att stötta studenters identitetsskapande och socialisering in i en akademisk disciplin (Lea & Street, 1998), inte minst för att nå ett breddat deltagande. Vidare kan lärare behöva stöttning av skrivhandledare för att synliggöra "tyst" kunskap om muntlig och skriftlig kommunikation.

Betydelsen av att kunna kommunicera inom STEM betonas av Felder och Brent (2016). De nämner gapet mellan arbetsgivares förväntningar och förmågor som nyexaminerade besitter när det gäller kommunikation. Det är därför viktigt att studenterna tidigt under utbildningen blir medvetna om kraven på att kunna kommunicera muntligt och skriftligt både under utbildningen och i yrkeslivet efter examen.

En etablerad modell för skrivprogression för ingenjörprogram vid Högskolan Väst vidareutvecklas av en lärare vid Institutionen för ingenjörsvetenskap och en skrivhandledare. Fler aspekter av akademisk litteracitet än skrivande inkluderas. Arbetet inspireras bland annat av Skrivlyftet vid Mittuniversitetet (Edlund m.fl., 2024). Uppdraget innefattar även att sprida kunskap om begreppet akademisk litteracitet och om hur integrerad undervisning av akademisk litteracitet kan stötta studenterna under utbildningen. Kurser där akademisk litteracitet kan integreras har identifierats och nya läraaktiviteter har provats på tre ingenjörprogram: Industriell ekonomi, Elektroingenjör, elkraft och hållbara elsystem och Maskiningenjörprogrammet. När läraaktiviteter utprovats har fokus varit på dialog. Dysthe (1996) menar att ett samspel mellan skrivande och samtal om texter ger bättre förutsättningar för inläring, eftersom dialogen fungerar som ett arbetssätt för att utveckla tänkande.

Arbetet med akademisk litteracitet behöver förankras väl i organisationen, både hos ledning och hos lärare. Det krävs att ett långsiktigt perspektiv anammas, samt att tid avsätts. Det kan vara

svårt att engagera kursansvariga lärare i arbetet, men lyckas detta ökar förutsättningarna för att studenterna ska engagera sig. Vidare krävs inventering av studenters behov kopplat till examensmål. Fler lärdomar presenteras under konferensen.

Referenser

Edlund, A-C., Lennartsson-Hokkanen, I. & Engström, A. (2024). Skrivlyftet vid Mittuniversitetet – teoretiska utgångspunkter. I A-C. Edlund, A. Engström, I. Lennartsson-Hokkanen & M. Westman. (Red.). Skrivlyftet vid Mittuniversitetet – akademisk litteracitet i praktiken. Mittuniversitetet Skrivlyftet vid Mittuniversitetet - teoretiska utgångspunkter

Lea, M. R., & Street, B. V. (1998). Student writing in higher education: An academic literacies approach. *Studies in Higher Education*, 23(2), 157–172.
<https://doi.org/10.1080/03075079812331380364>

Wingate, U. (2018). Academic literacy across the curriculum: Towards a collaborative instructional approach. *Language Teaching*, 51(3), 349-364. <https://doi.org/10.1017/S0261444816000264>

Wingate, U. (2019). Achieving transformation through collaboration: the role of academic literacies. *Journal of Learning Development in Higher Education*. (15).
<https://doi.org/10.47408/jldhe.v0i15.566>

Nya vägar in i högre utbildning - för att möta framtidens studenter och vårdens kompetensbehov

Ida Åström Malm, Högskolan i Jönköping

Filippa Fredlund-Blixt, Paulina Holmqvist, Anita Hurtig-Wennlöf

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	distansutbildning, tillgänglighet, genomströmning, vårdkompetens
Talare:	Ida Åström Malm
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Poster

Bakgrund

I följande presenterade vi etableringen av Sveriges första distansutbildning för biomedicinska analytiker – ett yrke där 20 av 21 regioner rapporterar brist (1). Syftet var att nå studenter som annars inte har möjlighet att flytta till studieorten, och samtidigt förbättra genomströmningen i en utbildning med låg examensgrad. Genom digital pedagogik och nya samverkansformer skapades en mer flexibel och inkluderande lärmiljö.

Utveckling och resultat

Sedan utbildningens start har vi kunnat se tydliga förändringar i studentgruppen. Medelåldern bland antagna studenter har ökat (se figur 1), och en anledning kan vara att distansformatet verkar locka en äldre målgrupp. Samtidigt har antalet studenter som tar examen ökat: från den första studentkullen som började på distansprogrammet hösten 2023 förväntas 17 studenter ta examen, jämfört med 9–10 studenter per år under de tre senaste åren före omläggningen

Att möta framtidens studenter i praktiken

Genom upplägget med digital undervisning kombinerad med återkommande fysiska träffar har både pedagogik och struktur behövt anpassas. Teori och praktik vävs samman på ett sätt som gör utbildningen tillgänglig för fler, särskilt för äldre personer och de som inte kan eller vill flytta. Undervisningen sker i huvudsak digitalt, medan praktiska moment och verksamhetsförlagd utbildning sker på plats. Tidigare studier visar att digitalisering kan förändra innebörden av klassrummet till något mer mobilt och anpassningsbart, ett rum som kan materialiseras närhelst och varhelst utifrån studenternas behov och livssituation. Den ökade flexibiliteten ger möjlighet att kombinera studier med familjeliv, arbete och andra åtaganden, vilket lyfts fram som ett stort värde i studenternas erfarenheter (2).

Detta exempel pekar på att flexibla undervisningsformer, där digital pedagogik kombineras med fysiska moment, kan bidra till att bredda rekryteringen och stärka studenternas genomströmning. En utbildning som kombinerar tillgänglighet med kvalitet är ett hållbart sätt att möta framtidens studenter, samtidigt som den bidrar till att minska kompetensbristen i vården.

Sammanfattning

Distansformatet med fysiska träffar utgör ett exempel på hur professionsutbildningar kan organiseras för att förena tillgänglighet och kvalitet. Genom att kombinera digital pedagogik med praktiska moment skapas förutsättningar för breddad rekrytering och ökad genomströmning. På detta sätt kan utbildningen inte bara möta framtidens studenter utan också bidra till att minska kompetensbristen i vården.

Referenser

1. Socialstyrelsen. Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal i hälso- och sjukvård samt tandvård [Internet]. Stockholm: Socialstyrelsen; 2023 [citerad 2025 sep 17]. Tillgänglig från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2023-2-8352.pdf> 2. Ekberg N. Klass(rum) för närhelst, varhelst och vemhelst. Högre utbildning. 2023;13(2):47-63.

Digital och praktisk anatomi – en integrerad anatomiutbildning för framtidens läkare

Erland Hassler, Umeå universitet

Farhan Shah, Josefin Åkerstedt

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Integrerad anatomiutbildning, Digitala dissektioner, Praktisk träning, Klinisk tillämpning, Lärande och engagemang
Talare:	Erland Hassler
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Poster

Under de senaste åren har oro väckts över att läkarstudenter och läkare under utbildning får allt mindre möjlighet till praktisk anatomisk träning (1,2). Forskning visar att undervisning som kombinerar teoretisk kunskap med praktisk erfarenhet ger överlägset lärandeutfall jämfört med enbart teoretisk eller digital undervisning (3). Samtidigt har den nya sexåriga läkarutbildningen ökat behovet av att tidigt utveckla kliniska och praktiska färdigheter.

Projektet Digital och praktisk anatomi – en integrerad anatomiutbildning för framtidens läkare utvecklades vid Umeå universitet med syftet att fördjupa studenternas förståelse för anatomi och samtidigt väcka engagemang och nyfikenhet. Kursen kombinerar digital fallbaserad undervisning på SECTRA:s interaktiva dissektionsbord med praktiska dissektionsföreläsningar i kadaverlabb vid Anatomiskt kompetenscentrum vid Umeå Universitet.

Kursen inleds med en digital förberedelse där studenterna arbetar med kliniska fall och virtuella dissektioner, vilket är ett effektivt sätt att knyta samman teori och praktik (4). Därefter följer ett övningsmoment där samma fall bearbetas praktiskt i dissektionssalen. Under handledning av läkare, anatomilärare och amanuens får studenterna identifiera strukturer, resonera kring klinisk betydelse och tillämpningar samt gemensamt reflektera över fallet.

Lärandeutvärderingen omfattar både för- och efter tester samt studenternas egna reflektioner. Förutom kunskapsmässiga framsteg framträder i utvärderingarna en stark känsla av engagemang och mening. Studenterna beskriver kursen som ett unikt tillfälle att förstå anatomin "på riktigt" och en unik möjlighet att få uppleva hur teori och praktik vävs samman.

Projektet visar att undervisningsformen inte bara överför kunskap, utan skapar en praktik där samarbetslärande och pedagogisk kreativitet möts (5). Den digitala tekniken förstärker, snarare än ersätter, det mänskliga mötet mellan lärare, studenter, teori och praktik (3).

Referenser

Referenser: 1. För lite operationstid kan leda till mindre kompetenta specialister", Läkartidningen, 48-49/2023 2. Kirurgisk träning under ST - en enkätundersökning, Läkartidningen 38/2023 3. Saltarelli AJ, Roseth CJ, Saltarelli WA. Human cadavers Vs. multimedia simulation: A study of student learning in anatomy. *Anat Sci Educ.* 2014 Sep-Oct;7(5):331-9. 4. McLean SF. Case-Based Learning and its Application in Medical and Health-Care Fields: A Review of Worldwide Literature. *J Med Educ Curric Dev.* 2016 Apr 27;3:JMECD.S20377. 5. Dyer GS, Thorndike ME. Quidne mortui vivos docent? The evolving purpose of human dissection in medical education. *Acad Med.* 2000 Oct;75(10):969-79.

Argumentation och referensanvändning i studenters akademiska skrivande

Arne Håkansson, Göteborgs universitet

Tema: Framtidens studenter

Form: Presentation

Typ: Höskolepedagogisk praktik

Nyckelord: akademisk litteracitet, referensanvändning, argumentation, skrivande, kritiska aspekter

Talare: Arne Håkansson

Session: Session 3, 9 juni, 11:00–11:30

Sal: Valdemar

Att utveckla en argumentation och referensanvändning som motsvarar förväntningarna inom en ämnesdisciplin utgör en utmaning för studenter vilket ur ett höskolepedagogiskt perspektiv även innebär en utmaning för deras lärare. Presentationen utgår ifrån erfarenheter från ett pågående höskoledidaktiskt utvecklingsarbete i samarbete mellan universitetslärare och handledare i akademiskt språk och skrivande. Utvecklingsarbetet planeras och genomförs i kurser inom naturvetenskap och utbildningsvetenskap och fokuserar på studenters användning av tidigare studier och egen röst i argumentationen i textavsnitt om tidigare forskning.

Utvecklingsarbetet kan kopplas till forskningsfältet akademisk litteracitet (Lea & Street 1998). Genom att utnyttja lärares kompetens inom ämnet och språkhandledares kompetens inom akademiskt skrivande kan studenters utveckling av akademisk litteracitet under en utbildning stöttas på ett effektivt sätt (Wingate & Tribble, 2012).

Tidigare forskning har med hjälp av variationsteori identifierat olika kritiska aspekter för studenters referensanvändning inom högre utbildning (Hellman & Thorsten, 2021). Dessa kritiska aspekter visar en progression från omformulering av kortare textavsnitt till deltagande i ett vetenskapligt samtal. Studier inom gymnasiet har gett exempel på framgångsrik undervisning i referensanvändning (Hellman, 2024; Hellman, Oskarsson & Björklund, 2025).

Syftet med utvecklingsarbetet är att ta reda på dels vilka de ämnesspecifika normerna för argumentation och referensanvändning inom högre utbildning är, dels hur studenterna kan undervisas för att utveckla sitt akademiska skrivande så att de har möjlighet att leva upp till lärarnas förväntningar. Genom att undersöka ämnesspecifika normer kan även implicit kunskap om vad som värderas inom disciplinens texter synliggöras och användas i explicit undervisning.

I en textanalys undersöks de ämnesspecifika normerna som kommer till uttryck i uppgiftsinstruktioner och lärarkommentarer på studenternas texter. Utifrån detta underlag förbereds och genomförs workshoppar med undervisning i argumentation och referensanvändning där utmärkande drag synliggörs genom kontrastering av olika texter. Studenterna arbetar även med att i smågrupper tolka uppgiftsinstruktionernas förväntningar och att skriva egna textutkast. Avslutningsvis besvarar studenterna en enkät där de reflekterar över skrivuppgiften och arbetet med det akademiska skrivandet.

Preliminära resultat visar att studenter delvis använder referenser på ett syntetiserande sätt där de i en egen argumentation visar hur olika studier förhåller sig till varandra. Samtidigt

förekommer det även att referat av olika studier "staplas" utan relation till varandra. Sammantaget visar resultaten att studenterna behöver ytterligare undervisning och övning för att utvecklas i sitt skrivande på ett sätt som värderas av deras lärare.

Referenser

Hellman, J. (2024). Source-Based Writing: Students' Approaches and Critical Aspects of Learning. *Nordic Journal of Literacy Research*, 10(3), 60–81.

Hellman, J., Oskarsson, C. & Björklund, V. (2025). Referenshantering i gymnasieskolan – undervisning för skrivutveckling och diskursiv flexibilitet. *Forskning om undervisning och lärande*, 13(1), 89–117.

Hellman, J. & Thorsten, A. (2021). Plagiera eller referera vetenskapligt? En studie om vad studenter behöver lära sig för att bli bättre på referathantering, *Högre utbildning*, 11(1), 41–55.

Lea, M. R. & Street, B. V. (1998). Student writing in higher education: An academic literacies approach. *Studies in higher education (Dorchester-on-Thames)* 23(2), 157–172.

Wingate, U., & Tribble, C. (2012). The best of both worlds? Towards an English for Academic Purposes/Academic Literacies writing pedagogy. *Studies in higher education*, 37(4), pp. 481-495.

Sökes: fler, bättre förberedda och mer jämställda STEM-studenter. Diskursiva konstruktioner i svensk STEM-policy.

Emelie Selberg, Chalmers tekniska högskola

Tema: Framtidens studenter
Form: Presentation
Typ: Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord: STEM, Policy, WPR, Breddad rekrytering
Talare: Emelie Selberg
Session: Session 4, 9 juni, 11:45–12:15
Sal: Valdemar

Det finns för närvarande ett stort politiskt fokus på STEM-utbildning (Science, Technology, Engineering and Mathematics, det vill säga naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik). Aktuella exempel är den svenska STEM-strategin (Utbildningsdepartementet 2025) och den europeiska STEM-utbildningsstrategin (Europeiska kommissionen 2025). Dessa policyer efterlyser ett starkare fokus på färdigheter i STEM-ämnen under hela skolgången, samt ökad och breddad rekrytering till högre utbildning inom STEM-områden.

Studentrekrytering till STEM-områden har studerats i relativt stor utsträckning, särskilt med fokus på kön och (o)jämställdhet. Det finns internationellt växande forskningsområden om vad som i en svensk högskolepedagogisk kontext ofta talas om som breddat deltagande: forskning om identitet, tillhörighet och underrepresenterade studenters upplevelser och möjligheter att delta i ingenjör- och naturvetenskaplig utbildning, inklusive inom specifika ämnen såsom fysik (Danielsson et al 2023). Däremot är studier med fokus på policynivå och styrningen av studentrekrytering mer sällsynta, trots mängden av initiativ för att öka studentrekryteringen till STEM.

Denna planerade studie kommer därför att ta sig an studentrekrytering till universitetsutbildning inom naturvetenskap och teknik ur ett kritiskt policyperspektiv, med målet att synliggöra vilka antaganden som föreslagna reformer eller lösningar bygger på, och vilka konsekvenser dessa har för studenter och för högre utbildning. Studien kommer att använda poststrukturell kritisk policyanalys i form av Carol Bacchis (2025) metod "What is the problem represented to be?" (WPR) för att analysera hur "STEM" diskursivt konstrueras i samtida svenska policydokument, med särskilt fokus på regeringens STEM-strategi (Utbildningsdepartementet 2025). Vidare ska studien analysera vilka problematiseringar av studentrekrytering till naturvetenskap och ingenjörutbildning som förekommer i STEM-strategin och relaterat material: vilka antaganden de bygger på, vad de gör synligt respektive osynligt, och vilka konsekvenser de har.

Utifrån denna analys ska studien bidra till mer nyanserade diskussioner om breddad studentrekrytering och initiativ för ökad jämställdhet och mångfald inom naturvetenskaplig och teknisk högre utbildning. I ett större perspektiv kan den även bidra till diskussioner om styrningen av naturvetenskaplig och teknisk utbildning och dess roll i samhället.

Referenser

Bacchi, C. (2025). What's the problem represented to be? A new thinking paradigm. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781032678382>

Danielsson, A., Gonsalves, A., & Avraamidou, L. (2023). Gender Matters: Building on the Past, Recognizing the Present, and Looking Toward the Future. In Handbook of Research on Science Education. Routledge.

European Commission. (2025). STEM Education Strategic Plan (legal document)—European Education Area (No. 89; COM 2025). <https://education.ec.europa.eu/document/stem-education-strategic-plan-legal-document>

Utbildningsdepartementet. (2025). En STEM-strategi för Sverige. <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2025/02/en-stem-strategi-for-sverige/>

Att bli yrkesperson på distans – professionsdidaktiska utmaningar i en ny utbildningskontext

Pernilla Josefsson, Södertörns högskola

Emelie Liljeqvist

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Professionsdidaktik, Polisutbildning, Yrkesidentitet på distans, Breddat deltagande
Talare:	Emelie Liljeqvist
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Ascom

Hur formas en yrkesidentitet när utbildningen sker på distans – och vad kräver det av oss som lärare, utbildningsutvecklare och professionsutbildningar som helhet? I det här rundabordssamtalet bjuder vi in till dialog om professionsdidaktiska utmaningar och möjligheter i utbildningar som syftar till att forma studenter till yrkesutövare med ansvar, omdöme och handlingsberedskap.

Utgångspunkten är det utvecklingsarbete som bedrivits vid Södertörns högskola inför lanseringen av en distansförlagd variant av polisutbildningen hösten 2024. Polisutbildningen är en professionsutbildning där både kroppslig närvaro, värdegrundsarbete och praktiskt handlande i osäkra situationer utgör centrala delar. Samtidigt finns samhällsliga och politiska krav på breddat deltagande, regional tillgänglighet och livslångt lärande som driver på utvecklingen av flexibla utbildningsformer – där distansutbildning blir en möjlig väg framåt.

I denna kontext aktualiseras ett antal didaktiska frågor: Hur utvecklas professionell identitet när fysisk samvaro är begränsad? Hur designar vi progression från nybörjare till professionell i digitala miljöer? Vilka moment måste ske i fysisk närvaro – och vad kan förflyttas till digitalt mellanrum utan att tappa professionsanknytning?

Vi delar erfarenheter av att använda närstudieveckor som nav för social och kroppslig förankring, samt digitala redskap för reflektion, dokumentation och samarbete. Vi diskuterar också spänningar kring examination av praktiskt omdöme, etik och värderingsförmåga.

Samtalet vilar på professionsdidaktiska perspektiv och teorier om situerat lärande och gemenskaper av praktik (Lave & Wenger, 1991; Wenger, 1998). Syftet är att tillsammans identifiera hinder, möjligheter och goda exempel från olika typer av professionsutbildningar.

Vi välkomnar deltagare med erfarenhet av utbildning inom exempelvis lärar-, vård-, social- och polisutbildning – men också pedagogiska utvecklare, ledare och forskare med intresse för hur professionell identitet kan formas i en utbildningspraktik i förändring.

Förväntat utfall är att samtalet leder till fördjupad förståelse för hur professionsdidaktik kan anpassas till distansbaserade utbildningsformer, samt att konkreta exempel och strategier delas mellan deltagare

Referenser

Lave, J. & Wenger, E. (1991). *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge University Press.

Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge University Press.

Studentmottagning i hjärtultraljud: peer-learning som drivkraft för BMA-studenters kliniska utveckling

Caroline Schmidt, Göteborgs universitet

Anita Persson

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Biomedicinsk analytiker student, Studentmottagning, Peer-learning
Talare:	Anita Persson
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:15
Sal:	Valdemar

Introduktion

I Sverige spelar biomedicinska analytiker med inriktning mot klinisk fysiologi en avgörande roll för vården. För att möta bristen på praktikplatser och den höga patientvolymen etablerade avdelningen för Klinisk fysiologi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset en studentmottagning för hjärtultraljud på Mölndals sjukhus där lokaler och utrustning redan fanns. Mottagningen riktade sig till patienter med enklare remissfrågor eller lindrig kardiell patofysiologi och hade som ambition att kombinera utbildning med klinisk nytta. Verksamheten genomfördes under två praktikperioder med totalt åtta studenter, fyra per period, vilket gav omfattande patientkontakt och regelbunden handledning.

Metoder

Pedagogiken byggde främst på peer-learning: studenter arbetade i par och växlade systematiskt mellan rollen som undersökare och observatör. Genom att turas om fick varje student upprepade träning i tekniska moment, bildtagning och tolkning, samtidigt som den andra gav observationer och konkreta återkopplingar som fördjupade lärandet. Arbetsformen skapade en kontinuerlig dialog om metodval, möjliga felkällor och kliniskt resonemang, vilket stärkte både självförtroende och förståelse för ekokardiografins praktiska aspekter. En erfaren legitimerad biomedicinsk analytiker ledde den dagliga handledningen och ansvarade för pedagogisk vägledning och kvalitetssäkring; vid svårare medicinska bedömningar nåddes en läkare via telefon för att trygga patientsäkerheten.

Resultat

Studenterna som deltagit i studentmottagningen uppvisade en högre kompetensnivå jämfört med tidigare studenter som genomfört VFU på en vanlig klinik för hjärtultraljud. Vid efterföljande anställningar visade det sig att de behövde en kortare introduktionstid, och i ultraljudsundersökningar där det tidigare krävdes två erfarna biomedicinska analytiker med en nyanställd vid sidan av, räcker det nu i regel med en erfaren BMA tillsammans med den nyanställda. Denna förändring bedöms ha sin grund i den intensiva praktiska träningen och det systematiska peer-learning-upplägget på studentmottagningen, vilket gav studenterna upprepade möjligheter att öva tekniska moment, bildtagning och kliniskt resonemang i en trygg och återkopplande lärmiljö.

Slutsats

Implementering av studentmottagningen erbjöd både pedagogiska och operativa fördelar: höjd studentkompetens, snabbare klinisk integration och effektivare resursanvändning.

Referenser

Institutet för Biomedicinsk Laboratorievetenskap. Biomedicinska analytiker behövs även efter coronapandemin. [Internet] 2020 April 15 [Cited 2022 Nov 18]. Available from: <https://ibl-inst.se/biomedicinska-analytiker-behovs-aven-efter-coronapandemin/>

Attenborough J, Abbott S, Brook J, Knight R-A. Everywhere and nowhere: Work-based learning in healthcare education. *Nurse Educ Pract* 2019;36:132-138

Sajjad M, Mahboob U. Improving Workplace-Based Learning for Undergraduate Medical Students. *Pak J Med Sci* 2015;31:1272-1274.

Wlodarkiewicz C, Adams J, Kondrashovna T. Educational value of ultrasonography used as a diagnostic tool by medical students at a student-run free clinic. *Mo Med*

2020;117:475-479

Faktorer som gynnar studieresultat – självreglerat lärande

Jörgen Bengtsson, Uppsala universitet

Lisa Fredriksson Carreras

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Reflektion, Självmedvetenhet, Akademisk mognad, Lärandefaktorer
Talare:	Lisa Fredriksson Carreras
Session:	Session 5, 9 juni, 15:15–15:45
Sal:	Valdemar

Många studenter upplever en pressad tillvaro med höga krav på att balansera studier, arbete och fritid. Detta gör också att de kan sakna tid, motivation eller verktyg för att analysera och anpassa sin studieteknik, vilket i sin tur kan påverka studieresultatet negativt (1). Reflektion är en viktig del av lärandeprocessen och kan bidra till bättre studieresultat genom att hjälpa studenter identifiera både styrkor och områden som behöver förbättras (2).

För att undersöka hur självreglerande lärandestrategier kan hjälpa studenter att bli medvetna om sin förmåga att påverka sin egen studiesituation har vi initierat ett projekt kopplat till självreglerat lärande. Målet är att synliggöra vilka faktorer studenter själva uppfattar som avgörande för sitt lärande och hur dessa uppfattningar förändras över tid.

Projektet infördes på Apotekarprogrammets första termin under hösten 2025, och planeras att följas upp med studenterna när de är på programmets termin 3 och 6. I början av terminen svarar studenterna på frågor om vad de har för målsättning under terminen samt vilka 5 (av 20) faktorer som de tror har störst inverkan på att de uppnår sitt mål (t.ex. motivation, studieteknik, sömn). Även faktorer som studenterna inte kan påverka (t.ex. erfarenhet och stöd från familj) ingår. I slutet av terminen får studenterna göra en självskattning av hur det gått för dem under terminen, ange vilka faktorer de ansåg vara viktiga samt om de kommer att förändra något till nästa termin.

Studenternas svar kommer sammanställas med avseende på vilka faktorer som tros påverka deras studier, självvärderat utfall under terminen och faktorerens möjliga koppling till detta. Data sammanställs på övergripande nivå och analyseras genom kvalitativ innehållsanalys (3). Studenterna som genomfört projektet planeras få återkoppling i mitten av termin 2, 4 och 7, med en sammanställning av hur gruppen som helhet har värderat olika faktorer samt generella kommentarer om möjliga förändringar och deras bakomliggande skäl.

Över tid kan en studentkull bli sin egen kontroll för att se huruvida akademisk mognadsgrad påverkar vad man initialt anser vara viktigt i starten på en termin (tex jämföra termin 6 mot 1, och om det blir mindre förändringar inom en termin (start och slut) på högre terminer.

Vid inlämning av abstract har endast initial datainsamling genomförts. Vid konferensen kommer data från två kursomgångar (båda från termin 1 på utbildningen) att presenteras, inklusive resultat från uppföljningsenkäter. Preliminära analyser kommer att ge indikationer på hur studenters uppfattning om lärandefaktorer utvecklas över tid.

Referenser

1. Yüksel et al., Behav. Sci. 2025, 15, 706
2. van den Boom et al., Learning and Instruction 17 (2007) 532-548
3. Graneheim and Lundman, Nurse Education Today (2004) 24, 105-112

Slutet för Sverige som kunskapsnation?

Per Kornhall, Läromedelsförfattarna

Frida Engman, Embla Jernstig

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Kurslitteratur, AI, Kunskap
Talare:	Per Kornhall
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	Valdemar

Medverkande:

- Per Kornhall, Läromedelsförfattarna
- Jonas Linderöth, Göteborgs universitet

Den svenska kurslitteraturen befinner sig i kris. Lärare och forskare larmar om en pågående läskris inom högre utbildning, där studenter inte kan ta till sig kurslitteraturen. Samtidigt rasar försäljningen och delar av den högre utbildningen kan snart stå utan aktuell svensk kurslitteratur.

Flera rapporter visar att en viktig förklaring till marknadsutvecklingen är att studenter i allt högre grad använder andra kanaler för att få tillgång till kurslitteratur. Begagnatmarknaden har tredubblats de senaste åren, samtidigt som olaglig kopiering och spridning är vanligt förekommande. Andra faktorer – som ökad användning av engelskspråkig litteratur, försämrad läsförmåga och förändrade förväntningar på hur krävande studierna ska vara – påverkar också utvecklingen.

Denna utveckling sker inte i ett vakuum. Vi lever i en tid med ett historiskt snabbt informationsflöde. I takt med att digital teknik och artificiell intelligens (AI) tar över och emulerar traditionella mänskliga kunskapskällor är det viktigare än någonsin att stå upp för ett kunskapsorienterat samhälle.

Hur säkerställer vi att kurslitteratur fortsätter vara verktyg för kritiskt tänkande och bildning? Varför ska studenter lägga tid och kraft på att lära sig saker från grunden när den information de söker enkelt och snabbt kan hittas på nätet, och när generativ AI ger svar på alla deras frågor?

En färsk Ipsosundersökning från Läromedelsförfattarna visar att 35% av Sveriges studenter tycker att ChatGPT eller annan AI-bot fungerar som ett alternativ till kurslitteratur, och 38% har sammanfattat innehållet i sin kurslitteratur genom AI.

Med bakgrund mot detta är det inte förvånande att kurslitteraturens ställning försvagas. Men vad innebär detta för Sverige som kunskapsnation? Vad händer med ett land där studenter tar sig genom en högskoleutbildning utan att läsa kurslitteratur och där AI tar över som kunskapsförmedlare?

Syftet med presentationen är att belysa de strukturella och pedagogiska konsekvenserna som kommer med kurslitteraturens försvagade ställning, samt att diskutera hur lärosäten kan motverka utvecklingen.

Presentationen utgår från resultaten i rapporten Den perfekta stormen, kompletterad med ny statistik från en rikstäckande undersökning om studenters beteende kopplat till kurslitteratur och AI. Den muntliga presentationen följs av en strukturerad diskussion där deltagarna får reflektera kring möjliga pedagogiska åtgärder.

Målet med presentationen är att djupdyka i hur förändrade användningsmönster, digitala resurser och generativ AI påverkar studenters läsning, lärande och förmåga till kunskapsfördjupning. Vidare förväntas presentationen bidra med pedagogiska implikationer kring hur kurslitteratur fortsatt kan integreras som en central del av läroprocessen i en digitaliserad utbildningsmiljö.

Referenser

Rosén, Kajsa och Öhlin, Jonas. (2024). Den perfekta stormen. Strategirådet på uppdrag av Läromedelsförfattarna: <https://www.laromedelsforfattarna.se/globalassets/dokument/paverkan-opion/rapport---den-perfekta-stormen-241122.pdf>

Rosén, Kajsa och Öhlin, Jonas. (2025). Studenters tillgång till kurslitteratur och användning av AI-verktyg. Strategirådet på uppdrag av Läromedelsförfattarna: <https://www.laromedelsforfattarna.se/globalassets/dokument/paverkan-opion/rapport---studenters-tillgang-till-kurslitteratur-och-anvandning-av-ai.pdf>

Blir studenterna mer kritiskt tänkande under utbildningen, och vad gör vi för att främja detta?

Björn Oskarsson, Linköpings universitet

Malin Wiger

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Kritiskt tänkande, Tyst kunskap, Dagboksstudier, Kritiska incidenter
Talare:	Björn Oskarsson
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	Valdemar

BAKGRUND

Begreppet kritiskt tänkande kan innefatta mycket, där några exempel är förmågan att tolka, analysera, utvärdera, dra slutsatser och reflektera.

På många utbildningsprogram förväntas studenterna successivt utveckla avancerade färdigheter och förmågor enligt exempelvis SOLO-taxonomin (Biggs et al., 2022). På dessa högre nivåer handlar lärandemålen ofta om att analysera, generalisera, kritiskt värdera och dra slutsatser, dvs förmågor som överensstämmer med det som ingår i kritiskt tänkande. I Högskoleförordningen (Utbildningsdepartementet, 1993) framgår också att ett kritiskt förhållningssätt ingår i examenskraven på många svenska utbildningsprogram.

För att kunna nå upp till examenskraven bör studenterna genom utbildningen få möjlighet att utveckla och träna på de färdigheter som bygger förmågan till kritiskt tänkande (KT). Men hur ser det egentligen ut? KT är enligt Taylor et al. (2021) ofta en implicit, tyst kunskap. Stöttar vi studenterna i att utveckla denna kritiska förmåga? Ökar studenterna sitt kritiska tänkande genom utbildningen?

DEN AKTUELLA STUDIEN

I ett pågående projekt på Linköpings Universitet studerar vi civilingenjörstudenternas kritiska tänkande genom att fokusera två delfrågor:

Fråga 1: I vilken utsträckning utvecklas studenternas KT under utbildningen?

Vi låter studenterna på fem civilingenjörsprogram göra ett KT-test i början respektive slutet av utbildningen. Totalt omfattas mer än 1000 studenter, ca 600 i årskurs 1 och ca 500 i årskurs 5. Vi använder oss av WGCTA-testet som på ett bra sätt anses täcka in KT-förmågor som är relevanta i arbetslivet (Possin, 2014). Testet, som görs online, består av 86 flervalsfrågor i form av påståenden, vars styrka och giltighet respondenterna ska ta ställning till.

Fråga 2: Hur gör lärare för att stödja utveckling av studenternas KT?

Här studerar vi två masterprofiler i slutet av utbildningen. Inom ramen för dessa ingår såväl kurser, större projektarbeten och examensarbeten, där KT är centralt. Involverade lärare har under två terminer fört dagbok över så kallade "kritiska incidenter" (Hughes, 2007), vilket här

innebär tillfällen då studenter uppvisar brister i sitt KT. De har beskrivit "incidenten", vad de gjort för att stötta och förbättra, och vilken effekt detta gett. Med dagböckerna som bas har vi genomfört intervjuer och gruppdiskussioner med lärarna i syfte att explicitgöra en del av den tysta kunskap som finns kring hur man stöttar studenter i att utveckla sitt KT.

Vid tidpunkten för konferensen kommer projektet att vara slutfört. Då kommer vi att kunna presentera i vilken utsträckning studenterna utvecklat sitt KT under studierna, samt ge konkreta exempel på hur lärare stöttar studenter i att bli mer kritiskt tänkande.

Referenser

Biggs, J., B., Tang, C., S. and Kennedy, G. (2022). Teaching for Quality Learning at University, 5 ed, McGraw Hill, Open University Press,

Hughes, H. (2007). "Critical incident technique". In: Lipu, S., Lloyd, A. & Williamson, K. (eds.) Exploring Methods in Information Literacy Research. Charles Sturt University,

Possin, K. (2014). "Critique of the Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal Test: The More You Know, the Lower Your Score". Informal Logic, Vol. 34, No. 4, pp. 393-416.

Taylor, T. Z., Prescott, R., Harrup, K. and Lee, C. (2021). "Developing critical thinking skills among Transportation Security officers (TSOs) through sharing tacit knowledge". Journal of Transportation Security, Vol. 14, No. 1-2, pp. 107-118.

Utbildningsdepartementet (1993). "Högskoleförordningen". SFS 1993:100.

Hur sjutton gör jag nu? Undervisningssituation vs funktionsnedsättning - workshop med lärare

Lotta Åbjörnsson, Lunds universitet

Ann-Catrin Johansson

Tema:	Framtidens studenter
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	tillgänglighet, pedagogisk utmaning, funktionsnedsättning, kollegialt samtal
Talare:	Lotta Åbjörnsson
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:30
Sal:	Scania 2

Bakgrund

Allt fler studenter kommer till universiteten med funktionsnedsättning, de senaste tio åren har vi sett en ökning med ca 300%. Inom Lunds universitet har vi under 2024 och 2025 drivit ett projekt kring tillgänglig undervisning. Vi har bland mycket annat utvecklat ett arbetssätt där lärare i små grupper diskuterar hur olika undervisningssituationer kan fås att fungera även för studenter med olika funktionsnedsättningar. Vi har använt metoden vid olika fakulteter och funnit att den fungerar väl. Aktiviteten brukar vara livlig!

Syfte

Workshopen syftar till att utmana lärare att fundera kring sin pedagogiska praktik och fördjupa sina kunskaper kring att undervisa mer tillgängligt.

Metod och upplägg

Workshopen börjar med att vi kort berättar om vårt projekt. Därefter får deltagarna i grupper om fem till åtta personer diskutera utifrån en bild på en undervisningssituation (föreläsning i gradängsal, seminarium, grupparbete, enskild handledning, exkursion, laboration, kollegialt möte) och ett diagnoskort, som vi har utvecklat. Diagnoskorten har "Utmaningar i studiesituationen" på framsidan och på baksidan en kort beskrivning av vilka svårigheter som kan följa med en funktionsnedsättning (syn- eller hörselnedsättning, npf-diagnos, dyslexi, ryggbesvär/smärta, psykisk ohälsa). Deltagarna antecknar i en Padlet olika förslag till hur situationen kan underlättas. Därefter samlar vi till gemensam diskussion.

Resultat

Deltagarna har haft möjlighet att diskutera koncentrerat med kollegor och tar med sig praktiska förslag på hur de kan hantera olika svårigheter/åtgärda brister i sin undervisning.

Lunds universitet och Uppsala universitet bedriver just nu systerprojekt kring tillgänglighet och vill gärna ligga efter varandra i programmet, om bidraget blir antaget :)

Referenser

Jälknäs & Wåxberg (2023): Skapa en tillgänglig lärmiljö.

From paperwork to platform: Insights from implementing a webpage developed to streamline and ensure the quality of thesis course administration

Katharina Rahnert, Karlstads universitet

Hossein Erfani

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	socio-technical systems, digitalisation in higher education, administrative workflows, thesis courses, technology acceptance
Talare:	Katharina Rahnert
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:00
Sal:	MA

Efficient coordination of assessment processes for student theses is a significant challenge, particularly when many actors with different roles are involved. In addition, the technical solutions provided by higher education institutions often lack functionality that matches the complexity of these processes. This study presents an evaluation of a web-based platform developed through an iterative and needs-driven process to streamline and quality-assure the administrative work in nine thesis courses within Business Administration and Industrial Engineering and Management. In these courses, supervisors, examiners, administrators, and course directors collaborate within complex workflows.

The aim is to examine how a digital innovation can promote increased efficiency, transparency, and legal certainty in assessment processes, as well as how the introduction of new technology influences pedagogical practices. Drawing on socio-technical systems theory, the study analyses how the digital solution is integrated into existing work routines and how technological and social components must interact to create sustainable change. Furthermore, technology acceptance models (TAM/UTAUT) are used to investigate how the platform's usability, clarity, and perceived usefulness affect its reception among lecturers and administrative staff. The methodology includes development work, user testing, and qualitative feedback from pilot groups.

Preliminary results show that the platform clarifies roles and responsibilities, reduces duplication of work and errors, and enables a more automated and traceable assessment process. The study also offers insights into conditions for the successful implementation of digital tools in a higher education context and highlights their significance for system safety.

Referenser

Socio-technical systems:

- Baxter, G., & Sommerville, I. (2011). Socio-technical systems: From design methods to systems engineering. *Interacting with Computers*, 23(1), 4–17.

Technology acceptance:

- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS Quarterly*, 27(3), 425–478.

Technology in higher education:

- Kirkwood, A., & Price, L. (2014). Technology-enhanced learning and teaching in higher education: What is 'enhanced' and how do we know? *Learning, Media and Technology*, 39(1), 6–36.

Lärande i teknikens era

Koda utan kod i lärarhänder: En undersökande pilot om lärarutvecklade digitala lärresurser

Marcus Strömbäck Hjärne, Luleå tekniska universitet

Andreas Wählström

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	generativ AI, design för lärande, digitala lärresurser, no-code, lärande och teknik
Talare:	Marcus Strömbäck Hjärne
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:00
Sal:	ML11

När generativ AI tar plats i högre utbildning hamnar uppmärksamheten ofta på enskilda verktyg eller på risken för fusk. I pilotprojektet Lärandeprocess vid Luleå tekniska universitet riktar vi i stället fokus mot lärarens designarbete: vad händer när lärare får tillgång till AI-stöd där de själva kan skapa digitala lärresurser utan att programmera?

Projektet är en del av LTU:s AI-transformation och utgångspunkten är ett synsätt där undervisning förstås som ett designarbete och där lärare behöver ges reella möjligheter att agera som designers av technology-enhanced learning (Laurillard, 2012). I forskningen har man samtidigt också uppmärksammat att komplexa verktyg och krav på specifik teknisk kompetens utgör en barriär för en bred adoption av lärare i denna roll (t.ex. Kirschner, 2015).

Vår förhoppning och hypotes är att stöd av ett no-code-verktyg där läraren beskriver önskad funktionalitet i naturligt språk och får en körbar applikation tillbaka, kan lösa upp de tekniska barriärer som traditionellt kommit ivägen för lärares utveckling mot technology-enhanced learning. Det didaktiska designarbetet kvarstår och hamnar tydligare i centrum.

Under 2025–2026 deltar lärare från olika utbildningar i workshopserier där de formulerar pedagogiska behov, utvecklar prototyper, provar dem i pågående kurser och reflekterar individuellt och kollegialt kring processen. Arbetssättet dokumenteras genom lärarnas skriftliga reflektioner, de färdiga applikationerna och uppföljande samtal om hur resurserna används och upplevs i undervisningen, kompletterat med analys av teknisk integration, informationssäkerhet och organisatoriska förutsättningar.

Vid konferenstidpunkten förväntar vi oss kunna beskriva (1) i vilka situationer lärare upplever att denna typ av verktyg ger reellt mervärde, (2) vilka typer av lärresurser de faktiskt väljer att utveckla, och (3) vilka återkommande didaktiska överväganden som blir synliga när lärandemål, aktivitet och AI-funktion ska förenas i en konkret digital design. Presentationen ger exempel på lärarutvecklade resurser och bjuder in deltagarna att reflektera över hur liknande arbetssätt skulle kunna prövas och stödjas i deras egna sammanhang.

Referenser

Kirschner, P. A. (2015). Do we need teachers as designers of technology enhanced learning? *Instructional Science*, 43(3), 309-322. <https://doi.org/10.1007/s11251-015-9346-9>

Laurillard, D. (2012). *Teaching as a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203125083>

Podcast som didaktiskt verktyg i distansutbildning

Saga Dorani Andersson, Mittuniversitetet

David Kronlid

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Podcast, Designforskning, Sociomateriell teori, Didaktik, Distansutbildning
Talare:	Saga Dorani Andersson
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:00
Sal:	MC

Syftet med detta paper är att presentera pågående forskning om podcasts didaktiska implikationer i distansmiljöer inom högre utbildning. Med designbaserad forskningsmetod (Educational Design-Based Research) har vi undersökt hur en lärarledd podcast som pedagogisk artefakt (Bakker, 2018; Van den Akker, 2006) bidrar till högskolepedagogisk praktik. Tidigare studier har visat att podcasts i högre utbildning kan öka studenters engagemang, motivation och känsla av tillhörighet i distansmiljöer (Kendrick m.fl., 2023; Salmon, 2011), samt minska den upplevda distansen mellan lärare och student (Lee & Tynan, 2008). Samtidigt är formatet inte oproblemiskt; podcasts är asynkrona vilket kan begränsa dialogen och tillgängligheten (Moore, 2022; Evans m.fl., 2020).

Målet är att generera en teoretisk förståelse för vilka didaktiska rum som samproduceras i en helt poddbaserad kurs. Studien bygger på en iteration som genomförts under vårterminerna 2024 och 2025. Det empiriska materialet består huvudsakligen av kursvärderingar och studenternas examinationsuppgifter samt lärares erfarenheter.

Föreliggande paper tar sin utgångspunkt i fyra teman som identifierats i en tidigare studie (Dorani Andersson, 2024) och som studenterna särskilt framhållit som betydelsefulla: (a) pedagogisk närhet, (b) pedagogisk tid, (c) pedagogisk trygghet och (d) pedagogiskt stöd. Utifrån dessa teman diskuteras två frågor:

(1) Vilka didaktiska implikationer kan identifieras i studenternas erfarenheter av en helt poddbaserad distanskurs?

(2) Hur samproduceras de didaktiska implikationerna i det relationella nätverket mellan studenter, lärare och podcasten som materiell-diskursiv artefakt?

Teoretiskt utgår vi från kritisk sociomateriell teori (Barad, 2007), där relationer mellan studenter, lärare och podcasten förstås som ömsesidigt konstituerande och materiellt-diskursivt sammanvävda. Studenternas erfarenheter betraktas därför inte som individuella eller isolerade, utan som effekter av dynamiska och situerade intra-aktioner mellan mänskliga och icke-mänskliga aktörer i den poddbaserade undervisningspraktiken. Denna teoretiska ansats syftar till att undvika förenklade förståelser av relationen mellan mänskliga och icke-mänskliga aktörer i teknikfördämlad högre utbildning och att utveckla en nyanserad förståelse för hur detta samproducerande formas.

Referenser

Dorani Andersson, S. (2024). Från hörsalar till hörlurar. En designbaserad studie om podcast som studentstöd i högre utbildning. Mittuniversitetet.

Evans, T., Yuhnke, B., & Mchugh, D. (2020). 7 things you should know about podcasting. *EDUCAUSE Review*, 2020(September), 33–46. <https://library.educause.edu/resources/2020/9/7-things-you-should-know-about-podcasting>

Kendrick, A. H., Scott, D., & Gobran, J. (2023). Using podcasting to engage online and distance learning students: A pilot study. *Technology, Knowledge and Learning*. <https://doi.org/10.1007/s10758-023-09662-w>

Lee, M., & Tynan, B. (2008). Podcasts and distance learning. I *Podcasting for learning in Universities* (s. 92–102). McGraw-Hill Education.

Moore, T. (2022). Pedagogy, podcasts, and politics: What role does podcasting have in planning education? *Journal of Planning Education and Research*, 0739456X221106327. <https://doi.org/10.1177/0739456X221106327>

Salmon, G. (2011). *E-moderating: The key to teaching and learning online*. Routledge.

A Study on Research Driven Pedagogy for Continuous Competence Development in Manufacturing Related Engineering Education

Ebru Turanoglu Bekar, Chalmers tekniska högskola

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Research-based learning, Continuous competence development, Manufacturing-related engineering education, Curriculum–industry alignment, Strategical educational planning

Talare: Ebru Turanoglu Bekar

Session: Session 1, 8 juni, 13:30–14:00

Sal: MB

The rapid evolution of manufacturing technologies and the emergence of Industry 4.0 and 5.0 have pushed the need for engineering graduates who possess not only technical knowledge but also advanced research, analytical, and innovation competencies [1, 7, 9]. In response to these changing expectations, this study aims to explore how research-driven pedagogy supports the evolving development of competencies within manufacturing engineering education. Across the literature, research-based learning is consistently described as a pedagogical approach that stimulates curiosity, encourages experimentation, and strengthens methodological strength, allowing students to engage with engineering challenges as emerging researchers [2-3]. Studies further show that when research activities are integrated into project, design, or challenge-based learning environments, students can develop a deeper capacity for curiosity, creative problem-solving, and innovation [4-5]. The narrative review conducted in this study also highlights the growing role of technology-enabled research practices such as digital twins, advanced simulation and analytics, and extended reality in expanding opportunities for authentic experimentation and supporting the development of key digital and analytical competencies relevant to modern manufacturing [6-9]. In addition, research on curriculum–industry alignment illustrates how ongoing competence gap analyses can inform the continuous adaptation of programmes to shifting industrial demands [6]. The literature similarly points to assessment practices that capture research capability, innovation skills, teamwork, and complex problem-solving as crucial mechanisms for making competence development more explicit and meaningful [10]. In summary, this study contributes a synthesized conceptual understanding of how research-driven pedagogy plays a promising role for preparing manufacturing related engineering students for fast-changing professional environments, as well as in identifying pedagogical strategies that can inform future curriculum design and educational planning.

Referenser

- [1] Coşkun, S., Kayıkcı, Y., & Gençay, E. (2019). Adapting engineering education to industry 4.0 vision. *Technologies*, 7(1), 10.
- [2] Noguez, J., & Neri, L. (2019). Research-based learning: a case study for engineering students. *International Journal on Interactive Design and Manufacturing (IJIDeM)*, 13(4), 1283-1295.
- [3] Borgford-Parnell, J., Deibel, K., & Atman, C. J. (2010). From engineering design research to engineering pedagogy: Bringing research results directly to the students. *International Journal of Engineering Education*, 26(4), 748.
- [4] Jiang, Z., Chandrasekaran, S., Zhao, G., Liu, J., & Wang, Y. (2020). Teaching towards Design-Based Learning in Manufacturing Technology Course: Sino–Australia Joint Undergraduate Program. *Sustainability*, 12(9), 3522. <https://doi.org/10.3390/su12093522>
- [5] Leles, A., Zaina, L., & Cardoso, J. R. (2024). Challenge-based learning for competency development in engineering education, a prisma-based systematic literature review. *IEEE Transactions on education*.
- [6] Li, G., Yuan, C., Kamarthi, S., Moghaddam, M., & Jin, X. (2021). Data science skills and domain knowledge requirements in the manufacturing industry: A gap analysis. *Journal of Manufacturing Systems*, 60, 692-706.
- [7] Pacher, C., Woschank, M., Zunk, B. M., & Gruber, E. (2024). Engineering Education 5.0: A Systematic Literature Review on Competence-based Education in the Industrial Engineering and Management Discipline. *Production & Manufacturing Research*, 12(1), Article 2337224. <https://doi.org/10.1080/21693277.2024.2337224>
- [8] de Giorgio, A., Monetti, F. M., Maffei, A., Romero, M., & Wang, L. (2023). Adopting extended reality? A systematic review of manufacturing training and teaching applications. *Journal of manufacturing systems*, 71, 645-663.
- [9] Turanoglu Bekar, E., Skoogh, A., & Bokrantz, J. (2023). Involving students in engineering course design: a combined approach based on constructive alignment and multi-criteria decision-making. *European Journal of Engineering Education*, 49(4), 647–666. <https://doi.org/10.1080/03043797.2023.2279055>
- [10] Singh, R., Herrmann, C., Thiede, S., & Sangwan, K. S. (2019). Research-based learning for skill development of engineering graduates: an empirical study. *Procedia Manufacturing*, 31, 323-329.

Studio som lärmiljö - examinerande moment för podcast och video i studiomiljö

Sofia Grunér, Uppsala universitet

Andreas Forsberg

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Examinationsformer, Studiomiljö, Kreativa uttryck, Inläring, Kunskapsförmedling
Talare:	Sofia Grunér och Andreas Forsberg
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:30
Sal:	Kemi-L42

I workshopen "Studio som lärmiljö" utforskar vi hur en studio- eller inspelningsmiljö kan fungera som en lärmiljö och bidra till studenters aktiva lärande, kreativitet och muntliga färdigheter. Under workshopen får du utifrån flera sinnen genomföra en fartfylld aktivitet med lekfulla moment där du i grupp får gå in i rollen som student. Du får dessutom lyssna och se exempel på inspelningar skapade av studenter i Studio Blåsenhus under de senaste tre åren.

I Studio Blåsenhus har vi under de tre senaste åren tillsammans med universitetslärare utformat och genomfört över 20 lärmoment inom olika ämnesområden vid Uppsala universitet. Varje kursmoment har innefattat grupper om cirka 30-40 studenter. Under workshopen beskriver vi arbetsprocessen i samarbetet med undervisande lärare, från den inledande utformningen av lärmomentet, till studiebesök för studenterna, genomförandet av inspelningar samt efterföljande seminarium och uppföljning med lärare.

Varför lärmoment i studiomiljö? Genom att låta studenter producera egna podcastavsnitt och filmer som del av examinerande moment skapas en kontext där studenterna tar ägandeskap över innehållet, bearbetar kurslitteraturen, samarbetar och reflekterar över sitt lärande individuellt och i grupp. Lärmoment i studiomiljö bidrar inte bara till förståelse av ämnesinnehåll utan utvecklar också färdigheter som är relevanta för framtida arbetsliv, så som konstnärliga uttrycksformer, muntlig kunskapsförmedling och digital kommunikation.

Ansvariga lärare för genomförda kursmoment refererar arbetet i studion till en arbetsform där engagemang, motivation och djupinläring hos studenterna går hand i hand. Detta kan relateras till Säljö (2000) som menar att inläringen hos studenter stärks när sammanhanget är meningsfullt, autentiskt och vardagsnära. Studier visar också att studenter stärker sin förståelse och kunskapsinläring när de själva är producenter och riktar sig till en verklig mottagare (Hernandez-Lopez & Mendoza-Jimenez, 2025). Att förmedla kunskap via video har också visat sig vara en viktig faktor för utvecklingen av muntlig presentationsteknik (Atkinson et al., 2024).

Återkommande i mötet med studenter ges uttryck för upplevelsen av lärandet i studiomiljö. Studenter som vanligtvis inte har sina styrkor i de traditionella examinationsformerna ger uttryck för hur ny kunskap lättare befästs genom muntlig examination i studiomiljö.

Välkommen till en workshop där du inspireras och erhåller resurser för att kunna arbeta med studenter i studiomiljö vid ditt lärosäte!

Workshopen leds av Sofia Grunér, pedagogisk utvecklare vid Enheten för universitetspedagogik, med bakgrund som leg. logoped och Andreas Forsberg, tjänstespecialist inom studiomiljö vid Avdelningen för Universitetsgemensam IT, med bakgrund som leg. gymnasielärare, skaparna av konceptet "Studio som lärmiljö" vid Uppsala universitet.

Referenser

Atkinson, A., Bell, P., De La Rosa, I. et al. Student-created videos in online STEM education: a large, interdisciplinary, randomized control study. *Discov Educ* 3, 178 (2024).
<https://doi.org/10.1007/s44217-024-00283-8>

Hernandez-Lopez, M., & Mendoza-Jimenez, J. (2025). Podcasts Created by University Students: A Way to Improve Subject Understanding, Connection with Peers, and Academic Performance. *Education Sciences*, 15(3), 284. <https://doi.org/10.3390/educsci15030284>

Studio Blåsenhus. (27 november 2025). Studio som lärmiljö. [Video]. Youtube:
<https://www.youtube.com/watch?v=ppJxgK1MRd4>

Säljö, R. (2000). *Lärande i praktiken: Ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Prisma.

Konkretisering av teoretiska begrepp med hjälp av enkla, fysiska prototyper

Jana Rambusch, Högskolan i Skövde

Tarja Susi

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Aktivt lärande, Embodied cognition, Cognitive load, Prototyper
Talare:	Jana Rambusch
Session:	Session 1, 8 juni, 14:00–14:30
Sal:	ML11

Vi presenterar ett pedagogiskt tillvägagångssätt som syftar till att stärka studenters förmåga att tillägna sig och förstå teoretiska begrepp samt stödja deras aktiva lärande. Våra erfarenheter härstammar från en kurs som lär ut olika teorier och begrepp med fokus på social interaktion och samarbete med och via IT. Studenterna brukar tycka att de teoretiska begreppen är ganska abstrakta och har ofta svårt att se hur dessa kommer till uttryck i praktiken, eller hur teori kan fungera som en förklaringsmodell av mänskliga aktiviteter.

I kursen ingår en gruppuppgift där studenterna behöver bygga en enkel prototyp för att utforska hur IT kan integreras i en fysisk miljö för att stödja och främja interaktion och samarbete mellan ett flertal användare. Prototyperna är enklare konstruktioner som byggs av valfria material såsom kartong, papper, färger, tyg, lego och leksaksfigurer. Prototypen ska visualisera och konkretisera en så kallad blandad miljö (Benyon & Mival, 2015) och studenterna behöver ta ställning till ett

antal begrepp, utvalda av oss lärare, vid skapandet av prototypen. Samtliga begrepp och deras innebörd går igenom med studenterna i samband med kursens seminarier. Studenterna behöver först ha en grundläggande förståelse av dessa begrepp innan de kan fundera kring vad dessa kan innebära i praktiska situationer. Arbetsminnet är begränsat (Cowan, 2010) och grundläggande faktakunskaper är ett stöd för studenterna att fokusera på rätt saker i arbetet med uppgiften utan att fastna i irrelevanta detaljer.

Det vi sett är att studenter som skapar sina egna fysiska prototyper befäster kunskapen i högre grad än de studenter som enbart läser om olika teoretiska begrepp och sammanställer allt i ett digitalt presentationsformat. I tidigare kursomgångar gick uppgiften till stora delar ut på att beskriva och förklara interaktion och samarbete med och via IT, utifrån de utvalda begreppen, med hjälp av illustrerande bilder och text i en vanlig PPT-presentation. Många studenter hade dock svårt att konkretisera de olika teoretiska begreppen i relation till bildmaterialet, exempelvis en generisk bild som visar en grupp personer i ett videomöte. Vår slutsats är att skapandet av enkla, fysiska prototyper är ett pedagogiskt angreppssätt som stödjer studenter i att konkretisera det abstrakta, att se kopplingen mellan teori och dess praktiska tillämpning och förklaring av mänskliga aktiviteter. Det är i linje med teorier om embodied cognition som betonar kroppens roll i lärandeprocessen, bl.a. hur aktiv objektmanipulation stödjer kognitionen vid inläringen (Zou m. fl., 2025).

Referenser

Benyon, D., & Mival, O. (2015). Blended spaces for collaboration. *Computer Supported Cooperative Work (CSCW)*, 24. <https://doi.org/10.1007/s10606-015-9223-8>

Cowan, N. (2010). The magical mystery four: How is working memory capacity limited, and why? *Current directions in psychological science*, 19(1), 51–57.

Zou, L., Zhang, Z., Mavilidi, M., Chen, Y., Herold, F., Ouweland, K., & Paas, F. (2025). The synergy of embodied cognition and cognitive load theory for optimized learning. *Nature Human Behaviour*, 9(5), 877–885. <https://doi.org/10.1038/s41562-025-02152-2>.

Skala ner för att kunna skala upp – lärdomar från Learning Lab Hybrid vid Umeå universitet

Marie Leijon, Malmö universitet

Åse Tieva, Jonas Lindholm

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Hybrid, lärandemiljö, synkron, learning lab
Talare:	Marie Leijon
Session:	Session 1, 8 juni, 14:00–14:30
Sal:	MC

I presentationen delar vi resultat från ett fyraårigt utvecklings- och forskningsprojekt om hybrida lärandemiljöer. Syftet med projektet har varit att utforska och utveckla miljöer samt pedagogiska former för hybrida lärandesituationer där studenter kan delta både fysiskt på plats och på distans, samtidigt och med likvärdiga möjligheter. I projektet har en lärosal utformats till ett Learning Lab där olika hybrida lösningar med fokus på samarbeten inom studentgrupper, till exempel grupparbeten, redovisningar, workshoppar och seminarier har utforskats. Projektet har genomförts i samverkan mellan Umeå universitet och Akademiska hus.

Hybrida lärandemiljöer bär en rad möjligheter, till exempel vad gäller flexibilitet och tillgänglighet. Formatet kan stödja studenternas möjligheter till interaktion, men det finns även utmaningar i form av tekniska lösningar, framförallt gällande ljud, samt pedagogisk design (e.g., Raes et al., 2020; Bülow, 2022). Särskilt utmanande i det här projektet har varit att testa gränserna för vad som är möjligt att göra i en hybrid lärandemiljö där studenter på campus och online ska samarbeta i realtid. Ambitionen har även varit att bibehålla det fysiska rummets flexibilitet.

Projektet har inspirerats av "real-world laboratory design process" (Ninnemann et al., 2024; Schneidewind et al., 2018) och utformats som en deltagarorienterad iterativ process i fyra faser: forskning, experiment, utvärdering och skalbarhet. I de första faserna genomförde en forskningsöversikt samt en designprocess där deltagare med olika professioner och perspektiv bidrog till utformningen av Learning Labs fysiska utformning. Därefter gick projektet in i en testfas, där lärare och studenter prövade olika varianter av hybridundervisning. Arbetet följdes bland annat upp genom enkäter, observationer och intervjuer och utformningen av Learning Lab reviderades utifrån dessa resultat (Tieva et al., 2022, 2023). Resultaten visar på att hybridundervisning antar många olika former, allt från föreläsning till synkrona samarbeten mellan studenter på campus och online. Dessa olika former för hybridundervisning äger rum i komplexa miljöer där flera platser med olika temporalitet kopplas samman. Det ställer höga krav på lärare och studenter och belyser behovet av genomtänkt design för interaktion. De tekniska lösningarna är fortfarande en utmaning, särskilt när det gäller ljud. Den här presentationen fokuserar främst på projektets avslutande del och på frågan om skalbarhet. Vad händer med hybridundervisning när den behöver genomföras i universitetets andra salar? Vårt resultat visar att synkron kollaborativ hybridundervisning är mycket svårt att genomföra. Så frågan är – ska vi fortsätta att försöka? Eller ska vi fokusera på andra former av hybrid?

Referenser

Referenser

Leijon, M; Lindholm, J. & Tieva, Å. (n.d). Why is collaboration in synchronous hybrid learning so hard to do? A systematic review. Submitted.

Ninnemann, K., Celik, P. & Piehl, J. (2024). The relevance of learning space organisation. Insights from a real-world laboratory for hybrid and student-centred learning and teaching. In A. Smith, A. Reid, Mina Jowkar & S. Jaradat (eds.), *Transdisciplinary Workplace Research* (523-536). Proceedings of the 4th TWR Conference.

Schneidewind, U., Augenstein, K., Stelzer, F., & Wanner, M. (2018). Structure matters: real-world laboratories as a new type of large-scale research infrastructure: a framework inspired by giddens' structuration theory. *GAIA-Ecological Perspectives for Science and Society*, 27(1), 12-17.

Tieva, Å., Lindholm, J., & Leijon, M. (2022). Hybridverkstad för flexibelt lärande+ Learning Lab Umeå: Delrapport 1 från Learning Lab ht-22. Umeå University. (In Swedish).

Tieva, Å., Lindholm, J., & Leijon, M. (2023). Hybridverkstad för flexibelt lärande+ Learning Lab Umeå. A som i aktiviteter, B som i berättelser & C som i case.: Delrapport 2 från vt-23. Umeå University. (In Swedish).

Watch Along, Dive with AI (WADAlve): Embracing the Abundance of Online Educational Materials and Generative AI in the Classroom

Shahryar Eivazzadeh, Blekinge tekniska högskola

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	video-based learning, flipped classroom, generative AI
Talare:	Shahryar Eivazzadeh
Session:	Session 1, 8 juni, 14:00–14:30
Sal:	MA

Higher education has shifted from scarcity to abundance: instead of relying primarily on a single instructor and textbook, students now have access to a vast ecosystem of high-quality online videos, interactive platforms, and generative AI tools. This raises a practical question for teachers: How can we design teaching that meaningfully integrates these resources rather than competing with them?

This contribution reports on an ongoing action-research exploration of Watch Along, Dive with AI (WADAlve), a five-stage teaching design that combines curated online materials, classroom interaction, and AI-supported reflection. The work is situated in computer science courses where WADAlve has been purposely introduced, observed, and iteratively refined over multiple course runs.

The core design consists of: (1) Curation of external videos and interactive resources aligned with local learning outcomes; (2) Watch Along, where teacher and students view selected segments of the online materials together; (3) Probe, using questions, polls, and short tasks to surface understanding and misconceptions in the class; (4) Adapt, where the teacher dynamically adjusts pacing, choice of segments, and follow-up explanations; and (5) Reflect, where students re-watch the online material and use generative AI as a study companion after class to revisit concepts, test their understanding, and work with open-ended reflective questions.

Data for reflection and redesign includes student written reflections, in-class polls, informal feedback, and observations of participation patterns. Preliminary insights suggest that there have been higher engagements from the student side. The Reflect stage, with explicit encouragement to use generative AI, appears to support students in revisiting difficult concepts

Referenser

Inga referenser

AI-baserade virtuella patienter som pedagogiskt verktyg

Alma Rauer, Göteborgs universitet

Emina Čirgić

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	virtuella patienter, professionell kommunikation, språk- och kunskapsutvecklande undervisning
Talare:	Alma Rauer
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–15:30
Sal:	MC

Att utveckla trygg och patientsäker kommunikation är en central del i professionsutbildningar inom vård och hälsa. Bristande kommunikativ kompetens kan påverka patientsäkerheten negativt (Socialstyrelsen, 2022), samtidigt som det kan minska studenters självförtroende och försvåra genomströmning. För tandläkarstudenter som läser kompletterande utbildning (KUT) kan det vara särskilt utmanande att möta sin första patient i det svenska vårdssystemet – ofta på ett nytt språk och i en ny kulturell kontext. För att möta detta behov har ett nationellt projekt initierats i samarbete mellan Göteborgs universitet, Karolinska institutet och Malmö universitet, i syfte att stärka tandläkarstudenters kommunikationsförmåga genom strukturerad mängdträning med AI-baserade virtuella patienter.

Virtuella patienter har sedan 1990-talet använts inom medicinska utbildningar för att träna studenter i kliniskt resonemang, anamnestagning och kommunikation. I takt med den senaste tidens framsteg inom artificiell intelligens (AI), särskilt genom stora språkliga modeller (LLM) och naturlig språkbehandling (Natural Language Processing, NLP), har potentialen hos virtuella patienter utökats (Yamamoto m.fl., 2024). AI-baserade virtuella patienter kan numera interagera med studenter i öppna och kontextuellt relevanta dialoger, vilket i högre grad efterliknar samtal med verkliga patienter. Forskning (Rädel-Abläss m.fl., 2025) visar att användning av AI-baserade virtuella patienter ökar studentengagemanget och möjliggör gynnsam träning i klinisk kommunikation.

Inom det nationella projektet kring KUT har fyra virtuella patienter tagits fram utifrån patientfall som tandläkare ofta möter. En undervisningsdesign har utformats för att möjliggöra lärande med de virtuella patienterna. Projektet bygger på samverkan mellan språkhandledare och tandläkare, där språklig och klinisk expertis integreras.

Den centrala frågeställningen är hur AI-baserade virtuella patienter kan användas för att stärka studenters kommunikativa förmåga och kliniska trygghet inför verksamhetsförlagd utbildning. Bidraget presenterar preliminära resultat från ett pågående forskningsprojekt utifrån tre tvådagarsworkshoppar på de tre lärosätena där undervisning med virtuella patienter testats i praktiken.

De preliminära resultaten indikerar att studenterna upplever ökad trygghet inför mötet med riktiga patienter, och en förbättrad förmåga att genomföra en strukturerad anamnes. Samtalen med de virtuella patienterna upplevs som autentiska och språkutvecklande. Samtidigt

framkommer begränsningar såsom varierande AI-svarskvalitet och behovet av tydliga instruktioner för att optimera användningen i undervisningen.

Bidraget diskuterar hur AI-baserade virtuella patienter kan integreras i professionsutbildningar, vilka didaktiska fördelar och utmaningar som finns, samt hur modellen kan skalas upp eller anpassas för andra utbildningar där språk och kommunikation kan beskrivas som kärnkompetenser.

Referenser

Rädel-Abläss, K., Schliz, K., & Schlick, C. (2025). Teaching opportunities for anamnesis interviews through AI based teaching role plays: a survey with online learning students from health study programs. *BMC Med Educ* 25:259. <https://doi.org/10.1186/s12909-025-06756-0>

Socialstyrelsen. (2022). Kommunikation och informationsöverföring. <https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/risker-och-varidskador/riskomraden/kommunikation-och-informationsoverforing/>

Yamamoto, A., Koda, M., Ogawa, H., Miyoshi, T., Maeda, Y., Otsuka, F. & Ino, H. (2024). Enhancing medical interview skills through AI-simulated patient interactions: Nonrandomized controlled trial. *JMIR Med Educ*. 10(1):e58753. <https://doi.org/10.2196/58753>

Hybridundervisning som vardagspraktik: rättvisa, delaktighet och pedagogiskt ledarskap i en global studentgrupp

Lotten Svensson, Högskolan Väst

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: hybridundervisning, digitalisering, interkulturell pedagogik, rättvisa, pedagogiskt ledarskap

Talare: Lotten Svensson

Session: Session 2, 8 juni, 15:00–15:30

Sal: ML11

Bakgrund och relevans:

Digitalisering och internationalisering förändrar snabbt villkoren för undervisning i högre utbildning. Lärare hanterar idag studentgrupper med stor kulturell och geografisk variation, olika akademiska erfarenheter och ojämlika förutsättningar för fysisk närvaro. Under höstterminen 2025 undervisade jag i kursen Leadership and Co-worksip in Digitalized Organizations med 31 masterstudenter, varav endast två hade svensk bakgrund. Övriga studenter kom från Asien, Afrika och Mellanöstern, och 11 deltog helt på distans. Den ursprungligen campusbaserade kursen behövde därför ställas om till hybridundervisning med kort varsel, vilket väckte frågor om likvärdighet, bedömning och studenternas kulturella trygghet.

Teoretisk utgångspunkt:

Analysen utgår från ett sociokulturellt perspektiv där lärande förstås som något som utvecklas genom interaktion, språk och deltagande (Vygotsky, 1978). Hybridlösningen relateras till forskning om digitalt lärande och pedagogisk design i online-miljöer (Hrastinski, 2021) samt teorier om internationaliserade lärmiljöer och lärarens roll i mångfaldspräglade kontexter (Killick, 2018).

Syfte:

Syftet är att undersöka hur hybridundervisning kan utformas för att skapa rättvisa och delaktighet i globalt sammansatta studentgrupper samt identifiera vilka pedagogiska kompetenser som krävs när studenternas språkliga, kulturella och geografiska förutsättningar skiljer sig åt.

Metod och genomförande:

Underlaget består av pedagogisk designreflektion, kursdokumentation, handledningsloggar, studentarbeten och kursvärderingar. Distansstudenter organiserades i en separat arbetsgrupp för att tydliggöra roller och ansvar. Samtliga presentationer tidsattes exakt för att skapa rättvisa mellan grupperna. Bedömningskriterier synliggjordes löpande och individuell skriftlig feedback gavs till alla studenter. Digitala verktyg användes för att skapa struktur, interaktion och närvaro i hybridformatet.

Resultat:

Kursvärderingarna visar positiva effekter av hybridformatet: "The hybrid participation opportunity enhanced shared knowledge and different perspectives" och "Collaboration in the group worked unusually well... even if some worked online." Studenterna beskrev kursen som tydlig och välorganiserad. En kommentar belyser en viktig dimension i global undervisning: "I hope she is not bias in terms of race and culture..." Den uttrycker tidigare erfarenheter av kulturell partiskhet inom akademien och visar att lärare i mångkulturella grupper måste arbeta med transparens, interkulturell lyhördhet och relationellt ledarskap.

Pedagogiska implikationer och visionära inslag:

Hybridundervisning framstår här som en framtida pedagogisk arena snarare än en nödlösning. Erfarenheterna visar att likvärdighet i globalt sammansatta grupper kräver interkulturell kompetens, tydlig kommunikation och strukturerad digital design. Visionärt pekar detta mot en utveckling där hybriditet, kulturell mångfald och digital delaktighet integreras som centrala delar av högskolepedagogiken.

Referenser

Hrastinski, S. (2021). Digital Learning: A Pragmatic Perspective. Springer.

Killick, D. (2018). Internationalization and Diversity in Higher Education: Implications for Teaching, Learning and Leadership. Routledge.

Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.

Breaking Virtual Barriers: Assessing Readiness for VR Integration in Education

Nia Chunashvili, Åbo Akademi

Anna-Greta Nyström, Malin Brännback

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Technology readiness, Virtual reality, Higher education
Talare:	Nia Chunashvili
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–15:30
Sal:	MB

Virtual reality (VR) is considered a promising complementary tool for education because of its immersive and interactive features (Coelho & Martins, 2022; Dirksen et al., 2019). Still, VR use in higher education is limited. Most universities have ongoing pilot or isolated demonstration projects on VR, rather than incorporating it into actual university courses (Kosmas et al., 2021; Llanos-Ruiz et al., 2025a). The majority of existing research has focused on the educational benefits or technical characteristics of VR, without considering human and psychological factors (Conrad et al., 2024; X. P. Lin et al., 2024; Llanos-Ruiz et al., 2025b; Marougkas et al., 2023). According to Davis (1989) individuals intention to use a technology is determined by two beliefs: perceived ease of use and perceived usefulness. Such beliefs may be more deeply influenced by individual predispositions, for example, technology readiness. Technology readiness is defined as a person's willingness to accept and use new technologies (Parasuraman, 2000). The aim of this research is to investigate the technology readiness level for both teachers and students, to determine its influence on their intentions to use VR. As a theoretical framework, we used the Technology Readiness and Acceptance Model (TRAM). The data was collected from 12 Finnish universities. Out of 706 responses, 432 were students' and 274 were teachers' responses. The data was analyzed using IBM SPSS Statistics 29 and IBM SPSS Amos 29.

Students and teachers demonstrated moderate to high readiness for technology use.

Technology readiness had a significant positive effect on perceived ease of use and perceived usefulness, with a substantially stronger effect on perceived ease of use. Perceived usefulness predicted attitude strongly than perceived ease of use. Technology readiness did not show a direct relationship with intention to use VR, but mediation analysis among these variables proved full mediation through (1) perceived ease of use and attitude, and (2) perceived usefulness and attitude.

This study contributes to theory by extending TRAM to VR in a higher education context in Finland. Testing a parallel serial mediation, which has not been explored in TRAM before, demonstrates that the adoption of any technology is conditioned by interrelated cognitive and affective beliefs. Universities can use these findings to improve their VR implementation strategies, increase VR awareness among students and teachers, and provide well-planned guidance and support for VR usage. Overall, by understanding psychological processes that influence VR adoption in education, this research contributes to quality education (SDG 4).

Referenser

- Coelho, M. J., & Martins, H. (2022). The future of soft skills development: A systematic review of the literature of the digital training practices for soft skills. *Journal of E-Learning and Knowledge Society*, 18(2), 78–85.
- Conrad, M., Kablitz, D., & Schumann, S. (2024). Learning effectiveness of immersive virtual reality in education and training: A systematic review of findings. *Computers & Education: X Reality*, 4, 100053.
- Davis, F. D. (1989). Technology acceptance model: TAM. Al-Suqri, MN, Al-Aufi, AS: *Information Seeking Behavior and Technology Adoption*, 205, 219.
- Dirksen, J., DiTommaso, D., & Plunkett, C. (2019). *Augmented and virtual reality for behavior change*. The ELearning Guild.
- Kosmas, P., Makridou, E., Pirkkalainen, H., Torro, O., & Vrasidas, C. (2021). Opportunities, challenges, and training needs in the use of VR in Higher Education and SMEs: The case of Cyprus and Finland. *CHI Greece 2021: 1st International Conference of the ACM Greek SIGCHI Chapter*, 1–7.
- Lin, C., Shih, H., & Sher, P. J. (2007). Integrating technology readiness into technology acceptance: The TRAM model. *Psychology & Marketing*, 24(7), 641–657.
- Lin, X. P., Li, B. B., Yao, Z. N., Yang, Z., & Zhang, M. (2024). The impact of virtual reality on student engagement in the classroom—a critical review of the literature. *Frontiers in Psychology*, 15, 1360574.
- Llanos-Ruiz, D., Abella-García, V., & Ausín-Villaverde, V. (2025a). Virtual Reality in Higher Education: A Systematic Review Aligned with the Sustainable Development Goals. *Societies*, 15(9), 251.
- Llanos-Ruiz, D., Abella-García, V., & Ausín-Villaverde, V. (2025b). Virtual Reality in Higher Education: A Systematic Review Aligned with the Sustainable Development Goals. *Societies*, 15(9), 251.
- Marougkas, A., Troussas, C., Krouska, A., & Sgouropoulou, C. (2023). Virtual reality in education: A review of learning theories, approaches and methodologies for the last decade. *Electronics*, 12(13), 2832.

Media och informationskunnighet i en digital tid – hur kan vi stärka studenternas förmågor?

AnnaMia Eborn Martinovic, Karolinska Institutet

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Media- och informationskunnighet, MIK, AI
Talare:	AnnaMia Eborn Martinovic
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–16:00
Sal:	Kemi-ALC

Dagens informationslandskap ställer allt högre krav på förmågan att hantera, värdera och förstå information. Ny teknik och nya förutsättningar för hur information skapas och sprids påverkar möjligheten att ta till sig information.

Media- och informationskunnighet (MIK) är ett samlingsbegrepp för de förmågor och förhållningssätt som behövs för att individer ska kunna navigera i informationslandskapet och hantera, värdera och förstå information i olika kanaler och medier (Unesco, 2021).

MIK utgör en central komponent i högre utbildning och är avgörande för studenters lärande och professionella utveckling. Det kan vara utmanande att på ett pedagogiskt sätt integrera MIK och säkerställa att studenterna verkligen erhåller de förmågor och förhållningssätt de behöver.

Under denna workshop undersöker vi hur MIK kan integreras i undervisningen på ett sätt som stärker studenters kritiska, etiska och digitala kompetenser.

Genom en samsyn kring MIK och hur det ska integreras i utbildningen ökar möjligheten att stärka studenternas kompetens.

1. Inledning – Vad betyder MIK i vår kontext (10 min)

- Introduktion av MIK och dess koppling till högskolepedagogik och AI.
- Mentimeter-fråga eller post-it-övning: "Vilka utmaningar möter du i att stödja studenters media- och informationskunnighet?"
- Kort parreflektion (2–3 min).

2. Case – när MIK möter undervisning (20 min)

- Varje grupp får ett case (t.ex. AI-genererad text, källkritik i praktiken, desinformation).
- Uppgift: Identifiera utmaningar och möjliga scenarion.
- Dokumentation på gemensam digital whiteboard (Padlet).

3. Designlab – skapa en MIK-aktivitet (20 min)

- Grupperna designar en enkel prototyp av ett undervisningsmoment:
 - o Syfte och lärandemål

- o Exempel på aktivitet
- o Hur tas AI in (stöd eller problematisering)?
 - Output: en kort skiss (storyboard/3-punktsplan).
- 4. Gemensam reflektion och avslut (10 min)
 - Grupperna delar sina idéer kort i helgrupp
 - Kort diskussion: Vad behövs för att detta ska bli verklighet?
 - Avslutande poll: "Ett konkret steg jag vill ta efter idag..."

Förväntat resultat

- Ökad förståelse för MIK:s roll i högskolepedagogik.
- Inspiration till vidare utveckling av MIK-relaterade läraaktiviteter.

Referenser

Unesco. (2021). Media and information literate citizens: think critically, click wisely!
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377068>

AI för alla – intryck, uttryck och avtryck genom ett högskolepedagogiskt grundat kompetens- och verksamhetsutvecklingsprojekt

Lena Sjöberg, Högskolan Väst

Lars Johansson

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Rundabordsamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	AI, verksamhetsutveckling, digitalisering
Talare:	Lena Sjöberg
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–16:00
Sal:	Catella

Våren 2025 initierade Högskolan Väst ett kompetens- och verksamhetsutvecklingsprojekt benämnt 'AI för alla'. Initiativet bygger bland annat på AI-kommissionens (2024) och AI-förordningens (2024) intentioner. Projektet vänder sig till samtliga medarbetare på lärosätet och innefattar verksamhetsutveckling i utbildnings-, forsknings- och stödverksamheterna. Syftet med projektet är dels att samtliga medarbetare, individuellt och kollektivt, ska ha möjlighet att utveckla tillräckliga kunskaper och kompetenser för att förstå och hantera AI som både en teknologisk, pedagogisk och samhällelig praktik, dels att utifrån ett akademiskt perspektiv kollegialt utveckla utifrån de nya förutsättningarna.

Satsningar på AI görs idag på många svenska lärosäten, men fokus och genomförande skiljer sig åt. Högskolan Västs AI-för-alla-projekt har en högskolepedagogisk ansats, både i dess (ut-)bildande och verksamhetsutvecklande aspekter. Ansvar för utformning och genomförandet av projektet ligger också på den högskolepedagogiska enheten Akademus.

Designen av projektets olika komponenter bygger bland annat på Kezars (2018) förhållningssätt för förändringsarbete samt Martinssons et al (2011) sätt att förstå och arbeta med kulturutveckling i högre utbildning. De förutsättningsskapande komponenterna består av en högskoleövergripande vägledande policyskrivning, en digital asynkron självstudiekurs och tillhörande synkrona workshops samt utsedda AI-utvecklare på samtliga arbetsenheter som ska arbeta både lokalt och högskoleövergripande. Den mer verksamhetsutvecklingsinriktade komponenten innebär att samtliga lärar-, forskar och stödverksamhetsgrupper kollegialt ska diskutera och formulera framtida innehåll och arbetssätt i sin verksamhet (exempelvis innehåll, undervisning och examination).

I runda-bords-samtalet tar vi utgångspunkt i Högskolan Västs upplägg och erfarenheter, men bjuder in till ett reflekterande samtal utifrån erfarenheter och högskolepedagogiskt inriktade perspektiv från alla andra deltagande lärosäten. Vi kommer att använda oss av en fish-bowl-metodik för att skapa så hög deltagaraktivitet som möjligt. Syftet är att deltagarna genom det reflekterande kollegiala samtalet tillsammans utveckla den gemensamma kunskapsbasen inom området utifrån förhållningssättet Scholarship of Teaching and Learning (Martinsson et al, 2011) och akademiskt lärarskap (Bolander Laksov & Scheja, 2020). Vi kommer på så sätt att gemensamt

diskutera AI som intryck, uttryck och avtryck i förhållande till AI som en samhällelig aktuell praktik.

Referenser

AI-kommissionen (2024). AI-kommissionens färdplan för Sverige. Regeringen. AI-kommissionens Färdplan för Sverige (Nedladdad 251121)

Bolander Laksov, K. % Scheja, M. (2020). Akademiskt lärarskap. SULF:s skriftserie.

EU (2024). Europaparlamentets och rådets förordning 2024/1689 om harmoniserade regler för artificiell intelligens. Europeiska unionen. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>

Kezar, A. (2018). How Colleges change. Understanding leading and enacting change. Routledge.

Mårtensson, K., Roxå, T. & Olsson, T. (2011). Developing a quality culture through the Scholarship of Teaching and Learning. Higher Education Research & Development, 30:1, 51-62, DOI: 10.1080/07294360.2011.536972

From Potential to Impact: Co-Creating a Pedagogically Grounded AI Assistant – Starting from Course Design

Saleha Haseeb, Luleå tekniska universitet

Marcus Strömbäck Hjärne, Raja Khurram Shahzad

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Generative AI, Course design, higher education pedagogy, co-creation, digital infrastructure
Talare:	Saleha Haseeb
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–16:00
Sal:	Kemi-L42

Generative AI (GAI), particularly Large Language Models (LLMs), offers new possibilities for higher education, but most tools are generic and poorly aligned with universities' pedagogical and organisational realities. Teachers lack support that links AI-generated suggestions to established pedagogical frameworks, institutional requirements, and constructive alignment. Recent work highlights practical and ethical challenges—low technological readiness, limited transparency, and weak attention to privacy and beneficence—that hinder authentic adoption (Yan et al., 2024), while conceptual analyses emphasise the need for clear pedagogical and methodological perspectives to guide responsible integration (Noroozi et al., 2024). There is still a lack of usable tools that operationalise frameworks such as Bloom's and SOLO taxonomies and constructive alignment in GAI/LLM-supported course design. Our project addresses this gap by developing a prototype platform that combines LLMs with research-informed pedagogical templates, beginning with structured support for generating intended learning outcomes (ILOs).

At Luleå University of Technology (LTU), educational developers, machine learning researchers, and IT/HPC specialists are jointly designing an AI-supported platform that guides teachers through the early stages of course design. Rather than replacing the teacher, the platform aims to make pedagogical reasoning visible, support systematic design decisions, and keep AI-assisted suggestions aligned with institutional standards and sound learning design practices.

This hands-on, participatory workshop offers a concrete opportunity to explore and co-create the tool. Following an introduction to the platform's pedagogical and technical foundations, participants engage in a guided scenario: beginning a course design process with support from the GAI assistant. Through a structured feedback process, we collect participants' experiences and reflections based on questions such as: How is the support perceived? What functions are missing? How can transparency and usability be balanced?

Participants will gain a deeper understanding of how GAI can be integrated into higher education in ways that strengthen—rather than simplify—the pedagogical craft. Their feedback contributes to shaping a tool whose impact can be seen in clearer and more sustainable course structures and, over time, in a validated digital support for both individual and collegial learning. The project demonstrates that collaboration between technology, pedagogy, and infrastructure is not only

possible but essential if higher education is to harness the potential of GAI in a responsible and meaningful way.

Referenser

Noroozi, O., Soleimani, S., Farrokhnia, M., & Banihashem, S. K. (2024). Generative AI in education: Pedagogical, theoretical, and methodological perspectives. *International Journal of Technology in Education*, 7(3), 373–385. <https://doi.org/10.46328/ijte.845> research.ou.nl

Yan, L., Sha, L., Zhao, L., Li, Y., Martinez-Maldonado, R., Chen, G., Li, X., Jin, Y., & Gašević, D. (2024). Practical and ethical challenges of large language models in education: A systematic scoping review. *British Journal of Educational Technology*, 55(1), 90–112. <https://doi.org/10.1111/bjet.13370>

Mellan maskin och människa: Om AI-genererad återkoppling för lärande

Petronella Ekström, Örebro universitet

Henric Bagerius

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	generativ AI, återkoppling, högskolepedagogik, ämneslärarutbildning, digitalisering
Talare:	Petronella Ekström
Session:	Session 2, 8 juni, 15:30–16:00
Sal:	MC

Generativ AI påverkar hur vi uppfattar den sociala praxis i högre utbildning som handlar om att ge, ta emot och dra nytta av återkoppling. Återkoppling betraktas både som en central social praktik, en grundläggande del av professionell undervisningskompetens (Hattie & Timperley, 2007; Price et al., 2011; Molloy et al., 2013), och som en teknisk process (Skinner, 1961; Hattie & Timperley, 2007). Sedan den tidiga utvecklingen av utbildningsteknologi har diskussionen kring dess användning berört frågan om lärarens arbete och roll i utbildningen (Rensfeldt & Rahm, 2023), och med generativ AI har det uppstått en livlig debatt om huruvida och i så fall på vilket sätt teknologi kan vara tidsbesparande, arbetseffektiv och användas till att förbättra högre utbildning.

Vi presenterar ett pedagogiskt utvecklingsarbete och en praktisknära forskningsstudie om användning av generativ AI som stöd i återkoppling för lärande. Hur påverkas den sociala praktiken att ge, ta emot och dra nytta av återkoppling vid användning av generativ AI? Hur förhåller sig studenter till återkoppling som gjorts av lärare och återkoppling som genererats av AI? Hur betraktar lärare AI-genererad återkoppling i relation till sin egen?

Vår presentation tar ämneslärarutbildningen i historia som exempel och ger en lärares och en forskares perspektiv på en återkopplingspraktik i förändring. Informanterna i forskningsstudien är lärare och studenter inom högre utbildning och studieobjektet är den sociala praktik där människan och tekniken möts och flätas samman. Studien har en sociomaterialistisk inramning, där det materiella ses som oskiljaktigt från och inbäddat i det sociala, och där informanternas berättelser spelar en central roll (Orlikowski & Scott, 2009; Fenwick et al., 2011).

Datainsamlingen har en etnografisk ansats och empirin samlas in genom kontinuerliga observationer av lärares och studenters arbete, intervjuer med lärare och studenter och reflektioner som studenterna fått skriva under sina återkopplingsseminarier. Fokus under materialinsamlingen har legat på både lärares och studenters autentiska arbetsprocess och upplevelser (Moerman & Sacks, 1988).

Preliminära resultat visar att studenter sätter större tilltro till lärarens återkoppling och också värderar den högre än AI-genererad återkoppling. Det är tydligt att studenternas tilltro till återkopplingen minskar när avsändaren är okänd. Läraren, å andra sidan, ser en större potential i den AI-genererade återkopplingen än studenterna gör, även om den i vissa fall väcker frågor hos läraren om autenticitet och kvalitet. Framför allt ser läraren att generativ AI kan effektivisera

återkopplingsprocessen och på sikt skapa en återkopplingspraktik som gör det möjligt för studenter att ta ett större ansvar för sitt eget lärande.

Referenser

Fenwick, L., Edwards, E. & Sawchuk, P. (2011) *Emerging approaches to educational research: Tracing the sociomaterial*. Routledge.

Hattie, J. & Timperley, H. (2007) *The Power of Feedback in Review of Educational Theory*, Vol. 77, No. 1, pp. 81-112.

Moerman, Michael; and Harvey Sacks (1988). On "understanding" in the analysis of natural conversation. In M. Moerman (Ed.), *Talking culture: ethnography and conversation analysis* (pp. 180-186). Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press

Molloy, E., Borrell-Carrió & Epstein, R. (2013). The impact of emotions in feedback. In Boud, D. & Molloy, E. (Red.), *Feedback in Higher Professional Education: Understand it and doing it well* (s. 50—71). Routledge.

Orlikowski, W.J. & Scott, S.V. (2009) *Sociomateriality: Challenging the Separation of Technology, Work and Organization*, *The Academy of Management Annals*, 2:1, 433-474, DOI: 10.1080/19416520802211644

Price, M., Handley, K. & Millar, J. (2011) *Feedback: Focusing Attention on Engagement*. *Studies in Higher Education*, 36(8), 879-896. <https://doi.org/10.1080/03075079.2010.483513>

Rensfeldt, A.B., Rahm, L. *Automating Teacher Work? A History of the Politics of Automation and Artificial Intelligence in Education*. *Postdigit Sci Educ* 5, 25–43 (2023). <https://doi.org/10.1007/s42438-022-00344-x>

Skinner, B.F. (1961) *Teaching machines*, *Scientific American*, Vol 205, No 5, pp. 90-106

Reflektionsdrivet lärande med generativ AI: Pilotprojekt med avatarbaserad kommunikationsträning i sjuksköterskeutbildningen

Christèl Åberg, Högskolan Väst

Lars Johansson

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	generativ AI, lärande, Sjuksköterskeutbildning, Undervisningspraktik, högskolepedagogik
Talare:	Christèl Åberg
Session:	Session 2, 8 juni, 15:30–16:00
Sal:	ML11

I en vårdverklighet präglad av komplexitet, teknisk utveckling och ökade krav på etiskt och kritiskt omdöme behöver sjuksköterskeutbildningen förbereda studenter för att hantera situationer som saknar givna svar. Högskolepedagogiskt betonas därför behovet av att stärka studenters förmåga till metakognition, kritiskt tänkande och reflektion — kompetenser som enligt UNESCO (2025) är centrala i en utbildningskontext där generativ AI snabbt kan leverera information och svar. Sandvik och Hilli (2023) betonar att vårdutbildningar behöver gå bortom färdighetsträning och istället utveckla studenters förmåga till förståelsebaserat lärande. Reflektion är en grundpelare för sådan kunskapsutveckling och bidrar till att integrera erfarenheter, känslor och komplexa patientperspektiv (Ekebergh, 2022). När reflektion uteblir minskar både lärande och kvaliteten i den personcentrerade vården (Gaudet & Howett, 2018).

Internationell forskning visar att generativ AI kan skapa realistiska fall, stärka studenters problemlösningsförmåga och förbättra kliniskt resonemang, bland annat genom modeller som GAI-PCC [The generative artificial intelligence-based patient character creation] (Chang & Su, 2025). Virtuella patienter har i flera studier visat sig förbättra kommunikativa och relationella färdigheter samt förbereda studenter för komplexa situationer (Chang & Su, 2025; Topaz, 2025). Samtidigt varnar Topaz m.fl. (2025) för att överberoende av AI riskerar att hämma utvecklingen av kritiskt tänkande.

Detta projekt, baserat på en generativ AI-modell där studenter övar kommunikationsfärdigheter i form av rollspel med en virtuell patient, sker under januari-mars 2026 i fyra olika kurser på sjuksköterskeprogrammen (grund- och avancerad nivå). Projektet undersöker hur genAI kan användas för att främja kontinuerlig reflektion, kliniskt resonemang och professionell utveckling. Efter genomförd övning ges återkoppling baserat på bedömningskriterier och samtalsmodeller som integrerats i systemet, vilket stärker den pedagogiska kvaliteten och synliggör studentens utveckling.

Under projektet genomförs intervjuer med studenter och lärare med avsikt att undersöka upplevelsen av verktygets inverkan på studenternas lärprocesser och lärarens undervisningspraktik.

Projektet förväntas ge ökad förståelse för hur GenAI stödjer utvecklingen av kritiskt tänkande, reflektion och kliniska färdigheter, samt hur tekniken kan integreras i undervisning på

utbildningar som innefattar mellanmänskliga möten. Resultaten förväntas även bidra till ökad förståelse hos student och lärare kring generativ AIs möjligheter för undervisning.

Referenser

Chang, C.-Y., & Su, W.-S. (2025). The Effect of a Generative AI-Based Teaching Strategy on Building Students' Competency. *The Journal of Nursing Education*, 64(6), 346–355. <https://doi.org/10.3928/01484834-20250129-05>

Ekebergh, M. (2022). Reflektionens roll för vårdande vård. I M. Arman, K. Dahlberg, & M. Ekebergh (Red.), *Teoretiska grunder för vårdande* (s. 274-281). Liber.

Gaudet, C., & Howett, M. (2018). Communication and Technology: Ida Orlando's Theory Applied. *Nurs Sci Q*, 31(4), 369-373. <https://doi.org/10.1177/0894318418792891>

Sandvik, A. H., & Hilli, Y. (2023). Understanding and formation-A process of becoming a nurse. *Nurs Philos*, 24(1), e12387. <https://doi.org/10.1111/nup.12387>

Topaz, M., Peltonen, L.-M., Michalowski, M., Stiglic, G., Ronquillo, C., Pruinelli, L., Song, J., O'Connor, S., Miyagawa, S., & Fukahori, H. (2025). The ChatGPT Effect: Nursing Education and Generative Artificial Intelligence. *The Journal of Nursing Education*, 64(6), e40–e43. <https://doi.org/10.3928/01484834-20240126-01>

UNESCO. (2025). AI and the future of education. Disruptions, dilemmas and directions, <https://unesco.org.uk/resources/ai-and-the-future-of-education-disruptions-dilemmas-and-directions-2025#:~:text=This%20new%20anthology%2C%20published%20in%20line%20with%20UNESCO,posed%20by%20disruptive%20influence%20of%20AI%20in%20education.>

Navigera digital transformation: AI, professionell agens och pedagogiska utmaningar i högre utbildning

Sylvana Sofkova Hashemi, Göteborgs universitet

Mona Lundin, Annika Lantz-Andersson

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	artificiell intelligens, Digital transformation, Problemträdsanalys, Professionell agens, Förebilder
Talare:	Sylvana Sofkova Hashemi
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	MC

Den snabba digitala transformationen inom högre utbildning, accelererad av tillgången till generativ AI (GenAI), omdefinierar grunderna för undervisning, lärande, ledarskap och administration (Selwyn, 2024; Holmes et al., 2025). Studiens syfte är att undersöka universitetens beredskap i denna omställning i ljuset av personalens erfarenheter och de kompetensutvecklingsinsatser som erbjuds.

Studien samlade fyra grupper av forskare, lärare, administratörer och institutionsledare i deltagande diskussioner. Data samlades in genom problemträdsanalys (McMain, 2023) för att identifiera centrala problem, bakomliggande orsaker och konsekvenser samt diskutera tentativa lösningar. Dessutom genomfördes en innehållsanalys (Gilbert, 2014) av AI-relaterade universitetsresurser. Analysen utgår från sociomateriella perspektiv (Orlikowski, 2007) och teorier om digital transformation (Vial, 2019) med särskild betoning på professionell agens (UNESCO, 2024).

Analysen pekar ut en gemensam problemkärna: GenAI skapar osäkerhet kring kunskap, bedömning och professionell praktik, samtidigt som tydliga ramar, kompetens och 'best practices' saknas. Lärarna beskriver hur de navigerar komplexa och ibland motstridiga praktiker. De lyfter risker för studenters ytlärande, minskad literacitet och svårigheter att uppnå kursmål. Ett återkommande tema är behovet av förebilder som ger stöd, visar på relevant användning och formulerar genomtänkta förhållningssätt. Innehållsanalysen visar att universitetsresurser ger en användbar orientering till GenAI med övergripande implikationer för undervisning, bedömning och etik. Däremot saknas konceptuellt djup, pedagogisk tillämpning och struktur för kontinuerligt professionellt lärande för att uppnå mer avancerade nivåer av AI-kompetens.

Genom problemträdsanalys framträder både den komplexitet som följer av teknikens sociomateriella inbäddning och den förhandling som ständigt pågår mellan organisatoriska strukturer, professionella normer och teknologiska möjligheter (Luckin et al., 2022). Resultaten understryker att tekniska åtgärder, policydokument och kompetensutvecklingsresurser är otillräckliga. Utvecklingsarbetet kräver kontinuerlig kompetensutveckling och dialog där olika perspektiv får komma till uttryck och där förståelsen för teknikens roll i praktiken successivt fördjupas. Särskilt lyfts vikten av tydliga riktlinjer och behovet av etiskt förankrade och värdegrundade lösningar, där människor och relationer sätts i centrum, pedagogiska

överväganden är bärande, och arbetet kontinuerligt omprövas i takt med att både teknik och användningsområden utvecklas.

Studiens bidrar till högskolepedagogisk forskning är tredelat: för det första visar den hur digital transformation omförhandlar personalens professionella agens och hur lärare och administrativ personal aktivt försöker navigera och återta kontroll i en snabbt föränderlig socioteknisk miljö. För det andra kartlägger studien praktiska, etiska och pedagogiska barriärer som GenAI skapar och hur dessa påverkar undervisningsdesign och bedömningspraktiker. För det tredje introducerar studien en praktisknära metod, problemträdsanalys, som ett stöd för att kollegialt och strategiskt arbeta med AI-relaterade utmaningar.

Referenser

Gilbert, T. (2014). Document Analysis as a Qualitative Research Method. In P. Leavy (Ed.), *The Oxford Handbook of Qualitative Research* (pp. 503–519). Oxford University Press.

Holmes, W., Mouta, A., Hillman, V. et al. (2025) *Critical Studies of Artificial Intelligence and Education: Putting a Stake in the Ground*. SSRN, <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5391793>

Luckin, R., Cukurova, M., Kent, C., du Boulay, B. (2022). Empowering educators to be AI-ready. *Computers & Education: Artificial Intelligence* 3, 100076. <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2022.100076>

McMain, E. (2023). The “Problem Tree” of SEL: A Sociopolitical Literature Review. *The New Educator*, 19(2), 146–167. <https://doi.org/10.1080/1547688X.2023.2202716>

Orlikowski, W. J. (2007). Sociomaterial practices: Exploring technology at work. *Organization studies*, 28(9), 1435-1448. <https://doi.org/10.1177/0170840607081138>

Selwyn, N. (2024). On the limits of artificial intelligens (AI) in education. *Nordisk Tidsskrift for Pedagogikk Og Kritik*, 10(1), Article 1. <https://doi.org/10.23865/ntpk.v10.6062>

UNESCO. (2024). AI competency framework for teachers. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. <https://doi.org/10.54675/ZJTE2084>

Vial, G. (2019). Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *The Journal of Strategic Information Systems*, 28(2), 118–144. <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2019.01.003>

Att utveckla en högskolepedagogisk kurs om nätbaserad undervisning: design för engagemang och gemenskap

Katarina Lindahl, Göteborgs universitet

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	nätbaserad undervisning, digitala lärmiljöer, social närvaro, interaktionsdesign, högskolepedagogik
Talare:	Katarina Lindahl
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	ML11

Digitaliseringens ökade betydelse inom högre utbildning ställer krav på lärares pedagogiska och tekniska kompetens för nätbaserad undervisning. Vid Göteborgs universitet har en ny kursmodul om nätbaserad undervisning utvecklats inom den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen, motsvarande en veckas heltidsstudier. Modulen syftar till att stärka lärares förmåga att planera, genomföra och reflektera kring undervisning som främjar engagemang, interaktion och gemenskap i digitala lärmiljöer.

Presentationens syfte är att beskriva modulens innehåll och utveckling med utgångspunkt i forskning om social närvaro, gemenskap, och engagemang i nätbaserad pedagogik. En central princip i är att undervisningen i modulen modellerar den nätbaserade pedagogik som litteraturen behandlar. Den första träffen genomförs på campus för att etablera social samhörighet och pröva arbetssätt som därefter överförs, analyseras och jämförs i den digitala miljön på efterföljande seminarier.

Innehållet i modulen integrerar teman som social närvaro, interaktionsdesign och universell design för lärande. Seminarierna präglas av interaktiva och multimodala arbetssätt som stärker kollegial reflektion och erfarenhetsutbyte, i linje med tidigare forskning om betydelsen av engagerande och dialogiska undervisningsstrategier (Martin & Bolliger, 2018). Genom att kombinera teori, praktiska moment och varierade arbetsformer får deltagarna möjlighet att erfara hur gemenskap och engagemang kan främjas i nätbaserad undervisning..

Deltagarnas återkoppling visar att variationen mellan individuella, kollektiva, synkront och asynkront genomförda uppgifter skapar ett tydligt ramverk för engagemang och bidrar till en trygg och tillgänglig kursmiljö, vilket ligger i linje med studier om hur kollaborativa aktiviteter stärker delaktighet och gemensamt lärande (Wicks et al., 2015). Dessa aktiviteter fungerar som både lärandemoment och som exempel för deltagarna att använda i sin egen undervisningspraktik.

Deltagargruppen var heterogen både vad gäller undervisningserfarenhet, ämnesbakgrund och tidigare erfarenhet av nätbaserad undervisning. Detta ställde krav på flexibilitet i innehåll och nivå och speglades i utvärderingen – vissa efterfrågade mer avancerad litteratur, andra fler konkreta praktiska tips och exempel.

Presentationens bidrag är att visa hur forskningsinformerade principer kan omsättas i praktisk kursdesign som både modellerar god nätbaserad undervisning och stödjer kollegialt lärande. I

takt med att nätbaserad undervisning fortsätter att växa ger kursen viktiga exempel på hur lärare kan skapa digitala lärmiljöer där studenter känner sig sedda, stöttade och delaktiga, vilket i sin tur leder till ökat lärande och färre avhopp (Borup et al. 2020; Martin & Bolliger, 2018).

Utvecklingsarbetet illustrerar också hur högskolepedagogiska kurser kan fungera som arenor för pedagogisk utveckling där lärare möter, prövar och kritiskt bearbetar de principer som formar framtidens digitala undervisning.

Referenser

Archambault, L., Leary, H., & Rice, K. (2022). Pillars of online pedagogy: A framework for teaching in online learning environments. *Educational Psychologist*, 57(3), 178–191.

Berry, S. (2019). Teaching to connect: Community-building strategies for the virtual classroom. *Online learning (Newburyport, Mass.)*, 23(1), 164-183. <https://doi.org/10.24059/olj.v23i1.1425>

Borup, J., Jensen, M., Archambault, L., Short, C. R., & Graham, C. R. (2020). Supporting Students During COVID-19: Developing and Leveraging Academic Communities of Engagement in a Time of Crisis. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 161-169.

Diaz, P., Hrastinski, S., & Norström, P. (2024). How using a response system in blended synchronous seminars encourages online and onsite student participation. *Education and Information Technologies*. <https://doi.org/10.1007/s10639-024-12665-4>

Martin, F., & Bolliger, D. U. (2018). Engagement matters: Student perceptions on the importance of engagement strategies in the online learning environment. *Online learning (Newburyport, Mass.)*, 22(1), 205-222. <https://doi.org/10.24059/olj.v22i1.1092>

Phirangee, K., & Malec, A. (2017). Othering in online learning: an examination of social presence, identity, and sense of community. *Distance Education*, 38, 1-13. <https://doi.org/10.1080/01587919.2017.1322457>

Wicks, D., Craft, B., Lee, D., Lumpe, A., Henrikson, R., Baliram, N., Bian, X., Mehlberg, S., & Wicks, K. (2015). An Evaluation of Low Versus High Collaboration in Online Learning. *Online Learning Journal*, 19. <https://doi.org/10.24059/olj.v19i4.552>

Young, S. (2006). Student Views of Effective Online Teaching in Higher Education. *American Journal of Distance Education*, 20(2), 65-77. https://doi.org/10.1207/s15389286ajde2002_2

AI-verktyg i högre utbildning – både en grund för fusk och en nödvändighet för anställningsbara studenter

Gunilla Carlsson Kvarnlöf, Karlstads universitet

Björn Sjöstrand

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	AI-verktyg, Anställningsbara studenter, kursutveckling, Kemiteknik, Civilingenjör
Talare:	Gunilla Carlsson Kvarnlöf
Session:	Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal:	ML11

De senaste åren har diskussionen om hur AI-verktyg påverkar högre utbildning trappats upp. På många kurser har man ändrat examinationsform från olika former av hemtentamen och inlämningsuppgifter till skriftlig salstentamen. Ändringen har gjorts för att studenter inte ska kunna fuska med sin text med hjälp av AI-verktyg. Det är svårare att ändra examinationsformen för studenternas självständiga arbeten. Hur kan man veta om texten är skriven av studenten – eller av ett AI-verktyg? [1] Resultatet blir att vi motarbetar användandet av AI inom högre utbildning. Ibland tolererar vi visst användande, men vi utbildar inte studenterna i hur de etiskt och praktiskt kan använda AI-verktyg [2].

En annan aspekt av AI-verktyg är att studenternas kommande arbetsgivare redan använder AI-verktyg i sin dagliga verksamhet, och förutsätter att nya medarbetare kan hantera och använda verktygen som finns tillgängliga. Här ser det olika ut för olika branscher, och vi behöver utbilda våra studenter så att de har rätt kompetens både vad gäller huvudområde för utbildningen och den användning av AI-verktyg som är aktuell [3, 4].

Det uppstår alltså en tydlig paradox: Inom högre utbildning är det fusk att använda AI-verktyg för att skriva en examinerande text – medan inom industrin är det nära tjänstefel att lägga mycket tid och möda på att manuellt skriva texter utan AI-verktyg [5]. Det är av stor vikt att effektivt kunna prompta för att lösa problem, hitta information, generera texter till rapporter eller för att översätta texter. Vi behöver därför förbereda studenterna på rätt sätt, samtidigt som vi säkerställer att de också uppnår utbildningarnas lärandemål.

Genom enkäter och uppföljande samtal med nyckelpersoner på företag inom kemiteknisk processindustri, både inom ledning, HR och ingenjörer, har vi tagit reda på hur ett antal företag inom kemiteknik använder AI och vad de har för förväntningar på våra nyutexaminerade studenter. Med hjälp av denna kunskap har vi utvecklat en kurs där studenterna får möta olika AI-verktyg och utvecklar kunskap i hur de används för den framtida arbetsmarknaden. Etiska överväganden för användning av AI-verktyg både generellt, inom högre utbildning och inom industrin är en central del av kursen. Kursen är nu framtagen för ett kommande arbetsliv inom kemiteknisk industri, men behovet finns för utbildningar inom alla områden.

AI-verktygen utvecklas ständigt och blir allt bättre, och vi som arbetar inom högre utbildning behöver följa med i denna utveckling. Vi behöver både säkerställa kvalitét i högre utbildning samtidigt som vi förbereder våra studenter på bästa sätt.

Referenser

1. Nguyen, K.V., The use of generative AI tools in higher education: Ethical and pedagogical principles. *Journal of Academic Ethics*, 2025: p. 1-21.
2. Luo, J., et al., Design and assessment of AI-based learning tools in higher education: A systematic review. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 2025. 22(1): p. 42.
3. Hosseini, S. and H. Seilani, The role of agentic ai in shaping a smart future: A systematic review. *Array*, 2025: p. 100399.
4. Cong-Lem, N., A. Soyooof, and D. Tsering, A systematic review of the limitations and associated opportunities of ChatGPT. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 2025. 41(7): p. 3851-3866.
5. AlAfnan, M.A., Technical Report Writing Efficiency Using AI-Powered Tools: Opportunities, Challenges, and Future Directions. *Journal of Artificial Intelligence and Technology*, 2025. 5: p. 270-277.

En studie om hur användandet av AI påverkar lärande och militär utbildning

Hanna Forsberg, Försvarshögskolan

Tema: Lärande i teknikens era
Form: Presentation
Typ: Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord: AI, lärande, samverkan, forskning, Försvarshögskolan
Talare: Hanna Forsberg
Session: Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal: MC

Hur påverkar användandet av artificiell intelligens (AI) studenternas lärande? Det var en av frågorna som adresserades under den militära övningen Comprehensive shield 2025. Övningen syftar till att träna NATO:s processer och genomfördes i samverkan mellan svenska och norska Försvarshögskolorna med över 400 militärstudenter och instruktörer. Detta år genomfördes även en forskningsstudie kring hur AI kan integreras i operativ planering i samband med övningen; hur påverkar det planeringseffektivitet, kognitiv belastning och lärande, samt produkternas kvalitet?

I studien användes ISAR-modellen som ramverk för AIs påverkan på lärande (Bauer et al., 2025). Modellen delar upp effekten av AI-användning i fyra kategorier: när användandet hämmar (Inversion), effektiviserar (Substitution), förstärker (Augmentation) eller transformerar (Redefinition) lärandet. I kombination med kognitionsvetenskap och kunskap om hur hjärnan lär kan vi använda modellen som stöd i utformningen av undervisning där AI stöttar lärandeprocessen.

Resultaten från studien visar att AI kan öka kreativiteten och minska den mentala belastningen i planering av operationer, även om effektiv användning kräver viss teknisk förståelse (Bovet et al., 2025). Studien gav flera värdefulla insikter om användningen av AI lärandeaktiviteter och i militära sammanhang, och belyser både potentiella fördelar och utmaningar. Studien kan ses som ett steg mot modernisering av militär utbildning och förstärkning av samarbetet mellan NATO-allierade, och då särskilt i ljuset av den teknologiska utvecklingen. Den ligger också till grund för vidare och utvecklade studier av AIs påverkan på lärande under Comprehensive Shield 2026.

Referenser

Bauer, E., et al. (2025) Looking Beyond the Hype: Understanding the Effects of AI on Learning. *Educational Psychology Review*, 37(45), pp. 1–27.

Bovet, P., et al. (2025) Comprehensive Shield 2025: An Explorative Study of the Impact of Artificial Intelligence on the Operations Planning Process (Final Report). Försvarshögskolan.

Utbildning i transformation: AI som drivkraft för ett paradigmskifte i högre utbildning

Peter Parnes, Luleå tekniska universitet

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: generativ AI, Paradigmskifte i högre utbildning, människa-AI-samarbete, AI-först-perspektiv, Individualiserat lärande

Talare: Peter Parnes

Session: Session 4, 9 juni, 11:45–12:15

Sal: MC

Framväxten av generativ AI har fundamentalt förändrat förutsättningarna för intellektuellt arbete där samhälle och arbetsmarknad förändras snabbt. Medan högskolesektorn primärt har fokuserat på utmaningen att examinera rättssäkert i en tid av AI, har den mer fundamentala diskussionen om vad som utgör relevant kunskap hamnat i skymundan.

Dagens utbildningsprogram och kursplaner är i många fall utformade för en verklighet som inom en nära tid kommer att förändras i grunden. När AI kan generera datorprogram, multimodala dokument och syntetiska videor och lösa större uppgifter på sekunder, riskerar traditionella lärandemål att bli obsoleta. Det finns därför ett behov av att se över utbildningens innehåll på systemnivå för att säkerställa att vi utbildar studenter för framtiden, inte det förflutna.

Analysen tar utgångspunkt i teorier kring framtida kompetenser och kompetensväxling. World Economic Forum (2025) lyfter teknologisk kunskap, kreativt tänkande och livslångt lärande som centrala faktorer när rutinuppgifter automatiseras. I denna utveckling blir människa-AI-samarbete en kritisk princip. Noroozi et al. (2025) visar att framgångsrik AI-integration i utbildning handlar om pedagogiska strukturer där studentens agentskap och omdöme är centralt. Detta synsätt återfinns även i EU:s DigComp 3.0 (2025) och UNESCO:s riktlinjer, som betraktar AI-hantering, informationskritik och desinformationsmotstånd som kärnkompetenser för alla medborgare.

Syftet med detta arbete är att synliggöra och problematisera det växande gapet mellan utbildningens innehåll och den AI-transformation som präglar samhället och arbetsmarknaden. Analysen bygger på erfarenheter från högre utbildning samt en omvärldsanalys av hur professionella roller (exempelvis mjukvaruutveckling) transformeras. Genom exempel demonstreras hur AI-verktyg skiftar fokus från produktion till orkestrering av AI-agenter, kritisk analys och problemlösning i komplexa system.

Enbart att justera examinationsformer räcker inte. För att möta utvecklingen krävs en mer genomgripande reform där utbildningar utformas med ett AI-först-perspektiv. Det krävs mod att förändra etablerade kursplaner och rensa i innehåll för att bereda plats åt nyckelkompetenser som systemförståelse, kritisk AI-användning, tillämpad AI-etik och nyfikenhet.

Arbetet leder fram till en vision för individualiserat och adaptivt lärande, där AI fungerar som accelerator för lärandet tillsammans med dynamiska läromedel som kan anpassas i realtid efter studentens behov, tempo och progression. I en sådan miljö blir förmågan att förstå sitt eget

lärande avgörande samt att vi måste utrusta studenterna med färdigheten – att lära sig att lära – för att möjliggöra ett livslångt lärande.

Slutsatsen är att en innehållsmässig och strukturell modernisering av högskolans program är nödvändig för att bibehålla akademins relevans och kvalitet i en tid där både kunskapsproduktion och arbetsmarknad genomgår en snabb förändring.

Referenser

World Economic Forum (2025). The Future of Jobs Report 2025. Geneva: World Economic Forum. <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/>

European Commission (2025). DigComp 3.0: The Digital Competence Framework for Citizens. Publications Office of the European Union. https://joint-research-centre.ec.europa.eu/projects-and-activities/education-and-training/digital-transformation-education/digital-competence-framework-digcomp_en

Noroozi, O., Khalil, M., & Banihashem, S. K. (2025). Artificial Intelligence in higher education: Impact depends on support, pedagogy, human agency, and purpose. *Innovations in Education and Teaching International*, 62(5), 1425–1430. <https://doi.org/10.1080/14703297.2025.2539579>

Hybridundervisning: Pedagogisk katastrof eller succé?

Sylvia Olsson, Mälardalens universitet

Lena Talman

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	hybridundervisning, studentupplevelser, teaching presence, distans- och campuslärande, högre utbildning
Talare:	Sylvia Olsson
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Poster

Hybridundervisning har blivit en central del av högre utbildning, inte minst som en lösning på geografiska skillnader och behov av flexibilitet, vilket tidigare forskning också lyft fram (Gudoniene et al., 2025). I takt med att hybridmodeller för undervisning och lärande inom universitetsutbildningar har vuxit snabbt under det senaste decenniet ställs lärare ofta inför en rad olika utmaningar. Till exempel kan undervisningsprocessen präglas av en mängd tekniska problem, och effektiv tidsplanering är avgörande i hybridundervisning eftersom studenter måste balansera undervisning online och på campus, uppgifter samt självständiga studier (Kniffin & Greenleaf, 2023). Trots att tekniken möjliggör att studenter kan delta på distans finns det fortfarande få studier som systematiskt undersöker hur studenter på olika orter upplever hybridundervisning och i vilken utsträckning de tillgodogör sig innehållet, vilket ligger i linje med översikter som påpekar att forskningsfältet kring studentperspektiv i hybridformat ännu är splittrat och otillräckligt utvecklat (Bozkurt, 2022).

Denna studie syftar till att belysa studenters erfarenheter av hybridföreläsningar under 2025 vid Mälardalens universitet, med ett särskilt fokus på jämförelser mellan Karlshamn och Eskilstuna. Data samlades in via en enkät som mäter både nöjdhet och upplevt lärande, där studenterna fick ange sina svar på en skala från 1 till 5, där 1 motsvarar "mycket missnöjd" och 5 "mycket nöjd". Frågorna rörde bland annat i vilken utsträckning studenterna tillgodogjorde sig innehållet när föreläsaren deltog på plats respektive via länk.

Preliminära resultat visar en överraskande trend: Karlshamnsstudenter, som deltar på distans via länk med en lärare på plats i Eskilstuna, rapporterar hög nöjdhet (nivå 4–5) och att de i stor utsträckning upplever att de tillgodogör sig innehållet. I Eskilstuna, där undervisningen nästan uteslutande sker på plats, rapporteras däremot lägre nöjdhet (nivå 1–2). Gemensamt för båda orterna är dock att upplevelsen av lärande är hög när föreläsaren är fysiskt närvarande i klassrummet. Detta resultat kan förstås i ljuset av tidigare forskning om betydelsen av "teaching presence" i hybridformat, där lärarens närvaro visat sig vara central för engagemang och upplevelsen av begriplighet (Li, 2022).

Resultaten antyder därför en pedagogiskt intressant paradox: fysisk närvaro på plats är inte i sig avgörande för studenternas upplevelse av lärande, men lärarens närvaro – oavsett ort – har en tydlig positiv effekt. Studien öppnar för vidare diskussion om vilka faktorer som verkligen påverkar hybridundervisningens effektivitet, hur digitala verktyg kan optimeras och hur undervisningen kan anpassas för att möta olika studentgruppers behov och förväntningar. Dessa

insikter är viktiga för framtida pedagogisk planering, utformning av hybridundervisning och strategier för att stödja lärande över flera orter.

Referenser

Referenser

Bozkurt, A. (2022). A retro perspective on blended/hybrid learning: Systematic review, mapping and visualization of the scholarly landscape. *Journal of Interactive Media in Education*, 2022(1).

Gudoniene, D., Staneviciene, E., Huet, I., Dickel, J., Dieng, D., Degroote, J., ... & Casanova, D. (2025). Hybrid teaching and learning in higher education: A systematic literature review. *Sustainability*, 17(2), 756.

Kniffin, L. E., & Greenleaf, J. (2024). Hybrid teaching and learning in higher education: An appreciative inquiry. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 35(2), 13.

Li, F. (2022). "Are you there?": Teaching presence and interaction in large online literature classes. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, 7(1), 45.

PePTalk - Pedagogiska panelen samtalar. En webbTV-satsning för framtidens högskolepedagogiska utveckling

Helena Reierstam, Stockholms universitet

Jonas Collin, Johan Stymne

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	högskolepedagogik, kompetensutveckling, webbmediaproduktion, kollegialt lärande, evidensbaserad undervisning
Talare:	Helena Reierstam
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Kemi-ALC

Under hösten 2024 lanserade Centrum för Universitetslärarutbildning vid Stockholms universitet en ny mediasatsning i form av webb-TV program. Syftet med produktionen var att fånga viktiga högskolepedagogiska ämnen och tillgängliggöra expertkompetens för aktuella framtida behov för bredare skaror av universitetslärare. Med detta bidrag vill vi visa hur produktionen av webb-TV-programmet PePTalk kan fungera som en form av kollegialt lärande och ett praktiskt stöd för universitetslärare som vill utveckla sin undervisning. Programmet bygger på paneldiskussioner där lärare från SU och andra lärosäten samtalar om aktuella pedagogiska frågor, med fokus på konkreta och tillämpbara metoder. PePTalk vill skapa en arena där teori, praktik och kollegial erfarenhet möts och delas för att komma så många som möjligt till del.

I och med vår presentation vill vi agera som live-redaktion där vi i interaktion med NU-konferensens deltagare bollar och fångar viktiga och relevanta högskolepedagogiska frågor att belysa i kommande avsnitt. Vi berättar även hur produktionen går till, från tematiskt urval och manusförberedelser till facilitering av panelsamtalet och efterarbete med snabbguider.

Innehållet i de första avsnitten relaterar bl a till forskning om muntliga examinationer (Eriksson, 2013; Grahovar m.fl., 2023; Theobald, 2021; Turunen, 2023), om aktivt lärande och lärmiljöer (Baeppler m.fl., 2023; Freeman m.fl., 2014) samt uppsatshandledning i tider av förändring (Stolpe & Hedrén, 2025; Zackariasson & Magnusson, 2024).

Kunskapsbidraget i vår presentation, precis som i webb-programmet, består av erfarenhetsutbyte, att sprida beprövade arbetssätt och att underlätta för lärare att vilja och våga pröva nya metoder. Vi tror att vi genom att dela nya aktuella intryck och kreativa uttryck kan göra avtryck i frågor som upplevs relevanta för en nära framtid, i relation till exempelvis generativ AI, bedömning och studentaktiva lärmiljöer.

Referenser

Baepler, P., Walker, J. D., Brooks, D. C., Saichaie, K., & Petersen, C. I. (2023). A guide to teaching in the active learning classroom: History, research, and practice. Routledge.

Eriksson, S. (2013). Utveckling av muntlig examination med fokus på studenters rättssäkerhet – exempel från en ingenjörskurs. *Högre utbildning*, 4(1), 75–82.

Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the national academy of sciences*, 111(23), 8410-8415.

Grahovar, M., Jansson, C., & Johansson, I.-L. (2023). Arbeta kollektivt, prestera individuellt – Hur muntlig examination kan användas för att stödja aktivt lärande. *Högre utbildning*, 13(3), 1–13.

Stolpe, K. & Hedrén, S. (2025). När spelreglerna ändras: vad händer när handledare i lärarutbildningens examensarbete får sällskap av AI? *Tidskrift Läring & Medier (LOM)*. (31) ISSN: 1903-248X

Theobald, A.S. (2021). Oral Exams: A More Meaningful Assessment of Students' Understanding. *Journal of Statistics and Data Science Education*, 29:2, 156-159, Oral Exams: A More Meaningful Assessment of Students' Understanding (tandfonline.com) • Turunen, J. (2023). A Case for Deep Learning Through Online Oral Examinations: An Autoethnographical Exploration of a Change of Assessment Method. *Högre utbildning*, 13(3).

Zackariasson M. & Magnusson, J. (2024). Supervising Student Independence A Research-based Approach to Academic Supervision in Practice. Palgrave-Macmillian ISBN 978-3-031-66371-0

Iterative Writing and Curiosity Learning in Interaction Design Education

Morteza Abdipour, Chalmers tekniska högskola

Jasmina Maric

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Interaction Design Education, Iterative Writing, Curiosity Learning, Reflective Practice
Talare:	Morteza Abdipour
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Poster

This presentation reports on a three-year pedagogical development project in a master-level Interaction Design Methodology course offered in the first study period of the programme. The course was intentionally structured around the 4Cs of 21st-century learning—critical thinking, creativity, collaboration, and communication—and curiosity functioned as a central pedagogical driver. Curiosity was stimulated by grounding project work in real-world contexts, such as the overarching theme “Social Gothenburg,” where students explored urban issues and design opportunities. Students enter the course with a wide range of educational backgrounds—including computer science, software engineering, cognitive science, industrial design, and smaller groups from arts and related disciplines. To support rich collaboration, project groups are intentionally formed to balance these competencies.

Earlier course evaluations revealed that a single, extensive final report—combined with writing-intensive parallel coursework—generated high stress and limited opportunities for formative reflection. To address this, the course was redesigned so that writing becomes an integrated part of the design process rather than a deliverable task completed at the end. The new structure consists of three short project reports aligned with the main phases of design: Ideation, Prototyping & Evaluation, and Design Iteration. These reports are supported by lectures, literature discussions, supervision meetings, oral pitches, and Design-in-Action sessions that involve fieldwork, sketching, prototyping, and user testing.

The iterative writing model helps students articulate observations, justify design decisions, and trace the evolution of their concepts step by step. Because the individual home exam builds learning and practice directly on the group project work, the distributed writing structure also supports stronger performance in the final assessment. Over three years, course evaluations improved steadily; in the most recent evaluation students rated the course 4.5 out of 5, one of the highest in the programme. Students consistently highlighted the well-balanced workload, the clarity of expectations, and the strong course structure, noting that these elements significantly supported their learning. The model also helped support students with limited design experience by giving them structured opportunities to learn through practice, reflection, and collaboration.

Importantly, the structure proved robust in the current AI-saturated educational landscape, as each report requires reflection grounded in students’ own fieldwork and design decisions. The

project offers a replicable model showing how structured writing, curiosity-driven exploration, and iterative practice can reinforce each other to support deep learning in design education.

Referenser

Biggs, J., Tang, C., & Kennedy, G. (2022). Teaching for quality learning at university 5e. McGraw-hill education (UK).

Cross, N. (2001). Designerly Ways of Knowing: Design Discipline Versus Design Science. Design Issues, 17(3), 49–55.

Maric, J., & Rani, L. M. (2024). Tailoring Full STEAM Ahead Empowerment: Creative Coding for 21st Century Girls. EAI Endorsed Transactions on Creative Technologies, 10.

Kolb, D. A. (2014). Experiential learning: Experience as the source of learning and development. FT press.

Utforskande av AI-stöd för att stödja studenters lärande och utveckling inom medarbetarskap och ledarskap

Christina Gummesson, Malmö universitet

Tema: Lärande i teknikens era
Form: Poster
Typ: Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord: AI, medarbetarskap, kamratåterkoppling
Talare: Christina Gummesson
Session: Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal: Poster

För yrkesutbildningar ingår examensordningsmål kring att "visa förmåga att leda och samarbeta". De senaste åren har det uppmärksammats att mer utbildningsinsatser behövs för att studenter ska utveckla kompetenser inom ledarskap och framför allt medarbetarskap inom grundutbildningarna (Bunin et al., 2022; Deena M. Honan & Noelle, 2022; Weber et al., 2022). Tillgängliga studier visar begränsad effekt av befintliga ledarskapsutbildningar och det finns ett utvecklingsbehov (Weber et al., 2022).

Inom ledarskapsforskning har det skett ett skifte från att fokusera på ledarskapet till ett breddat perspektiv omfattande medarbetarskap. Medarbetarskap är en komponent som i olika kontexter visat sig vara betydelsefull för välbefinnande på arbetsplatsen (Gordon et al., 2015; Peabody et al., 2022; Weber et al., 2022). Genom att ta tillvara kamratåterkoppling ville vi stärka studenters medarbetarskapsutveckling. Att arbeta med att utveckla studenters kompetens i medarbetarskap kan vara ytterligare ett sätt att möta behovet av förbättrad arbetsmiljö under studietiden och i det kommande yrkeslivet. Under ett utbildningsprogram finns rikligt med samarbetstillfällen (tex kamratåterkoppling i teoretiska och praktiska moment). Kamratåterkopplingen har hittills inte tagits tillvara för att långsiktigt utveckla medarbetarskap men omfattar stora textmängder att analysera.

Syfte

Att studera om studenter genom individuell AI-analys av sin egen återkoppling kan få stöd för att utveckla sin förmåga att ge återkoppling. Ett sekundärt syfte var att skapa konkreta upplevelser där studenter får reflektera över möjligheter och utmaningar med AI, baserat på textunderlag de själva hade producerat.

Metod och resultat

Projektet utgick från ett social-konstruktivistiskt perspektiv på lärande. Det var ett aktionsforskningsprojekt där studenterna var medproducenter. Utveckling och utvärderingen skedde iterativt utifrån de resultat som genererades.

Studenterna skapar under utbildningen olika underlag som kan användas för sin medarbetarskapsutveckling, genom den frekventa skriftliga kamratåterkoppling som förekommer. Studenter inom tandläkarutbildningen, Malmö inbjöds att delta i workshops för att utifrån sin sammanslagna kamratåterkoppling utforska promptar som stöd för utveckling av sin förmåga att ge återkoppling till andra.

Resultat och slutsats

För att svaren från Copilot ska bli meningsfulla krävs specificerade promptar som beskriver textkontext och syfte. Svaren blir då individanpassade och användbara. Copilot bidrog med att ge studenten råd kring hur man utifrån sina tidigare formuleringar kan utveckla sin kamratåterkoppling, för att bättre hjälpa medarbetare (medstudenter).

Analys av studenters egna texter fungerar som ett konkret exempel på att samtidigt som AI kan vara ett effektivt stöd för att analysera stora textmängder, synliggörs risken att AI hallucinerar.

Referenser

Bunin JL, Durning S, Weber L. Harnessing Followership to Empower Graduate Medical Education Trainees. *J Med Educ Curric Dev.* 2022;9:23821205221096380.

Deena M. Honan GL, Noelle R. A Scoping Review of Followership in Nursing. *Nursing Leadership.* 2022;35(1):69-78.

Gordon LJ, Rees CE, Ker JS, Cleland J. Leadership and followership in the healthcare workplace: exploring medical trainees' experiences through narrative inquiry. *BMJ Open.* 2015;5(12):e008898.

Peabody J, Lucas A, Ziesmann MT, Gillman LM. A cross-sectional study evaluating the relationship between followership type and burnout amongst critical care followers. *Intensive Crit Care Nurs.* 2022;72:103275.

Weber LA, Bunin J, Hartzell JD. Building Individual and Organizational Wellness Through Effective Followership. *J Healthc Leadersh.* 2022;14:47-53.

Weber LA, Bush A, Hartzell J. Walk Before You Run: Why Followership Should Be the Cornerstone of Your Leadership Curriculum. *The American Journal of Medicine.* 2021;134(1):142-5.

AI-litteracitet och studenters självständiga läsande och skrivande – Hur kan universitetslärare stötta?

Vendela Blomström, Stockholms universitet

Jeanna Wennerberg

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	akademisk litteracitet, Akademiskt läsande och skrivande, AI-litteracitet, Generativ AI, Pedagogiskt ambassadörsprogram
Talare:	Vendela Blomström
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Scania 2

Lärande i högre utbildning handlar i hög grad om att studenterna utvecklar och anpassar sig till nya sätt att förstå och tolka kunskap (Lea och Street, 1998). Men vad händer med studenters lärande, läsande, skrivande och kritiska tänkande när generativ AI (GenAI), t.ex. Chat GPT, numera är en självklar del av deras vardag? Det finns studier som visar att GenAI kan ha positiv inverkan på studenters akademiska litteracitet, om verktygen används genomtänkt och med ett tydligt pedagogiskt syfte (Raptopoulou, 2025). Chat GPT kan fungera väl för att söka information, hitta idéer, sätta igång skrivandet och för att kontrollera språk och formalia. Samtidigt menar Anson (2024) att det finns risker med att använda GenAI när det gäller det som Lea och Street (1998) benämner "academic socialisation", dvs. att socialiseras in i den akademiska litteraciteten inom disciplinen.

Så hur påverkar användningen av GenAI studenternas akademiska litteracitetsutveckling, dvs. lärande, läsande och skrivande i akademiska sammanhang? Hur påverkas förmågan till kritiskt tänkande och akademisk självständighet? Och hur behöver undervisningen på grundnivå utformas för att studenterna ska få möjlighet att utveckla de kompetenser som krävs för att längre fram kunna skriva ett självständigt arbete?

Med utgångspunkt i dessa frågor driver vi under 2026 ett högskolepedagogiskt projekt inom det Pedagogiska ambassadörsprogrammet vid Centrum för universitetslärarutbildning på Stockholms universitet. Programmets syfte är att stötta universitetslärare i att bygga pedagogisk kompetens i den miljö där de är verksamma (Bolander Laksov, 2020).

Vi utgår i projektet från att studenters användande av GenAI påverkar hur universitetslärare bör lägga upp undervisning och examination. Vi tror att studenterna tidigt, redan på de första grundkurserna, behöver tydlig stöttning i hur de kan använda GenAI på ett klokt och etiskt sätt för sitt läsande och skrivande men också att de tidigt behöver uppmärksammas på vikten av att utveckla såväl språkliga redskap som det kritiska tänkandet och att detta hänger ihop med det egna läsandet och skrivandet. Som universitetslärare kan man därför behöva hjälpa studenterna att skifta perspektiv från att ha huvudfokus på produkten och resultatet till att lägga mer vikt vid processen.

För att stötta lärare och studenter i detta utvecklar vi inom projektet ett antal digitala resurser i form av korta videofilmer och praktiska seminarieuppgifter att reflektera över, inspireras av samt integrera i undervisningen.

Syftet med workshoppen är att låta dig som deltagare ta del av, prova ut och ge återkoppling på några delar av materialet som vi tar fram inom projektet.

Referenser

Anson, D. J. W., (2024). The impact of large language models on university students' literacy development: a dialogue with Lea and Street's academic literacies framework. *Higher Education Research & Development*, 1-14. <https://doi.org/10.1080/07294360.2024.2332259>

Bolander Laksov, K. (2020). The Pedagogical Ambassadorship Programme as an approach to academic development. *Högre utbildning*, 10(2), 16-20. <https://doi.org/10.23865/hu.v10.2383>

Lea, M. R., & Street, B. V. (1998). Student writing in higher education: An academic literacies approach. *Studies in higher education*, 23(2), 157-172. <https://doi.org/10.1080/03075079812331380364>

Raptopoulou, A. (2025). ChatGPT in Higher Education: Supporting Academic Literacy Through ChatGPT-Based Activities. *European Journal of Education* 60(2). <https://doi.org/10.1111/ejed.70131>

AI-baserad simulering för färdighetsträning: att öva utvecklingssamtal i lärarutbildningen

Karin Stolpe, Linköpings universitet

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Höskolepedagogisk forskning

Nyckelord: AI-baserad simulering, färdighetsträning, professionsutbildning

Talare: Karin Stolpe

Session: Session 4, 9 juni, 12:15–12:45

Sal: MC

En utmaning i professionsutbildningar är att ge studenter färdighetsträning för att de ska känna sig trygga i yrkesutövningen. Trots verksamhetsförlagd utbildning (VFU) finns behov av att i trygga miljöer och med handledning kunna träna i olika situationer. Ett sätt är att arbeta med simuleringar för att öka studenters självförtroende och tro på sin förmåga (Fischetti et al., 2022; Samuelsson et al., 2022; Sellberg & Sharma, 2025). Simuleringar skapar möjlighet att träna upprepade gånger på samma scenario, vilket leder till en flexibel övergång från teoretisk kunskap till de komplexa situationer som väntar i yrkeslivet (Sellberg & Lindwall, 2025). I och med utvecklingen av stora språkmodeller och artificiell intelligens, har möjligheten att skapa den här typen av färdighetsträning förändrats. Syftet med den här studien är att undersöka effekterna av AI-baserad simulering jämfört med avatarbaserad simulering påverkan på lärarstudenters upplevelse av att träna utvecklingssamtal. Fokus kommer att vara på lärarstudenters självförtroende, kommunikationsstrategier samt upplevd realism.

Inom lärarutbildning är utvecklingssamtal ett fall där studenter ofta får väldigt begränsad, om ens någon träning under utbildningen. Även om lärarstudenter ibland får möjlighet att delta på utvecklingssamtal får de aldrig träna på att leda ett. Virtuellt realitet- (VR) simulering har föreslagits som ett sätt att åstadkomma träning av utvecklingssamtal (Luke & Vaughn, 2021). Lärarstudenter har i en norsk studie arbetat med en VR-simulering där all kommunikation är verbal och där det finns förinspelade röster för de avatarer (en elev och hennes pappa) som lärarstudenten möter (Faldet et al., 2025). En moderator styr vilka uttalanden avatarna ska göra baserat på vad lärarstudenten säger.

I det här projektet har en AI-simulering utvecklats inom ramen för läkarutbildningen. Läkarstudenter i en pilotstudie har fått möjlighet att träna sig i anamnesupptagning. AI-simuleringen har nu utvecklats vidare och anpassats för att ge lärarstudenter möjlighet att träna på att genomföra utvecklingssamtal. Studien designas som en randomiserad kontrollstudie, där interventionsgruppen kommer att använda AI-simuleringen, medan kontrollgruppen kommer att få använda avatarer där en lärarutbildare sköter avatarnas röster. Totalt kommer ca 35 lärarstudenter att ingå i denna första datainsamling. Data kommer att samlas in genom skärminspelningar av AI-simuleringen respektive avatar-simuleringen. Efter genomförandet kommer studenterna bjudas in att delta i fokusgruppsintervjuer, vilka också kommer att ljudinspelas och analyseras. I samband med konferensen kommer resultat från studien att presenteras.

Projektet ämnar bidra till att utveckla skalbara och resurseffektiva metoder för färdighetsträning inom professionsutbildningar, vilket kan bidra till ökad kvalitet och tillgänglighet i högre utbildning.

Referenser

Faldet, A.-C., Skrefsrud, T.-A., Somby, H. M., & Stalheim, O. R. (2025). Integrating virtual reality as a pedagogical tool into teacher education: experiences from Norwegian preservice teachers. *Professional Development in Education*, 1-20. <https://doi.org/10.1080/19415257.2025.2518536>

Fischetti, J., Ledger, S., Lynch, D., & Donnelly, D. (2022). -Practice before Practicum: Simulation in Initial Teacher Education. *The Teacher Educator*, 57(2), 155-174. <https://doi.org/10.1080/08878730.2021.1973167>

Luke, S. E., & Vaughn, S. M. (2021). Embedding Virtual Simulation Into a Course to Teach Parent-Teacher Collaboration Skills. *Intervention in School and Clinic*, 57(3), 182-188. <https://doi.org/10.1177/10534512211014873>

Samuelsson, M., Samuelsson, J., & Thorsten, A. (2022). Simulation training - a boost for pre-service teachers' efficacy beliefs. *Computers and Education Open*, 3, 100074. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.caeo.2022.100074>

Sellberg, C., & Lindwall, O. (2025). Simulation-based training in professional education: learning, participation, and instructional design. *Instructional Science*, 54(1), 9. <https://doi.org/10.1007/s11251-025-09763-2>

Sellberg, C., & Sharma, A. (2025). Toward multimodal learning analytics in simulation-based collaborative learning: A design ethnography of maritime training. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*, 20(2), 201-221. <https://doi.org/10.1007/s11412-024-09435-2>

Redo för uppdraget? Ett 'Boot Camp' för lärare i kurser för yrkesverksamma

Henrik Rüdén, Högskolan i Skövde

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Gemensamt lärande, Kurser för yrkesverksamma, Livslångt lärande, Lärarrollen

Talare: Henrik Rüdén

Session: Session 5, 9 juni, 14:45–15:15

Sal: ML11

I den här presentationen delar vi med oss av ett pedagogiskt koncept som vi valt att kalla "boot camp". Konceptet syftar till att förbereda lärare att utveckla och genomföra kurser för yrkesverksamma. Inom ramen för projektet WISER (finansierat av KK-stiftelsen) har högskolan i Skövde under 5 år erbjudit korta, flexibla kurser på avancerad nivå, särskilt riktade till yrkesverksamma. Kurserna omfattar tre högskolepoäng och är distansbaserade. Undervisning för yrkesverksamma ställer nya krav på både studenter och lärare inom högre utbildning (t.ex. Cendon, 2018; Schuetze & Slowey, 2002) vilket även våra egna erfarenheter från kurserna inom WISER visar. Yrkesverksamma förväntar sig att kunna studera vid sidan av sitt yrke, inte vara styrd av specifika undervisningstider, samt att man ska ha nytta av kursens innehåll i sin yrkesutövning eller vara kompetensutvecklande för andra arbeten. Vi uppmärksammade tidigt i projektet att vissa lärare hade svårt att anpassa sig till de nya kraven och att läraren till stora delar kopierade det pedagogiska konceptet från de campusbaserade programutbildningar som läraren var van vid, som till exempel användande av endast synkrona föreläsningar, teoretiska examinationer utan koppling till kursdeltagarnas verksamhet, eller inspelade föreläsningar med dålig kvalitet.

För att skapa bättre förutsättningar för lärarna skapades det som vi kallar "boot camp" (sv: träningsläger). Syftet med boot-camp var att ge lärare möjlighet att dela erfarenheter, utveckla sin pedagogiska kompetens och tillsammans etablera en gemensam standard för undervisning i denna kontext. Genom ett intensivt, kollaborativt format under fyra timmar främjades innovation, ömsesidigt lärande och stärkt professionell identitet hos deltagarna (jmf. Vangrieken et al., 2015). I boot campen, som genomfördes inför varje ny termin i 5 år, deltog både de nya lärarna och lärare som gett flera WISER-kurser tidigare på ett framgångsrikt sätt. I korthet var tillvägagångssättet att de samlades under fyra timmar och under ledning av en erfaren pedagogisk utvecklare delade de erfarenheter, diskuterade utmaningar och gav råd om hur kurser kan förberedas, struktureras, genomföras och följas upp. Den pedagogiska utvecklaren beskrev tillgängliga stödresurser och beprövade pedagogiska koncept som kursdeltagarpresentation vid kursstart, skapandet av frivilliga synkrona möten för att skapa erfarenhetsutbyten, eller hur man kan dynamisk presentera kursinnehållet som skapar engagemang och inte drunkna i mängder av kursinnehåll. Användandet av boot camp har bidragit till ökad och jämnare kvalitet i kurserna, genom ökad förståelse för och motivation till att skapa kurser för yrkesverksamma.

Referenser

Cendon, E. (2018). Lifelong learning at Universities: Future perspectives for teaching and learning. *Journal of New Approaches in Educational Research*, 7(2), 81–87

Schuetze, H. G., & Slowey, M. (2002). Participation and exclusion: A comparative analysis of non-traditional students and lifelong learners in higher education. *Higher Education*, 44(3), 309–327.

Vangrieken, K., Dochy, F., Raes, E., & Kyndt, E. (2015). Teacher collaboration: A systematic review. *Educational Research Review*, 15, 17–40.

Att samskriva med AI. Studenters upplevda handlingsutrymme i skrivande med stöd av stora språkmodeller.

Johan Neander Christensson, Högskolan i Gävle

Jessika Nilsson

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Akademiskt skrivande, Lärarutbildning, ChatGPT
Talare:	Johan Neander Christensson
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:15
Sal:	MC

Generativ AI, särskilt i form av stora språkmodeller (LLM), har snabbt blivit en central aktör i studenters skrivande. En LLM är sannolikhetsbaserad och genererar ordsekvenser utifrån statistisk sannolikhet, baserat på omfattande träningskorpusar (Skaug Sætra 2023; Jiang & Hyland 2025). Många användare tycks dock uppfatta exempelvis Open AI:s ChatGPT på ett mer intuitivt sätt, som "maskiner som kan skriva" (Kalantzis & Cope 2024:1). I detta glapp finns en intressant fråga som riktar fokus mot studenters skrivande: Hur kan integreringen av LLM:er i akademiskt skrivande påverka studenters förståelse av sig själva som skrivande subjekt?

Med utgångspunkt i academic literacies-perspektivet (Lea & Street 2006) undersöker denna studie hur ämneslärarstudenter i engelska beskriver, förhandlar om och omformulerar sitt skrivande i relation till textåterkoppling dels skriven av studiekamrater, dels genererad av ChatGPT. Materialet kommer från en kurs där studenterna instrueras att använda generativ AI för textresponser och sedan skriva reflekterande texter där de värderar responsen. Sammantaget består materialet av 42 reflekterande texter som analyseras med Braun & Clarkes (2006, 2021) modell för reflexiv tematisk analys. Följande forskningsfrågor undersöks i studien:

- På vilka sätt uppfattar lärarstudenter att återkoppling från ChatGPT påverkar deras beslutsfattande i skrivprocessen?
- Hur reflekterar lärarstudenter kring sitt lärande och sin utveckling som skribenter när de redigerar texter med stöd av ChatGPT:s återkoppling?
- Hur förstår lärarstudenter sitt handlingsutrymme som skribenter när de jämför återkoppling från studiekamrater med återkoppling från ChatGPT?

Resultaten visar bland annat att studenterna beskriver ChatGPT:s återkoppling som användbar för att förbättra språkstrukturen i texterna – däremot tycks de mer reserverade mot att redigera texterna innehållsmässigt. Det framkommer att studenter generellt värderar kamratrespons högt, vilket de exempelvis motiverar genom att betona att responsen kommer från just människor. Återkopplingen från ChatGPT kritiserar i stället för att innehålla redigeringsförslag som riskerar att påverka studenternas röst i texten.

Referenser

Braun, V., & Clarke, V. 2006. Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

Braun, V., & Clarke, V. 2021. *Thematic Analysis. A Practical Guide*. Sage.

Jiang, Feng & Hyland, Ken. 2025. Does ChatGPT Write Like a Student? Engagement Markers in Argumentative Essays. *Written Communication* 42(3), 463-492.

Kalantzis, Mary & Cope, Bill. 2024. Literacy in the Time of Artificial Intelligence. *Reading Research Quarterly* 60(1), 1-34.

Lea, M.R., & Street, B.V. 2006. The "Academic Literacies" Model: Theory and Applications. *Theory Into Practice*, 45(4), pp. 368-377.

Skaug Sætra, Henrik. 2023. Generative AI: Here to stay, but for good? *Technology in Society* 75, 102372.

Den stora utmaningen - Att hantera tekniken vid hybridundervisning i ett "Active Learning Classroom-format"

Eva Edström, Högskolan i Jönköping

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Rundabordssamtal

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Active Learning Classroom, Decentraliserad utbildning, Flipped Classroom, Hybridundervisning, Studentaktivt lärande

Talare: Eva Edström

Session: Session 5, 9 juni, 14:45–15:45

Sal: Kemi-ALC

Bakgrund

2025 startade Arbetsterapeutprogrammet, Hälsohögskolan i Jönköping för första gången i Sverige en decentraliserad arbetsterapeututbildning tillsammans med Campus Ronneby som var den verksamhet som initierade samarbetet. Bakgrunden är brist på och svårigheter att rekrytera arbetsterapeuter till verksamheter i Blekinge.

Ett intensivt samarbete bestående av avtalsskrivning, marknadsföring, kontakt med verksamheter i Blekinge för VFU-platser samt iordningsställande av lokaler för hybridundervisning påbörjades. Detta har möjliggjort 12 utbildningsplatser där studenterna följer utbildningen i realtid på plats på Campus Ronneby.

Programmet tillämpar en studentaktiv pedagogik där undervisningen bygger på Flipped Classroom (Roehling, 2018, Bergmann & Sams, 2012) och Active Learning Classroom (ALC) (Alfredsson et al., 2022, Baepler et al., 2016, Holec & Marynowski, 2020). Pedagogiken innebär att studenterna vid runda bord med tillgång till Whiteboard och skärm diskuterar instuderat material utifrån olika frågeställningar. Decentraliserad utbildning drivs av flera universitet och högskolor och har utvärderats under årens lopp (Lindhé, 2023, Råberg, 1972, Örnberg Berglund, 2025). Att bedriva hybridundervisning i ett "Active Learning Classroom-format" innebär dock en ytterligare utmaning. Lokaler på Campus Ronneby har därför, precis som på Campus Jönköping, utrustats med runda bord, Whiteboards och skärmar. Lokalerna har anpassats med specialteknik på för bra ljud- och bildkvalitet. Lärarna har återkommande workshops tillsammans med IT-pedagog för att öva på teknik och pedagogik i hybridformat.

För att säkerställa kvalitén på den Verksamhetsförlagda utbildningen har Hälsohögskolan, på uppdrag av region Blekingen, genomfört en Handledarutbildning.

Resultat avseende hur den decentraliserade utbildningen och formatet har påverkat lärande, studentnöjdhet och studentgenomströmning samt lärarnas upplevelse av att hantera tekniken vid hybridundervisning i ett "Active Learning Classroom-format" kommer att presenteras.

Syfte, metod och genomförande av rundabordssamtalet

Syftet är att diskutera den stora utmaningen som det innebär att hantera tekniken vid hybridundervisning i ett "Active Learning Classroom-format". Syftet är också att diskutera

pedagogik utifrån ett studentaktivt lärande, samt att utforska utmaningar och möjligheter i såväl studenters lärande som i lärares pedagogiska arbete i detta format.

En fishbowl design kommer att användas där deltagare inbjuds till att göra inlägg och delta i samtalet. På så sätt öppnas samtalet upp för nya infallsvinklar på panelens diskussionsämnen. Panelen kommer att bestå av lärare som arbetar på programmet, IT-pedagog samt studenter från arbetsterapeutprogrammet.

Förväntade utfall av rundabordssamtalet

Förhoppningen är att samtalet/diskussionen leder till, förutom utveckling av hybridundervisning i ett "Active Learning Classroomformat", spridning av hur detta på ett framgångsrikt sätt kan användas i högre utbildning. Samtalet/diskussionerna kommer att sammanställas i en rapport och göras tillgängligt efter konferensen.

Referenser

- Alfredsson, V., Asker, N., Backman, C., & Uhnoo, S. (2022). Använd rummet : högskolepedagogiska metoder för aktiva lärosalar (Upplaga 1). Studentlitteratur AB.
- Baepler, P., Walker, J., Brooks, C., Saichaie, K., Petersen, C., & Cohen, B. (2016). A guide to teaching in the active learning classroom : History, research, and practice (First ed.).
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). Flip your classroom : Reach every student in every class every day. Eugene, Or.: International Society for Technology in Education.
- Holec, V. & Marynowski, R. (2020). Does it Matter Where You Teach? Insights from a Quasi-Experimental Study on Student Engagement in an Active Learning Classroom. *Teaching and Learning Inquiry*, 8 (2), 140–164. <https://doi.org/10.20343/teachlearninqu.8.2.10>
- Lindhé, L. (2023). Kvalitet i decentraliserade lärmiljöer för högre utbildning: Sammanställning av projektresultat. Dnr 2021/462i samarbete med Linnéuniversitetet, Campus Västervik, Campus Skellefteå och Campus Dalsland.
- Roehling, P. (2018). Flipping the college classroom : An evidence-based guide (Palgrave pivot).
- Råberg, A. (1972). Undervisningsformer vid den systematiserade decentraliserade universitetsutbildningen: en jämförande studie. In digitalisering@umu.se.
- Örnberg Berglund, T. (2025). Uppföljning av LiU:s decentraliserade lärarutbildningar

”Ensamheten är något jag inte vill smaka längre” – Akademisk litteracitet och emotioner i högutbildade andraspråksskribenters litteraturanalyser

Henriikka Wilinger, Malmö universitet

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Academic Literacies, adult multilingualism, literary analysis, academic writing

Talare: Henriikka Wilinger

Session: Session 5, 9 juni, 15:15–15:45

Sal: MC

Denna presentation är sprungen ur en studie som undersöker högutbildade andraspråksskribenters litterära analyser i en universitetskontext (Wilinger, 2025). Dessa studenter, så kallade late arrived students (Ferris, 2011), har tidigare akademiska studier från ett annat land med sig – och därmed andra förkunskaper än den genomsnittliga förstagsstudenten, trots att språket är nytt. Med utgångspunkt i de tre fälten Academic Literacies, litteraturredaktik och andraspråksutveckling undersöker studien (1 hur högutbildade individer som deltar i en kurs i svenska i en universitetskontext analyserar två dikter och (2 hur deras akademiska och disciplinspecifika litteracitet kommer till uttryck i dessa analyser. Studien har en kvalitativ ansats, och materialet består av 23 hemtentamina. De analytiska verktygen utgörs bland annat av de akademiska litteracitetsparametrar som används i Tisus – test i svenska för universitetsstudier (<https://www.su.se/tisus/om-tisus/skriftlig-fardighet>).

Överraskande nog visar resultaten att de av studenterna som ”vågar” visa känslor och kombinera en mer teoretisk analys med subjektiva erfarenheter i sina analyser också uppvisar mycket goda färdigheter i akademisk litteracitet. En fråga som studien diskuterar är om det finns utrymme för känslor inom akademien, och i så fall hur de kan användas utan att sänka den akademiska trovärdigheten, särskilt när det gäller flerspråkiga studenter med svenska som andraspråk. Slutsatsen är att avsaknaden av subjektiva resonemang inte bör ses som en kvalitetsstämpel eller endast legitimt inom vissa discipliner. I stället skulle förekomsten av emotionella inslag och kreativitet kunna betraktas som en form av kompetens även utanför litteraturkurser, om de kombineras med andra akademiska litteracitetsfärdigheter. Detta gäller inte minst i en tid när AI utmanar våra föreställningar om vad goda akademiska skrivpraktiker innebär.

Referenser

Ferris, D. R. (2011). *Teaching L2 Writing: Purpose, Process, and Practice*. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.

Lillis, Teresa & Scott, Mary (2007). Defining Academic Literacies Research: Issues of Epistemology, Ideology and Strategy. *Journal of Applied Linguistics*, 4, 5–32.

Willinger, H. (2025). Accepted.

LLM som studieassistent: Balansgången mellan individuellt stöd och pedagogisk tillförlitlighet

Eric Lindgren, Chalmers tekniska högskola

Simon Pettersson Fors

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	generativ AI, LLM, Frågeforum, stöttning, pålitlighet
Talare:	Eric Lindgren
Session:	Session 5, 9 juni, 15:15–15:45
Sal:	ML11

Utvecklingen av storskaliga språkmodeller (LLMs) har fundamentalt förändrat förutsättningarna för högre utbildning. Studier visar att cirka 40 % av svenska högskolestudenter använder verktyg som ChatGPT eller Gemini i sina studier (Malmström, Stöhr & Ou 2023; Akavia 2024). Trots potentialen för ökat studentcentrerat stöd och läraravlastning finns en utbredd oro kring verktygens opålitlighet ("hallucinerings") och dess inverkan på studenternas inläring och självständighet. Vi presenterar en studie vid Chalmers tekniska högskola där en specialiserad LLM integrerats som studieassistent i ett kursbundet frågeforum. Syftet med studien är att undersöka om en kontextualiserad AI-assistent kan erbjuda tillförlitlig stöttning utan att kompromissa med det pedagogiska innehållet. Genom att ge modellen direkt tillgång till kursmaterial och uppgifter, samt implementera ett system där lärare kan granska anonymiserade frågor, adresseras riskerna med faktafel och hallucinationer. Metoden omfattar en blandad ansats där studieassistentens svarssäkerhet analyseras kvantitativt, medan studenters och lärares upplevelser av verktygets användbarhet och pedagogiska mervärde undersöks genom kvalitativa intervjuer. Resultaten bidrar med insikter om hur LLM-teknologi kan bemästras för att fungera som ett säkert komplement i högskolepedagogisk praktik. Vi diskuterar hur en kontrollerad integration av AI kan främja studenters lärande och hur lärarens roll förändras när AI agerar första instans för studentfrågor.

Referenser

Malmström, H., Stöhr, C. & Ou, W. (2023). Chatbots and other AI for learning: A survey of use and views among university students in Sweden. Göteborg: Chalmers University of Technology - Department of Communication and Learning in Science. doi: 10.17196/cls.cslhe/2023/01.

Akavia (2024). Så mycket använder studenter AI. Tillgänglig: <https://www.akavia.se/politik-paverkan/sakomraden/ai-digitalisering/ai-universitet-och-hogskolor/> [Hämtad 2025-12-17].

Teachers' experiences and views on students' use of AI-tools in higher education from a perspective of inclusion

Joakim Johansson, Mälardalens universitet

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Inclusion, widening participation,, AI, teachers' perspectives, focus group interviews

Talare: Joakim Johansson

Session: Session 5, 9 juni, 15:15–15:45

Sal: MA

There is an urgent need to explore the potential of AI as a model of inclusion in higher education. Which students/student groups benefit more respectively less from use of specific AI tools? What are the overall effects on inclusion? The literature on students' use of AI in higher education is relatively silent on inclusion while the literature on inclusion and widening participation in higher education (Stigmar et al 2023; Karlsson et al 2025) is relatively silent on AI. More dialogue between these two areas of pedagogical research will enrich them both.

The presentation aims at communicating analytical framework and preliminary findings from an ongoing pedagogical project at Mälardalen University entitled "Advancing Inclusion. Teachers' experiences and views on students' use of AI-tools in higher education". Student perspectives are relevant to the topic but left aside for delimitation purposes.

The project draws on models of inclusion available for teachers in higher education (Burell & Johansson 2025), and on a qualitative, interpretative methodology. Data collection is conducted through focus group interviews in groups with 3-6 permanently employed teachers at Mälardalen University. A total of 6 interviews is planned. The groups will have a multidisciplinary and multi-faculty composition. Interviews will be conducted in Swedish and in English. Interview themes and questions are guided by input from literature as well as from a kick-off workshop. Interviews are tape recorded, transcribed and analyzed by thematic analysis which contain elements of induction as well as of deduction related to the theoretical point of departure (inclusion). The study adheres to the research ethical principles stated in Swedish law and by the Swedish Research Council. The data collected is not conceived of a sensitive nature in the sense of the Swedish Ethical Review Act, hence the project does not require review by the Swedish Ethical Review Authority or any other ethical body.

Considering how AI in education issues have been framed recently in journals such as *Högre utbildning* and *Högskolepedagogisk debatt*, it is expected that widening participation/inclusion concerns will be at the margin of teacher's reflections and discussions on students use of AI-tools in higher education. Moreover, given the difference that AI-tools can make for specific student groups such as those having difficulties with writing and reading, related to for example dyslexia or migrant background, it is expected to be fruitful to conceive of AI as a model of inclusion in its own right.

Referenser

Burell, M. & Johansson, J. (2025) Deliberativa samtal för breddat deltagande. In Karlsson, M., Johansson, M., Tomasevic, T., Svärd, L. & Heinemann, S. (eds.) Medelklassfabriken. Perspektiv på breddad rekrytering och breddat deltagande i högre utbildning (pp. 182-197). Arkiv förlag.

Karlsson, M., Johansson, M., Tomasevic, T., Svärd, L. & Heinemann, S. (eds.) (2025) Medelklassfabriken. Perspektiv på breddad rekrytering och breddat deltagande i högre utbildning. Arkiv förlag.

Stigmar, M. (ed.) (2023) Inkluderande högre utbildning. Breddad rekrytering, breddat deltagande och studentaktivt lärande. Studentlitteratur.

Kursspecifik LLM - användares attityder och upplevelser

Jonas Karlén, Göteborgs universitet

Linda Bradley, Niklas Segergren, Daniel Johansson, Gustav Öberg, Mattias von Feilitzen

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	GenAI, Kursspecifik LLM, Scaffolding, Självtstyrkt lärande
Talare:	Jonas Karlén
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	MC

Generativ artificiell intelligens (GenAI) har snabbt förändrat högre utbildning. Lanseringen av OpenAIs ChatGPT 3 under senhösten 2022 (och dess efterföljare) har inneburit att universitetslärare behöver se över sin undervisningspraktik och organiseringen av studenters lärande för att matcha den snabba utveckling som GenAI medför (Grassini, 2023). Den ökade användningen av GenAI-verktyg har lett till en diskussion om akademisk integritet, bedömning och lärarrollens förändring, men även dess inverkan på studenters lärande har belysts. Användandet diskuteras bidra till individanpassat lärande och konstruktiv feedback, men även risker för övertillit och ett passivt förhållningssätt till studierna tas upp (Ghimire et al., 2024, Fawaz et al., 2025 och Holland & Ciachir, 2025). En form av användning som lyfts fram som konstruktiv är att låta studenter använda kursspecifika språkmodeller (large language model - LLM), promptade att bete sig som en assisterande lärare eller medstudent, med tillgång till kursens litteratur och material (Li, 2023).

För att bygga kunskap om GenAIs roll i den högre utbildningen, genomförs under vintern 2025/2026 en studie som fokuserar på deltagares upplevelser av och attityder till användande av en kursspecifik LLM i en högskolepedagogisk kurs. LLMn, byggd som en GPT i ChatGPT 5, är promptad utifrån fyra användningsområden – administrativa frågor, förståelse av litteratur, stöd i uppgifter och stöd i reflektion – med olika sätt att bemöta användaren för att gynna deltagarnas lärande i kursen.

Studien befinner sig i ett explorativt skede. Datainsamlingen, intervjuer i fokusgrupper och individuellt, genomförs i december 2025 och januari 2026 och intentionen är att kunna analysera deltagarnas svar utifrån begrepp som scaffolding, AI-litteracitet och självstyrkt lärande. Hittills har studien haft svårt att rekrytera deltagare och vi kan skönja visst motstånd mot att använda den framtagna LLMn. Detta motstånd är något vi har ambitionen att studera i förhållande till frågor om tillit, professionell identitet och riskuppfattningar i digitaliserade utbildningar (se Selwyn, 2016). Studien syftar även till att fånga aspekten att deltagarna själva undervisar och kan ha kommit i kontakt med studenters användning av GenAI i högre utbildning ur ett lärarperspektiv. Vi frågar oss hur dessa dubbla roller, både som användare av teknologin och som lärare och förvaltare av akademiska normer, formar deras förståelse och eventuella ambivalens inför GenAI i högre utbildning.

Studien genomförs av Enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL), Institutionen för pedagogik, lärande och kommunikation och Institutionen för tillämpad informationsteknologi vid Göteborgs universitet.

Referenser

Fawaz, M., El-Malti, W., Alreshidi, S.M. and Kavuran, E. (2025), Exploring Health Sciences Students' Perspectives on Using Generative Artificial Intelligence in Higher Education: A Qualitative Study. *Nursing Health Sciences*, 27: e70030. <https://doi.org/10.1111/nhs.70030>

Ghimire, S. N., Bhattarai, U. & Baral, R. K. (2024). Implications of ChatGPT for higher education institutions: exploring Nepali university students' perspectives. *Higher Education Research & Development*, 43:8, 1769-1783, <https://doi.org/10.1080/07294360.2024.2366323>

Grassini, S. (2023). Shaping the Future of Education: Exploring the Potential and Consequences of AI and ChatGPT in Educational Settings. *Education Sciences*, 13(7), 692. <https://doi.org/10.3390/educsci13070692>

Holland, A. & Ciachir, C. (2025) A qualitative study of students' lived experience and perceptions of using ChatGPT: immediacy, equity and integrity. *Interactive Learning Environments*, 33:1, 483-494, <https://doi.org/10.1080/10494820.2024.2350655>

Li, H. (2023). Effects of a ChatGPT-based flipped learning guiding approach on learners' courseware project performances and perceptions. *Australasian Journal of Educational Technology*, 39(5), 40–58. <https://doi.org/10.14742/ajet.8923>

Selwyn, N. (2016). *Is Technology Good for Education*. Toronto, ON: John Wiley & Sons. Pages: 160. ISBN: 978-0-7456-9646-

An exploratory study on AI-assisted content adaptation to enhance student engagement in engineering education

Zeynab Allahkarami, Chalmers tekniska högskola

Ebru Turanoglu Bekar

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	AI in higher education, Podcast, Learning style, Engineering pedagogy, Inclusivity
Talare:	Ebru Turanoglu Bekar
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	MB

Artificial Intelligence (AI) is rapidly transforming higher education by enabling new modes of learning support, assessment, and content delivery. Within this evolving context, AI-based tools offer the opportunity not only to support instructors but also to provide students with more flexible and accessible learning formats. However, research on the practical impact of AI-generated audio materials on motivation, preparation, and efficiency in higher education, particularly within engineering education, remains limited. This study investigates how AI tools, specifically converting written material into podcast-style audio with subtitles, may influence student engagement, preparation quality, and accessibility in an engineering course. The study was carried out on a mandatory course for first-year students in the Production Engineering master's program at Chalmers University of Technology. Students were required to prepare for an in-class seminar where they presented one of several pre-assigned papers and engaged in discussion of papers presented by other groups. To offer students a more flexible way to prepare, AI tools were used to transform texts into podcast-format audio, structured through a Q&A narration style and supported by automatically generated subtitles. This multimodal resource allowed students to choose between reading, listening, or combining both formats based on their learning preferences. Data were collected using pre- and post-intervention anonymous surveys, complemented by teacher reflections. Findings indicate an overall shift toward multimodal engagement. 40% of students reported using both text and podcast materials, 78% rated the audio as helpful for understanding, and 69% stated podcasts increased motivation to prepare for class. Students rated AI-generated voice at 4.2/5, indicating strong acceptance of synthetic narration. The course teacher additionally observed improved confidence and fluency in presentations compared with previous year. Although further investigation would be required to establish a direct causal link, audio-based preparation may help bridge the gap between reading comprehension and oral delivery, especially for non-native English speakers. Results suggest that AI-assisted content adaptation can reduce barriers to preparation, as an effective tool that supports diverse learning styles, and enhance motivation, especially when students can interact with material flexibly (e.g., while commuting or multitasking). The study demonstrates the feasibility of AI integration into traditional teaching structures without major redesign, by a low-effort approach, and highlights the potential of audio-based learning resources as a complement rather than a replacement for text. This work contributes to ongoing discussions on AI in higher education by showing how AI tools can be employed to create accessible and student-centered learning environments.

Referenser

- Benner, D., Rauch, J., Janson, A., & Leimeister, J. M. (2025). An Explorative Diary Study of AI-Generated Podcasts in University Education: Benefits, Challenges, and Future Directions. Conference on Human Factors in Computing Systems - Proceedings .
<https://doi.org/10.1145/3706599.3719957>;CSUBTYPE:STRING:CONFERENCE
- Do, T. D., Shafqat, U. Bin, Ling, E., & Sarda, N. (2025). PAIGE: Examining Learning Outcomes and Experiences with Personalized AI-Generated Educational Podcasts. Conference on Human Factors in Computing Systems - Proceedings .
<https://doi.org/10.1145/3706598.3713460>;SUBPAGE:STRING:FULL
- Jafarian, N. R., & Kramer, A. W. (2025). AI-assisted audio-learning improves academic achievement through motivation and reading engagement. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 8, 100357. <https://doi.org/10.1016/j.CAEAI.2024.100357>
- Kress, G. (2003). Literacy in the new media age. *Literacy in the New Media Age*, 1–190. <https://doi.org/10.4324/9780203299234/LITERACY-NEW-MEDIA-AGE-GUNTHER-KRESS/RIGHTS-AND-PERMISSIONS>
- McGill, S., & McGill, R. (2024, April), WIP: Generative AI as an Enhanced Study Aid in Engineering Courses Paper presented at ASEE Mid-Atlantic Section Spring Conference, George Washington University, District of Columbia.
- Retscher, G. (2024). Exploring the intersection of artificial intelligence and higher education: opportunities and challenges in the context of geomatics education. *Applied Geomatics*, 17(1), 49–61. <https://doi.org/10.1007/S12518-024-00602-6/FIGURES/3>
- Wang, Y., Liu, C., & Tu, Y.-F. (2021). Factors Affecting the Adoption of AI-Based Applications in Higher Education. *Educational Technology & Society*, 24(3), 116–129. <https://www.jstor.org/stable/27032860>
- Zhang, Z., & Chang, Y. (2024, October), LEVERAGING GENERATIVE AI TO ENHANCE ENGINEERING EDUCATION AT BOTH LOW-LEVEL AND HIGH-LEVEL STUDY Paper presented at 2024 Fall ASEE Mid-Atlantic Section Conference, Farmingdale State College, NY, New York.

Examinationspraktiker i förändring – Utmaningar, möjligheter och behov av pedagogiskt stöd

Fredrik Alm, Linköpings universitet

Karin Persson, Linnea Björk Timm

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Examination, Examinationsformer, Generativ AI, Bedömning
Talare:	Fredrik Alm
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	ML11

Under den senaste femårsperioden har förutsättningarna för undervisning och examination inom högre utbildning genomgått stora förändringar. Först kom pandemin 2020 med en period av distansläge, och drygt två år senare lanserades ChatGPT, tätt följt av andra generativ AI-tjänster. Detta väcker frågor som: I vilken omfattning används nu olika examinationsformer inom högre utbildning? Är det någon skillnad mellan olika discipliner? Vilka ändringar vad gäller examination, och examinationsuppgifter, har tillgången till genAI lett till? Och vilka är de främsta utmaningarna kring examination för programansvariga och examinatorer?

För att få en bild av svaren på dessa frågor så mailades en inbjudan att svara på en webb-baserad enkät, med både slutna och öppna frågor, till 116 programansvariga och studierektorer vid Linköpings universitets fyra olika fakulteter/områden. Svarefrekvensen blev 61% och de inkomna svaren har analyserats kvantitativt med deskriptiv statistik och kvalitativt med tematisk analys. Resultaten från de analyserna diskuteras i relation till en bedömningsteoretisk modell över hur externa och interna faktorer påverkar examinatorers val av bedömningar och hur de valen formar studenters examinationspraktiker.

Resultaten visar att traditionella examinationsformer som skriftlig salstentamen och hemtentamen används i stor utsträckning. Den förra används främst inom medicinsk och teknisk fakultet, medan den senare är vanligare inom utbildningsvetenskap och filosofisk fakultet. Men även muntlig examination, grupparbeten och praktiska examinationer förekommer dock i förhållandevis stor utsträckning. Inom framför allt medicinsk fakultet, men även i viss mån inom övriga områden, nyttjas så kallad kombinerad eller komplex examination.

Knappt 60% av respondenterna uppger att genAI har lett till ändringar i hur de utformar eller genomför examinationer. Det kan handla om att byta examinationsform, lägga till nya eller kompletterande examinerande moment eller att göra ändringar i krav och instruktioner i uppgifter. Det kan vara ändringar som avser att såväl främja som försvåra studenters bruk av genAI i samband med examinationen. Några av de främsta utmaningarna med examination rör val och konstruktion av examinationsuppgifter, att säkerställa betygsunderlags äkthet och korrekthet samt att hantera examinationer i relation till organisatoriska betingelser.

Studien indikerar att tillgången till genAI kommer att leda till att en del program inom högre utbildning utvecklar alltmer ensidiga bedömningspraktiker, medan andra program går motsatt

väg och får en större variation och allsidighet i sina examinationer. GenAI påverkar såväl planering, genomförande som evaluering av examinationer.

Referenser

Inga referenser

Rättssäker, effektiv och relevant examination i högre utbildning i en tid av GenAI

Felix Dobslaw, Mittuniversitetet

Beatriz Cabrero-Daniel

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Rättssäker examination, Generativ AI, Examinationsformer
Talare:	Felix Dobslaw
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Catella

Att säkerställa rättssäker examination är en central del i att garantera utbildning av hög kvalitet. Det är också avgörande för att bevara högskoleutbildningens relevans, inte minst inom många tekniska ämnen där material av hög kvalitet numera kan hämtas annanstans (ofta kostnadsfritt). Med tillgång till kraftfulla GenAI-verktyg väcks frågan hur vi kan framtidssäkra våra utbildningar och redan idag undervisa och examinera sådant som kommer att efterfrågas inom näringslivet om ett antal år.

Redan våren 2023 visade vi i en studie av olika distansbaserade examinationsformat i avancerade kurser att hemtentamina inte längre ger en tillräckligt robust grund för rättssäker kunskapskontroll när studenter har tillgång till kraftfulla GenAI-verktyg (Dobslaw & Bergh, ECSEE 2023). Under hösten 2025 undersökte vi sedan hur examination i grundkurser inom programmering genomförs över hela landet. Medans examinatorer uttrycker oro ser vi även bland annat ett snabbt växande ointresse för, och ett minskat upplevt behov av, direkt interaktion mellan studenter och deras lärare och lärarassistenter. Även om våra data kommer från programmeringsutbildningar är de frågor vi lyfter relevanta för högre utbildning generellt, särskilt i ämnen där GenAI-verktyg och öppna resurser är lättillgängliga.

Syftet med rundabordssamtalet är att tillsammans med deltagare från olika lärosäten identifiera principer och möjliga vägval för hur undervisning och examination kan utvecklas för att vara både rättssäker, effektiv och ämnesmässigt relevant i en GenAI-präglad verklighet. Vi inleder med en kort (ca 10 minuter) sammanställning av våra resultat, följt av en strukturerad fishbowl-diskussion där deltagarnas erfarenheter och exempel står i centrum. Samtalet fokuserar på frågor som rör metodval, rättssäkerhet, ämnesrelevans och etik.

Vi förväntar oss att rundabordssamtalet mynnar ut i ett antal konkreta principer och exempel på examinationsstrategier som deltagarna kan ta med sig hem till sina lärosäten som underlag för fortsatt utvecklingsarbete. Målsättningen är också att skapa kontakter mellan deltagare som vill fortsätta utbyta erfarenheter och utveckla examinationsformer tillsammans efter konferensen. Utgångspunkten för diskussionen är huvudfrågan:

Hur utformar vi rättssäker, effektiv och relevant examination i högre utbildning i en tid av GenAI och öppna resurser?

Språket för samtalet anpassas utifrån behovet på plats för att vara så integrativt som möjligt, dvs finns det en enda person som inte känner sig helt bekväm med Svenska så tar vi det på Engelska.

Referenser

Dobslaw, F., & Bergh, P. (2023). Experiences with remote examination formats in light of GPT-4. In Proceedings of the 5th ACM European Conference on Software Engineering Education (ECSEE '23) (pp. 220–225). Association for Computing Machinery. <https://doi.org/10.1145/3593663.3593695>

À(I) la carte Higher Education: Student Performance vs. Usage of LLMs for Self-Study in a Flipped Classroom

Romaric Duvignau, Chalmers tekniska högskola

Christian Stöhr

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Flippat klassrum, Självregerat lärande, Stora språkmodeller (LLM), Lärandeanalys, Flexibla undervisningsformer
Talare:	Romaric Duvignau
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	MB

After the pandemic, higher education has seen a growing adoption of dynamic and hybrid teaching formats. Following the experiences imposed by large-scale distance education (Bozkurt et al., 2020), instructors observe increased student demand for adaptable learning structures. One widely adopted response is the flipped classroom (Bishop & Verleger, 2013), in which students study course material independently, while in-class time is devoted to quizzes, problem solving, and discussion. Simultaneously, chatbot-based large language models (LLMs) such as ChatGPT have become readily available as “on-demand tutors,” (Kasneci et al., 2023), yet empirical research on how students integrate LLMs into self-study remains emergent (Ou et al., 2024).

Drawing on theories of self-regulated learning (Zimmermann, 2002), active learning (Freeman et al., 2024) and flipped learning, this case study examines how students’ choice and sequencing of learning resources in self-study relate to learning outcomes in a flipped course. The course, Distributed Systems, consists of weekly in-class activities in form of a 1.5-hour quiz, interleaved with micro-teaching segments that explain the answers and connect the different topics. To prepare for each quiz, a dedicated material page is published in the Learning Management System (LMS), listing the topics covered in the upcoming review session, together with a slide deck and references to relevant sections of the course textbook. Additional resources include short, recorded lecture videos, the book’s slides, a set of review questions, and curated links to selected YouTube videos. Review sessions can account for up to 30% of the total exam score. Thus, the course is explicitly designed to allow students to self-regulate their choice of learning resources.

To investigate the relationship between student performance and the learning resources, we analyze data from (1) quiz and exam scores, (2) course evaluation and a targeted student survey on self-study practices and LLM usage as well as (3) fine-grained LMS weblogs enabling learning analytics operationalization of study pathways. In the talk, we will present results identifying different self-study pathways in which students combine the learning resources and their link to learning performance. We expect learning outcomes not to be associated not with LLM use per se, but their usage is embedded within students’ overall self-regulated study strategies. The study contributes to higher education pedagogy by “white-boxing” (Stöhr & Adawi, 2018) learning in a

flipped classroom and by highlighting the potential of flexible course formats to foster high in-class participation, strong student satisfaction, and improved overall learning outcomes.

Referenser

Bishop, J., & Verleger, M. A. (2013). The Flipped Classroom: A Survey of the Research. 23.1200.1-23.1200.18. <https://peer.asee.org/the-flipped-classroom-a-survey-of-the-research>

Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., Egorov, G., Lambert, S. R., Al-Freih, M., Pete, J., Olcott, D., Rodes, V., Aranciaga, I., Bali, M., Alvarez, A. V., Roberts, J., Pazurek, A., Raffaghelli, J. E., Panagiotou, N., de Coëtlogon, P., & Paskevicius, M. (2020). A global outlook to the interruption of education due to COVID-19 pandemic: Navigating in a time of uncertainty and crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1–126. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3878572>

Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(23), 8410–8415.

Kasneci, E., Sessler, K., Küchemann, S., Bannert, M., Dementieva, D., Fischer, F., Gasser, U., Groh, G., Günemann, S., Hüllermeier, E., Krusche, S., Kutyniok, G., Michaeli, T., Nerdel, C., Pfeffer, J., Poquet, O., Sailer, M., Schmidt, A., Seidel, T., ... Kasneci, G. (2023). ChatGPT for good? On opportunities and challenges of large language models for education. *Learning and Individual Differences*, 103, 102274. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2023.102274>

Ou, A. W., Stöhr, C., & Malmström, H. (2024). Academic communication with AI-powered language tools in higher education: From a post-humanist perspective. *System*, 121, 103225. <https://doi.org/10.1016/j.system.2024.103225>

Stöhr, C., & Adawi, T. (2018). Flipped Classroom Research: From “Black Box” to “White Box” Evaluation. *Education Sciences*, 8(1). <https://doi.org/10.3390/educsci8010022>

Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a Self-Regulated Learner: An Overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4102_2

Virtuella laboratorier i svetsutbildning: Utveckling, implementering och utvärdering

Daniel Sjölie, Högskolan Väst

Zakarias Mortensen, Clara Larsson, Tahira Raza, Peigang Li, Bermejo Valiente, Asuncion Maria

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	virtual reality, svetsutbildning, immersiv inläring, ingenjörsutbildning, utbildningsteknologi
Talare:	Daniel Sjölie
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	MC

Bakgrund

Laboratorieundervisning är ett viktigt inslag i ingenjörsutbildning då den möjliggör att studenter rör sig från observation till förståelse av principer grundad i upplevelser [1]. Traditionella laboratorier möter dock utmaningar såsom investeringskostnader för infrastruktur, utrustning och material, behov av personal för underhåll samt säkerhetsrisker. Inom svetsutbildning innebär detta exempelvis exponering för svetsgaser, strålning och elektriska risker. Virtual Reality (VR) erbjuder potentiella lösningar genom lägre investeringskostnader, ökad säkerhet, flexibilitet i tid och rum samt möjlighet att snabbt ändra experimentparametrar [2,4].

Syfte

Detta arbete presenterar utveckling och utvärdering av WELD-VR, en immersiv virtuell lärmiljö för undervisning i svetsprocesser och svetsmetallurgi [3].

Metod och genomförande

Utvecklingen genomfördes med ett tvärvetenskapligt samarbete med forskare inom svetsning och VR-utveckling tillsammans med totalt 26 IT-studenter. Studenterna bidrog via fem kandidatuppsatser, tre masteruppsatser och fem kursprojekt. Den virtuella miljön inkluderar två laboratorieområden: ett för svetsprocesser där studenter kan studera effekten av bågavstånd, svetsström, skyddsgas och trådmatningshastighet på bågstabilitet och svetsresultat, samt ett för metallurgi där studenter kan undersöka mikrostrukturer i olika legeringar med virtuell mikroskopi. En viktig komponent var utvecklingen av ett webbgränssnitt som möjliggör för lärare utan kunskaper i VR-utveckling att själva uppdatera innehållet i metallurgilaboratoriet.

Implementeringen skedde iterativt med förbättringar av den virtuella miljön drivet av test och utvärderingar av 50 ingenjörstudenter i sju kurser under 18 månader, samt av 20 lärare i svetsning vid två utbildningstillfällen. Baserat på feedback implementerades centrala anpassningar såsom navigation via enkel meny och arbete i par där en student använder VR medan en annan observerar och ger instruktioner.

Resultat

Utvärderingen visade att 74% av studenterna ansåg att VR-laboratoriet var ett effektivt inlärningsverktyg. Studenterna uppskattade särskilt ökad interaktivitet, flexibilitet och säkerhet. Dock föredrog majoriteten (44%) fysiska laboratorier och såg VR som ett kompletterande snarare än ersättande verktyg. Studenterna betonade värdet av hands-on-manipulation och lärarassistans i fysiska laboratorier.

Trots att alla 20 lärare enhälligt erkände fördelarna med verktyget – inklusive kostnadsbesparingar, säkerhetsförbättringar och ökad studentengagemang – observerades motstånd mot implementering, kopplat till teknologisk kompetens och förtroende för framväxande teknologier.

Slutsats

Studien demonstrerar både potentialen och utmaningarna med att integrera VR i ingenjörsutbildning samt vikten av tvärvetenskapligt samarbete och studentmedverkan i utveckling av pedagogiska digitala verktyg.

Referenser

1. Feisel LD, Rosa AJ. The Role of the Laboratory in Undergraduate Engineering Education. *J Eng Educ.* 2005;94:121-30.
2. Potkonjak V, Gardner M, Callaghan V, et al. Virtual laboratories for education in science, technology, and engineering: A review. *Comput Educ.* 2016;95:309-27.
3. Chan VS, Haron HNH, Isham MIBM, et al. VR and AR virtual welding for psychomotor skills: a systematic review. *Multimed Tools Appl.* 2022;81:12459-93.
4. Heradio R, de la Torre L, Galan D, et al. Virtual and remote labs in education: A bibliometric analysis. *Comput Educ.* 2016;98:14-38.
5. Sjölie D, Mortensen ZD, Larsson C, Raza T, Li P, Valiente Bermejo MA. Integration of Research on Immersive Learning Environments and Education in Welding. I: Sustainable Production through Advanced Manufacturing, Intelligent Automation and Work Integrated Learning. IOS Press; 2024. s. 660-71. DOI: 10.3233/ATDE240207
6. Valiente Bermejo MA, Raza T, Li P, Larsson C, Mortensen ZD, Sjölie D. Virtual reality laboratories for welding education. Submitted to *Welding in the World*.

Vantrivs vi i kulturen? En longitudinell studie av fakultetens syn på pedagogisk utveckling vid KTH 2016–2025

Björn Kjellgren, KTH

Magnus Andersson, Levin Carlsund, Marianne Christina, Hans Havtun

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	högskolepedagogik, fakultetskultur, longitudinell studie, genus, pedagogisk utveckling
Talare:	Björn Kjellgren
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:00
Sal:	MC

Universitetens pedagogiska villkor har under det senaste decenniet påverkats av återkommande kriser och teknologiska skiften, men internationell forskning om fakultetskulturer visar att attityder till undervisningsutveckling oftast är trögrörliga. Denna studie analyserar fyra totalundersökningar av KTH:s undervisande personal (2016, 2019, 2022, 2025) och placerar resultaten i relation till jämförbara frågor i Teaching Cultures Survey 2025, där KTH ingick för första gången, samt annan internationell forskning. Syftet är att visa hur attityder till pedagogik och pedagogisk utveckling förändrats över tid, hur KTH:s resultat relaterar till internationella mönster och att lyfta de könsskillnader som framkommer i 2025 års material.

Enkäterna vid KTH inkluderar identiska kärnfrågor och riktar sig till alla som kan vara engagerade i undervisning (lärare, forskare och doktorander). Undersökningen har utformats och genomförts som ett kollegialt initiativ av pedagogiskt engagerade lärare och tidigare pedagogiska utvecklare, med målet att fånga lärarnas egna prioriteringar snarare än ledningsdrivna indikatorer.

Resultaten uppvisar en anmärkningsvärd stabilitet, i linje med internationella studier som visar att incitament, meriteringslogik och lokala kulturer formar sega attitydmönster. Intresset för pedagogisk utveckling är fortsatt högt, men många anger att brist på tid, erkännande och institutionellt stöd begränsar deras handlingsutrymme. Samtidigt identifieras statistiskt säkerställda nedgångar i framtidsbedömningar: lärare tror i lägre grad än tidigare att studenternas lärande eller den egna undervisningen kommer att förbättras. Denna mer pessimistiska hållning speglas även i Teaching Cultures Survey, där resultaten främst relateras till svagt institutionellt erkännande av undervisning och låg karriärmässig värdering av pedagogiska insatser, något som även bekräftas i våra egna mätningar. Våra tidsserier och fritextsvar tillför dock ytterligare dimensioner som ökad arbetsbelastning, ekonomisk press och mer utmanande studentgrupper.

2025 års resultat visar tydliga könsskillnader. Kvinnliga lärare uttrycker genomgående mer kritiska hållningar till KTH:s pedagogiska praktik och är mindre benägna att se undervisning som meriterande. Dessa mönster sammanfaller med internationella studier som visar att kvinnor i STEM ofta möter svagare institutionellt stöd för undervisningsrelaterade insatser och upplever större rollkonflikter mellan forskning och pedagogik. Fritextsvar om undervisningsmetoder visar fortsatt efterfrågan på studentaktiva, undersökande undervisningsformer och en bestående

skepsis mot stora föreläsningar och digital undervisning. Öppenheten för generativ AI är blandad: många ser möjligheter i undervisningen men motsätter sig starkt användning vid examination.

Sammanlagt visar analysen att KTH:s fakultetskultur i hög grad följer internationella mönster av stabilitet, men att könsspecifika erfarenheter och en växande pessimism utgör centrala utmaningar för det pedagogiska utvecklingsarbetet. Resultaten indikerar behov av stärkt institutionellt stöd, tydligare meriteringsvägar och långsiktigt kollegialt arbete.

Referenser

Andersson, M., et al., (2022), Hur har pandemin påverkat synen på pedagogik på KTH? En jämförelse mellan lärarenkäterna 2016, 2019 och 2022.
<https://www.kth.se/social/group/pedagogiska-utveckla/page/rapporter-29/>

Graham, R., Teaching Cultures Survey 2019, 2022, 2025. <https://www.teachingcultures.com/>

Kjellgren, B., et al., (2020a) "Looking from the inside: Peer-exploration of teaching and learning experiences and attitudes among faculty at a technical university, " i Proceedings of the 2020 IEEE Frontiers in Education Conference (FIE)

Kjellgren, B., et al., (2020b) "Gärna pedagogisk utveckling - men inte utan tid och erkännande: Lärares syn på pedagogik och utvecklingsarbete," i NU2020.

ALC som trojansk häst: kan interna möten öppna upp för nya undervisningspraktiker?

Erik Malmsköld, Högskolan Väst

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	ALC, kollegialt lärande, högskolepedagogik, undervisning
Talare:	Erik Malmsköld och Anna Jacobsson
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:00
Sal:	ML11

Bakgrund

Active Learning Classrooms (ALC) är lärmiljöer utformade för att stödja kollaborativa undervisningsformer. De kännetecknas av analog och digital teknik som skiljer sig från den vanliga lärosalen - flexibel möblering, flera skriv- och visningsytor samt digital teknik som möjliggör växling mellan gemensam genomgång och grupparbete. ALC har införts vid flera svenska lärosäten som ett sätt att stärka studentaktiva undervisningsformer (Alfredsson et al., 2022). Samtidigt visar forskning att en förändring av den fysiska miljön inte per automatik leder till förändrade undervisningspraktiker (Lave & Wenger, 1991). Många lärare uttrycker behov av stöd och möjligheter att pröva arbetssätt tillsammans med kollegor. Denna studie utgår därför från arbetsintegrerat lärande i lärarkollegiet, där pedagogisk utveckling sker genom deltagande i den egna praktiken (Billett, 2015).

Syfte

I detta praktikutvecklande arbete undersöker vi hur olika former av kollegialt lärande i ALC-miljöer kan stödja utveckling av undervisningspraktiker och därigenom bidra till att realisera den pedagogiska potential som rummen erbjuder.

Genomförande

Sedan 2023 har ett antal aktiviteter genomförts och planerats för att stödja kollegialt lärande i ALC. Bokcirklar där lärare läst och diskuterat "Använd rummet" (Alfredsson et al., 2022) har genomförts och institutions- och avdelningsmöten förlagts till ALC, där deltagarna fått erfara undervisnings- och samarbetsformer medan de arbetat med andra uppgifter. Ett särskilt fokus har riktats mot att genomföra workshops för personer i lednings- och samordningsfunktioner, i syfte att undersöka i vilken utsträckning detta kan bidra till att arbetsmöten förläggs till ALC-miljöer. Detta skulle kunna skapa förutsättningar för en gradvis ökad trygghet och nyfikenhet bland lärare att tillämpa ALC i sin undervisning. Vi följer nu upp i vilken omfattning arbetsmöten faktiskt genomförs i ALC och hur detta påverkar medarbetarnas erfarenheter och pedagogiska praktiker.

Preliminära resultat

Deltagare beskriver att ALC stimulerar interaktion, engagemang och en mer jämlik kommunikation. Kollegiala aktiviteter i ALC har därmed möjlighet att bidra till trygghet och inspiration att prova nya metoder. Utmaningar rör främst teknikanvändning och tidsåtgång för

planering. Om interna möten förläggs till ALC, får fler lärare möjlighet att erfara rummets pedagogiska möjligheter i ett lågtröskelsammanhang. Detta skulle kunna fungera som ett slags "trojansk häst" som gradvis ökar användningen av ALC i ordinarie undervisning genom att lärande sker både om mötets innehåll och om rummets möjligheter.

Referenser

Alfredsson, V., Asker, N., Backman, C. and Uhnöo, S. (2022). Använd rummet: Högskolepedagogiska metoder för aktiva lärsalar. Studentlitteratur.

Billett, S., (2015). Integrating learning experiences across tertiary education and practice settings. *Educational Research Review*, 14, pp.1-13.

Lave, J. and Wenger, E., (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press.

Can AI-Generated Avatars Replace Instructor-Recorded Lecture Videos in the Online Flipped Classroom?

Yihua Zhang, Chalmers tekniska högskola

Christian Stöhr, Jens Kabo

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	online flipped classroom, online learning, AI-generated avatar videos, human-recorded videos
Talare:	Jens Kabo
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:00
Sal:	MA

This study examines the implementation and evaluation of an online flipped classroom model (Stöhr et al., 2020) in a compulsory doctoral-level course, Teaching, Learning, and Evaluation, at Chalmers University of Technology. The flipped design required students to engage with materials including pre-recorded videos prior to synchronous online sessions, which were dedicated to discussion and active learning (Bergmann & Sams, 2012). Data were collected across three online course iterations (fall 2024, spring 2025, and fall 2025), involving a total of 138 doctoral students. End-of-course surveys combining Likert-scale items and open-ended questions were used to capture students' learning experiences. In the final iteration, AI-generated avatar videos were introduced alongside instructor-recorded videos to explore students' preferences. The findings indicate that doctoral students generally perceived the online flipped format positively. Most reported improved preparedness for class discussions, greater engagement during synchronous sessions, and appreciation for the flexibility to learn at their own pace. Qualitative analyses highlighted preparation, discussion quality, flexibility, and repetition as key benefits. At the same time, challenges related to time management, self-regulation, and online group interaction were commonly reported, underscoring the increased demands placed on students in flipped learning environments (Rasheed et al., 2020). Regarding video formats, students agreed that both AI-generated avatar videos and instructor-recorded videos supported conceptual understanding. However, instructor-recorded videos were consistently perceived as more engaging and motivating, while avatar videos were often described as impersonal or distracting, despite some perceived technical advantages. The study concludes with design implications for flipped online doctoral courses, emphasizing the importance of structured support, manageable pre-class workload, and maintaining a strong human presence in digital teaching materials.

Referenser

Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip Your Classroom: Talk to Every Student in Every Class Every Day*. International Society for Technology in Education.

Rasheed, R., Kamsin, A., Abdullah, N., Kakudi, H., Ali, A., Musa, A., & Yahaya, A. (2020). Self-Regulated Learning in Flipped Classrooms: A Systematic Literature Review. *International Journal of Information and Education Technology*, 10, 848–853. <https://doi.org/10.18178/ijiet.2020.10.11.1469>

Stöhr, C., Demazière, C., & Adawi, T. (2020). The polarizing effect of the online flipped classroom. *Computers & Education*, 147, 103789. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.103789>

Utmaningen med att AI fungerar så bra som kreativ samarbetspartner: Ett rundabordssamtal baserat på erfarenheter från högre musikutbildning

Jan-Olof Gullö, Kungl. Musikhögskolan

Hans Gardemar, Thomas Florén, Johan Ramström

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	artificiell intelligens, Kreativt samarbete, Generativ AI, Funktionell AI, Etik och estetik
Talare:	Jan-Olof Gullö
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:30
Sal:	Ascom

Artificiell intelligens (AI) förändrar snabbt förutsättningarna för kreativa metoder inom konstnärlig verksamhet och utbildning, och definitivt är musik inget undantag från detta. Särskilt produktionen av popmusik ligger i framkant av denna teknologiskt drivna utveckling. AI:s förmåga att bidra till att generera idéer, skapa ljud och hantera komplexa produktionsarbeten gör den till en alltmer självklar samarbetspartner inom många kreativa processer, i såväl musik som andra områden. Detta väcker djupa frågor om kreativitet, autenticitet, inte minst lärande och högre utbildningens roll i en tid då maskiner kan utföra många aktiviteter som tidigare helt krävde människors kunskap, såsom att komponera, arrangera och producera musik.

Rundabordssamtalet bygger på ett pågående projekt vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, där vi undersöker hur musikproducenter, kompositörer, studenter och lärare använder AI i sina arbetsflöden. Projektet har som delsyfte att analysera olika AI-verktyg för låtskrivning, röstersättning, arrangering och instrumentering samt AI-assisterad mixning och mastring för olika genrer inklusive såväl popmusik som filmmusik. Vi presenterar en modell som skiljer generativ AI (idéutveckling) från funktionell AI (produktionstekniska uppgifter) och visar hur dessa teknologier kan påverka både konstnärliga beslut och högskolepedagogiska praktiker. AI i musikskapande är inte bara ett teknologiskt skifte utan också en kulturell och pedagogisk vändpunkt. Och genom kritisk reflektion vill vi bidra till att positionera högre utbildning som en plats för möjligheter, där innovation omfamnas och utmaningar hanteras.

Syftet med vårt rundabordssamtal är att diskutera hur högre utbildning i allmänhet, med utgångspunkt i erfarenheter från högre musikutbildning, kan omprövas i ljuset av AI:s framväxt. Efter en kort introduktion (10 minuter) följer ett strukturerat samtal där deltagarna delar erfarenheter och idéer för framtiden. Vi vill utgå från dessa diskussionsfrågor:

1. Varför fungerar AI så bra som kreativ samarbetspartner, och vad betyder det för konstnärlig identitet? Och för vetenskaplig produktion?
2. Vilka etiska och estetiska utmaningar uppstår när kreativitet delas med maskiner?
3. Kan AI bli en medskapare snarare än ett verktyg? Och hur påverkar det undervisning och lärande?

Ett förväntat utfall är att samtalet ska identifiera strategier för att integrera AI i undervisningen, belysa etiska och estetiska aspekter samt reflektera över potentiella ramar för framtidens undervisning, forskning och annan praxis inom högre utbildning. Insikterna sammanfattas och delas därefter med deltagarna för att stödja fortsatt nätverkssamarbete.

Referenser

Brown, A. (2012). Creative Partnerships with Technology: How creativity is enhanced through interactions with generative computational systems. In Proceedings of the AAAI Conference on Artificial Intelligence and Interactive Digital Entertainment (Vol. 8, No. 4, pp. 14-20).

Creely, E., & Blannin, J. (2025). Creative partnerships with generative AI. Possibilities for education and beyond. *Thinking Skills and Creativity*, 56, 101727.

Dahlstedt, P. (2025) Problem och möjligheter med kreativ AI – reflektioner från 25 års forskning. Konferenspresentation vid konferensen Artificiell intelligens i musikens tjänst? Mirac & Göteborgs universitet och Chalmers 19-20 November 2025.

Florén, Thomas (red), Gullö, Jan-Olof (red). Musik – musikproduktion – musikbransch : Tretton samtida berättelser, Högskolan Dalarna, 2024

Miranda, E. R. (Ed.). (2021). Handbook of artificial intelligence for music (pp. 978-3030721152). Cham, Switzerland: Springer.

Owsinski, B. (2023). The Music Producer's Handbook: Includes Online Resource. Bloomsbury Publishing USA.

Erfarenheter av kollektivt minnesarbete som kunskapsuttryck

Ylva Wallinder, Göteborgs universitet

Kristin Wiksell

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Kollektivt minnesarbete, Kunskapsuttryck, Kreativ undervisningsmetod, Teknikfria undervisningsmetoder, Självständiga kunskapssubjekt
Talare:	Ylva Wallinder
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:30
Sal:	Poster

I början av ett samhällsvetenskapligt kandidatprogram använder vi kollektivt minnesarbete som undervisningsform. Undervisningen på kurserna präglades tidigare av traditionella föreläsningar och gruppredovisningar (Perks m. fl. 2016), där lärandet ofta skedde i grupp, men inte som grupp (Hammar & Granström 2012). Detta inkluderade förberedda presentationer som examinerades på redovisningsseminarier. Läraktiviteterna möjliggjorde ett ytligt angreppssätt till lärande där studenterna återgav faktakunskap som verkar möta lärandemålen, utan att nödvändigtvis ha tillgodogjort sig en meningsfull förståelse för innehållet (Biggs & Tang, 2011: 49; Brown, Roediger & McDaniel, 2014). Genom kreativa och analoga undervisningsmetoder omdirigerade vi undervisningen till att bli mer processinriktad, med fokus på den inre förståelsen som kunskapsuttryck.

Syftet med postern är att belysa hur kollektivt minnesarbete som undervisningsform kan bidra till studenters utveckling som självständiga, vetenskapliga kunskapssubjekt. I dag kan AI-verktyg uppfattas som en genväg till kunskap avseende tid och resurser, med risken att studenter inte processar kurslitteraturen. Inför det kollektiva minnesarbetet fick studenterna instruktioner om att förbereda sig genom individuell inläsning och vara beredda på att diskutera innehållet. På seminariet arbetade de som grupp med uppgifter som krävde att de gemensamt behövde minnas och processa litteraturens innehåll, snarare än att examineras på förberedda redovisningar. Det första tillfället fokuserade på akademiskt läsande och förståelse av vetenskapliga artiklar; det andra tillfället på tillämpad förståelse för länders arbetsmarknadssystem. Studenterna fick inte ha med sig kurslitteraturen i undervisningssalen utan behövde gemensamt minnas texternas innehåll. Under det andra tillfället fick studenterna välja en "livlina" – fem minuter med kursboken och/eller en fråga till generativ AI – vilket skapade reflektion kring informationskällorna som stöd för kunskapande. Undervisningen genomfördes i en lokal anpassad efter studenternas grupp-specifika behov för att främja interaktion och relationsskapande (Finkelstein m. fl. 2016).

Undervisningsmetoden medför en oförutsägbarhet för studenter och lärare gällande hur studenterna skulle minnas och reagera. Studenterna fick veta vad de skulle läsa och varför, men vägen mot att förstå innehållet var mer diffus. En utmaning var att studentgruppen var heterogen med skilda föreställningar och förväntningar inför och under undervisningen. Våra erfarenheter visar att kollektivt minnesarbete och ett processinriktat lärande stärkte studenterna. Både under undervisningsmomenten och i kursutvärderingarna såg vi hur de växte i sitt

kunskapsuttryck och i tron på sin förmåga. Avslutningsvis vill vi poängtera att processinriktad undervisningsform är central för samhällsvetare som dagligen behöver kunna värdera och processa stora mängder information i en alltmer digitaliserad framtid. För att forma självständiga kunskapssubjekt behöver universitetslärare därför i framtiden använda en mer processinriktad undervisningsdesign.

Referenser

Biggs, John & Tang, Catherine (2011). Teaching for quality learning at the university. New York, New York: Maidenhead.

Brown, P. Roediger, H. & McDaniel, M. (2014). Make it stick: The science of successful learning. Harvard University Press, Cambridge.

Finkelstein A, Ferris J, Weston C, et al. (2016) Research-Informed Principles for (Re)designing Teaching and Learning Spaces. Journal of Learning Spaces 5(1): 26–40.

Hammar Chiriac, E. & Granström, K. (2012) Teacher's leadership and student's experiences of group work. Teachers and Teaching: theory and practice, 18(3): 345-363.

Perks, T., Orr, D., & Al-Omari, E. (2016) Classroom Re-design to Facilitate Student Learning: A Case Study of Changes to a University Classroom. Journal of the Scholarship of Teaching and Learning, 16(1): 53–68.

Quiz som stöd för lärande: ett projekt om införande av formativ bedömning

Emma Lundkvist, Uppsala universitet

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Poster

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Quiz, Formativ bedömning, Lärande, Aktivt återkallande, MCQ

Talare: Emma Lundkvist

Session: Session 7, 10 juni, 10:30–11:30

Sal: Poster

Bakgrund

I kursen Fördjupad farmakoterapi vid Uppsala universitet ingår ett kursmål som rör så kallade läkemedelsrelaterade problem (LRP). Studenterna arbetar med detta bland annat under en obligatorisk workshop, och kursmålet examineras i en skriftlig tentamen i slutet av kursen. Många studenter upplever den här delen som utmanande och blir inte godkända på tentamen. Vi har därför diskuterat hur vi kan stärka studenternas lärande fortlöpande under kursens gång.

Forskning visar att aktivt återkallande av information, exempelvis genom ett test, förbättrar lärandet. Som lärare kan vi stödja studenterna genom att skapa sådana möjligheter (1,2). Ett sätt är att använda enkla quiz med multiple choice questions (MCQ) för formativ bedömning under kursen, vilket har visat sig bidra till bättre resultat på den summativa examinationen (3). MCQ-frågor kan användas inte bara för att testa faktakunskaper utan även för att bedöma högre kognitiva förmågor, såsom analys och värdering (4).

Syfte

Syftet med projektet var att stärka studenternas lärande av ett specifikt kursmål genom införandet av formativ bedömning i form av ett quiz.

Metod

Inför vårterminen 2025 arbetade vi fram ett quiz bestående av åtta MCQ-frågor med fyra svarsalternativ, där ett var det mest rimliga. Frågorna syftade framförallt till att bedöma förmågan att analysera och värdera. Frågorna testades i lärarkollegiet och potentiellt otydliga formuleringar justerades.

I slutet av workshoppen om läkemedelsrelaterade problem fick studenterna under 20 minuter genomföra quizet. Efter den skriftliga tentamen analyserades studenternas resultat kopplat till resultatet på quizet. En jämförelse gjordes även mellan resultatet på det aktuella kursmålet jämfört med tidigare terminer.

Resultat och diskussion

20 av 37 studenter uppnådde minst sex rätta svar, vilket var den tänkta gränsen för godkänt. Resultatet på de åtta frågorna varierade, från 32% till 91% rätta svar, vilket tyder på en varierande svårighetsgrad. Av de som fick godkänt på quizet blev 61% godkända på tentamen som helhet och 85% på det aktuella kursmålet. Motsvarande siffror för de som blev underkända på quizet är

21% respektive 59%. Den totala andelen studenter som inte blev godkända på kursmålet om LRP var 13% jämfört med drygt 30% de två föregående terminerna, vilket kan tyda på att förändringen inneburit den förstärkning av kursmålet vi hoppats på.

Genom att analysera resultatet på quizet har vi möjlighet att ge återkoppling på gruppnivå, med förtydligande av potentiella missuppfattningar och områden de behöver arbeta mer på, för att ytterligare stärka lärandet för detta kursmål.

Referenser

1. Roediger HL, Karpicke JD. Test-enhanced learning: taking memory tests improves long-term retention. *Psychol Sci.* 2006 Mar;17(3):249–55. doi:10.1111/j.1467-9280.2006.01693.x.
2. Karpicke JD, Butler AC, Roediger HL 3rd. Metacognitive strategies in student learning: Do students practise retrieval when they study on their own? *Memory.* 2009 May;17(4):471–9. doi:10.1080/09658210802647009.
3. Bhatt M, Dua S. Use of multiple choice questions during lectures helps medical students improve their performance in written formative assessment in physiology. *Natl J Physiol Pharm Pharmacol* 2016;6(6):576-580.
4. Xiromeriti M, Newton PM. Solving not answering. Validation of guidance for writing higher-order multiple-choice questions in medical science education. *Med Sci Educ.* 2024;34(6):1469–77. doi:10.1007/s40670-024-02140-7.

"They are not going to become IT technicians; they are going to take care of people" - Universitetslärares erfarenheter av att använda AI i sjuksköterskeutbildningen

Christèl Åberg, Högskolan Väst

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Poster

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: generativ AI, Digital kompetens, Sjuksköterskeutbildning, Högskolepedagogik

Talare: Christèl Åberg

Session: Session 7, 10 juni, 10:30–11:30

Sal: Poster

Detta är ett magisterarbete inom högskolepedagogik skrivet via Göteborgs universitet, våren 2025 som utgår från den spänning som universitetslärare inom sjuksköterskeutbildningen upplever i mötet med AI teknik, särskilt generativa chattbottar som ChatGPT och Copilot. Lärare förväntas förbereda studenter för en arbetsmarknad där AI kompetens blir allt viktigare (Cox, 2024), och regeringen betonar att AI ska integreras i samtliga utbildningsprogram, även professionsutbildningar (Regeringen, 2018; 2024). Sjuksköterskeyrket vilar på en stark etisk grund (Svensk Sjuksköterskeförening, 2024), vilket skapar pedagogiska utmaningar när ny teknik ska införas utan att kompromissa med kritiskt tänkande och patientsäkerhet.

Studien använder Antonovskys KASAM för att analysera hur lärare upplever AI som en teknisk stressor genom dimensionerna meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet (Antonovsky, 1991). KASAM kompletteras med forskning om psykologisk beredskap och teknologiskt självförtroende, centrala faktorer för individers mottaglighet för ny teknik (Herzallah & Makaldy, 2025). Lärarens digitala kompetens förstås utifrån Krumsviks modell (Krumsvik et al., 2016; Krumsvik, 2022), som beskriver en progression från adoption och adaptation till appropriation och innovation. Modellen synliggör variationen i hur lärare närmar sig AI och hur deras upplevelse av hanterbarhet förändras med ökad kompetens. Konstruktiv länkning (Biggs & Tang, 2007) används för att analysera hur AI relaterade moment kan kopplas till lärandemål, medan Vygotskys proximala utvecklingszon och scaffolding (Cai et al., 2024; Strandberg, 2006; Wass & Golding, 2014) belyser behovet av att lärare får stöd i rätt nivå för att utveckla sin teknikanvändning.

Syftet var att genom metoden Heartful Autoethnography (Ellis, 1999) utforska universitetslärares erfarenheter av att använda AI i undervisningen. Metoden möjliggör reflektion över etiska, emotionella och pedagogiska dimensioner och bygger på författarens narrativa berättelse samt reflekterande samtal med tio universitetslärare vid ett lärosäte i Västsverige.

Resultatet visar att lärare upplever AI-teknik som komplex och inte alltid tydligt meningsfull i ett pedagogiskt sammanhang. AI uppfattas också som något som inte fullt ut följer de grundläggande etiska principer som sjuksköterskor arbetar utifrån, vilket skapar problem och påverkar lärarnas begriplighet. AI betraktas till stor del som okänt, skrämmande och förknippat med nya krav och utmaningar, vilket i sin tur påverkar hanterbarheten. Den snabba utvecklingen inom AI förvärrar för lärare att hitta tid för att fördjupa sina kunskaper, vilket skapar frustration och osäkerhet i försöken att hantera tekniken. Resultaten pekar även på behov av riktad stöd och

kompetensutveckling för lärare så att de kan utveckla sin digitala kompetens och AI-litteracitet och därmed känna sig tryggare i att integrera AI på ett effektivt sätt i sin undervisning.

Referenser

Antonovsky, A. (1991). Hälsans mysterium. Natur och kultur.

Biggs, J., & Tang, C. (2007). Teaching for Quality Learning at University: What the Student Does (3rd Edition) (3 ed.). Buckingham: McGraw-Hill Education.

Cai, L., Msafiri, M. M., & Kangwa, D. (2024). Exploring the Impact of Integrating AI tools in Higher Education using the Zone of Proximal Development. *Education and Information Technologies*.
<https://doi.org/10.1007/s10639-024-13112-0>

Cox, A. (2024). Algorithmic Literacy, AI Literacy and Responsible Generative AI Literacy. *Journal of Web Librarianship*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/19322909.2024.2395341>

Ellis, C. (1999). Heartful Autoethnography. *Qualitative Health Research*, 9(5), 669-683.
<https://doi.org/10.1177/104973299129122153>

Herzallah, A. M., & Makaldy, R. (2025). Technological Self-Efficacy and Sense of Coherence: Key Drivers in Teachers' AI Acceptance and Adoption. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 8. <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2025.100377>

Krumsvik, R. J. (2022). Digital Competence Across the Education and Health Sector. *Nordic Journal of Digital Literacy*(3), 149-154. <https://doi.org/10.18261/njdl.17.3.1>

Krumsvik, R. J., Jones, L. Ø., Øfstegaard, M., & Eikeland, O. J. (2016). Upper Secondary School Teachers' Digital Competence: Analysed by Demographic, Personal and Professional Characteristics. In *Nordic Journal of Digital Literacy* (Vol. 11, pp. 143-164): Universitetsforlaget.

Regeringen. (2018). Nationell inriktning för artificiell intelligens.
<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2018/05/nationell-inriktning-for-artificiell-intelligens/>

Regeringen. (2024). Så stärker regeringen AI-kunskaper hos yrkesverksamma och studenter.
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/12/sa-starker-regeringen-ai-kunskaper-hos-yrkesverksamma-och-studenter/>

Svensk sjuksköterskeförening. (2024). Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska.
<https://swenurse.se/publikationer/kompetensbeskrivning-for-legitimerad-sjukskoterska>

Strandberg, M. (2006). Vygotskij i praktiken – bland plughästar och fusklappar. *Studentlitteratur*.

Wass, R., & Golding, C. (2014). Sharpening a Tool for Teaching: the Zone of Proximal Development. *Teaching in Higher Education*, 19(6), 671-684.
<https://doi.org/10.1080/13562517.2014.901958>

Att bedöma förhållningssätt och värderingsförmågor – en kartläggning av informationskällor som kan utgöra bedömningsgrund

Christina Gummesson, Malmö universitet

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	e-portfolio, examination, förhållningssätt
Talare:	Christina Gummesson
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:30
Sal:	Poster

För att examinera lärandemål krävs goda underlag för betygssättning. Ett område som kan vara svårt att examinera är värderingsförmågor och förhållningssätt. Det innebär också att det kan vara svårt för studenter att se vad som krävs för att uppnå dessa mål, och hur man gör för att uppnå dem.

För beslutsfattande inom klinisk professionsutbildning har ett ramverk 'A RICH' föreslagits (Ten Cate & Chen, 2020). Detta ramverk är framtaget utifrån litteraturen och beskriver egenskaper som i olika publikationer ansetts vara viktiga att inkludera i bedömningsunderlag. 'A RICH' är en akronym som översatt omfattar: Handlingskraft (Agency), Pålitlighet (Reliability), Integritet (Integrity), Kapacitet (Capability), Ödmjukhet (Humility).

Att arbeta utifrån dessa teman kan vara ett stöd för att identifiera bedömningsunderlag kopplat till respektive lärandemål inom värderingsförmåga och förhållningssätt. Vårt mål var att utforska om och hur 'A RICH' kan appliceras för examinationsunderlag inom kurser vid tandläkarutbildningen och därmed synliggöra viktiga aspekter inom värderingsförmåga och förhållningssätt, för studenter.

Tandläkarutbildningen i Malmö omfattar 10 kurser som samtliga examineras via tentamen och portfolio. Kursmål avseende värderingsförmåga och förhållningssätt examineras uteslutande via e-portfolion.

Vi genomförde en kartläggning av a) kursmålen, b) portfolioinnehåll, c) kliniska kriterier, d) andra befintliga informationsunderlag inom tandläkarutbildningen vid Malmö universitet. Detta mappades till 'A RICH'.

I samtliga kurser fanns det kursmål inom värderingsförmåga och förhållningssätt som kunde mappas till 'A RICH'. I studenternas e-portfolio fanns underlag som tidigare inte används examinerande som nu gick att mappa till kursmål och 'A RICH'. Vi kommer presentera konkreta exempel.

Det fanns kliniska kriterier som kunde mappas till 'A RICH'. Men, vi identifierade även ett behov av att komplettera bedömningsunderlaget med fler kriterier, som tidigare enbart använts som stöd för lärande.

Vi identifierade även andra informationsunderlag (såsom att vid upprepade tillfällen komma för sent till kliniska pass, eller inte möta hålltider, inte ta ansvar för sitt lärande tex genom att inte

genomföra reflektionsuppgifter) som kan tas tillvara och redan är tillgängliga för student och lärare under pågående kurs.

För att ta tillvara komplexiteten av olika informationskällor krävs en e-portfolio med vyer där informationen kan visualiseras.

Slutsats

Ramverket stöder och synliggör komplexiteten som behövs i beslutsunderlagen för att examinera lärandemål avseende förhållningssätt och värderingsförmågor i tandläkarutbildningen. 'A RICH' har potential att fungera som ett stöd i planeringen av beslutsunderlag och för transparens under pågående kurs. För att hantera komplex datainsamling som ska vara tillgänglig för studenter och lärare behövs ett digitalt verktyg som kan hantera och visualisera stora datamängder.

Referenser

Ten Cate, O., & Chen, H. C. (2020). The ingredients of a rich entrustment decision. *Med Teach*, 42(12), 1413-1420. <https://doi.org/10.1080/0142159x.2020.1817348>

Analysera, värdera och förbättra dina lärandemål med Blomma

Jimmy Åhlander, Mittuniversitetet

Amanda Kann, Jonas Sjöbergh, Jonathan Wedman

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Blooms reviderade taxonomi, kursplansanalys, lärandemål, konstruktiv länkning, digitala verktyg
Talare:	Jimmy Åhlander
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:30
Sal:	Kemi-ALC

Bakgrund

Lärandemål är en central del av kursplaner inom högre utbildning. Tillsammans med läraaktiviteter och examination formar de hörnstenarna för konstruktiv länkning. Att formulera tydliga, examinerbara och studentcentrerade mål är dock utmanande, bland annat på grund av krav på mätbarhet och progression. För att bemöta denna utmaning har vi utvecklat Blomma (Kann m. fl., 2025), ett webbaserat verktyg som analyserar lärandemål, identifierar aktiva verb och klassificerar dem enligt Blooms reviderade taxonomi (Anderson & Krathwohl, 2001). Blomma bygger på insamlad data från cirka 14 000 kursplaner, med 450 manuellt klassificerade aktiva verb, från fyra lärosäten: Kungliga Tekniska högskolan, Mittuniversitetet, Stockholms universitet och Umeå universitet. Den kan därför även profilera inmatade lärandemål och sätta dem i relation till genomsnittliga profiler för kurser med viss omfattning, nivå, eller ämnesområde. Blomma ger direkt återkoppling genom att varna för flertydiga, passiva eller annars icke-examinerbara verb och föreslår samtidigt alternativa uttryck.

Syfte

Workshopen ger dig som deltagare en introduktion till hur Blomma kan användas för att analysera och förbättra lärandemål i kursplaner. Den riktar sig huvudsakligen till dig som arbetar med kursplaner: om du så skapar, reviderar eller granskar dem. Vi vill genom workshopen också stimulera diskussionen om hur digitala verktyg kan stödja konstruktiv länkning och tydliggöra progressionen mellan kurser. Slutligen vill vi även samla in återkoppling för att vidareutveckla Blomma.

Upplägg

Workshopen består av en introduktion och ett praktiskt moment. För att delta under det praktiska momentet behöver du en dator. Har du inte tagit med egen dator går det även bra att arbeta med en kollega som har en dator. Det är också bra om du som deltagare funderat över några kursplaner vars lärandemål du skulle vilja analysera.

Strukturen kommer övergripande vara:

1. Kort introduktion till Blooms reviderade taxonomi, konstruktiv länkning och verktyget Blomma. (15 min)

2. Praktiskt arbete med egna kursplaner i Blomma, endera enskilt eller i mindre grupper. (30 min)

3. Gemensam diskussion och insamling av återkoppling i en digital yta. (15 min)

Förväntat resultat:

Deltagarna får:

- arbeta praktiskt med Blomma, ett fritt tillgängligt verktyg som kan användas för fortsatt arbete med lärandemål.
- förbättra lärandemål i sina kursplaner med hjälp av konkreta förslag från verktyget.
- utveckla sin förmåga att formulera tydliga och examinerbara lärandemål som främjar studentcentrerat lärande.

Författarna får:

- återkoppling som kan användas för att vidareutveckla Blomma.

Referenser

Anderson, L. W. & Krathwohl, D. R. (2001). A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives: complete edition. Addison Wesley Longman, Inc.

Kann, V., Sjöbergh, J., Åhlander, J., Kann, A. & Wedman, J (2025). Analysera, värdera och förbättra lärandemål med Blomma. Konferensbidrag 10:e Utvecklingskonferensen för Sveriges ingenjörsutbildningar. Karlskrona.

<https://bth.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A2011412&dswid=2929>

Att bygga broar: Ett virtuellt laboratorium för utbildning i biomedicinsk laboratorievetenskap

Gunnel Hellgren, Göteborgs universitet

Ruth Wickelgren, Camilla Hesse

Tema:	Lärande i teknikens era
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Virtuellt utbildningsmaterial, Verksamhetsförlagd utbildning, Teori - praktik, Biomedicinsk laboratorievetenskap
Talare:	Gunnel Hellgren
Session:	Session 7, 10 juni, 11:00–11:30
Sal:	ML11

Bakgrund: Digitalisering och användning av interaktiva lärmiljöer har av The European University Association (EUA) definierats som centrala strategier för framtida högre utbildning (Gaebel et al., 2018). Digitala verktyg skapar förutsättningar för studentaktiverande pedagogik och mer individanpassat lärande (Barakina et al., 2021). Digitala lösningar ersätter dock inte lärarledd undervisning, utan fungerar bäst som komplement i blended learning-modeller (Krishnan, 2021).

Inom biomedicinsk laboratorievetenskap är övergången från manuell träning till högautomatiserad klinisk laboratorieverksamhet en pedagogisk utmaning. Kursenkäter visar att studenter kan ha svårt att knyta ihop teori och praktik, samt att se sambandet mellan manuella och automatiserade tekniker. Forskning har visat att virtuell simulering och interaktiva miljöer kan öka studenternas kunskapsnivå, engagemang och förmåga att tillämpa teori i nya situationer (Bonde et al., 2014, de Vries and May, 2019). Virtuella lärmiljöer kan även stödja utvecklingen av kommunikativa och interprofessionella färdigheter (Nelles et al., 2011).

Syftet har varit att utveckla ett interaktivt laboratorium med utvalda delar från klinisk laboratorieverksamhet för att bättre förbereda studenter inför verksamhetsförlagd utbildning samt att utvärdera studenters och handledares upplevelser av i vilken grad det virtuella laboratoriet fungerar som en brygga i övergången från en akademisk miljö till klinisk verksamhet.

Genomförande: Projektet förankrades med laboratorieverksamhetens ledning. Därefter etablerades referensgrupper bestående av personal vid berörda avdelningar (provinlämning, akutavdelning för klinisk kemi och transfusionsmedicin) I samråd med referensgrupperna vid respektive avdelning skapades innehåll i form av filmer, 360-blider, fall, personal- och studentintervjuer, uppgifter att lösa och reflektera över, samt quiz med omedelbar återkoppling. Som digital plattform har Articulate 360 RISE använts. För student- och handledarenkäter har Microsoft Forms använts. En pilotstudie genomfördes HT24 för ett urval studenter vid ett lärosäte. Under HT25 testas undervisningsmaterialet i större skala vid två lärosäten.

Preliminära resultat: Studentenkät med 9 frågor från pilotstudien HT24 gav genomgående positiv respons. Synpunkter som lyftes fram var:

- Underlättad förståelse
- Igenkänningsfaktor

- Värdefullt inför tentainläsning.
- Önskemål om fler avdelningar och mer av denna typ av läromaterial genom utbildningen.

Under VT26 kommer student- och handledarenkät från den nu pågående studien att sammanställas.

Betydelse: Digitalt undervisningsmaterial liknande det virtuella laboratoriet kan bidra till bättre förberedelse inför VFU och minska glappet mellan teori och praktik. Huset har stor potential att utvecklas med fler kliniska verksamheter, interprofessionella moment samt etiska dilemman.

Referenser

Technologies and Artificial Intelligence Technologies in Education. *European Journal of Contemporary Education*, 10, 285-296.

BONDE, M. T., MAKRANSKY, G., WANDALL, J., LARSEN, M. V., MORSING, M., JARMER, H. & SOMMER, M. O. 2014. Improving biotech education through gamified laboratory simulations. *Nat Biotechnol*, 32, 694-7.

DE VRIES, L. E. & MAY, M. 2019. Virtual laboratory simulation in the education of laboratory technicians—motivation and study intensity. *Biochemistry and Molecular Biology Education*, 47, 257-262.

GAEBEL, M., ZHANG, T. & EUROPEAN UNIVERSITY, A. 2018. Trends 2018: Learning and Teaching in the European Higher Education Area. European University Association.

KRISHNAN, N. 2021. A hemodialysis curriculum for nephrology fellows using a blended learning approach: best of both worlds? *J Nephrol*, 34, 1697-1700.

NELLES, L. J., SMITH, C. M., LAX, L. R. & RUSSELL, L. 2011. Translating Face-to-Face Experiential Learning to Video for a Web-Based Communication Program. *Canadian Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 2.

Från post-it till prompt: att använda AI för att stödja studenters problemformulering i forskningsmetodik

Lisa Bäckvall, Högskolan i Jönköping

Tema: Lärande i teknikens era

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: artificiell intelligens, forskningsmetodik, högskolepedagogisk utveckling, problemformulering, CDIO

Talare: Lisa Bäckvall

Session: Session 7, 10 juni, 11:00–11:30

Sal: MC

Utvecklingen av språkmodeller i form av artificiell intelligens (AI) väcker frågor om hur akademiskt lärande kan stödja studenters förmåga att formulera problem i en tid där generativa verktyg snabbt förändrar kunskapsproduktionens villkor. Detta bidrag presenterar en pågående högskolepedagogisk utvecklingspraktik där AI används som didaktiskt verktyg i examinerande workshopsformat för att öka struktur, reflektion och kreativitet i studenters arbete med problemformulering inom kurser i forskningsmetodik.

Bakgrunden var behovet i att skapa en strukturerad process i workshopformat för att identifiera möjliga idéer och formulera relevanta samt undersökbara problem, ett moment som är kritisk för att formulera ett undersökningbart syfte och frågor (Bryman, 2016). Utifrån ett designbaserat perspektiv på lärande (Laurillard, 2012) och CDIO-ramverkets fokus på conceiving och designing, prövades ett upplägg i form av en workshop (2×45 minuter) där ca 15 studenter arbetade stegvis mellan analoga (post-its) följt av AI-stödda moment (individuell AI-promptning).

Syftet var att utveckla en strukturerad process där idégenerering via post-its, följt av användning av AI-verktyg (Co-Pilot), underlättade identifieringen av centrala begrepp och variabler i formuleringen av ett undersökningbart problem. Teknologin användes för att synliggöra och strukturera studenters egna idéer snarare än att generera färdiga svar. Det parallella och individuella delsteget med promptning synliggjorde till exempel AI:s hallucinationer för studenterna, vilket i sin tur motiverade ett mer traditionellt källkritiskt förhållningssätt vid val av källor i problemformuleringen. Workshopens struktur omfattade tre faser: (1) idégenerering och identifiering av praktiska problem, (2) användning av AI-stöd för att formulera forskningsbara frågor och syften, samt (3) grupprefleksion kring AI:s möjligheter och begränsningar.

De preliminära resultaten visar att kombinationen av delsteg, där studenter först identifierar egna idéer och sedan i grupp formulerar möjliga empiriska bidrag med hjälp av AI-promptning, stärker den inre och yttre validiteten. Kollegiala reflektioner pekar på att en strukturerad integration av AI kan fungera som en kontrollerad och etiskt förankrad väg in i ett nytt lärandelandskap, där examinationen sker på process.

Det främsta bidraget är ett hands-on-upplägg i workshopformat som möjliggör en mindre, men meningsfull förändring i befintliga forskningsmetodikkurser. Utvecklingen tog cirka 20 arbetstimmar och genomförandet omfattade tre seminarietillfällen (2×45 minuter) med 60 studenter i grupper om fyra. Examinationen bestod av individuellt deltagande i workshopen samt

en gemensam skriftlig reflektion (½ A4 per grupp) utifrån fem frågor om AI:s användning, bedömd med underkänd/godkänd.

Referenser

Laurillard, D. (2012). Teaching as a Design Science. Routledge.

Bryman, A. (2016). Social Research Methods. Oxford University Press.

Ledarskap genom kvalitetsarbete: hur självvärdering och kollegial samsyn driver utvecklingen av ett statsvetarprogram i förändring

Anna Johansson, Mälardalens universitet

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Akademiskt ledarskap, Kvalitetssäkring, Kollegial utveckling, Programutveckling, Självvärdering
Talare:	Zelal Bal
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	ML16

Utvecklingsarbete i högre utbildning kräver ett ledarskap som förenar kollegial delaktighet, strategisk riktning och förmåga att tolka och omsätta komplexa kvalitetsprocesser i praktiken. Under 2025 genomförde statsvetarprogrammet vid Mälardalens universitet en omfattande självvärdering och extern granskning. Självvärderingen är inte reglerad av UKÄ, utan utgör en central del av MDU:s interna kvalitetssystem där lärosätet självt ansvarar för modeller, processer och bedömningskriterier, medan UKÄ granskar kvalitetssystemets effektivitet på metanivå.

Arbetet med självvärdering och granskning genererade viktiga intryck av programmets styrkor – forskningsanknuten undervisning, inkluderande lärmiljöer och tydlig progression – men identifierade också utvecklingsbehov rörande programstruktur, internationalisering, genomströmning och stöd till en heterogen studentgrupp. I presentationen visar vi hur programansvarig och ämnesgruppen omsatte dessa intryck till uttryck genom ett distribuerat och kollegialt ledarskap. Genom dialog, gemensam analys och studentmedverkan formades en långsiktig åtgärdsplan som omfattar programöversyn, minskad dubbelexaminering, stärkt metod- och språkprogression samt en tydligare internationell profil.

De avtryck som förväntas uppstå genom detta arbete – såsom stärkt programidentitet, ökad samordning inom lärolaget, tydligare progression, en utvecklad internationell profil och en sammanhållen utbildningskedja mot ett planerat masterprogram – illustrerar hur akademiskt ledarskap, grundat i lärosätets eget kvalitetssystem, kan skapa hållbara strukturer för kvalitet, kollegialt lärande och kontinuerlig utveckling i en tid av organisatorisk omställning.

Referenser

- Kezar, A. (2013). *How colleges change: Understanding, leading, and enacting change*. Routledge.
- Ramsden, P. (1998). *Learning to lead in higher education*. Routledge.
- Hénard, F., & Roseveare, D. (2012). *Fostering quality teaching in higher education*. OECD.

SUHF:s rundabordssamtal om rekommendation 3 och 4 kring högskolepedagogisk utveckling

Klara Bolander Laksov, SUHF

Håkan Pihl, Nils Ekedal, Per-Henrik Holgersson, Klara Dryselius

Tema:	Ledarskap
Form:	Rundabordssamtal
Talare:	Klara Bolander Laksov
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Scania 2

Rundabordssamtalet riktar sig till ledningspersoner inom universitet och högskolor och tar sin utgångspunkt i SUHF:s rekommendationer 3 och 4 kring högskolepedagogisk utveckling, som rör ansvarstagande och tillgänglighet inom högskolepedagogisk utveckling. Samtalet inleds med att problematisera varför ansvar för pedagogisk utveckling behöver tydliggöras på flera nivåer i organisationen. Deltagarna bjuds in att diskutera hur ett synligt pedagogiskt ledarskap kan etableras, både genom formella strukturer och genom att stärka kollegiala praktiker. En central fråga är hur lärosäten kan formulera och kommunicera ett tydligt pedagogiskt uppdrag, samt vilka organisatoriska lösningar—såsom råd, uppdragsbeskrivningar och pedagogiska ledarfunktioner—som bäst stödjer en hållbar utveckling av den högskolepedagogiska verksamheten. I samtalets andra del fördjupas diskussionen i rekommendation 4, där fokus ligger på hur högskolepedagogisk kompetens och stöd kan göras tillgängliga för samtliga delar av verksamheten. Här lyfts strategier för att nå ut brett, fånga upp behov från olika målgrupper och skapa flexibla former för kompetensutveckling. Goda exempel kommer att lyftas och delas. Deltagarna får reflektera över hur lärosätet säkerställer långsiktighet, kvalitet och samverkan—såväl internt som mellan lärosäten—för att möta verksamhetens skiftande krav.

Referenser

Inga referenser

Vad får pedagogiska utvecklare att blomstra? En utforskande workshop

Lars Larsson, Umeå universitet

Björn Kjellgren, Åse Nygren

Tema:	Ledarskap
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Professionalisering, Professionell roll, Identitet, Etos, Utforskande friskrivning
Talare:	Lars Larsson
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Kemi-L42

Vad får pedagogiska utvecklare att söka sig till, trivas och blomstra i sin yrkesroll? En förutsättning kan vara att personliga övertygelser harmonierar med vardaglig praktik och att det finns stöd från professionella gemenskaper och nätverk.

Wilson & Popovic (2025) uppmanar nätverk och sammanslutningar för pedagogiska utvecklare att undersöka och formulera vägar mot ökad professionalisering. De skriver om tillit i och till pedagogisk utveckling genom fördjupad förståelse av vad pedagogiska utvecklare kan, gör och bryr sig om. Det handlar om professionell identitet som grundas i och bärs av den personliga identiteten (Mori et al 2022). Vilka vi är och vad vi strävar efter som individer – vårt personliga etos – samskapar den gemensamma professionella rollen och identiteten (Lee & Ragupathi 2025).

Swednet – Svenskt nätverk för pedagogisk utveckling inom högre utbildning – är för närvarande i en process att utveckla sitt arbete med att "stärka identiteten och främja professionell utveckling bland personer engagerade i utvecklingsinriktat arbete på det högskolepedagogiska området" (<https://www.swednetwork.se/stadgar/>). En av aktiviteterna är att lära mer om vilka grundvärderingar pedagogiska utvecklare baserar engagemang för uppdraget på.

Därför vill vi genomföra denna workshop som en utforskande och kollaborativ process med det specifika syftet att identifiera viktiga värden i pedagogiska utvecklarens professionella roll. Vår strävan är att bättre stärka pedagogiska utvecklarens förmåga att agera på kloka och produktiva vis. Workshopen vänder sig främst till pedagogiska utvecklare – från de som nyligen anslutit till gemenskapen till dem med stor erfarenhet från området.

Workshopen, som inspirerats av en modell för "snabbskrivande" (Dysthe m fl 2010) och "utforskande friskrivning" (von Schantz m fl 2025), inleds med en tematisk introduktion för att guida deltagarna in i det flödande skrivande som följer. Under en begränsad tid skriver var och en oavbrutet i respons på den inledande frågan i detta abstrakt. Strävan är att få deltagarna att "skriva högt" (von Schantz 2025), det vill säga att vad som än dyker upp skrivs ned, helt oredigerat. Nästa steg är att var och en kondenserar det skrivna till en mening. Meningarna delas därefter (på vägg) som underlag för samtal om associationer och teman som växer fram i en samskapad process.

Deltagarna får å ena sidan prova en metod för att skriva fram en egen förståelse eller aktiverande position, å andra sidan bidra i arbetet att stärka pedagogiska utvecklarens professionella identitet.

Referenser

Dysthe, O., F. Hertzberg, T. L. Hoel & S. Andersson (2011). Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning. Lund, Studentlitteratur.

Lee, A. M. & K. Ragupathi (2025) Trust and ethos in academic development: credibility, identity, and value, *International Journal for Academic Development*, 30:1, 68-81, DOI: 10.1080/1360144X.2024.2417942

Mori Y., T. Harland & N. Wald (2022) Academic developers' professional identity: a thematic review of the literature, *International Journal for Academic Development*, 27:4, 358-371, DOI: 10.1080/1360144X.2021.2015690

von Schantz (2025) Utforskande friskrivning: att packa upp sig själv tillsammans med andra, in *Pedagogik & praktik*. Konstfack, Stockholm 2025.

Wilson, M. & C. Popovic (2025) Academic development, trust, and the state of the profession, *International Journal for Academic Development*, 30:1, 14-26, DOI: 10.1080/1360144X.2024.2429074

Creating Conditions for Pedagogical Innovation: Educational Development for Internationalisation of the Curriculum in Swedish Higher Education

Lucie Weissova, Högskolan i Halmstad / Università Cattolica del Sacro Cuore

Tema: Ledarskap

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: internationalisation of the curriculum, educational development, academic engagement, higher education, conditions for change

Talare: Lucie Weissova

Session: Session 3, 9 juni, 11:00–11:30

Sal: MB

Internationalisation of the curriculum is increasingly recognised as a pedagogical innovation that can enhance the relevance and quality of higher education and support students in developing the competencies needed to navigate and address complex global challenges (Leask 2015). Despite this, little is known about how Swedish higher education institutions (HEIs) organise support for academics who are expected to integrate these elements into teaching, or under what conditions such support leads to pedagogical change. This study examines how educational development is designed, delivered, and supported, and how different approaches shape academics' learning and their ability to apply new insights in practice.

Expectancy Value Theory (Eccles & Wigfield, 2002) and Job Demands Resources theory (Bakker & Demerouti, 2014) guided the analysis, allowing for an exploration of how motivation, expectations, and working conditions influence academic engagement in pedagogical development. A longitudinal, multiphase mixed-methods design was used. A national survey mapped support structures at twenty-six institutions, followed by interviews with twelve educational developers and facilitators. Three IoC-focused development initiatives were then examined through pre, post, and follow-up surveys and interviews with participating academics, together with a content analysis of syllabi. This design made it possible to analyse how development activities are constructed, how they are experienced, and how they interact with institutional and departmental conditions.

Development initiatives that were supported by leadership commitment, targeted resources, and prior needs assessment generated more consistent positive outcomes. Alignment between content and expectations supported satisfaction, while moments of productive misalignment and challenge often prompted deeper learning and, at times, behavioural change. The provision of practical skills and opportunities for aha moments were also identified as central for achieving stronger outcomes. At the same time, teaching conditions such as workload, autonomy in course design, and the timing of teaching opportunities determined whether these insights could be implemented in practice.

The study introduces empirically grounded academic personas and a conceptual framework that together illustrate how individual, departmental, and institutional conditions interact with pedagogical development design. These insights offer evidence-based guidance for educational

developers, programme leaders, and institutional actors seeking to support sustainable pedagogical innovation through more coherent and responsive development structures.

Referenser

Bakker, A. B., & Demerouti, E. (2014). Job Demands–Resources Theory. In C. Cooper & P. Chen (Eds.), *Wellbeing: A complete reference guide* (pp. 1–28). Wiley-Blackwell.

Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values, and goals. *Annual Review of Psychology*, 53(1), 109–132. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.53.100901.135153>

Leask, B. (2015). *Internationalizing the curriculum*. Routledge.

Kultur, kollegialitet och komplexitet: att utveckla ett civilingenjörsprogram på distans i en forskningstung miljö

Lisa Lundin, Umeå universitet

Karolina Broman, Oskar Gedda, Stina Jansson

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Programutveckling, Kollegialitet, Mikrokulturer
Talare:	Lisa Lundin
Session:	Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal:	ML16

Vid Umeå universitets Teknisk-naturvetenskapliga fakultet har det under lång tid funnits sju civilingenjörsprogram med bredd i sitt ämnesfokus. För sex år sedan lyfte den Kemiska institutionen att de var intresserade av att starta ett civilingenjörsprogram i teknisk kemi och efter en omfattande omvärldsspaning insåg de att det skulle bli svårt att konkurrera om studenter eftersom liknande utbildningar finns vid flera andra lärosäten. Intresset för att starta programmet bestod delvis i att institutionen då var väldigt "forskningstung" med relativt lite undervisning. Därför bestämde institutionen sig för att, tillsammans med fakulteten, utveckla programmet med ett distansupplägg, det första civilingenjörsprogrammet på distans i Sverige. I detta bidrag lyfter vi fram erfarenheter och insikter vilka bland annat identifieras med stöd av tre teoretiska linser: 1) Stensaker (2017) framhåller akademisk utveckling som kulturellt arbete – ett meningsskapande snarare än ett genomförande; 2) Sahlin och Eriksson-Zetterquist (2016) synliggör hur kollegialitet, management och byråkrati samverkar och kolliderar som styrningslogiker; och 3) med stöd av Roxå och Mårtenssons (2015) mikrokulturperspektiv diskuteras hur utvecklingsarbetet rört sig från ett fragmenterat pedagogiskt samtal och kultur mot ökad kollegial samverkan. En viktig del i arbetet med ett nytt utbildningsprogram, är att använda kollegiet för att tillsammans skapa kvalitet. Att utveckla ett nytt civilingenjörsprogram kräver att många bidrar med sin sakkunskap inom dels ämnesområdena, dels kring pedagogik och undervisningsformer. Kollegialitet i det fallet resulterar i att beslut inte baseras på enskilda personers preferenser, utan på delade professionella bedömningar som vilar på vetenskaplig grund inom både ämnesområdena och gemensamma pedagogiska utgångspunkter. För att uppnå det behövs ett tydligt pedagogiskt ledarskap som kan leda kollegiet framåt och för att skapa strukturer för det kollegiala samarbetet. För att bli framgångsrika har vi identifierat att strukturer behövs för gemensam kursdesign och progression inom programmet. Det är också viktigt att stötta lärare i utvecklingsarbetet för att skapa en trygg miljö för att våga testa nya metoder, digitala verktyg och lärmiljöer som passar distansupplägget. Vi har arbetat med lärarlag i olika konstellationer och där möts det kollegiala arbetssättet och linjestyrningen som finns på institutionen och fakulteten. Det kollegiala arbetet resulterar i att kvaliteten bärs av flera röster, från lärare, studenter till avnämare, arbetsgivare som anställer de nyexaminerade studenterna. Vi kommer att presentera olika kollegiala röster som deltagit i utvecklandet av det nya utbildningsprogrammet, alla med fokus på att skapa ett så högkvalitativt civilingenjörsprogram som möjligt.

Referenser

Roxå & Mårtensson (2015) Microcultures and informal learning: a heuristic guiding analysis of conditions for informal learning in local higher education workplaces, *International Journal for Academic Development*, 20:2, 193-205, DOI:

10.1080/1360144X.2015.1029929

Sahlin & Eriksson-Zetterquist (2016) Collegiality in modern universities – the composition of governance ideals and practices, *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 2016:2-3, 33640, DOI: 10.3402/nstep.v2.33640

Stensaker (2017): Academic development as cultural work: responding to the organizational complexity of modern higher education institutions, *International Journal for Academic Development*, DOI: 10.1080/1360144X.2017.1366322

Att belöna undervisning: Hur lärare och lärosäten förstår pedagogisk meritering

Klara Bolander Laksov, Stockholms universitet / Lunds universitet

Katarina Mårtensson, Maria Larsson

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Undervisningsexcellens, pedagogisk meritering, motivation, högskolepedagogik
Talare:	Klara Bolander Laksov
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:15
Sal:	ML16

Bakgrund och relevans

Hur lärosäten erkänner och belönar undervisningskicklighet är en viktig fråga inom högskolepedagogisk forskning och utveckling. Fanghanel et al. (2016) har uppmärksammat den underutnyttjade potentialen i att använda pedagogiska meriteringsystem som institutionella verktyg, samtidigt som Graham (2025) noterar att utformningen av sådana system har förändrats utifrån nya policier och förändrade institutionella prioriteringar. Mot denna bakgrund undersöker vi hur meriteringsystem vid tre forskningsintensiva svenska universitet är utformade, motiverade och uppfattade.

Teoretisk förankring och metod

Studien utgår från motivationsramverket av Bolander Laksov et al. (2025), där sex incitament identifieras: status, erkännande, makt och inflytande, ekonomisk ersättning, autonomi och personlig utveckling. Dessutom använder studien teorin om praktikarkitekturer (Mahon, Kemmis et al., 2016) för att förstå hur institutionella strukturer möjliggör eller begränsar utvecklingen av belöningssystem.

Syftet är att belysa vilka motiv som antas attrahera lärare till pedagogiska meriteringsystem och hur dessa motiv legitimeras på både institutionell och individuell nivå. Studien genomfördes i två faser: dokumentanalys av policydokument och riktlinjer från de tre universiteten, följt av semistrukturerade intervjuer med lärare och universitetsledare.

Resultat

Preliminära resultat visar en diskrepans mellan institutionella dokument, universitetsledares perspektiv och lärarnas upplevelser. Dokumentanalysen och intervjuer med ledare visar att lärosätena främst betonar externa motivationsfaktorer såsom status och ekonomisk ersättning för att höja undervisningens synlighet och signalera institutionella prioriteringar. Ledare rapporterar också motstånd vid implementering, kopplat till frågor om rättvisa och arbetsbelastning.

Intervjuerna med lärare visar däremot att erkännande och personlig utveckling är särskilt betydelsefulla. Lärarna beskriver ansökningsprocessen som energigivande och utvecklande,

kopplad till möjligheten att fördjupa sitt pedagogiska kunnande och utveckla en professionell identitet som lärare. Ekonomisk kompensation ses som en välkommen men sekundär fördel.

Högskolepedagogisk relevans

Studien bidrar till diskussionen om hur meriteringssystem kan utformas för att bättre stödja akademiskt lärarskap. Genom praktikarkitekturernas perspektiv synliggörs hur kulturella, materiella och sociala arrangemang formar möjligheterna för erkännande av undervisningsexcellens. Vi konstaterar att hållbara meriteringsmodeller kräver närmare anpassning mellan institutionella incitament och lärares drivkrafter. System som överbetonar yttre belöningar riskerar att undergräva det engagemang de söker främja, medan system som erkänner autonomi och professionell tillväxt kan främja djupare commitment. Genom att synliggöra denna relation kan framtidens meriteringssystem utformas så att undervisning belönas på sätt som uppfattas som relevanta och professionellt utvecklande.

Referenser

Bolander, K., Jons, L. & J. Edsjö (2025). Pedagogisk meritering utan pedagogisk meriteringsmodell, går det? In Winka, K. & Åsa Ryegård, Å. (Eds.). Pedagogisk meritering i och för förändring. Västerås: Mälardalens Universitet.

Fanghanel, J., Pritchard, J., Potter, J., & Wisker, G. (2016). Defining and supporting the scholarship of teaching and learning (SoTL): A sector-wide study. University of West London and Higher Education Academy.

Graham, R. (2025). Rewarding teaching in academic careers. Advancing Teaching. <https://www.advancingteaching.com/resources/2025-Global-mapping-report.pdf>

Mahon, K., Kemmis, S., Francisco, S., & Lloyd, A. (2016). Introduction: Practice theory and the theory of practice architectures. I Exploring education and professional practice (s. 1-30). Springer Singapore.

Ledarskap

Bang for the buck? Swedish higher education teachers' perceived impact of academic development activities on their teaching practices

Jeanette Sjöberg, Malmö universitet

Åse Nygren

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	academic development, collegial learning, Higher education, pedagogical change, professional learning
Talare:	Martin Stigmar
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:15
Sal:	MA

Academic development activities (such as pedagogical courses, workshops and collegial learning initiatives) play a central role in quality enhancement across Swedish higher education institutions (HEI:s). Universities invest substantial resources to strengthen teaching competence and promote research-informed, student-centred learning. However, systematic evidence of their impact on teaching practice and institutional culture remains scarce. The problem is that research has not yet clarified how factors like leadership support and collegial exchange influence whether professional learning leads to long-term pedagogical change: we still don't know whether these activities actually lead to lasting changes in how teachers teach. From the perspective of higher education pedagogy, understanding how academic development contributes to sustainable pedagogical change is essential for both higher education (HE) teachers' professional growth and institutional development.

The aim of this study is to explore the perceived effects of academic development activities among HE teachers at Swedish HEI:s. A quantitative survey was conducted to explore participants' experiences and self-reported changes in teaching approaches, assessment design and student engagement following participation in academic development activities. The online questionnaire was distributed to HE teachers at 26 Swedish HEI:s, with a total of 492 responses. Descriptive and qualitative content data analyses were used to identify patterns and relationships between variables such as motivation, institutional support and perceived impact.

The study is grounded in theories of teacher professional learning, communities of practice and educational change. These frameworks provide a foundation for exploring how individual and collective learning processes interact within higher education contexts. The analysis emphasizes the role of reflection, collaboration, and institutional support in facilitating pedagogical transformation.

Preliminary findings indicate that participants experience increased pedagogical strategies, greater confidence in teaching and more frequent use of active learning strategies. However, lasting change appears to depend on supportive institutional structures and opportunities for ongoing collegial exchange. The study is expected to offer new insights into how academic

development contributes to a culture of reflective and research-informed teaching in the Swedish higher education landscape.

The findings underpin the importance of institutional conditions such as leadership engagement, collegial networks and long-term follow-up, in sustaining academic development. The results will be relevant for educators, academic developers and leaders seeking to strengthen the link between professional learning and educational quality in Swedish higher education.

Referenser

- Fullan, M. (2016). *The New Meaning of Educational Change* (5th ed.). Teachers College Press.
- Guskey, T. R. (2002). Professional Development and Teacher Change. *Teachers and Teaching*, 8(3), 381–391. <https://doi.org/10.1080/135406002100000512>
- Nygren, Å. & Sjöberg, J. (2023). Beyond Teaching and Learning - Rethinking Academic Development in Relation to Quality Enhancement. *International Educational Research* 6(2), pp. 10-21. <https://doi.org/10.30560/ier.v6n2p10>
- Pleschová, G. (2025). *The long-term effects of educational development programmes*. Palgrave Macmillan.
- Stigmar, M., Nygren, Åse, & Sjöberg, J. (2025). Mot ökad stabilitet och ett breddat uppdrag – tendenser i utvecklingen av högskolepedagogiska enheter under det senaste decenniet. *Högre utbildning*, 15(2), 17–30. <https://doi.org/10.23865/hu.v15.6188>
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Backstage för ledare: En strukturerad metod för kollegialt lärande och problemlösning

Anna-Klara Rundlöf, Karolinska Institutet

Gabrielle Paulsson-Berne, Wibke Jonas, Ingrid Svensson, Maura Heverin, Helena Karlström

Tema:	Ledarskap
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	ledarskap, kollegialt lärande, Facilitering, Backstage
Talare:	Gabrielle Paulsson Berne
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Kemi-L42

Bakgrund:

Gott ledarskap, lagarbete, delaktighet, transparens, mångfald samt omsorg om miljön är viktiga byggstenar för en meningsfull och framgångsrik universitetskultur. Som en del i att stärka det vetenskapliga ledarskapet på Karolinska Institutet (KI) ges kursen "Ledarskap för forskargrupsledare". Syftet med kursen är att främja nätverksbyggande och öka deltagarnas kunskaper om akademiskt ledarskap och hur man skapar förutsättningar för en dynamisk forskargrupsutveckling tillsammans med en uppmuntrande och inspirerande arbets- och lärmiljö. En central och uppskattad del av kursen är kollegialt lärande i mindre så kallade Backstagegrupper. I grupperna kommer kursdeltagarna att coacha varandra, diskutera utmaningar, och komplexa situationer relaterade till deras position som forskargrupsledare.

Metod och upplägg:

En facilitator, som tränats i "Riddarfjärdsgruppen", leder arbetet i Backstage-grupperna på ett strukturerat och fördefinierat sätt. Grupperna möts regelbundet och vid varje tillfälle delar en av deltagarna som ärende-ägare med sig av ett dilemma som man har i sin ledarroll. Genom en tydlig struktur med definierade faser som kartläggning, brainstorming och slutligen framläggande av olika förslag på lösningar, arbetar gruppen tillsammans. Det kan finnas olika blockeringar som man behöver bearbeta relaterade till olika förutfattade meningar som ärende-ägaren kan bära. Gruppen hjälps åt att tillsammans bena ut och identifiera vad dilemman egentligen handlar om. Mötet avslutas med att gruppen tillsammans tar fram en handlingsplan för deltagaren som har ärendet.

Under workshopen presenteras upplägg för arbete i Backstage-grupper, samt även reflektioner och lärdomar från några facilitatorer. Därefter kommer deltagarna delas in i grupper och få prova på att arbeta med ett case/dilemma enligt Backstage struktur genom de olika faserna, såsom kartläggning och förslag på riktning framåt.

Förväntade resultat:

Den här modellen har använts i mer än ett decennium på Karolinska Institutet och är mycket uppskattad av kursdeltagarna, inte minst för att det ger möjlighet till kollegial samverkan i den annars relativt ensamma rollen som forskargrupsledare. I inledning av ledarskapskursen finns det ofta en tröghet inom gruppen, dels att våga dela med sig av besvärliga utmaningar och att

underordna sig det strukturerade arbetssättet. Oftast är denna fas övergående och en positiv och trygg miljö byggs upp inom gruppen. Som facilitatorer ser vi att kursdeltagarna utvecklar en fördjupad förståelse för hur komplexa situationer kan bemötas och förstås genom ingående diskussioner med sina "peers". Detta leder i sin tur till nya sätt att tänka kring vägen framåt och vi vill med denna workshop dela med oss av detta arbetssätt.

Referenser

Wheelan, S. A., & Williams, T. (2003). Mapping Dynamic Interaction Patterns in Work Groups. *Small Group Research*, 34(4), 443-467.

Hersey, P., Blanchard, K. H., & Nagemeyer, W. E. (1979). Situational Leadership, Perception, and the Impact of Power. *Group & Organization Studies*, 4(4), 418-428.

Edmondson A. (1999) Psychological Safety and Learning Behavior in Work Teams. Source: *Administrative Science Quarterly*, Vol. 44, No. 2), pp. 350-383 Published by: Johnson Graduate School of Management, Cornell University

Inom och utomsektoriella perspektiv på och tankar om ledarskap av högre utbildning

Anna Hultgren, Örebro universitet

Anna-Lena Göthberg

Tema:	Ledarskap
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	ledarskap, högre utbildning, kritisk granskning, kollegialt lärande
Talare:	Anna Hultgren
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:45
Sal:	Catella

Sessionen tar utgångspunkt i genomförande och resultatet av den nationella kartläggningen av ledarskap av högre utbildning som genomförts och redovisats i en rapport som UHR publicerade i juni 2025, och i en kritisk jämförelse mellan ledarskap av högre utbildning och ledarskap av utbildning i annan utbildningsverksamhet.

Under kartläggningen genomfördes rollhomogena fokusgruppsintervjuer som följdes upp med en frivillig enkät om vilka tankar intervjun väckt och om informanterna identifierat något att arbeta vidare med. Många tankar hade väckts och utvecklingsområden identifierats genom att intervjuerna synliggjort olikheter. Det gör även rapporten. Enligt läsare har rapporten vidgat perspektiven, erbjudit underlag för kritisk granskning och gett idéer om konstruktivt förändringsarbete av hur ledarskapet av högre utbildning samtalar om, organiseras och utförs.

Finns ytterligare perspektiv att anlägga? Kan kunskaper och erfarenheter hämtas från annat håll än från andra lärosätens arbete med att leda utbildning? Anna-Lena Göthberg arbetade under 20 år som skolledare inom bland annat gymnasieskolan och arbetar idag som högskolepedagogisk utvecklare vid högskolan i Skövde. Hon ser att kunskaper och erfarenheter från andra utbildningsorganisationer kan ge ytterligare perspektiv och underlag för nya tankar om ledarskap av högre utbildning.

Syftet med sessionen är att möjliggöra för deltagarna att föra perspektivrika, kritiska och kreativa samtal om ledarskap av högre utbildning. Sessionen kommer att ledas av Anna Hultgren, högskolepedagogisk utvecklare vid Örebro universitet och Anna-Lena Göthberg. Anna Hultgren deltog i genomförande av kartläggningen av och författandet av rapporten om ledarskap av högre utbildning.

Sessionen inleds med ett samtal mellan Anna och Anna-Lena enligt modellen "fish-bowl". Det innebär att samtalet betraktas av deltagarna. Samtalet tar utgångspunkt i några av de utmaningar som kartläggningen identifierat. Anna-Lena ger uttryck för hur hon ser att ledarskapet av den högre utbildningen skulle kunna inspireras av ledarskapet inom gymnasieskolan. Efter samtalet är det deltagarnas tur att samtala i mindre grupper utifrån den inspiration som samtalet gett eller utifrån egna tankar. Utfallet av samtalen dokumenteras av deltagarna. Önskvärt är att grupperna kan tilldelas whiteboardpennor och whiteboardytor. Det skulle möjliggöra för deltagarna att under sessionens avslutande del gå runt och ta del av utfallet av de olika gruppernas samtal. För bevarande av samtalens utfall kan tavlorna fotograferas.

Vi hoppas att deltagarna får och ger varandra nya intryck, och nya tankar om uttryck och sätt att göra avtryck.

Referenser

Ewins, K., Svedmark, E. & Hultgren, A. (2025). Att leda högre utbildning. En kartläggning av ledarskap av utbildning i akademien. (Rapport 2025:4). UHR

Skollagen (2010:800). Utbildningsdepartementet.

Skolverket (2025). Läroplan för gymnasieskolan.

Högskolelagen (1992:1434). Utbildningsdepartementet.

Högskoleförordningen (1993:100). Utbildningsdepartementet.

Vad lärare gör av högskolepedagogik: En analys av projektarbeten och förhandlingar i tvärvetenskapliga grupper

Janna Meyer-Beining, Göteborgs universitet

Linda Bradley

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Högskolepedagogisk utbildning, trading zones, tvärvetenskap
Talare:	Janna Meyer-Beining
Session:	Session 4, 9 juni, 12:15–12:45
Sal:	ML16

Lärare i högre utbildning förväntas delta i obligatorisk högskolepedagogisk utbildning för att utveckla pedagogisk kompetens parallellt med sin akademiska karriär. I utbildningen möts lärarna från vitt skilda ämnen i ett tvärvetenskapligt kunskapsfält som för många är nytt, men ska anammas för att sedan kunna utveckla den egna pedagogiska praktiken. I denna studie använder vi begreppet "trading zones" (Galison, 1997) som ett analytiskt raster för att undersöka hur dessa möten mellan olika disciplinära perspektiv tar form vid ett svenskt lärosäte.

I den tredje av de tre obligatoriska kurserna i högskolepedagogik vid Göteborgs universitet, ska deltagarna designa och genomföra ett mindre forskningsprojekt om ett självvalt pedagogiskt utvecklingsområde. Som stöd under arbetet ingår varje deltagare i en mindre tvärvetenskaplig grupp, där deltagarna diskuterar sina projekt och utkast under fyra obligatoriska handledningsträffar.

Kursen är alltså uppbyggt på ett sätt som bjuder in till idéutbyte och förhandling, och i denna studie undersöker vi på vilka sätt kursdeltagare tar sig an de möjligheterna som finns i denna "trading zone". Studien bidrar med kunskap om hur lärare i högre utbildning navigerar mellan disciplinära identiteter och högskolepedagogisk förståelse och besvarar följande tre forskningsfrågor:

- (1) Vilka högskolepedagogiska teman finner deltagarna relevanta för sina projekt?
- (2) I vilken utsträckning har projekten en tydlig koppling till den egna disciplinen?
- (3) Vilka förhandlingar sker i denna "trading zone" under handledningstiden?

I studien används 130 kursarbeten från deltagare från universitetets alla åtta fakulteter som vi samlade in under fem år. Dessa arbeten har vi analyserat med fokus på teman och forskningsintressen. För att få bredd och djup och för att kunna konkretisera det förhandlingsarbete som ledde till dessa val, har vi även spelat in och analyserat handledningen av en handledningsgrupp bestående av fem deltagare och en kurslärare.

Begreppet "trading zones" har tidigare använts för att analysera både ömsesidiga och mer ensidiga utbyten mellan discipliner (Mills & Huber, 2005). Vår analys visar att kursdeltagare ofta närmar sig forskningen om högre utbildning i relation till sitt eget ämne eller sin undervisningspraktik. Samtidigt visar analysen att många lärare är intresserade av

ämnesövergripande frågor som bedömning eller studentaktivitet. I tvärvetenskapliga diskussioner i gruppen omformar och återförhandlar lärarna idéer när de kopplar koncept inom högre utbildning till sina egna pedagogiska frågor och till kollegors erfarenheter från andra fält. På så sätt ger studien en inblick i hur en pedagogisk "trade" kan gå till i praktiken och bidrar med kunskap om hur högskolepedagogisk utbildning kan främja dessa mångsidiga utbyten.

Referenser

Galison, P. (1997). *Image and Logic: A Material Culture of Microphysics*. Chicago: The University of Chicago Press.

Mills, D., & Huber, M. T. (2005). Anthropology and the educational 'trading zone' disciplinarity, pedagogy and professionalism. *Arts and Humanities in Higher Education*, 4(1), 9-32.

Mata inte läraren. Hur kommuniceras pedagogisk grundsyn i meriteringsmodeller?

Karina Göransson, Mittuniversitetet

Tema: Ledarskap

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: pedagogisk grundsyn, pedagogisk meritering, kriterier, autencitet

Talare: Karina Göransson

Session: Session 5, 9 juni, 14:45–15:15

Sal: ML16

En lärares pedagogiska grundsyn innefattar mer än bara personliga idéer om undervisning. Den reflekterar även kulturella förväntningar inom organisationen, traditioner inom ämnet samt det läraren tror att den som läser vill höra (Schönwetter et. al., 2002). En och samma pedagogiska grundsyn passar dock inte alla lärare och alla ämnen. Vi har identifierat en viss diskrepans mellan formulerad pedagogisk grundsyn och hur den tillämpas/efterlevs av deltagare på högskolepedagogiska kurser vid vårt lärosäte. Problematiken har identifierats som extra tydlig för relativt nya lärare, vilka inte har samma undervisningserfarenhet (Blake, 2024, Ruge et al., 2023). Risken finns att lärare enbart skriver en text med fina ord och abstrakta koncept utan koppling till den egna pedagogiska verksamheten Blake (2024).

Som pedagogiskt sakkunniga kan vi ibland se att lärare skriver utifrån hur de tror att en pedagogisk grundsyn ska vara. Lärare tittar på andras portföljer och på vilka som vunnit pris. Stjälper vi ibland istället för hjälper med våra mallar och exempel? Betonar vi vikten av autencitet och reflektion tillräckligt tydligt i våra mallar och instruktioner? Och vilket värde har en pedagogisk grundsyn om den inte är autentisk? Mot bakgrund av detta vill vi undersöka vad som är gemensamt och vad som skiljer sig åt i dokument som beskriver hur en pedagogisk grundsyn skrivs fram. Vi ser också oss själva som medskyldiga till att i olika sammanhang premiera vissa synsätt och arbetssätt. Titeln på vår tänkta presentation är exempelvis en parafra på vår egen bok, Mata inte studenten. En handbok av lärare för lärare.

Syftet är att undersöka hur pedagogisk grundsyn beskrivs med avseende på autencitet och reflektion i dokument kopplade till den pedagogiska meriteringsprocessen vid svenska lärosäten.

Det material vi utgår från är dels kriterier och anvisningar för sökande, dels respektive lärosätes meriteringsmodell samt Winkas & Ryegårds (2021) översikt över vilka lärosäten som har pedagogisk meritering. I vår presentation använder vi oss av diskursanalys (Svensson 2019) som metod. Denna metod är användbar genom att den kan hjälpa oss att få kunskap om hur skrivningar i lärosätenas dokument skapar ramar för hur vi tänker kring dessa begrepp.

Det preliminära resultatet visar att många lärosäten har med begreppet pedagogisk grundsyn i sina dokument, medan andra använder en annan vokabulär. Det färdiga resultatet förväntas visa hur vi utifrån diskursanalysens resultat kan arbeta framgent med skrivningar och arbetssätt för att främja autencitet och motverka en alltför hårt mallad pedagogisk grundsyn.

Referenser

- Blake, J. (2024). Aligning Teaching Philosophy Statements with Practice: An Evidence-Based Approach Using Retrospective Think-Aloud Protocols. *Education Sciences*, 14(7), 795. <https://doi.org/10.3390/educsci14070795>
- Ottestig, A. & Asklund, H. (red.) (2024). *Mata inte studenten: En handbok av lärare för lärare*. Malmö: Liber
- Ruge, G., Schönwetter, D. J., McCormack, C., & Kennelly, R. (2021). Teaching philosophies revalued: beyond personal development to academic and institutional capacity building. *International Journal for Academic Development*, 28(1), 59–73. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2021.1963735>
- Schönwetter, D. J., Sokal, L., Friesen, M., & Taylor, K. L. (2002). Teaching philosophies reconsidered: A conceptual model for the development and evaluation of teaching philosophy statements. *International Journal for Academic Development*, 7(1), 83–97.
- Svensson, P. (2019). *Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Winka, K. & Ryegård, Å (2021). *Pedagogiska meriteringsmodeller vid Sveriges universitet och högskolor 2021*. Rapport nr 1/2021, Skriftserie från Universitetspedagogik och lärandestöd, UPL vid Umeå universitet. <https://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1608541/FULLTEXT02.pdf>

Metod för att utvecklas som forskargrupsledare i mindre diskussionsgrupper

Gabrielle Paulsson-Berne, Karolinska Institutet

Wibke Jonas, Gabrielle Paulsson-Berne, Wibke Jonas, Maura Heverin

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	ledarskap, forskare, gruppstöd, diskussionsmodell, trygghet
Talare:	Gabrielle Paulsson-Berne
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	ML16

Bakgrund:

Gott ledarskap, lagarbete, delaktighet, transparens, jämställdhet och mångfald samt omsorg om miljön är viktiga byggstenar för en meningsfull och framgångsrik universitetskultur. Som en del i att stärka det vetenskapliga ledarskapet på Karolinska Institutet (KI) så ges kursen "Ledarskap för forskargrupsledare". Syftet med kursen är att öka deltagarnas kunskaper om akademiskt ledarskap och hur man skapar förutsättningar för en dynamisk forskargrupsutveckling tillsammans med en säker, uppmuntrande och inspirerande arbets- och lärmiljö. Syftet är vidare att underlätta interaktion med andra forskargrupsledare vid KI för att främja nätverksbyggande.

Sammanfattning av arbetet:

En central och uppskattad del av kursen är arbetet i mindre Backstagegrupper med sju till åtta deltagare. En utbildad facilitator leder arbetet i Backstagegrupperna på ett strukturerat och fördefinierat sätt. Facilitatorn har tränats i "Riddarfjärdsgruppen" att coacha och facilitera för personer i ledarskapsställning. I dessa grupper kommer kursdeltagarna att coacha varandra, diskutera utmaningar, komplexa situationer och frågor relaterade till deras position som forskargrupsledare. Gruppen möts och arbetar regelbundet under en period om sju månader, där man ses en gång per månad i ett tre-timmars pass. Vid varje tillfälle så delar en av deltagarna med sig av ett pågående dilemma som man har i egenskap av forskargrupsledare. Genom en tydlig struktur med definierade faser som kartläggning, brainstorming och slutligen framläggande av olika förslag på lösningar, så arbetar gruppen tillsammans. Det finns ofta olika blockeringar som man behöver bearbeta relaterade till olika förutfattade meningar som ärendegärens kan bära. Gruppen hjälps åt att tillsammans bena ut och identifiera "vad handlar det här dilemmat egentligen om". Mötet avslutas med att gruppen tillsammans tar fram en handlingsplan för deltagaren som har ärendet.

Resultat:

Den här modellen med arbete i mindre grupp för att diskutera komplicerade utmaningar och dilemman för forskargrupsledare har använts i mer än ett decennium på Karolinska Institutet och har blivit en mycket uppskattad av kursdeltagarna. I inledning av ledarskapskursen så finns det ofta en tröghet inom gruppen dels att våga dela med sig av besvärliga utmaningar och dels att underordna sig det strukturerade arbetssättet. Oftast så är denna fas övergående och en

positiv och trygg miljö byggs upp inom gruppen. Vi som är facilitatorer för grupperna har gemensamt gjort utvärderingen att kursdeltagarna utvecklar en fördjupad förståelse för hur komplexa situationer kan bemötas och förstås genom ingående diskussioner med sina "peers", vilket i sin tur leder till nya sätt att tänka kring lösningar och en väg framåt.

Referenser

Wheelan, S. A., & Williams, T. (2003). Mapping Dynamic Interaction Patterns in Work Groups. *Small Group Research*, 34(4), 443-467.

Hersey, P., Blanchard, K. H., & Nagemeyer, W. E. (1979). Situational Leadership, Perception, and the Impact of Power. *Group & Organization Studies*, 4(4), 418-428.

Edmondson A. (1999) Psychological Safety and Learning Behavior in Work Teams. Source: *Administrative Science Quarterly*, Vol. 44, No. 2), pp. 350-383 Published by: Johnson Graduate School of Management, Cornell University

Digitala kortlekar och personas för utforskande av relationen mentor-adept

Dan Johansson, Umeå universitet

Katarina Winka

Tema:	Ledarskap
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Mentorskap, Personas, Digitala verktyg för lärande
Talare:	Dan Johansson
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Kemi-L42

Mentorskap bygger på att en erfaren yrkesutövare hjälper någon annan att bli skickligare och mer kompetent i sitt yrke. Vid vårt universitet finns ett pedagogiskt mentorprogram där lärarrollen i akademien står i fokus (Bränberg & Winka, 2022). Programmet kompletterar det högskolepedagogiska kursutbudet och bidrar med individanpassad kompetensutveckling för adepterna samt en ny dimension av lärarrollen för mentorerna.

Inom mentorprogrammet deltar mentorerna i en utbildning – vid sidan av att träffa sina tilldelade adepter en gång i månaden – där de diskuterar erfarenheter och kurslitteratur (Mathisen, 2009) samt gör olika övningar. En av dessa är att i grupp skapa case som ska beskriva en utmanande situation när mentor och adept möts. Här ingår att beskriva de två aktörerna som möts i situationen, en adept och en mentor. Dessa personas beskrivs utifrån följande sex dimensioner: 1) Bakgrund; 2) Personlighet; 3) Lärandestrategi; 4) Motivation för lärande; 5) Förutsättningar för lärande; samt 6) Målbild efter programmet.

Under de år som övningen använts så har den fyllt sitt syfte, dels att skapa underlag för diskussion om relationen mentor-adept, dels att ge verktyg för att bearbeta upplevda erfarenheter eller framtida situationer som mentor. Det har dock funnits en tendens att de personas som utarbetats av deltagarna ibland blivit snarlika varandra och bygger på stereotyper, vilket också lett till liknande utmanande situationer.

Under den senaste programomgången väcktes en idé om hur övningen kunde förbättras, nämligen genom att slumpa fram personas utifrån olika kombinationer av förutbestämda beskrivningar av de sex dimensionerna. Idén omsattes till praktik genom framtagandet av tolv kortlekar, en för vardera dimensionen, och med unika lekar för mentorer respektive adepter. Vi gjorde kortlekarna digitala för att tillåta skalbarhet, tillgänglighet, flexibel design och inte minst hållbarhet. Övningen har utvärderats i en workshop med mentorer som tidigare deltagit i mentorprogrammet.

Denna workshop består av en kort demonstration av de digitala kortlekarna varvid deltagarna inbjuds att med hjälp av dessa skapa personas av adepter och mentorer. Kortlekarna används som grund, medan detaljerna utvecklas av deltagarna. Deltagarna utför sedan en analys av matchningen mellan mentorer och adepter, på samma sätt som deltagarna i vår utbildning för mentorer gör. Här diskuteras vilka möjligheter respektive utmaningar som skulle kunna uppstå i

interaktionen mellan de två fiktiva personerna, vilka strategier som mentorn kan använda och frågor om vad utgör en bra/dålig matchning.

Våra digitala kortlekar kommer att tillgängliggöras för samtliga deltagare, att användas och anpassas för andra typer av personor efter konferensens slut.

Referenser

Bränberg, A. & Winka, K. 2022. Det pedagogiska mentorprogrammet vid Umeå universitet: erfarenheter från programledning och deltagare. Rapport 1/2022 i Skriftserie från Universitetspedagogik och lärandestöd, UPL. Umeå: Umeå universitet. Tillgänglig via: <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-200633>

Mathisen, P. (2009). Mentor: i teori och praktik. Studentlitteratur, Lund.

Forskarhandledarens utopi i akademins dystopi - Forskarhandledning mellan ideal och realitet: pedagogiska insikter från 63 kursdeltagare

Margareta Jernås, Göteborgs universitet

Sylvi Vigmo

Tema:	Ledarskap
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Forskarhandledning, Liminalitet, Tillit, Spänningsfält, Akademiska villkor
Talare:	Margareta Jernås
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	ML16

Bakgrund

Handledarskap på forskarnivå utgör en central och återkommande pedagogisk praktik inom akademien, där relationen mellan handledare och doktorand förväntas främja lärande, utveckling och progression mot disputation. Som en del av det akademiska lärarskapet(1) erbjuder Göteborgs universitet den fakultetsgemensamma kursen Handledning i forskarutbildning, vars syfte är att förbereda blivande handledare för det ansvar, de utmaningar och den professionella kompetensen som rollen kräver. Kursen, som motsvarar 3,5 veckors heltidsstudier, behandlar tre huvudsakliga områden: forskarutbildningens regelverk och formella strukturer, den relationella dynamiken mellan handledare och doktorand samt de kommunikativa och reflekterande aspekterna av handledningsprocessen. Som avslutande moment skriver kursdeltagarna en reflekterande text där de formulerar sina lärdomar och beskriver sina intentioner inför sitt framtida handledarskap.

Syfte, metod och genomförande

Syftet med denna studie är att utifrån 63 kursdeltagares reflektioner, diskutera kring de spänningar och utmaningar som präglar handledarrollen och forskarhandledarens villkor.

Genom tematisk analys framträder spänningsfältet i handledares mellanrum, från att vara doktorand, disputerar till att axla handledarrollen. Liminalitet(2) används för analys av tillstånd av att vara "mellan" identiteter. I vår presentation fokuserar vi på det som rymms i spänningsfältets ytterkanter.

Kursdeltagarna, de blivande handledarna, beskriver i reflektionerna en uttalad vilja att skapa en mer hållbar, transparent och relationellt förankrad handledningspraktik. De uttrycker en ambition att kombinera struktur och tydlighet med empati, tillit(3), flexibilitet och respekt för doktorandens individuella förutsättningar. Betoningen på förtroendefulla relationer, kontinuerlig feedback, gemensamma förväntningssamtal och aktiv socialisering in i forskarsamhället återkommer frekvent.

Samtidigt framträder i reflektionerna kritiska erfarenheter som blottlägger spänningar, förväntningar och systemiska utmaningar i den akademiska kontexten. Uttalanden

problematiserar bland annat arbetskultur, otydligt ansvarstagande, maktobalanser i handledarteam, osynligt arbete utanför arbetstid, samt en normaliserad förväntan på gränslös tillgänglighet. Flera kursdeltagare beskriver hur "friheten" i akademien i praktiken innebär ständig tillgänglighet, en publiceringspress som skapar ojämlika villkor och en kultur där nya forskare förväntas förstå oskrivna regler utan introduktion till handledarskap.

Resultat

Sammantaget visar studiens resultat på spänningar och utmaningar som handledarskapet kan innehålla. Kursen förbereder inte enbart deltagarna för formella aspekter av handledarskapet, utan väcker också en djupare medvetenhet om dess komplexa etiska, relationella och strukturella dimensioner. Studien förtydligar att god doktorandhandledning inte enbart är en fråga om kompetens, utan också om institutionella förutsättningar och akademiska diskurser. Reflektionerna understryker behovet av att utveckla forskarhandledning som ett kritiskt, dialogiskt och akademiskt professionellt handledarskap som både stödjer doktorandens progression och bidrar till en mer hållbar akademisk handledarkultur.

Referenser

1. Bolander Laksov, Klara; Scheja, Max (2023). Dimensioner av akademiskt lärarskap— pedagogisk skicklighet är mer än undervisningsskicklighet. Stockholm University. Report. <https://doi.org/10.17045/sthlmuni.24474517.v1>
2. Dowle, S. (2022). The role of liminality and reflexivity in transformative doctoral learning. In M. L. Österlind, P. Denicolo, & B. M. Apelgren (Eds.), *Doctoral education as if people matter* (pp. 188–200). Brill.
3. Robertson, M. J. (2017). Trust: the power that binds in team supervision of doctoral students. *Higher Education Research and Development*, 36(7), 1463–1475. <https://doi.org/10.1080/07294360.2017.1325853>

Att lära av dem som lär: Pedagogiska råd som en bro mellan studenters lärande och lärares pedagogiska förståelse.

Ann Ottestig, Mittuniversitetet

Tema: Samspel mellan lärare och studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: studentmedskapande, pedagogiskt råd, studenters lärande, studentengagemang, Aktivt lärande

Talare: Ann Ottestig

Session: Session 1, 8 juni, 13:30–14:00

Sal: Scania 1

Efter att studenter uttryckt önskemål om delaktighet och öppna samtal om sitt eget lärande startades ett tvåårigt utvecklingsprojekt med fokus på pedagogiska råd 2024.

Studenters akademiska framgång grundas inte enbart på deras ämneskunskaper, utan även på deras känsla av identitet och att kunna bidra. Studentmedskapande processer kan bidra till att studenter ser annorlunda på sin roll i lärprocessen och på sin relation till läraren. Sådana processer tar tid att utveckla och det är därför en fördel att ha kunnat arbeta med utvecklingsprojektet en längre tid. Tidigare forskningsprojekt betonar vikten av att skapa positiva relationer och en meningsfull dialog om hur man kan dela ansvaret för lärande. Det innebär även att utmana den traditionella, hierarkiska maktrelationen mellan lärare och studenter när vi praktiskt har arbetat med relationsbyggande och lärande i pedagogiska råd.

Syftet med de pedagogiska råden är att öka samskapandet och relationsbyggandet kopplat till lärandet mellan studenter och lärare. Studenterna, som deltar på frivillig basis, delar sedan insikter och erfarenheter med den övriga klassen, samtidigt som vi delar studenternas feedback och idéer med våra lärarkollegor.

Vi använder oss av fokusgrupper och enkäter. Vid de pedagogiska råden används fokusgruppsliknande interaktionstillfällen mellan lärare och studenter, med diskussion och samskapande kring öppna teman som exempelvis roller, ansvar, engagemang och studieteknik. Vår önskan är att få veta vilka attityder och åsikter studenterna har, få idéer om hur vår undervisning kan förbättras, samt att tillsammans skapa nya konkreta lösningar för ett ökat lärande. Inom kort kommer vi skicka ut en enkät till alla lärare och studenter för att bestämma innehållet i en temadag för en större målgrupp under våren 2026.

Resultaten från fokusgrupperna handlar om hur samskapande kan öka förståelsen för studenters lärande och för olika perspektiv på undervisning och examination. Vi ser att horisontella samtal och mer informella relationer är nödvändiga i ljuset av den förändrade synen på läraren som auktoritet. Samskapande kan då bidra till dels ett ökat förtroende mellan lärare och studenter, dels en förståelse hos lärarkollegiet kring vad som genererar engagemang hos studenterna. Baserat på enkätresultatet sätts agendan för den avslutande temadagen. Utfallet av temadagen avgör slutligen hur arbetet med de pedagogiska råden ska fortsätta framöver.

Utvecklingsprojektet bygger på ömsesidigt givande och tagande och kan bidra till ett öppnare kommunikationsklimat och en ökad förståelse för hur studenter faktiskt lär bäst.

Arbetsprocessen och faciliteringen av de pedagogiska råden kommer att vara i fokus under vår presentation.

Referenser

Bovill, C. (2020). Co-creation in learning and teaching: the case for a whole-class approach in higher education. *Higher Education* 79. 1023–1037.

Bovill, Catherine & Cook-Sather, Alison & Felten, Peter & Millard, Luke & Moore-Cherry, Niamh. (2016). Addressing potential challenges in co-creating learning and teaching: overcoming resistance, navigating institutional norms and ensuring inclusivity in student–staff partnerships. *Higher Education*. 71. 195-208.

Bryman, A., Clark, T., Foster, L. & Sloan, L. (2025). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 4. uppl. Liber.

Lindstedt, I. (2019). *Forskningens hantverk*. 2. uppl. Studentlitteratur.

Lubicz-Nawrocka, T., & Bovill, C. (2021). Do students experience transformation through co-creating curriculum in higher education? *Teaching in Higher Education*, 28(7), 1744–1760.

Att stärka universitetslärares stöttning av studenters akademiska litteracitet – vad en högskolepedagogisk kurs kan betyda

Karin Dahl, Stockholms universitet

Vendela Blomström, Aron Schoug Öhman

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	akademisk litteracitet, Högskolepedagogisk kurs, Förändringsarbete, Akademiskt läsande och skrivande
Talare:	Karin Dahl
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:30
Sal:	Ascom

Sedan tre år leder vi en högskolepedagogisk kurs för universitetslärare som syftar till att stötta lärarnas arbete med studenters akademiska litteracitetsutveckling.

Inom socialt inriktad skrivforskning (Ask, 2007; Blåsjö, 2004; Wingate, 2015) pekar man på behovet av att alla studenter får möjlighet att utveckla sitt akademiska läsande och skrivande inom ramen för ämnesstudierna. Lärare upplever dock ofta att de inte har tillräckliga kunskaper och resurser för det (Anderson et al., 2018; Eklund Heinonen & Sköldvall, 2015). Det finns heller inte något tydligt uppdrag inom högre utbildning att arbeta explicit med studenters litteracitetsutveckling. Det innebär att det ofta är upp till enskilda lärare att ta initiativ till exempelvis samverkan med en språkverkstad för att integrera allmänakademisk undervisning i ämnesstudierna. För att möta behovet av fortbildning inom detta fält har vi på uppdrag av Centrum för universitetslärarutbildning (CeUL) vid Stockholms universitet tagit fram den högskolepedagogiska kursen Akademisk litteracitetsutveckling – att främja studenters läsande och skrivande.

Kursen utgår ifrån ett antal teman som behandlar bland annat breddat deltagande, läs- och skrivutveckling, metaspråk och uppsatshandledning. Kursdeltagarna, som kommer från olika discipliner och lärosäten, arbetar med utmaningar från den egna praktiken med utgångspunkt i litteratur och erfarenhetsutbyte. Som examinationsuppgift gör kursdeltagarna ett case-arbete där de utvecklar en strategi eller metod som de kan pröva i sin undervisning.

I samband med kursen genomför vi en studie där vi analyserar dels de strategier och metoder som kursdeltagarna utvecklar, dels kvaliteten i den kollegiala utvecklingsprocessen.

Resultaten visar hittills att deltagarna hittar kreativa metoder för att överbrygga utmaningarna i undervisningen. De utvecklar läsanvisningar, uppgiftsformuleringar och metaforer som verktyg i handledningssituationen samt sätt att stötta AI-litteracitetsutveckling i relation till läsande och skrivande. Ett annat resultat är att lärarna ofta saknar mandat och resurser för att långsiktigt arbeta med dessa frågor. Det behövs förändringar på organisationsnivå och forum för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Ytterligare ett resultat är att kursen innebär en slags resa för många av kursdeltagarna som förändrar deras förhållningssätt till studenterna och till sitt uppdrag.

Studenters akademiska läsande och skrivande berör alla lärare men behandlas mer sällan som ett undervisningsinnehåll i sig. I detta rundabordssamtal vill vi ge möjlighet att diskutera:

- Hur kan vi stötta studenters akademiska litteracitetsutveckling?
- Vilka former för pedagogisk utveckling och lärares kompetensutveckling behövs?
- Vad behöver vi göra för att få genomslag för frågorna på övergripande organisationsnivå?

Rundabordssamtalet syftar till erfarenhetsutbyte och genomförs med World café-metoden där deltagarna roterar mellan olika bord med frågorna.

Referenser

Anderson, L., Egard H., Nordgren, C. & Staaf, P. (2018). Breddat deltagande för studenter med funktionsnedsättning: En utmaning för den högre utbildningen. *Nordic Open Access Scholarly Publishing*, 8(1), 33–41. doi: <https://doi.org/10.23865/hu.v8.1141>.

Ask, S. (2007). *Vägar till ett akademiskt skriftspråk* (Doktorsavhandling). Växjö: Växjö University Press.

Blåsjö, M. (2004). *Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer* (Doktorsavhandling). Stockholm: Stockholms universitet.

Eklund Heinonen, M. & Sköldvall, K. (2015). Nu har vi ett gemensamt språk: Om ämnesintegrerad undervisning i akademiskt skrivande. *Högre Utbildning*, 5(2), 133-138.

Wingate, U. (2015). *Academic Literacy and Student Diversity: The Case for Inclusive Practice*. *Multilingual Matters*.

ALC – en introduktion till rummet och pedagogiken

Torbjörn Fraenckel, Göteborgs universitet

Christel Backman

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	ALC, DiSCo, Studentaktiva metoder, Lärmiljöer, Aktivt lärande
Talare:	Torbjörn Fraenckel
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:30
Sal:	Kemi-ALC

I takt med att lärmiljöer förändras och blir alltmer studentaktiverande ställs ökade krav på lärare att utveckla sin didaktiska rumsliga kompetens. Didactic Spatial Competence (DiSCo) erbjuder ett teoretiskt ramverk för att förstå hur didaktiska överväganden, rumsliga förutsättningar och undervisningspraktiker samspekar, samt hur lärare kan planera, genomföra och utvärdera undervisning i varierande lärmiljöer (Leijon, Malvebo & Tieva, 2021). Active Learning Classrooms (ALC) har under det senaste decenniet etablerats som en central resurs i högre utbildning, och på många lärosäten utgör denna typ av lärmiljö numera en självklar del av studenters och lärares vardag.

Denna workshop utgår från de didaktiska överväganden som lärare behöver göra inför undervisning i ALC och andra studentaktiverande lärmiljöer (Alfredsson, Asker, Backman & Uhnöo, 2022). Genom strukturerade gruppaktiviteter får deltagarna fördjupade kunskaper om pedagogiska teorier och begrepp som utgör grunden för ALC, däribland aktivt lärande, kollaborativt lärande och studentcentrerad pedagogik. Vidare diskuteras hur lärarnas, studenternas och gruppens roll påverkas i rum där interaktion och gemensamt lärande är centrala.

Workshopen är praktiskt inriktad där deltagarna ges möjlighet att utforska hur rummet med dess möblering, teknik och rumsliga utformning kan stödja studenters lärande. Genom korta introduktioner, gruppdiskussioner, rumsbaserade övningar och reflekterande frågor aktiveras deltagarna kontinuerligt och får pröva de principer som kännetecknar undervisning i ALC.

Syftet med workshopen är att ge deltagarna en fördjupad förståelse för hur studentaktiva metoder kan integreras i den egna praktiken och hur ALC-miljöer kan användas för att främja studentcentrerat lärande. Workshopen vill också bidra till att stärka deltagarnas DiSCo genom att synliggöra hur didaktiska val och rumsliga förutsättningar samverkar.

Referenser

Leijon, M., Malvebo, E., & Tieva, Å. (2021). It is time for DiSCo: A theoretical model for didactic spatial competence. *Journal of Learning Spaces*, 10(3), 72–77.

Alfredsson, V., Asker, N., Backman, C., & Uhnöo, S. (2022). Använd rummet: Högskolepedagogiska metoder för aktiva lärosalar. *Studentlitteratur*.

Beslutskartan: Ett interaktivt verktyg för att förbereda undervisning om kontroversiella frågor

Fredrik Portin, Malmö universitet

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Kontroversiella frågor, Pedagogiskt verktyg, Risk
Talare:	Fredrik Portin
Session:	Session 1, 8 juni, 14:00–14:30
Sal:	Scania 1

Att ta upp kontroversiella frågor i undervisningen innebär vissa risker. Sådana frågor kan definieras som frågor eller teman som kan skapa konflikt mellan student eller mellan student och lärare (Portin, 2024). Många universitetslärare upplever därför att det är stressfyllt att undervisa kontroversiella frågor. Av den anledningen väljer många att undvika att använda kontroversiella frågor i sin undervisning för att undvika potentiella konflikter (Oulton m.fl., 2004; Robbins m.fl., 2003; Washington & Humphries, 2011).

För att lärare ska kunna använda kontroversiella frågor i undervisning behöver de användbara praktiker som begränsar risken (Pace, 2019). Hur man hjälper lärare att undervisa kontroversiella frågor har därför blivit en viktig fråga för högre utbildning (Hess, 2009, s. 166–168). Som ett led i att bistå lärarna när de undervisar kontroversiella frågor, erbjuder Malmö universitet dem möjligheten att delta i kurser och workshops om undervisning i kontroversiella frågor. Som en följd av detta arbete har ett interaktivt verktyg utvecklats baserat på forskning om kontroversiella frågor. Verktøyets syfte är att hjälpa lärare att förbereda sin undervisning genom att lyfta fram de potentiella risker de möter när de undervisar i kontroversiella frågor.

Verktøyet är en så kallad "beslutskarta". Den är i form av en poster där användaren navigerar mellan rutor som representerar olika fallgropar när man ska undervisa kontroversiella frågor. Till exempel kan en ruta fråga om du är kunnig i pedagogiken kring att undervisa kontroversiella frågor. Om du svarar ja kan du gå vidare till nästa ruta. Om svaret är nej ställs en följdfråga, i detta fall om du kan lära dig mer om pedagogiken innan du undervisar i en kontroversiell fråga. Om svaret fortfarande är nej antyder verktøyet till läraren att hen inte är beredd att undervisa den kontroversiella frågan. Alternativt visar verktøyet att läraren är förberedd om hen svarar ja på alla frågor. Beslutskartan är digitaliserad och open access. Varje ruta länkar till en informationssida som förklarar forskningen bakom innehållet i varje ruta (se härtill Portin, 2025).

På konferensen presenteras verktøyet, dess innehåll och utveckling samt resultatet från en användarutvärdering.

Referenser

Hess, D. E. (2009). *Controversy in the classroom: The democratic power of discussion*. Routledge.

Oulton, C., Day, V., Dillon, J., & Grace, M. (2004). Controversial issues: Teachers' attitudes and practices in the context of citizenship education. *Oxford Review of Education*, 30(4), 489–507.

Pace, J. L. (2019). Contained risk-taking: Preparing preservice teachers to teach controversial issues in three countries. *Theory & Research in Social Education*, 47(2), 228–260.
<https://doi.org/10.1080/00933104.2019.1595240>

Portin, F. (2024). The paradox of controversy: The possibilities and risks of teaching controversial issues in religious education. I D. Enstedt, K. Kittelmann Flensner, & W. Kardemark (Red.), *Religious literacy in secular religious education: Nordic perspectives and beyond* (s. 195–213). Waxmann.

Portin, F. (2025). Introduktion till beslutskartan. <https://fredrikportin.com/kontroversiella-fragor/>

Robbins, M., Francis, L. J., & Elliott, E. (2003). Attitudes toward education for global citizenship among trainee teachers. *Research in Education*, 69, 93–98.

Washington, E. Y., & Humphries, E. K. (2011). A social studies teacher's sense making of controversial issues discussions of race in a predominantly white, rural high school classroom. *Theory & Research in Social Education*, 39(1), 92–114.
<https://doi.org/10.1080/00933104.2011.10473448>

Normkritiska perspektiv i högre utbildning: Utmaningar och möjligheter i lärarrollen

Sophia Yakhlef, Högskolan Kristianstad

Tema: Samspel mellan lärare och studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: normkritisk pedagogik, intersektionalitet, studentcentrerad undervisning, inkludering, sociologi

Talare: Sophia Yakhlef

Session: Session 2, 8 juni, 15:00–15:30

Sal: Scania 1

Normkritisk pedagogik i högre utbildning, med rötter i intersektionell genuspedagogik, feministisk, queer och kritisk pedagogik, har under senare år fått ökat genomslag i Sverige. Perspektivet utmanar normer kopplade till makt och tillhörighet, såsom etnicitet, svenskhet, medelklassnormer, heteronormativitet och kroppsfunktionalitet. I stället för att se studenter som en homogen grupp uppmuntras lärare att granska sina undervisningsmetoder, kursmaterial och interaktioner för att synliggöra och ifrågasätta exkluderande strukturer.

I vår undervisning inom beteendevetenskapliga program och fristående kurser har vi arbetat med att implementera ett normkritiskt förhållningssätt både på innehålls- och metodnivå. Utgångspunkten är att skapa lärmiljöer som främjar

inkludering, delaktighet och kritisk reflektion. Vi integrerar studentcentrerat och upplevelsebaserat lärande, där studenterna uppmuntras att reflektera över egna erfarenheter, analysera maktordningar och diskutera olika perspektiv. I nätbaserad undervisning blir detta särskilt viktigt, då kommunikationen kräver medveten design för att skapa trygghet, tillhörighet och engagemang.

Syftet med studien är att dela erfarenheter av hur normkritiska perspektiv kan omsättas i praktiken och bidra till mer inkluderande lärmiljöer. Tre centrala dimensioner tas upp: (1) kursdesign och litteraturval, (2) pedagogisk interaktion och klimat, samt (3) studenternas upplevelser av lärande och progression.

Våra erfarenheter visar att ett normkritiskt förhållningssätt både kan utmana och berika undervisningen. Det kan väcka motstånd, men också skapa förutsättningar för ett mer medvetet och reflekterande lärande. Vi argumenterar för att normkritisk pedagogik inte enbart handlar om att förändra innehåll, utan också om att utveckla ett akademiskt lärarskap som gör varaktiga avtryck i studenters sätt att tänka, tolka och förstå världen. På så vis bidrar normkritiska perspektiv till högre utbildning genom ökad medvetenhet, inkluderande undervisningsformer och lämnar ett avtryck genom långsiktigt förändrade pedagogiska praktiker.

Referenser

Bromseth, J., & Sörensdotter, R. (2014). Norm-critical pedagogy. *Gender studies education and pedagogy*, Vol 24, 24-38.

Lykke, N. (2013) Intersectional gender pedagogy in Lundberg, A., & Werner, A. (2013). *Gender Studies Education and Pedagogy*. Nationella sekretariatet för genusforskning.

Magdalenić, S. (2004). *Gendering the sociology profession: Sweden, Britain and the US*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.

Moreira, D. (2016). From On-Campus to Online: A Trajectory of Innovation, Internationalization and Inclusion. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*. Vol 17, No 5, 186-199. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v17i5.2384>

Tengelin, E., Dahlborg, E., Berndtsson, I., & Bülow, P. H. (2020). From political correctness to reflexivity: A norm-critical perspective on nursing education. *Nursing Inquiry*. Vol 27, No 3. e12344.

Yakhlef, S. (2023). Normkritiska perspektiv i högskoleundervisning: fördelar, fallgropar och lärdomar från ett nätbaserat beteendevetenskapligt program. I Ringström, J., Thelander, J., & Yakhlef, S. (red.) *Kritiskt tänkande, normkritik och samspel: Erfarenheter och reflektioner kring distansundervisningens praktik* (s. 67-93). Kristianstad University Press.

Samspel mellan lärare och studenter

Redesigning the Master's Thesis Review Process to Improve Written Feedback

Carlos Diego Andrade de Almeida, Blekinge tekniska högskola

Tema: Samspel mellan lärare och studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: Written feedback, Master's thesis, Pedagogical practice, higher education, Software Engineering

Talare: Carlos Diego Andrade de Almeida

Session: Session 2, 8 juni, 15:00–15:30

Sal: MA

The master's thesis represents students' first substantial independent academic work, making high-quality written feedback from reviewers a critical pedagogical tool for fostering learning, academic development, and a deeper understanding of research topics. However, students often perceive such feedback as vague, non-actionable, or overly negative, reducing its effectiveness when it deviates from established pedagogical best practices.

This presentation addresses a practical challenge observed in a master's program in software engineering: faculty reviewers, often with varying levels of experience, provide thesis feedback under significant time pressure and resource constraints. An internal analysis of prior feedback reports revealed common shortcomings, including unclear problem descriptions, limited concrete improvement suggestions, and an excessive focus on deficiencies.

Given the immovable constraints of time and reviewer expertise, the guiding research question is: How can the thesis review process be redesigned to enhance feedback quality without increasing the workload?

Drawing on existing research into written feedback in theses, particularly its pedagogical functions, student perceptions of quality, and the impact of non-actionable comments, this ongoing project proposes a structured intervention. First, we conduct a systematic evaluation of historical feedback against best-practice criteria to identify priority issues. Building on this, we redesign the review process by introducing software-based review management (replacing current spreadsheet use) that incorporates guided templates, access to peer reviews, and built-in discussion features. These elements aim to promote precise, constructive, and actionable feedback while improving consistency across reviewers.

Expected contributions include practical guidelines for feedback formulation and evidence of how structured digital support can enhance pedagogical value under constraints. Post-implementation, we will reassess the quality of feedback through a reanalysis of reports and gather perceptions via interviews with students and faculty to evaluate the impact of the intervention.

Referenser

Kumar, Vijay, and Elke Stracke. "An analysis of written feedback on a PhD thesis." *Teaching in Higher education* 12.4 (2007): 461-470.

Neupane Bastola, Madhu. "Formulation of feedback comments: Insights from supervisory feedback on master's theses." *Innovations in Education and Teaching International* 58.5 (2021): 565-574.

Sabat, Yulianto, and Joko Slamet. "Students' perception towards written feedback of thesis writing advisory at stkip sidoarjo." *Journal of English Teaching Adi Buana* 4.01 (2019): 63-79.

Evo-Learning: Evolutionary Mastery through Incremental and Interwoven Objectives, Activities and Examination

Kåre Synnes, Luleå tekniska universitet

Malin Larsson Lindbäck

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Evolutionary learning, Subject Mastery, Incremental Objectives, Interwoven Activities, Constructive Alignment
Talare:	Kåre Synnes
Session:	Session 2, 8 juni, 15:30–16:00
Sal:	MA

How can metacognitive interventions be used as a lever for self-efficacy and mastery of advanced subjects? This work is based on inductive development of advanced level courses during 20+ years, resulting in a concept "Evo-learning" aimed towards maximizing students' feeling of purpose and motivation.

Evo-learning is a concept sprung from students achieving mastery through incremental and interwoven steps aimed at strengthening self-efficacy and capacity to self-regulate learning. The concept builds on constructivism and is framed within an emphasized constructive alignment [1]. Cognitive taxonomies are used to build consecutive activities with a clear progression that step-wise increase the knowledge dimensions of learning [2-4], while non-linear increments cater for significant learning experiences [5]. Also Kolb's model of experiential learning [6] and Bandura's concept self-efficacy [7] function as metacognitive prompts for students during the course.

The concept has been developed in courses in computer science, where students work individually and in project groups on activities with increasingly challenging objectives, which contribute to overarching objectives. The students form their own project ideas, select hardware/software/methods for implementation, and structure their work. This is a realistic reflection of the engineering process, but we believe that the concept can be useful for other areas and academic fields.

The teacher has a role as a guide on the side instead of a sage on the stage [8], with the aim to develop student metacognitive skill-sets while allowing for maximum degrees of freedom for students to pursue interests and goals. Weekly teacher-assisted meetings guide, and qualitatively assess progress, that incrementally drive the students towards the learning objectives, both individually as a groups [9-10]. Lectures, guest lectures and student seminars - all contribute to the weekly individual and group activities, such that outputs of activities are fed into a following activity.

The have resulted in high student satisfaction, lately at 5.83 of 6 in course evaluations. This coming iteration will also introduce a learning diary based on Schmidt, 2009 [11], that directly aims at measuring the level of self-efficacy. The analysis of this intervention will be included together with the procedures for the metacognitive interventions.

The past feedback is that students learn a lot, even if this type of "evolutionary" method inherently mean that they learn differently and learn different things. The drawback is providing fair assessment and grading. We hope to spur reflection and discussion on how to combine self-regulation prompts and assessment practices in higher education.

Referenser

- [1] Biggs, J. & Tang, C. Teaching for Quality Learning at University. Fourth edition, Buckingham: Open University Press/McGraw Hill, 2011.
- [2] Bloom, B. S.; Engelhart, M. D.; Furst, E. J.; Hill, W. H.; Krathwohl, D. R. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. New York: David McKay Company.
- [3] Anderson, L. (2013) A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives, Abridged Edition. Pearson Higher Education.
- [4] Krathwohl, D. R. "A Revision of Bloom's Taxonomy in Theory into Practice." V 41. #4. Ohio State University. <http://www.depauw.edu/files/resources/krathwohl.pdf>. Accessed 28 Mar, 2019 (pdf).
- [5] Fink, L.D. "Creating Significant Learning Experiences." University of Nebraska-Lincoln. [https://www.unl.edu/philosophy/%5BL._Dee_Fink%5D_Creating_Significant_Learning_Experi\(Book_ZZ.org\).pdf](https://www.unl.edu/philosophy/%5BL._Dee_Fink%5D_Creating_Significant_Learning_Experi(Book_ZZ.org).pdf). Accessed 2 Apr, 2019 (pdf).
- [6] Kolb, D. A. (2015). Experiential learning: Experience as the source of learning and development (2nd ed.). Pearson Education.
- [7] Bandura, A. (1997b). Self-Efficacy: The Exercise of Control. New York: Freeman.
- [8] King, A. "Sage on the Stage to Guide on the Side", College Teaching, Vol. 41, No. 1 (Winter, 1993), pp. 30-35.
- [9] Wiggins, G. P., & McTighe, J. (2005) Understanding by design. Association for Supervision and Curriculum Development.
- [10] SOLO Biggs, J.B., & Collis, K.F. (1982) Evaluating the quality of learning: The SOLO taxonomy. New York Academic Press.
- [11] Schmidt, M. (2009). How to Manage Your PhD Thesis. Development of a Process Model of Self-Regulation to Foster Postgraduate Students. Hamburg: Dr. Kovac.

Vad vet vi om våra studenters studieförutsättningar?

Lisa Fredriksson Carreras, Uppsala universitet

Tema: Samspel mellan lärare och studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Studieförutsättningar, Motivation, Deltagande, Kurslitteratur, Stöd

Talare: Lisa Fredriksson Carreras

Session: Session 2, 8 juni, 15:30–16:00

Sal: Scania 1

Bakgrund

I diskussioner med såväl studenter som kollegor står det klart att dagens farmacistudenter ofta står inför utmaningar relaterade till studiemotivation, närvaro och balansen mellan akademiska och icke-akademiska åtaganden, något som också visats i såväl nationella som internationella studier gjorda på liknande studentgrupper (1-4). En ökad förståelse för dessa faktorer är avgörande för att skapa en stödjande lärmiljö.

Syfte

Syftet med studien var att undersöka studenternas studieförutsättningar i form av exempelvis motivation, deltagande i undervisning och påverkan av yttre faktorer.

Metod

En enkät med 11 flervalsfrågor och tre öppna frågor utformades under slutet av 2023. Enkätfrågorna baserades delvis på en liknande enkät från 2014 och reviderades utifrån förslag från utskotten för Apotekar- respektive Receptarieprogrammet samt Farmaceutiska studentkåren. Under vårterminen 2024 genomfördes undersökningen via Mentimeter® i samband med obligatoriska undervisningsmoment på termin 1-5 på Receptarieprogrammet samt termin 1-7 på Apotekarprogrammet. Data analyserades med deskriptiv statistik samt tematisk analys av fritextsvar.

Resultat och diskussion

I och med att undersökningen genomfördes i samband med obligatoriska undervisningsmoment var svarsfrekvensen mycket hög, drygt 95%.

Studenternas motivation var i medeltal 3,7 på en skala mellan 1 (inte alls) och 6 (mycket), men med stor variation mellan individer och terminer. Många studenter uppgav att de hade många högskolepoäng att ta igen, något som korrelerade med lägre motivation. I fritextsvaren framkom exempelvis önskemål om mer stöd från lärare, något som också tidigare rapporterats som positivt för studenternas välmående (3).

Den vanligaste anledningen att inte delta i undervisningen var för receptariestudenterna alltför lång restid. Apotekarstudenterna angav att ta igen tidigare studier som den främsta orsaken, vilket överensstämde med vad en liknande studiepopulation angav (1).

På frågan rörande yttre faktorer som stör studierna angav mer än hälften (55%) av studenterna att de har något som påverkar studierna negativt. Receptariestudenterna uppgav i störst utsträckning att "barn och familj" påverkar. För Apotekarprogrammet var andelen som svarar "fritidsaktiviteter" störst. Här kunde vi även se att en stor andel (ca 20%) uppgett "annat", vilket tyder på att vi har missat relevanta svarsalternativ.

Användandet av kurslitteraturen var generellt mycket lågt. De främsta anledningarna till detta angavs vara att den är för dyr och att den inte upplevs behövas. De som skattade sina engelskkunskaper lägre använde kurslitteraturen i mindre utsträckning än övriga.

Genom denna studie har vi fått en ökad förståelse för studenternas studieförutsättningar. Det ger oss bättre möjlighet att identifiera behov av stödinsatser för att ge studenterna bättre möjligheter att klara studierna.

Referenser

Referenser

1. Persky AM, Kirwin JL, Marasco CJ, May DB, Skomo ML, Kennedy KB. Classroom attendance: Factors and perceptions of students and faculty in US schools of pharmacy. *Curr Pharm Teach Learn.* 2014;6(1):1–9. doi:10.1016/j.cptl.2013.09.014.
2. Aronsson P, Zetterqvist A, Bäckström D. Patterns in Swedish pharmacy students' performance and attitudes towards their education. *Curr Pharm Teach Learn.* 2019;11(5):433–9. doi:10.1016/j.cptl.2019.02.001.
3. Babal JC, Abraham O, Webber S, Watterson T, Moua P, Chen J. Student pharmacist perspectives on factors that influence wellbeing during pharmacy school. *Am J Pharm Educ.* 2020;84(9):7831. doi:10.5688/ajpe7831.
4. Campbell A, Hinton T, da Costa NC, O'Brian SE, Liang DR, Wheate NJ. Causes and outcomes of at-risk underperforming pharmacy students: implications for policy and practice. *BMC Med Educ.* 2024;24(1):421. doi:10.1186/s12909-024-05327-z.

Walking Together, Apart: Practicing Entangled Pedagogy in the Digital Space

Katherine Doerr, Malmö universitet

Stefan Reindl, Sofia Ågren, Kome Joseph Ejede, Sonia Cagle, Lona Sipowa Njilefack

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	autoethnography, poststructuralism, postqualitative methodology, postcolonialism, equity
Talare:	Katherine Doerr
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	MB

This project examines how our subjectivities shape the process of becoming a research collaborative. It is an empirically-informed depiction of an intimate learning space, where (digital) community is co-created by sustained commitment to each other and to an ideal of just relationality in academic knowledge production.

"How do we do this? ...We want to be part of the academic machine, right? We want to be part of what academia is, but we're at a distance. We're coming with different sort of perspectives, different theoretical commitments, and we have different things going on [...] So, we start with who is here now, and that's what we work with" (analysis meeting, round 1)

We are a scholarly collaborative of learning-teachers/teaching-learners whose first encounter in an online master's program offered through a Swedish university became the point of departure for this inquiry into the co-construction of sustainable digital education. Our relationship, initially structured by institutional frameworks within an online course (titled Educating for Widening Participation and Inclusion in Higher Education) evolved into something differently profound: a community of inquiry committed to challenging sedimented borders and hierarchies.

In this paper, we explore how intentionality co-constructs a location of possibility (hooks 1994) within higher education's online frontier. By analyzing video diaries as situated knowledges (Haraway 1988), we examine how digital interactions across geographic distances and cultural differences lead to scholarly inquiry centering relationality in the co-construction of alternative academic habitats, with a specific aim to promote social justice. The theoretical point of departure is postcolonial theory (Spivak 1993) a lens to examine our collective subjectivity as educators while grappling with diverse genders, races, sexual orientations, and nationalities. Employing the epistemic view that learning is affective, embodied and situated (Macdonald 2013), this is an empirically-informed and reflexive inquiry. Inspired by walking methodology (Springgay and Truman 2018), video diaries were created as an autoethnographic data source. The diaries were viewed and collaboratively analyzed through iterative critical discussions. Major emergent themes are widening participation, sustainable praxis, diverse becomings, and inclusive belonging. Tensions in inclusive belonging were significant, where performative inclusion often masked racialized and gendered exclusions. In addition, sustainable praxis was developed across geographies, language, time zones, and cultures. This inquiry reveals how contemplating

teaching and learning in the digital space as an entangled pedagogy (Fawns 2022) opens new possibilities for scholarship.

Referenser

Fawns, Tim, 'An Entangled Pedagogy: Looking Beyond the Pedagogy—Technology Dichotomy', *Postdigital Science and Education*, 4.3 (2022), pp. 711–728, doi:10.1007/s42438-022-00302-7

Haraway, Donna, 'Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective', *Feminist Studies*, 14.3 (1988), pp. 575-599, doi: jstor.org/stable/3178066

hooks, bell, *Teaching to Transgress: Education as the Practice of Freedom*, (Routledge, 1999)

Macdonald, Helen Mary, 'Inviting Discomfort: Foregrounding Emotional Labour in Teaching Anthropology in Post-Apartheid South Africa', *Teaching in Higher Education*, 18.6(2013), pp. 670–682, doi.org/10.1080/13562517.2013.795938

Spivak, Gayatri Chakravorty, *Outside in the Teaching Machine*, (Routledge, 1993)

Springgay, Stephanie and Sarah E. Truman, 'On the Need for Methods Beyond Proceduralism: Speculative Middles, (In)Tensions, and Response-Ability in Research', *Qualitative Inquiry*, 24.3 (2018), pp. 203–214, doi:10.1177/1077800417704464

Designing for Vital Engagement: Towards Flow and Meaning in Engineering Courses

Peter Persson, Lunds universitet

Henrik Danielsson, Mirjam Glessmer, Rachel Forsyth

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Vital Engagement, Flow and Meaning, Course Design, Engineering Education
Talare:	Peter Persson
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	Scania 1

Increasing student engagement in meaningful learning activities is essential for fostering deeper understanding and improving learning outcomes in higher education. Our study explores the concept of Vital Engagement, introduced by Nakamura and Csikszentmihalyi (2003), as a framework to increase focus on student motivation and engagement in course design and development. Vital Engagement refers to a long-term personal relationship with an aspect of the environment that combines enjoyed absorption (flow) and subjective significance (meaning). We argue that these components can be operationalized in higher education to enhance student motivation and learning.

Drawing on this framework, we identified six subcomponents that support the two main dimensions: Enjoyed absorption is supported by Clear goals, Immediate feedback, and Stretching capabilities, and Subjective significance is supported by Intrinsic interest, External context, and Students' storytelling. These elements were integrated into two engineering courses at Lund University: "Engineering Modelling: Analysis of Structures" and "Structural Dynamic Computing". Course redesign included constructively aligned learning outcomes, weekly assignments for rapid feedback, and activities emphasizing relevance to industry and professional practice. Teachers also introduced Vital Engagement as an inspirational concept to the students, aiming to build trust and show care.

Evaluation was conducted through a dedicated questionnaire and a standard Course Experience Questionnaire (CEQ). Results indicate that Immediate feedback was perceived as the most effective component, with 96% positive responses. Students highlighted the value of quick feedback, clear goals, and progressively more challenging assignments in promoting engagement and learning. External context—such as guest lectures and industry-related examples—was particularly appreciated in Structural Dynamic Computing, reinforcing the perceived significance of course content. Conversely, Students' storytelling received the lowest ratings, although anecdotal evidence suggests it did contribute to metacognition and deeper learning in some cases.

We see that Vital Engagement provides a useful reflective framework for educators, helping find strengths and gaps in teaching practices. While preliminary, the results support the integration of strategies that foster both flow and meaning in course design. Future work could involve broader implementation and systematic evaluation across multiple courses and disciplines. We conclude

that Vital Engagement can inspire innovative approaches to teaching that promote sustained student engagement and long-term learning and offer suggestions for how other teachers can implement it in their context.

Referenser

J. Nakamura and M. Csikzentmihalyi, "The construction of meaning through vital engagement", in *Flourishing: Positive psychology and the life well-lived*, C.L.M Keyes & J. Haidt, Eds. American Psychology Association, 2003, pp. 83-104.

Exploring the sensory gap in virtual laboratories: Rethinking materiality and sensory learning in higher education

Charlott Sellberg, Göteborgs universitet

Marte Fanneløb Giskeødegård, Mads Solberg

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	STEM higher education, laboratory education, virtual laboratories, embodiment, sensory learning
Talare:	Charlott Sellberg
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	MA

This presentation examines the pedagogical significance of sensory practice in biomedical laboratory education and considers its implications for how embodiment in virtual laboratories is conceptualized in higher education research and practice. Drawing on recent developments in ethnomethodology and conversation analysis that highlight the material, multimodal, and multisensory dimensions of social interaction [1], the analysis is based on video recordings from a three-day microbiology exercise in which students cultured and identified urinary tract infection samples. Building on research on sensory apprenticeship and embodied expertise [2], the study shows how students' bodily engagement with laboratory materials becomes consequential for their professional learning. By focusing on olfaction as a form of professional sensing, the analysis of students' collaborative work in the microbiology laboratory illustrates how the handling of urinary tract samples structures sensory engagement, where students collaboratively explore how to inspect and differentiate olfactory cues in professionally appropriate ways. In this process, private and fleeting sensory impressions are collaboratively transformed into accountable and communicable judgments, which allow students to coordinate their work, support diagnostic reasoning, and develop the capacity to justify their observations.

By analysing how sensory learning is accomplished in the physical microbiology laboratory, the presentation sheds light on the pedagogical challenges of reproducing such embodied and intersubjective dimensions of learning in virtual laboratories. In contrast to much current research on virtual laboratories, which often frames embodiment in broad terms of immersion or body ownership [3], this study foregrounds the interactional details of the manual, collaborative, and intersubjective work through which sensory experience acquires pedagogical and professional meaning. Our analytical findings point to what can be described as a sensory gap in virtual learning environments: while virtual laboratories may effectively support conceptual understanding and procedural knowledge at early stages of learning, they cannot reproduce the tactile, sensory, and intersubjective dimensions through which professional judgment is cultivated in the microbiological laboratory. By specifying how sensory practice is materially and socially organized in laboratory training, the presentation calls for renewed attention to sensory perception and material engagement in research on learning in higher education, and provides insights for educators on how to design and scaffold learning activities that cultivate students' sensory awareness and professional judgment.

Referenser

[1] Mondada, L. (2019). Contemporary issues in conversation analysis: Embodiment and materiality, multimodality and multisensoriality in social interaction. *Journal of Pragmatics*, 145, 47–62. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2019.01.016> [2] Alač, M. (2020). Beyond intersubjectivity in olfactory psychophysics I: Troubles with the subject. *Social Studies of Science*, 50(3), 440–473. <https://doi.org/10.1177/0306312720915645> [3] Sellberg, C., Nazari, Z., & Solberg, M. (2024). Virtual laboratories in STEM higher education: A scoping review. *Nordic Journal of Systematic Reviews in Education*, 2(1), 58–75. <https://doi.org/10.23865/njsre.v2.5766>

Spela kursdesign med The Learning Design Game

Ola Knutsson, Stockholms universitet

Johan Stymne

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Learning Design, Brädspel, kursdesign, Kollegialt samarbete, Studentcentrerat lärande
Talare:	Ola Knutsson
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Kemi-ALC

I den här workshopen får du arbeta praktiskt med din egen kurs och utforska hur du kan göra den ännu bättre genom att spela ett brädspel som fokuserar på konstruktiv länkning, aktivt lärande, studentcentrerat lärande och hållbar kursdesign.

Du kommer att spela ett brädspel som utvecklats i ett nordiskt projekt för Learning Design. Spelet kan ge dig inspiration och stöd när du försöker utveckla en befintlig kurs eller planera en ny. Workshopen ger dig också tid att fundera över vad du har lärt dig, dela dina erfarenheter med andra lärare och få nya idéer om hur bra kursdesign kan göra skillnad för både studenterna och dig som lärare.

Om verktyget: Vi har skapat ett samarbetsbaserat brädspel som du kan spela med dina kollegor. Spelet "The Learning Design Game" är utvecklat i ett nordiskt projekt som heter "Designing for Learning in the Nordic countries" (<https://dlinc.dk/>). Deltagande universitet i projektet är: Stockholms universitet, Aarhus universitet, Aalto universitet, Universitet i Bergen och Islands universitet. Projektet går nu in i sin sista fas där spelet kommer att utvecklas till en metod för kursdesign.

Spelet handlar helt om kursutveckling och täcker viktiga begrepp som konstruktiv länkning, aktivt lärande, studentcentrerat lärande, hållbar undervisning och lärandedesign. När du kommer till workshopen får du spela spelet baserat på din egen kurs, och målet är att göra din kurs ännu bättre. Spelet tar en stund att spela, och det kommer att vara huvuddelen av workshopen.

Referenser

Knutsson, O., Godsk, M., & Friðriksdóttir, K. (2025). Learning Design at Nordic and Baltic Universities. *Designs for Learning*, 16(1), 36-49.

English as a lingua franca: a liberator with inherent tension for policy and constructive alignment

Magnus Gustafsson, Chalmers tekniska högskola

Jennifer Valcke

Tema: Samspel mellan lärare och studenter
Form: Presentation
Typ: Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord: EMI, ELF, Assessment, Teaching and learning activities
Talare: Magnus Gustafsson
Session: Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal: MA

This study explores how university educators engage with English as a Lingua Franca (ELF) in a Collaborative Online International Learning (COIL) professional development course for English-Medium Instruction (EMI). The study is guided by the research questions: how do university educators from diverse disciplines engage with ELF in a COIL EMI professional development course; in what ways do their interactions and reflections shape their teaching practices, professional identities, and sense of community? It adopts a mixed methods design. Quantitative analysis maps interaction patterns and text complexity, while qualitative thematic analysis uncovers participants' reflections on language, pedagogy, and identity. Findings reveal that ELF served not only as a communicative tool but also as a catalyst for pedagogical adaptation, emotional expression, and community building. Participants critically examined native-speaker norms, embraced inclusive teaching practices, and reflected on the challenges of teaching in English. Thematic analysis identified three overarching

areas: language ideology and power dynamics, navigating identity and growth, and implications for teaching and learning. The study highlights the transformative potential of ELF-aware professional development and underscores the value of reflective, dialogic spaces in fostering inclusive, transnational communities of practice.

While this study focused on the ELF in a COIL context, and founds how facilitators across the world founds the concept vital for their work and their ability to focus on the learning at hand in their courses, we would like to take the findings a bit further in this roundtable. What are the implications for language policies across universities and how do we negotiate the, current, discrepancy relative degree requirements on things like theses and presentations. The question affects what we expect of our students but it also has an impact on our expectations on our facilitator colleagues and our ability to assess student learning and performance in context where the medium of instruction might pose a challenge for students.

Referenser

- Cogo, A. (2018). ELF and multilingualism. In J. Jenkins, W. Baker & M. Dewey (Eds.), *The Routledge handbook of English as a lingua franca*, 357–368. Routledge.
- Mair, O., Murphy, A., & Costa, F. (2025). Designing Professional Development Activities to Meet EMI Assessment Challenges. In A. Karakaş & Y. Kirkgöz (Eds.), *Teacher Professional Development Programs in EMI Settings: International Perspectives*. Springer.
- Valcke, J., Nashaat-Sobhy, N., Sánchez-García, D., & Walaszczyk, J. (2022). Teacher development to mediate global citizenship in English -medium education contexts. *Journal of English-Medium Instruction*, 1(1), 65–84.

Online Degree Programme Design som ett strategiskt val: Första erfarenheterna från åländska online-studerande inom företagsekonomi

Marjo Joshi, Högskolan på Åland

Bettina Brantberg-Ahlfors, Katarina Ulenius, Anders Kjellman, Thor-Björn Wik

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Onlineutbildning, Holistiskt ramverk, Interaktiva lärmiljöer, (Självorganiserade) Team
Talare:	Katarina Ulenius och Bettina Brantberg-Ahlfors
Session:	Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal:	Scania 1

Åland utgör en unik kontext för framtidens högre utbildning och för att utveckla nätbaserad högre utbildning. Regionen, autonom, demilitariserad och svenskspråkig, med 30 000 invånare utspridda över 60 bebodda öar, står inför särskilda utmaningar kopplade till förändrade kompetensbehov, begränsat studerandeunderlag och växande förväntningar på flexibel utbildning.

Online-programmets utformning bygger på ett holistiskt designramverk för nätbaserade examensprogram (Joshi, 2023), där organisatorisk, pedagogisk och programnivå integreras. Genom innovativa och interaktiva lärmiljöer beaktar ramverket processer och lärmiljöer liksom studerandes handlingskraft, deltagande och förmåga att lära nytt i en snabbt föränderlig utbildningskontext. Det utgår från principer för distansutbildning (Saba, 2016), syftar till att skapa meningsfulla lärandesituationer (Naidu, 2017; Joshi, 2023) och adresserar en strategisk dimension som ofta saknas inom högskolors online-satsningar (Obexer, 2018; Rovai & Downey, 2010). I Finland har nätbaserad utbildning etablerats som en naturlig del av högskolesektorn (Murtonen et al., 2020). Högskolan på Åland saknade dock tidigare erfarenhet av att erbjuda hela examina online. Beslutet 2023 att skapa regionens första helt nätbaserade utbildningsprogram, i företagsekonomi, ses som ett direkt svar på att tolka och omforma yttre impulser till en strategisk utvecklingsriktning för högre utbildning i en småskalig och perifer miljö.

En studie har genomförts i syfte att kartlägga studenters uppfattningar om onlineprogrammet efter det första studieåret. Datainsamlingen skedde genom en enkätundersökning.

Resultatet visar att välfungerande team, präglade av psykologisk trygghet och ömsesidigt stöd, har haft större betydelse för studerande än lärarens roll, kursmaterial eller teknik. En central framgångsfaktor var de tre introduktionsdagarna på plats, där studerande bildade självorganiserade team utifrån preferenser och mål. Studien visar att en holistiskt designad online-utbildning kan skapa stark studerandegemenskap trots fysisk distans. Systematisk planering, personalutbildning och strukturerad uppstart framträdde som avgörande förutsättningar för att introducera utbildningsformatet. Erfarenheterna visar att även högskolor i perifera regioner kan utveckla högkvalitativa nätbaserade utbildningslösningar genom strategiska val, pedagogisk innovation och fokus på kollaborativt lärande.

Erfarenheterna ligger nu till grund för utvecklingen av ytterligare onlineprogram, bland annat inom vård, vilket visar hur avtrycken redan börjar forma nästa steg i Ålands utbildningslandskap.

Referenser

- Joshi, M. (2023). Holistic Design of Online Degree Programmes in Higher Education – A Pedagogically Informed Design Framework. Academic dissertation. University of Lapland.
- Murtonen, M., Laato, S., Hakanurmi, S., Salmento, H., & Lehtinen, E., (2020). Digital Technologies and Online Learning in Higher Education (Finland). In Bloomsbury Education and Childhood Studies. London: Bloomsbury. <http://dx.doi.org/10.5040/9781350996502.0019>
- Naidu, S. (2017). Openness and flexibility are the norm, but what are the challenges? Distance Education, 38(1), 1-4. <https://doi.org/10.1080/01587919.2017.1297185>
- Obexer, R. (2018). Scaling Online Learning: The Case for a Programme-level Approach. In Altmann, A., Ebersberger, B., Mössenlechner, C., & Wieser, D. (Eds.). (2018). The disruptive power of online education: Challenges, opportunities, responses. ProQuest Ebook Central <https://ebookcentral.proquest.com>
- Rovai, A. & Downey, J. (2010). Why some distance education programs fail while others succeed in a global environment. The Internet and Higher Education, 13(3), 141-147. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2009.07.001>
- Saba, F. (2016). Theories of Distance Education: Why They Matter. New Directions for Higher Education. Mar2016, Vol. 2016 Issue 173, p21-30.

Konsekvenser för ingenjörstudier av samläsning i olika former.

Jimmy Ehnberg, Chalmers tekniska högskola

Staffan Björk, Monika Råberg Helsing, Per Lundgren

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Samläsning, Programledning, Ingenjörstudier, Pedagogisk utveckling
Talare:	Jimmy Ehnberg
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:15
Sal:	Scania 1

Samläsning av kurser (eng. cross-listing) är en etablerad strategi inom högre utbildning som används för att uppnå olika mål, såsom att främja interdisciplinärt lärande, öka resurseffektivitet och/eller opportunistiskt utnyttja befintliga kursutbud (Lattuca et al., 2017, Kähkönen & Hölttä-Otto, 2021) men det finns utmaningar också (Van den Beemt, 2017). Denna studie undersöker samläsning i fyra ingenjörstudier vid Chalmers tekniska högskola – två kandidatprogram (TKELT, TKITE) och två mastersprogram (MPEPO, MPIDE) – och analyserar konsekvenserna för programledning. Analysen bygger på ett ramverk utvecklat av Ehnberg & Lundgren (2025), som klassificerar samläsning utifrån motiv (intrinsiska, extrinsiska, opportunistiska) och format (homogen, heterogen, asynkron, samt skuggsamläsning). Ramverket tillämpades för att kartlägga samläsning i obligatoriska och semi-obligatoriska kurser. Varje kurs kategoriserades som icke-samläst eller samläst med angiven motivering. Extrinsisk samläsning delades vidare in i homogen eller heterogen, och fall av asynkron- och/eller skuggsamläsning identifierades.

Samläsning är mycket utbredd på kandidatnivå och förekommer i alla identifierade former. På masternivå är omfattningen lägre, men samläsning sker ofta även med andra universitet, vilket ökar komplexiteten. Extrinsiskt motiverad samläsning är vanligast, särskilt i grundläggande kurser som matematik, fysik och programmering. Opportunistisk samläsning uppstår främst genom valbara kurser, medan intrinsisk samläsning är mindre vanlig. Denna variation skapar ett komplext nätverk av beroenden mellan program, vilket påverkar programledningens handlingsutrymme och kräver omfattande samordning.

Studien lyfter fram nio tematiska områden där samläsning påverkar programledning:

Möjligheter till vidare studier – Studenter får bredare valmöjligheter och ökad mobilitet.

Anpassning till programfokus – Heterogen samläsning kräver relevanta exempel för flera olika ämnesdiscipliner.

Förkunskapskrav – Skillnader mellan program ökar behovet av att definiera och synliggöra både formella och dolda förkunskaper.

Administration – Ökad samordning mellan program och lärosäten medför högre arbetsbelastning.

Schemaläggning – Stora studentgrupper och parallella kurser försvårar planering.

Examination – Kräver samordning för rättvisa och kvalitet, särskilt vid asynkron samläsning.

Pedagogiska aspekter – Stora och heterogena grupper påverkar interaktion och undervisningsstrategier.

Lärarattityd – Individuella uppfattningar om samläsning påverkar kursutveckling.

Resurstillgång – Förväntade besparingar kan motverkas av ökade administrativa kostnader.

Samläsning är inte enbart en administrativ fråga utan påverkar både formella och informella aspekter av utbildningen. För programledningarna innebär detta behov av strategisk planering, ökad transparens och tidiga konsekvensanalyser. Även om samläsning kan skapa pedagogiska möjligheter och främja interdisciplinarity, kräver den medveten hantering för att undvika konflikter och ineffektivitet.

Referenser

Van den Beemt, A., MacLeod, M., Van der Veen, J., Van de Ven, A., van Baalen, S., Klaassen, R., & Boon, M. (2020). Interdisciplinary engineering education: A review of vision, teaching, and support. *Journal of Engineering Education*, 109(3), 508–555.
<https://doi.org/10.1002/jee.20347>

Ehnberg, J., & Lundgren, P. (2025). Tackling Resource Motivated Cross-Listing of Courses: Maximizing Learning Opportunities. *SEFI Journal of Engineering Education Advancement*, 2(1), 25–39. <https://doi.org/10.62492/sefijeea.v2i1.28>

Kähkönen, E., & Hölttä-Otto, K. (2021). From crossing chromosomes to crossing curricula – a biomimetic analogy for cross-disciplinary engineering curriculum planning. *European Journal of Engineering Education*, 47(3), 516–534. <https://doi.org/10.1080/03043797.2021.1953446>

Lattuca, L.R., Knight, D.B., Ro, H.K. and Novoselich, B.J. (2017), Supporting the Development of Engineers' Interdisciplinary Competence. *J. Eng. Educ.*, 106: 71-97.
<https://doi.org/10.1002/jee.20155>

10 år med kollegiala storträffar och PriU-grupper på KTH

Anna-Karin Högfeldt, KTH

Viggo Kann, Elizabeth Keller

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	kollegialitet, erfarenhetsutbyte, kontinuerligt kvalitetsarbete
Talare:	Viggo Kann
Session:	Session 4, 9 juni, 12:15–12:45
Sal:	Scania 1

Kvalitetskultur och pedagogisk utveckling kan gynnas av samarbete och erfarenhetsutbyten över lärosätens olika gränser (Stensaker, 2018). Kollegiala mötesplatser kan fungera som viktiga mikrokulturer som stödjer stärkt engagemang och kritisk debatt kring pågående utvecklingsarbete (Mårtensson & Roxå, 2016). Mot denna bakgrund presenterar vi en tioårig aktionsorienterad utveckling av KTH:s Storträff och PriU-grupper.

Storträffen och PriU-grupperna, som skapades 2016, är öppna arenor för lärare, studenter och verksamhetsstöd som syftar till att stärka KTH-övergripande samarbete och erfarenhetsutbyte inom utbildningsutveckling. Sedan 2024 är storträffen och PriU-grupperna en del av KTH:s systematiska kvalitetsarbete.

Storträffen är en fyra timmars konferens, där den centrala delen är diskussioner och erfarenhetsdelning. Diskussionerna kan fortsätta i PriU-grupperna, som är öppna kollegiala grupper som samlas runt specifika teman och träffas kontinuerligt under året för att fördjupa diskussionerna och idéutvecklingen. Utvecklingen av Storträffen och PriU-grupperna har skett aktionsorienterat utifrån återkoppling och kollegial reflektion.

Till den första storträffen år 2016 var endast utbildningsledare, utbildningsadministrativt ansvariga och studentrepresentanter inbjudna. Då identifierades prioriterade områden där kollegiala grupper borde skapas för att föra KTH-övergripande diskussioner. Tio PriU-grupper skapades således, såsom studentperspektivet, hållbar utveckling, högskolepedagogisk vidareutbildning, måluppfyllelse och arbetslivets perspektiv. Från och med andra storträffen leder varje PriU-grupp en diskussion på själva storträffsmötet om någon aktuell fråga inom dess område. Snart öppnades storträffen för all personal och senare för alla intresserade studenter. Sedan 2024 inbjuds alla på KTH att föreslå teman att diskutera, saker att lära osv två månader före storträffen. En variation av samtalsformer förekommer: dela exempel, öppen diskussion, samla synpunkter på ett förslag, höra mer om, demo, workshop.

Efter varje storträff görs en utvärdering via enkät och ett utvärderingsmöte. Formen för storträffen har genom åren utvecklats och finljust. Numera inleds storträffen med en plenumsession med anförande av KTH:s pedagogiska pristagare. Därefter sker tre 35-minutersrundor med 10–12 parallella diskussioner i varje. Vid den avslutande plenumsessionen sammanfattar PriU-gruppsledarna diskussionerna och berättar hur de tas vidare. Numera är det 250–300 deltagare vid storträffen.

Sammantaget erbjuder denna tioåriga utvecklingsprocess ett empiriskt exempel på hur kollegiala arenor kan omsätta kvalitetskultur, aktionsorienterat lärande och SoTL-principer i praktiken genom att skapa nya intryck i form av breddade perspektiv, ge utrymme för uttryck genom kollegial handlingskraft och samskapande, och lämna hållbara avtryck i form av strukturer som stärker samspel mellan lärare, studenter och personal och utvecklar pedagogiskt ledarskap på lärosätetsnivå.

Referenser

Mårtensson, K., & Roxå, T. (2016). Peer engagement for teaching and learning: competence, autonomy and social solidarity in academic microcultures. *Uniped (Lillehammer)*, 39(2), 131.

Stensaker, B. (2018). Academic development as cultural work: responding to the organizational complexity of modern higher education institutions. *The international journal for academic development*, 23(4), 274-285. doi:10.1080/1360144X.2017.1366322

From Barriers to Breakthroughs: A "Brain-Smart" Supervision Toolkit for Doctoral Education

Phillip Tretten, Luleå tekniska universitet

Marlin Larsson Lindbäck

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Doctoral Supervision, Cognitive Load Theory, Self-Efficacy, Growth Mindset, Pedagogical Framework
Talare:	Phillip Tretten
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:15
Sal:	Scania 1

Doctoral education presents significant challenges, contributing to widespread issues such as writer's block, performance anxiety, and task overcomplication among students. Traditional pedagogical approaches, including minimally guided instruction, often exacerbate these difficulties, leading to a high cognitive load, hindering academic progress. This paper introduces a "brain-smart" pedagogical framework and supervision toolkit designed to empower supervisors in advising doctoral candidates, enhance their self-efficacy, foster autonomous learning, and optimize engagement with demanding research tasks through a cognitive load management.

The methodology for developing this toolkit adopted a pragmatic, mixed-methods approach, integrating practitioner experience with a rigorous, systematic literature review. This approach, informed by principles of design-based research and action research, iteratively refined the toolkit based on observed challenges and established theoretical principles. The supervision model is built upon a theoretical foundation, synthesizing key psychological theories: Bandura's Social Cognitive Theory and Self-Efficacy, Deci and Ryan's Self-Determination Theory, Dweck's Mindset Theory, Sweller's Cognitive Load Theory, and the Challenge-Hindrancer Stressor Framework. This holistic integration provides a comprehensive lens for understanding and addressing the multifaceted challenges faced by doctoral students.

The core of the framework categorizes doctoral student impediments into four key areas, each with targeted supervisory approaches and underlying theoretical bases:

- Cognitive Load & Foundational Skill Deficits: Addressing issues like uncertainty, cognitive overload from minimally guided instruction, writing deficits, and task overcomplication through explicit instructional scaffolding and task modification.
- Affective & Motivational Barriers: Tackling performance anxiety, lack of motivation, fear of failure, and publication pressure by cultivating self-efficacy, fostering a growth mindset, and supporting intrinsic motivation.
- Well-being & Boundary Management: Managing time, mental/physical health concerns, and work-life balance through supportive environments, boundary-setting, and addressing stress-inducing cognitive load.

- Systemic & Environmental Constraints: Acknowledging external factors like problematic supervisor relationships, lack of institutional support, and financial insecurities, while focusing on building strong relational support and advocacy within the supervisor's sphere of influence.

This approach aims to proactively identify student challenges and provide tailored interventions, thereby enhancing doctoral students' academic trajectories and overall well-being. By aligning practical strategies with established psychological theories, this toolkit moves beyond generic advice to offer an evidence-informed model for effective doctoral supervision.

Referenser

- Artino, A. R. (2012). Academic self-efficacy: from educational theory to instructional practice. *Perspectives on Medical Education*, 1(2), 76.
- Bjork, R. A. (1994). Memory and Metamemory Considerations in the Training of Human Beings. In *The MIT Press eBooks* (p. 185). The MIT Press.
- Holmes, N. G., Wieman, C., & Bonn, D. A. (2015). Teaching critical thinking. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112(36), 11199.
- Horan, K. A., Nakahara, W., DiStaso, M. J., & Jex, S. M. (2020). A Review of the Challenge-Hindrance Stress Model: Recent Advances, Expanded Paradigms, and Recommendations for Future Research [Review of A Review of the Challenge-Hindrance Stress Model: Recent Advances, Expanded Paradigms, and Recommendations for Future Research]. *Frontiers in Psychology*, 11. *Frontiers Media*.
- Kirschner, P. A., Sweller, J., & Clark, R. E. (2006). Why Minimal Guidance During Instruction Does Not Work: An Analysis of the Failure of Constructivist, Discovery, Problem-Based, Experiential, and Inquiry-Based Teaching. *Educational Psychologist*, 41(2), 75.
- Litalien, D., & Guay, F. (2015). Dropout intentions in PhD studies: A comprehensive model based on interpersonal relationships and motivational resources. *Contemporary Educational Psychology*, 41, 218.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68.
- Schunk, D. H. (2001). Self-efficacy: Educational Aspects. In *Elsevier eBooks* (p. 13820). Elsevier BV.
- Sousa, B. J., & Clark, A. M. (2024). Growth mindsets in academics and academia: a review of influence and interventions [Review of Growth mindsets in academics and academia: a review of influence and interventions]. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 1. *Routledge*.
- Van Merriënboer, J. J. G., & Sweller, J.. Cognitive load theory in health professional education: Design principles and strategies.

Entrustable Professional Activities (EPAs) för svensk tandläkarutbildning – ett nationellt pedagogiskt samverkansprojekt

Christina Gummesson, Malmö universitet

Elisabeth Augustinsson Palmqvist, Sargon Barkarmo, Konstantinos Bougas, Malin Brundin, Nikolaos Christidis, Maria Garoff, Sofia Petrén

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Klinisk träning, samverkan, självständighet
Talare:	Christina Gummesson
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Poster

Enligt examensordningen (Examensordningen) finns inom hälso- och sjukvårdsutbildningar färdighetsmål om att "kunna utföra självständigt", vilket inom tandläkarutbildningarna hittills i begränsad omfattning har examinerats utifrån självständighetsbegreppet. Entrustable Professional Activities (EPA) är ramverk som fått stort intresse inom hälso- och sjukvårdsutbildningar internationellt, vilket innebär att man beskriver vilka väsentliga ansvarskrävande professionella aktiviteter en nyexaminerad yrkesutövare ska kunna utföra självständigt (ten Cate, 2005). Internationellt finns flera EPA-ramverk inom tandläkarutbildningar och andra utbildningar inom hälso- och sjukvård (t ex Gummesson et al., 2023). Ramverket utgör både ett stöd för lärande och underlag för examinationsbeslut.

Att utveckla ett EPA-ramverk kan underlätta både för studenten och lärare, för att tydliggöra vad studenten förväntas träna på i olika kontexter (tvärsöver hela kliniska utbildningen/VFU) med mål att utveckla självständighet. Eftersom kulturella skillnader, regelkrav och andra förutsättningar varierar behöver EPA utvecklas utifrån nationell och lokal kontext och kan inte direkt överföras mellan länder. Syftet var att utveckla ett nationellt EPA-ramverk för tandläkarutbildningarna i Sverige.

Ett nationellt samarbete etablerades mellan de fyra svenska tandläkarutbildningarna. Varje lärosäte representerades av två lärare: programansvarig samt en senior lärare med centralt utbildningsansvar. Studentrepresentant har också medverkat i utvecklingen. Arbetet leddes av en pedagogisk utvecklare med tidigare erfarenhet av EPA-utveckling.

Processen var upplagd som en modifierad Delphistudie. Utifrån en litteraturoversikt följde en iterativ kollaborativ arbetsmetod med workshops kring innehåll, formuleringar och avgränsningar samt omröstningar för att nå konsensus. När ett preliminärt ramverk tagits fram genomfördes en nationell enkät riktad till lärare och studentrepresentanter (4 × 15 påstående) för validering. Utifrån enkätresultaten skedde ytterligare bearbetning av EPA-beskrivningarna.

Utvecklingsprocessen resulterade i fyra övergripande EPA: 'Utredning - Anamnes, Undersökning, Diagnostik', 'Terapiplanering', 'Behandling', 'Dokumentation/Administration'. Varje EPA omfattar beskrivningar och begränsningar för att tydliggöra vad som ingår och som därmed ska tränas på i varierande kontexter.

Resultaten från den nationella enkäten kommer att presenteras.

Diskussion och slutsats

Genom en samverkansprocess har ett gemensamt EPA-ramverk definierats på nationell nivå. För lärare och studenter är det värdefullt med gemensamma ramverk och en tydlighet kring vilka kliniska aktiviteter man behöver träna och utveckla sin självständighet inom. Genom tydlighet kan studenter enklare hantera återkoppling från olika kontexter, sätta upp mål och ta eget ansvar för sin progression. Det framtagna EPA ramverket utgör en grund för fortsatt implementering och kommer att utvärderas vidare i nästa steg. Ramverket innebär ett stöd för tydligare förutsättningar för en sammanhållen progression genom hela utbildningen.

Referenser

Examensordningen. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100/

Gummesson, C., Alm, S., Cederborg, A., Ekstedt, M., Hellman, J., Hjelmqvist, H., Hultin, M., Jood, K., Leanderson, C., Lindahl, B., Möller, R., Rosengren, B., Själander, A., Svensson, P. J., Särnblad, S., & Tejera, A. (2023). Entrustable professional activities (EPAs) for undergraduate medical education – development and exploration of social validity. *BMC Medical Education*, 23(1), 635. <https://doi.org/10.1186/s12909-023-04621-6>

ten Cate, O. (2005). Entrustability of professional activities and competency-based training. *Med Educ*, 39(12), 1176-1177. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2005.02341.x>

Konsten att lyckas med gruppundervisning i högre utbildning – erfarenheter från ny nationell online kurs

Per Sandén, Linköpings universitet

Eva Hammar Chiriac, Katarina Kågedal, Karin Valeskog, Christel Borg, Lars Uhlin, Annika Andersson, Elisabeth Persson

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Facilitering av lärande, Studenters lärande, Nationell kurs, Online, Gruppundervisning
Talare:	Per Sandén
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Poster

Under presentationen delar vi våra erfarenheter från att utforma och genomföra kursen "Facilitering av lärande i grupper i högre utbildning".

Det finns idag starkt vetenskapligt stöd för att arbete som grupp stödjer lärandet av det akademiska innehållet och de generiska färdigheterna, så som samarbetsförmåga, kritiskt tänkande, problemlösningsförmåga och reflektion (Gillies, 2016; Johnson & Johnson, 2013). Lärande i grupp är idag en vanlig undervisningsform inom högre utbildning. Att forma denna typ av undervisning på ett sätt som verkligen stödjer studenternas lärande kan vara en utmaning för lärare (Hammar Chiriac & Hempel, 2020). Arbete som grupp är också många gånger utmanande för studenterna.

Denna kurs har utvecklats, med medel från UHR, med syfte att stödja deltagande lärares förmåga att facilitera studentgrupper i olika situationer med målet att underlätta enskilda studenters lärande. Kursen ger lärare stöd i att utforma och genomföra gruppbaserad undervisning. Utvecklingsgruppen bestod av lärare från Sveriges lantbruksuniversitet, Linköpings universitet, Blekinge tekniska högskola, Umeå universitet och Örebro universitet som alla har gedigna erfarenheter av att använda grupper för lärande.

Kursen vänder sig till alla lärare i högre utbildning som använder, eller är intresserad av att använda, grupper i sin undervisning. Deltagarna förväntas ha genomgått grundläggande högskolepedagogik motsvarande minst 80 timmar (3 hp). Kursen genomförs som ett samarbete mellan flera lärosäten i landet, med Didacticum vid LiU som nav. Kursen spänner över sex teman: Grupper i undervisning, Gruppdynamik, Kommunikation i gruppen, Konflikter och konflikthantering i grupper, Att vara facilitator samt Reflektion/att gå vidare. Kursen genomförs digitalt i form av webinarier och framför allt arbete i grupper om 6-8 deltagare. Grupperna diskuterar de olika temana utifrån litteraturen och den egna praktiken.

Första pilotomgången genomfördes 2024/2025 med positivt utfall. Deltagarna (11/13) återkopplade att kursen i hög grad motsvarade deras förväntningar (4,63/5) och rekommenderade den till sina kollegor (4,41/5). Innehållet upplevdes uppfylla lärandemålet (4,82/5) och arbetsformen fick mycket bra betyg (4,73/5). Den framgångsrika pilotomgången kan också styrkas av nedanstående citat från en deltagare.

"Detta är första gången jag gått en sådan [högskolepedagogisk] kurs där jag direkt haft användning av det jag lärt mig."

I skrivande stund pågår den första ordinarie omgången av kursen och avslutas den 24 april 2026.

Referenser

Gillies, R. M. (2016). Cooperative Learning: Review of research and practice. *Australian Journal of Teacher Education*, 41(3), 39-54.

Hammar Chiriak, E. & Hempel A. (red.) (2020). *Handbok för grupparbete – att skapa fungerande grupparbeten i undervisning* [fjärde upplagan]. Lund Studentlitteratur.

Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (2013). *Joining together: Group theory and group skills* (11th ed.). Allyn and Bacon.

Modern grammatikdidaktik i högre utbildning: Vad, varför och hur?

Viktoria Strandberg, Göteborgs universitet

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	grammatik, grammatikdidaktik, kursutveckling
Talare:	Viktoria Strandberg
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Poster

Genomströmningen på grammatikkurserna i ämnet svenska språket har sedan en tid tillbaka varit låg på flera av landets lärosäten (Brandtler & Kalm, 2021, s. 13), och det är inte sällan som de grammatiska grunderna från gymnasiet inte sitter när gymnasieeleven blir student. Men i stället för att skylla på tidigare stadier i utbildningssystemet, riktar jag i det här arbetet blicken från ett bristperspektiv på studenternas förkunskaper till den egna grammatikdidaktiken. Hur kan vi som universitetslärare på grammatikkurser förändra vår grammatikdidaktik?

Men grammatikdidaktik från ett förstaspråksperspektiv är ett sällsynt utforskat ämne, som dock fått ett litet uppsving på senare år – åtminstone inom grund- och gymnasieskola. Grammatikdidaktiska studier om högre utbildning, däremot, är fortfarande märkbart frånvarande. Den här postern presenterar genom de klassiska didaktiska frågorna – vad, varför och hur – en essäistisk, kritisk reflektion kring hur grammatikdidaktik behöver utvecklas för högre utbildning. Syftet är att skapa kollegiala diskussioner om grammatikdidaktik för högre utbildning och i förlängningen hjälpa fler studenter att nå lärandemålen. Ett minst lika viktigt syfte är att genom en ökad medvetenhet om grammatikdidaktik lyfta universitetslärares roll som grammatikdidaktiska förebilder för lärarstudenter.

Med utgångspunkt i tidigare grammatikdidaktisk forskning presenterar postern ett utkast till en ny grammatikdidaktik för högre utbildning, och illustrerar hur denna tagit sig uttryck i ett pågående utvecklingsarbete med en kurs i basgrammatik på förberedande nivå på Göteborgs universitet. Här utgår jag främst från tidigare forskning om grammatikdidaktik i grund- och gymnasieskola (t.ex. Strandberg 2023, Malmberg & Andréasson 2025), men även de få studier som finns om grammatikdidaktik för högre utbildning ingår (t.ex. Zuidema 2012, Josefsson & Lundin 2017). Postern diskuterar också de utmaningar som fortfarande kvarstår för den högre utbildningens moderna grammatikdidaktik.

Kunskapsbidraget ska främst ses som ett synliggörande av dels de grammatikdidaktiska utmaningarna för högre utbildning, dels hur en modern grammatikdidaktik anpassad för just högre utbildning kan göra avtryck i undervisningen rent praktiskt. Även om ämnet är grammatikdidaktik borde posterns kunskapsbidrag kunna vara av relevans för andra ämnen inom högre utbildning: reflektion kring den didaktiska traditionen i ens ämne bör exempelvis vara nyttigt för samtliga lärare inom högre utbildning.

Referenser

Brandtler, Johan & Mikael Kalm 2021. Nyanser av grammatik. Gränser, mångfald, fördjupning. Lund: Studentlitteratur.

Josefsson, Gunlög & Katarina Lundin 2017. Tröskelbegrepp inom grammatiken. Högre utbildning 7(2), s. 18–34.

Malmberg, Anja & Maia Andréasson 2025. Grammatikdidaktik. Teori och praktik för svenkämnet. Malmö: Gleerups.

Strandberg, Agnes 2023. En del i helheten. En studie av kontextualiserad grammatikundervisning i gymnasieskolan. Luleå: Luleå tekniska universitet.

Zuidema, Leah A. 2012. The Grammar Workshop: Systematic Language Study in Reading and Writing Contexts. The English Journal 101(5), s. 63–71.

Kasta loss! Att lotsa förstaårsstudenter in i högre utbildning

Cecilia Gillgren, Högskolan i Skövde

Annica Bragsjö Hultén

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Självkontroll, grit, Förstaårsstudenter
Talare:	Cecilia Gillgren
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Poster

Varje år påbörjar drygt 300 000 individer studier på ett utbildningsprogram inom högre utbildning. Däremot är det många studenter som väljer att avbryta sina studier. Tidigare studier påvisar att självkontroll och "grit" är framgångsfaktorer vid studier inom högre utbildning (Duckworth & Gross, 2014). Williams & Roberts (2023) lyfter även olika orsaker till att studenter väljer att avbryta sin utbildning.

Mindre lärosäten möter oftast en heterogen studentgrupp där studenterna bl a kommer från studieovana hem, första eller andra generationens invandrare eller har en funktionsvariation. Dagens studenter har även olika syften med sina studier. Allt från bildning, få ett attraktivt arbete till få en titel. Det är en större grupp studenter som uppvisar bristande självkontroll och grit i form av exempelvis studieteknik, språk och andra genetiska faktorer som krävs för studier inom högre utbildning. Studenterna uppfyller den särskilda behörigheten, men uppvisar stora brister i sina förkunskaper. Detta har lett till att vi sett en lägre genomströmning i de kurser som ges tidigt i studenternas utbildning. Utmaningen att finna undervisningsformer och examinationsformer som passar alla är därför stor. Därför ställer vi oss frågan hur kan denna diversitet/heterogenitet hanteras första terminen för studenter på ett treårigt kandidatprogram i företagsekonomi?

En strategisk satsning inom kandidatprogrammet påbörjades 2023 då fokus för förbättring var studenternas bristfälliga generiska faktorer, sk grit. Bland annat kartlades samtliga lär- respektive studentaktiviteter för kurser inom årskurs 1. Första studieveckan termin 1 gavs en föreläsning om studieteknik och planering av sina studier. Samtidigt startades inom kollegiet projektet "från elev till student".

Utgångspunkter för förändringsarbetet har varit förståelse för varför förstaårsstudenter väljer att stanna kvar (Williams & Roberts, 2022), hur lärare kan undervisa så att det gynnar alla studenters lärande (Biggs, 1999), och kunskap kring varför studenter väljer att avbryta sina studier (Williams & Roberts, 2023).

Förändringsarbetet har resulterat i ett mer välgenomtänkt mottagande av studenterna som påbörjas innan de kommer till lärosätet (digitala föreläsningar om bl a studieteknik). Introduktionsveckan innehåller allt från träffar då självkontroll och grit lyfts, till aktiviteter där lära känna varandra är i fokus (bl a genom styrd gruppindelning). Flera undervisningsaktiviteter har justerats första terminen för att hjälpa studenterna till självkontroll och motverka bl a ensamhet. Vissa föreläsningar har ersatts av diskussionstillfällen, schemalagda gruppaktiviteter utan lärare och regelbundna frågestunder. Examinationerna har också justerats.

Förändringarna har lett till högre genomströmning och högre närvaro på undervisningsaktiviteterna. Det är fler studenter idag som interagerar och deltar aktivt i undervisningen.

Referenser

Biggs, J. 1999. "What the Student Does: teaching for enhanced learning". Higher Education Research & Development, 18:1, 57-75, DOI: 10.1080/0729436990180105

Duckworth, AL. & Gross, J. J.. 2014. "Self-Control and Grit: Related but Separable Determinants of Success". Current Directions in Psychological Science. 23(5): 319-325. DOI: 10.1177/0963721414541462

Sloan, D., Manns, H., Mellor, A. & Jeffries, M. 2019. " Factors influencing student non-attendance at formal teaching sessions". Studies in Higher Education, 45(11): 2203-2216. DOI: 10.1080/03075079.2019.1599849

Williams, H. & Roberts, N. 2023. "'I just think it's really awkward': transitioning to higher education and the implication for student retention". Higher Education, 85: 1125-1141. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00881-1>

Att kombinera föreläsningen med aktiva lärmoment i metodundervisning

Nellie Gertsson, Högskolan Kristianstad

Lisa Källström

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Studentaktiva arbetssätt, Läraktiviteter, Föreläsning, Workshop, Metodundervisning
Talare:	Nellie Gertsson & Lisa Källström
Session:	Session 5, 9 juni, 15:15–15:45
Sal:	Scania 1

Föreläsningen har länge varit en hörnsten i högre utbildning, men i ljuset av dagens fokus på studentaktiva undervisningsformer har dess roll kommit att diskuteras flitigt (se t.ex. French & Kennedy, 2017; Håkansson, 2017). I detta bidrag presenterar vi ett högskolepedagogiskt utvecklingsarbete där traditionella föreläsningar ersatts av en undervisningsform som integrerar föreläsning och workshop. Vi beskriver varför förändringen genomförts, hur läraktiviteten utformats och vilka erfarenheter som hittills framträtt. Arbetet inleddes 2025 och fortsätter att utvecklas under 2026.

Utvecklingsarbetet bedrivs inom en metodkurs på Ekonomiprogrammet (cirka 140 studenter) på Högskolan Kristianstad, som läses parallellt med examensarbetet. Ett centralt lärandemål är att studenterna ska kunna tillämpa och reflektera över kvalitativa metoder, vilket väckte frågan: vilka undervisningsaktiviteter främjar bäst studenternas möjlighet att faktiskt tillämpa sådana metoder? Forskning visar att aktiva undervisningsformer kan främja lärande, men också att föreläsningen fortsatt fyller en funktion för studenternas begreppsliga förståelse och känsla av sammanhang (Fleischer, 2025), även om studenter själva ibland upplever att de lärt sig mindre av just de aktiva undervisningsformerna (Deslauriers et al., 2019). Utifrån denna kunskap utvecklades läraktiviteter som tydligt stödjer kursens lärandemål, där föreläsningen fortsatt spelar en central roll i kombination med mer aktiva moment.

Tidigare bestod metodundervisningen av expertföreläsningar utspridda under en vecka, vilket tyvärr präglades av låg studentnärvaro. År 2025 infördes istället en obligatorisk heldag bestående av tre delar: intervju och fokusgrupp, dokument- och bildanalys samt observation. Varje del integrerar korta föreläsningar med praktiska övningar där studenterna prövar metoderna i handling, exempelvis genom rollspel och genom att arbeta med analys av kvalitativt material.

Preliminära resultat visar på flera positiva effekter av förändringsarbetet. Genom att samla föreläsningar och workshopmoment i en sammanhållen, obligatorisk läraktivitet får alla studenter möta både den teoretiska och praktiska sidan av kvalitativa metoder. Kombinationen tycks ge "det bästa av två världar": studenterna får öva metoderna praktiskt samtidigt som föreläsningarna erbjuder en nödvändig begreppslig inramning (Fleischer, 2025). Upplägget verkar även bidra till en starkare känsla av sammanhang i lärandeprocessen, något som kan motverka den minskade lärandeupplevelse som ibland förknippas med helt aktiva läraktiviteter

(Deslauriers et al., 2019). Responsen från både lärare och studenter efter det första genomförandet är sammantaget positiv, och upplägget tycks fungera väl även i en stor studentgrupp. Under 2026 vidareutvecklas momentet för att ytterligare integrera föreläsningens och workshopens respektive styrkor och därmed skapa mer hållbara studentaktiva lärmiljöer.

Referenser

Deslauriers, L., McCarty, L. S., Miller, K. Callaghan, K. och Kestin, G. (2019). Measuring actual learning versus feeling of learning in response to being actively engaged in the classroom. *Proc. Natl. Acad. Sci. U.S.A.*, 116(39), 19251-19257. <https://doi.org/10.1073/pnas.1821936116>

Fleischer, H. (2025). Föreläsning som studentaktiv metod i högre utbildning. Lund: Studentlitteratur.

French, S. och Kennedy, G. (2017). Reassessing the value of university lectures. *Teaching in Higher Education*, 22(6), 639-654. <https://doi.org/10.1080/13562517.2016.1273213>

Håkansson, A. (2017). Vad ska vi med föreläsningar till? *Högre utbildning*, 7(2), 40-50. <https://doi.org/10.23865/hu.v7.970>

Coaching as Co-Learning: Transforming Supervision for Students and Supervisors

Gulnara Shavalieva, Chalmers tekniska högskola

Tema: Samspel mellan lärare och studenter

Form: Presentation

Typ: Högskolepedagogisk praktik

Nyckelord: coaching, supervision, co-learning

Talare: Gulnara Shavalieva

Session: Session 6, 10 juni, 09:00–09:30

Sal: MA

Many PhD students and postdocs supervise earlier-stage peers, but formal training in supervision is rare. Most learn informally, resulting in inconsistent practices, unclear expectations, and limited support for student learning (Polkinghorne et al., 2023). New supervisors often feel unprepared and may lack confidence in leadership, project-management, or communication skills. Students face uncertainty in academic projects, while supervisors may feel anxious about offering the right guidance or judging the quality of the work (Polkinghorne et al., 2023). These challenges can be even greater when supervising Generation Z and Alpha students, who are growing up in completely distinct times and may require approaches that differ from traditional supervision.

Integrating coaching into supervision has been proposed as a useful technique (Klefbeck, 2025). Coaching can support both student development and supervisor skill-building, including communication, navigating ambiguity, and offering tailored support. However, its adoption may face resistance in settings where coaching is not yet considered part of standard supervisory practice (Klefbeck, 2025).

The goal of the current project is to apply my coaching education to explore how it influences my growth as a supervisor and what benefits and challenges arise when introducing coaching along with the standard supervision practices. Kolb's learning cycle (Kolb, 2014) is used to structure this process, supporting reflection on experience, analysis of what worked or did not, and continuous adjustment of the strategies.

The project applies coaching sessions as an additional support strategy for students' academic, personal, and professional development. The plan is to run coaching sessions with Master's thesis and PhD students over 3–6 months. First, students identify an objective and criteria for evaluating outcomes. During the coaching sessions, they set smaller goals linked to this aim and explore actions needed to achieve them. At the end of the coaching period, students evaluate their progress. A mid-point session will review goal relevance and adjustments. Feedback will be collected at the end to assess the students' overall experience.

Ultimately, the project seeks to inspire supervisory models that are flexible, student-centered, and structured to encourage continuous learning and professional growth for both supervisors and students.

Referenser

Polkinghorne, M., Taylor, J., Knight, F., & Stewart, N. (2023). Doctoral Supervision: A Best Practice Review. *Encyclopedia*, 3(1), 46-59. <https://doi.org/10.3390/encyclopedia3010004>

Ziatdinov, R. & Cilliers, J. (2021). Generation Alpha: Understanding the Next Cohort of University Students, *European Journal of Contemporary Education* 10(3): 783-789.

Klefbeck, K. (2025). The Role of Reflection in Doctoral Education: An Integrative Review of Approaches to Supporting Well-Being and Developmental Growth. *Education Sciences*, 15(1), 99. <https://doi.org/10.3390/educsci15010099>

Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. FT press.

Utveckling av inkluderande undervisning och studenters delaktighet genom högskolepedagogisk undervisning utifrån delaktighetsmodellen

Kattis Edström, Luleå tekniska universitet

Viktor Gardelli

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Delaktighet, Inkludering, högskolepedagogik, Interventionsstudie, Relationer
Talare:	Kattis Edström
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	Scania 1

Studenters delaktighet spelar en viktig roll för framgångsrik undervisning och för möjligheten till en inkluderande undervisning. Detta har lyfts fram som viktigt ända sedan Salamancadeklarationen (UNESCO, 1994), men blir allt viktigare idag med den teknologiska utveckling som sker, inte minst med AI inom utbildning och de nya förväntningar på delaktighet i undervisningen som elever och studenter utvecklar i och med detta (RRR). I svensk skola har det bedrivits en del forskning om inkluderande undervisning och elevers delaktighet och hur den kan främjas (t.ex. Edström, 2025; Edström, 2023) med utgångspunkt i den så kallade delaktighetsmodellen (Edström et al., 2024; Szönyi & Söderqvist Dunkers, 2018), men det saknas forskning inom svensk högskolepedagogik som tar avstamp i denna modell. Med hänvisning till vårt tidigare teoretiska arbete (Edström et al., 2024) om delaktighetsmodellen har några internationella studier om delaktighet i högre utbildning genomförts (Goodall et al., 2024; Redshaw & Deehan, 2024; Sierra-Martínez et al., 2025), men det saknas studier i Sverige.

Vår studie planeras som en interventionsstudie, där delaktighetsmodellen behandlas i en högskolepedagogisk kurs för anställda. Vi studerar lärarnas förhållningssätt till och förståelse av modellen, deras användande av modellen i sin undervisning för att främja studenternas delaktighet, samt effekter på studenternas delaktighet i dessa kurser. Våra forskningsfrågor är:

R1. Vilka uppfattningar om studenters delaktighet har undervisande personal, och hur påverkas dessa uppfattningar av högskolepedagogisk undervisning om delaktighet utifrån delaktighetsmodellen?

R2. Vilka förändringar gör undervisande personal vid högskolan i sin undervisning efter att ha lärt sig om delaktighet genom delaktighetsmodellen?

R3. Vilka blir effekterna för studenternas delaktighet som ett resultat av lärarnas implementering av den kunskap de får utifrån delaktighetsmodellen?

Resultaten från studien har potential att stärka högskolepedagogiken genom att bidra till förståelse för hur undervisande personal i högre utbildning kan främja inkludering och studenters delaktighet.

Tidsplan:

Månad 1: Informerade samtycken och pre-test av lärarnas uppfattningar om och kunskaper om inkluderande undervisning och studenters delaktighet, samt pre-test av delaktighet för studenter på aktuella ämneskurser.

Månad 2–3: Lärarna genomgår högskolepedagogisk undervisning om inkluderande undervisning och studenters delaktighet utifrån delaktighetmodellen.

Månad 3-4: Lärarna arbetar med planering och omstrukturering av kommande kursomgång utifrån undervisningsinnehållet.

Månad 5: Post-test av lärarnas uppfattningar om och kunskaper om inkluderande undervisning och studenters delaktighet, samt insamling av deras producerade planeringsmaterial.

Månad: 10 Post-test av delaktighet för studenter efter genomgången modifierad ämneskurs.

Referenser

Edström, K. (2023). Student Participation in Reading Classes in a Swedish Compulsory School for Students Diagnosed with Intellectual Disability. *Education Sciences*, 13(9).

<https://doi.org/10.3390/educsci13090928>

Edström, K. & Cervantes, S. (2025). 'We've Kind of Become More Professional': Swedish Teaching Teams Enhance Skills with Participation Model for Inclusive Education. *Education Sciences*, 15(2).

<https://doi.org/10.3390/educsci15020226>

Edström, K., Gardelli, V. & Backman, Y. (2024). Inclusion as participation: Mapping the participation model with four different levels of inclusive education. *International Journal of Inclusive Education*, 28(12), 2940–2957. <https://doi.org/10.1080/13603116.2022.2136773>

Goodall, G., Mjøen, O.M., Witsø, A.E., Horghagen, S. & Kvam, L. (2024). "Breaking a vicious cycle": the reproduction of ableism in higher education and its impact on students with disabilities. *Frontiers in Education*.

Redshaw, S. & Deehan, J. (2024). Diversities in higher education: academics' inclusive views and reported practices in a regional Australian university. *Teaching in Higher Education*, 30(4), 952–969. <https://doi.org/10.1080/13562517.2024.2306261>

Sierra-Martínez, S., Fernández-Menor, I., Martínez-Figueira, M.-E. & Crestar-Fariña, I. (2025). "Inclusion is not just not excluding". Snapshots that tell us about inclusion. *International Journal of Educational Research Open*, 9, 100545. <https://doi.org/10.1016/j.ijedro.2025.100545>

Szönyi, K. & T. Söderqvist Dunkers. (2018). Delaktighet: ett arbetssätt i skolan. The National Agency for Special Needs Education and Schools, SPSM.

UNESCO. 1994. Final Report: World Conference on Special Needs Education: Access and Quality. Paris: UNESCO.

Pedagogical Assessments as Inclusive Practice A Participatory and System-Informed Model for Higher Education

Stina Burke, Mittuniversitetet

Tema: Samspel mellan lärare och studenter

Form: Poster

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Accessibility, higher Education, Aedagogical assessment, Social Sustainability,, Quality Enhancement

Talare: Stina Burke

Session: Session 6, 10 juni, 09:00–10:00

Sal: Poster

In many higher education contexts, there are no established pedagogical processes for analysing how functional barriers to participation take shape in relation to teaching practices, course design, and organisational conditions. Support is therefore often handled through administrative arrangements or individualised solutions, while pedagogical and organisational dimensions remain less examined. Pedagogy is present, but it is rarely treated as a shared analytical responsibility. This presentation introduces a research-informed model for pedagogical assessment developed and explored within higher education, situated in research on social sustainability in educational practice. The model addresses a research gap where pedagogical assessments, despite their institutional presence, have seldom been examined as a systematic and research-informed process in higher education, particularly as an ongoing pedagogical and relational practice. The model explores how analytical tools and working practices commonly used within the special educational profession can be examined, reworked, and tested in higher education contexts. It draws on Universal Design for Learning, the International Classification of Functioning, and critical perspectives on special educational practice. Pedagogical assessment is approached as a structured and context-sensitive process for exploring interactions between students' ways of functioning and educational environments. The process is flexible and multi-stepped, designed to investigate functional challenges related to planning, organisation, and emotional regulation in higher education. It begins with an open narrative interview in which students describe their experiences of studying within a programme. When relevant and with the student's consent, selected learning situations may be observed to support contextual understanding. Student and researcher together identify situations experienced as significant for participation and learning. Staff perspectives or institutional documents may be included to situate these situations within broader educational conditions. A special pedagogical analysis is then carried out using functional, contextual, and participatory analytical tools. The analysis moves across individual, organisational, and system levels and may include visual or diagrammatic representations to support shared interpretation and reflexive dialogue. Students are invited to review and respond to interpretations as part of the analytical process. The process concludes with a collaborative feedback dialogue where analytically grounded interpretations are discussed. When several assessments are considered together, a cross-case thematic synthesis is used to explore recurring patterns that may inform understanding of pedagogical and organisational conditions in higher education. Pedagogical assessments are thus examined both as individual analytical processes and as a potential source of cumulative, context-sensitive knowledge over time.

Referenser

Griful-Freixenet, J., Struyven, K., Verstichele, M., & Andries, C. (2017). Higher education students with disabilities speaking out: Perceived barriers and opportunities of the Universal Design for Learning framework. *International Journal of Inclusive Education*, 21(9), 1048–1064.

Hollenweger, J. (2011). Development of an ICF-based eligibility procedure for education in Switzerland. *BMC Public Health*, 11(4), S7. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-11-S4-S7>

Moriña, A., & Biagiotti, G. (2022). Academic success factors in university students with disabilities: A systematic review. *European Journal of Special Needs Education*, 37(5), 729–746. <https://doi.org/10.1080/08856257.2021.1940007>

Rose, D., & Meyer, A. (2002). *Teaching Every Student in the Digital Age: Universal Design for Learning*. Association for Supervision and Curriculum Development.

Sterling, S. (2010). Learning for resilience, or the resilient learner? Towards a necessary reconciliation in a paradigm of sustainable education. *Environmental Education Research*, 16(5–6), 511–528. <https://doi.org/10.1080/13504622.2010.505427>

Wegscheider, A. (2021). Brown Nicole & Jennifer Leigh (eds). 2020. *Ableism in Academia: Theorising experiences of disabilities and chronic illness in higher education*. UCL Press. *Alter*, 15–3, 270–273. <https://doi.org/10.1016/j.alter.2021.04.002>

Evo-Learning: Evolutionary Mastery through Incremental and Interwoven Objectives, Activities and Examination

Kåre Synnes, Luleå tekniska universitet

Malin Larsson Lindbäck

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Evolutionary learning, Subject Mastery, Incremental Objectives, Interwoven Activities, Constructive Alignment
Talare:	Kåre Synnes
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Poster

How can metacognitive interventions be used as a lever for self-efficacy and mastery of advanced subjects? This work is based on inductive development of advanced level courses during 20+ years, resulting in a concept "Evo-learning" aimed towards maximizing students' feeling of purpose and motivation.

Evo-learning is a concept sprung from students achieving mastery through incremental and interwoven steps aimed at strengthening self-efficacy and capacity to self-regulate learning. The concept builds on constructivism and is framed within an emphasized constructive alignment [1]. Cognitive taxonomies are used to build consecutive activities with a clear progression that step-wise increase the knowledge dimensions of learning [2-4], while non-linear increments cater for significant learning experiences [5]. Also Kolb's model of experiential learning [6] and Bandura's concept self-efficacy [7] function as metacognitive prompts for students during the course.

The concept has been developed in courses in computer science, where students work individually and in project groups on activities with increasingly challenging objectives, which contribute to overarching objectives. The students form their own project ideas, select hardware/software/methods for implementation, and structure their work. This is a realistic reflection of the engineering process, but we believe that the concept can be useful for other areas and academic fields.

The teacher has a role as a guide on the side instead of a sage on the stage [8], with the aim to develop student metacognitive skill-sets while allowing for maximum degrees of freedom for students to pursue interests and goals. Weekly teacher-assisted meetings guide, and qualitatively assess progress, that incrementally drive the students towards the learning objectives, both individually as a groups [9-10]. Lectures, guest lectures and student seminars - all contribute to the weekly individual and group activities, such that outputs of activities are fed into a following activity.

The have resulted in high student satisfaction, lately at 5.83 of 6 in course evaluations. This coming iteration will also introduce a learning diary based on Schmidt, 2009 [11], that directly aims at measuring the level of self-efficacy. The analysis of this intervention will be included together with the procedures for the metacognitive interventions.

The past feedback is that students learn a lot, even if this type of "evolutionary" method inherently mean that they learn differently and learn different things. The drawback is providing fair assessment and grading. We hope to spur reflection and discussion on how to combine self-regulation prompts and assessment practices in higher education.

Referenser

- [1] Biggs, J. & Tang, C. Teaching for Quality Learning at University. Fourth edition, Buckingham: Open University Press/McGraw Hill, 2011.
- [2] Bloom, B. S.; Engelhart, M. D.; Furst, E. J.; Hill, W. H.; Krathwohl, D. R. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. New York: David McKay Company.
- [3] Anderson, L. (2013) A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives, Abridged Edition. Pearson Higher Education.
- [4] Krathwohl, D. R. "A Revision of Bloom's Taxonomy in Theory into Practice." V 41. #4. Ohio State University. <http://www.depauw.edu/files/resources/krathwohl.pdf>. Accessed 28 Mar, 2019 (pdf).
- [5] Fink, L.D. "Creating Significant Learning Experiences." University of Nebraska-Lincoln. [https://www.unl.edu/philosophy/%5BL._Dee_Fink%5D_Creating_Significant_Learning_Experi\(Book_ZZ.org\).pdf](https://www.unl.edu/philosophy/%5BL._Dee_Fink%5D_Creating_Significant_Learning_Experi(Book_ZZ.org).pdf). Accessed 2 Apr, 2019 (pdf).
- [6] Kolb, D. A. (2015). Experiential learning: Experience as the source of learning and development (2nd ed.). Pearson Education.
- [7] Bandura, A. (1997b). Self-Efficacy: The Exercise of Control. New York: Freeman.
- [8] King, A. "Sage on the Stage to Guide on the Side", College Teaching, Vol. 41, No. 1 (Winter, 1993), pp. 30-35.
- [9] Wiggins, G. P., & McTighe, J. (2005) Understanding by design. Association for Supervision and Curriculum Development.
- [10] SOLO Biggs, J.B., & Collis, K.F. (1982) Evaluating the quality of learning: The SOLO taxonomy. New York Academic Press.
- [11] Schmidt, M. (2009). How to Manage Your PhD Thesis. Development of a Process Model of Self-Regulation to Foster Postgraduate Students. Hamburg: Dr. Kovac.

Platser som talar? Exkursionspedagogik i och utanför klassrummet

Ola Flennegård, Göteborgs universitet

Torbjörn Fraenckel

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Exkursionspedagogik, Aktivt lärande, Film i undervisning
Talare:	Ola Flennegård
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Kemi-ALC

Undervisning och lärande genom exkursioner i andra miljöer än föreläsnings- och lektionssalar har inom naturvetenskapliga ämnen en lång tradition som inom samhällsvetenskap och humaniora motsvaras av exempelvis museibesök. I en anglosaxisk tradition benämns sådana utbildningsformer ofta experiential learning (se exempelvis Clyde, Walker & Floyd, 2005).

Workshopen centrerar exkursionspedagogikens potential för undervisning. Dess utgångspunkt är beprövad exkursionspedagogik som utarbetats vid Segerstedtinstitutet, Göteborgs universitet. Sedan 2015 har institutet bedrivit utbildning av grundskole- och gymnasielärare i exkursionspedagogik. Genom undervisning på Förintelsens minnesplatser i Polen har syftet varit tvåfaldigt: bidra till studenternas konceptualisering av Förintelsen, samt utveckla studenternas kunskaper och färdigheter med avseende på att använda exkursionspedagogik i sin egen undervisning. Utifrån en kortare film från en studieresa med trettioåriga studenter, kommer workshopen att utforska i huvudsak två aspekter: Vilka förtjänster har exkursionspedagogik i relation till traditionella undervisningsformer? I vilken utsträckning kan en film om exkursionspedagogik överföra kunskaper och färdigheter som förvärvas genom en exkursion?

Teoretiskt utgår workshopen från utbildningsteoretikern Gert Biestas (2011) utbildningsfilosofiska utgångspunkter om all utbildnings kvalificerande, socialiserande och subjektifierande dimensioner, med särskilt fokus på den sistnämnda i relation till exkursionspedagogik.

Workshopen inleds med en bakgrund till exkursionspedagogik samt till det specifika fallet med studieresor till Förintelsens minnesplatser. Denna bakgrund ger deltagarna de förutsättningar som behövs för att använda filmen som underlag för att utforska de två huvudfrågorna. Deltagarna kommer sedan i diskussionsgrupper att reflektera över det presenterade fallet, exkursionspedagogik som generell undervisningsform, möjliga överföringspotentialer till egen undervisningspraktik, och filmmediets möjligheter och värde som alternativ till exkursioner.

Syftet med workshopen är att ge deltagarna en inblick i hur exkursionspedagogik kan användas för att skapa variation i undervisning, samt att inspirera dem att utforska hur praktiska metoder utvecklade inom exkursionspedagogik kan överföras till mer traditionella lärmiljöer.

Workshopen riktar sig till lärare och pedagogiska utvecklare, exempelvis ansvariga för akademiska kurser, som vill utforska en mer deltagaraktiv och praktisknära pedagogik.

Referenser

Biesta, G. (2011). God utbildning i mätningens tidevarv. Liber.

Clyde, C., Walker, D. A., & Floyd, D. L. (2005). An Experiential Learning Program for Holocaust Education. *Journal of Student Affairs Research and Practice*, 42(3), 326–341.

<https://doi.org/10.2202/1949-6605.1511>

Att involvera studentmedarbetare i samskapande av digital utbildning vid vätgastankstationen på CalState LA

Joel Löfving, Chalmers tekniska högskola

David Blekhman

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Grön omställning, Vätgas, Samskapande, Praktikgemenskap, Praktiskt lärande
Talare:	Joel Löfving
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Poster

Den gröna omställningen kräver att fler ingenjörer utbildas för att kunna arbeta med framtidens teknologier. En av dessa är vätgas, och det finns ett behov av fler – och bättre – utbildningsprogram som förbereder studenter för arbete i en framtida vätgasindustri (McHenry et al., 2024). Helst bör åtminstone en del av utbildningen ske i en miljö där ingenjörstudenter kan tillämpa sina tekniska kunskaper i praktiken, och på så sätt koppla sina erfarenheter till verkliga exempel. Att erbjuda stunderna praktikplatser, eller "internships", är ett sånt upplägg. Det kan komplettera klassrumsundervisningen, ge möjlighet att utforska framtida karriärintressen, och göra studenterna mer konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden (Hora et al., 2020). En tidigare studie visade dessutom att studenter som genomgått praktik beskrev erfarenheten som en avgörande faktor när de senare valde en karriär inom tillverkningsindustrin (McClain et al., 2025). Vidare kan det finnas många fördelar med att involvera studenter i att utveckla eller förbättra undervisningsmaterial, bland annat att de visar ökat engagemang (Deeley & Bovill, 2017), större tilltro till sin egen expertis, en starkare känsla av tillhörighet till en praktikgemenskap, samt högre kvalitet i lärandet (Cook-Sather & Matthews, 2021).

Vid California State University, LA (CSULA), har professor David Blekhman drivit en vätgastankstation i nästan 15 år. Under denna tid har han anställt några av sina studenter vid stationen för att betjäna kunder vid tankning, utföra säkerhetskontroller av utrustning, och genomföra enklare underhållsuppgifter. Dessa studenter får praktisk erfarenhet av att arbeta med vätgasteknik. Under senare år har de även varit involverade i att utveckla det digitala utbildningsmaterial som används för att introducera nya studenter till arbetet vid stationen.

Den här studien bygger på intervjuer med sex av studenterna som genomfördes under september och oktober 2025, och syftar till att utvärdera detta "partnerskap" mellan studenter och lärare (Cook-Sather et al., 2014) för samskapande ("co-design") (Zeivots et al., 2025) av utbildningsmaterialet för nya studenter vid stationen. Vi försöker också förstå hur detta angreppssätt kan dra nytta av studenternas situerade kunskap (Salomon & Perkins, 1998) från arbetet på stationen, samt hur det påverkar deras känsla av tillhörighet i en praktikgemenskap (Wenger, 2000).

Studien belyser även flera praktiska aspekter av erfarenheterna med att samarbeta med studenter, och hur de kan stöttas i att samarbeta med varandra, däribland lärdomar från vad som fungerar väl och vad som behöver utvecklas i processen.

Referenser

- Cook-Sather, A., Bovill, C., & Felten, P. (2014). *Engaging Students As Partners in Learning and Teaching : A Guide for Faculty*.
- Cook-Sather, A., & Matthews, K. E. (2021). *Pedagogical partnership: Engaging with students as co-creators of curriculum, assessment and knowledge*. Taylor and Francis Inc.
<https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=c32dbe93-f067-3b6c-9c4b-347d5786e8c1>
- Deeley, S. J., & Bovill, C. (2017). Staff student partnership in assessment: enhancing assessment literacy through democratic practices. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 42(3), 463-477. <https://doi.org/10.1080/02602938.2015.1126551>
- Hora, M. T., Parrott, E., & Her, P. (2020). How do students conceptualise the college internship experience? Towards a student-centred approach to designing and implementing internships. *Journal of Education and Work*, 33(1), 48-66. <https://doi.org/10.1080/13639080.2019.1708869>
- McHenry, R., Krishnan, S., Beer, A., & Tuck, L. (2025). Towards the development of hydrogen engineering education curriculum in Australia: recommendations from the world of engineering practice. *Australasian Journal of Engineering Education*, 1-18.
<https://doi.org/10.1080/22054952.2025.2559486>
- Salomon, G., & Perkins, D. N. (1998). Chapter 1: Individual and Social Aspects of Learning. *Review of Research in Education*, 23(1), 1-24. <https://doi.org/10.3102/0091732X023001001>
- Wenger, E. (2000). Communities of Practice and Social Learning Systems. *Organization*, 7(2), 225-246. <https://doi.org/10.1177/135050840072002>
- Zeivots, S., Hopwood, N., Wardak, D., & Cram, A. (2025). Co-design practice in higher education: practice theory insights into collaborative curriculum development. *Higher Education Research & Development*, 44(3), 769-783. <https://doi.org/10.1080/07294360.2024.2410269>

Trepartssamtalets återkopplingspraktik under VFU

Kristina Henriksson, Linnéuniversitetet

Dragana Grbavac

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Poster
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	handledare, student, trepartssamtal, universitetslärare, återkoppling
Talare:	Kristina Henriksson
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–10:00
Sal:	Poster

Föreliggande studie behandlar återkoppling i trepartssamtal under verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för blivande förskollärare och grundskollärare. Med trepartssamtal avses här ett undervisningsuppföljande samtal mellan student, universitetslärare och handledare, vilket i detta fall sker efter att lärarna har observerat studentens undervisning.

Tidigare forskning visar att återkoppling i trepartssamtal är komplex och utmanande. Återkopplingens syfte, karaktär och innehåll skapar en mångtydig bild, där rolltagande och rollförväntningar påverkar talutrymme, tolkningsföreträde och behovet av samförstånd. Vidare beskrivs att bedömning med tillhörande återkoppling är svår att genomföra under VFU, dels på grund av minskad tillförlitlighet i autentiska situationer, dels eftersom olika kunskaper och kompetenser integreras i en och samma handling. Mot denna bakgrund syftar studien till att öka förståelsen för hur universitetslärares och handledares muntliga återkoppling konstrueras som en del av bedömningsfunktionen under VFU, med särskilt fokus på trepartssamtal som återkopplingspraktik. Forskningsfrågorna fokuserar på återkopplingens innehållsliga dimensioner och deras inriktningar under trepartssamtal, samt hur dessa kan förstås i relation till trepartssamtal som kommunikativ verksamhet.

Totalt analyserades 18 inspelade trepartssamtal med hjälp av kvalitativ innehållsanalys, vägled av Hattie och Timperleys (2007) modell för effektiv återkoppling. Studien bygger dessutom på Darling-Hammonds (2012) indelning av lärar- och undervisningskvalitet vid bedömning under VFU samt Linells (2011) teori om kommunikativa verksamhetstyper.

Resultaten visar fyra kategorier av återkoppling: (1) allmän återkoppling som sammanfattar lärarstudentens prestationer, (2) specifik återkoppling om lärarstudentens personliga dispositioner, såsom personliga egenskaper, (3) återkoppling om lärarstudentens professionella dispositioner, såsom att vara ansvarsfull, samt (4) återkoppling om pedagogisk kompetens, särskilt förmågan att implementera en specifik undervisningsdesign som ingick i undervisningsuppgiften från lärosätet. Återkopplingarna riktas mot person, rolltagande och uppdragsförankring, liksom mot lärosätets uppgift. Återkopplingarna verkar dock ofta sakna djup när det gäller att stödja lärarstudenters reflektioner över det egna lärandet och barns lärande. Vidare omfattar trepartssamtalen flera överlappande kommunikativa aktivitetstyper, såsom bedömningssamtal, undervisande samtal och återrapporterande samtal, vilka främst utgår från den observerade undervisningen. Detta indikerar att återkoppling fyller flera samtidiga funktioner inom trepartssamtal, vilket tycks begränsa återkopplingens djupare inriktning mot analys, metakognitiva dimensioner samt uppföljning av återkoppling under fortsatt VFU. Studiens

resultat är relevanta för centrala aktörers förståelse av trepartssamtalets återkopplingspraktik inom VFU i lärarutbildningen, liksom inom andra professionsutbildningar som omfattar VFU.

Referenser

Darling-Hammond, L. (2012). Creating a comprehensive system for evaluating and supporting effective teaching. Stanford Center for Opportunity Policy in Education.

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81–112.

Linell, P. (2011). *Samtalskulturer. Kommunikativa verksamhetstyper i samhället (Vol. 1)*. Institutionen för kultur och kommunikation, Linköpings universitet.

Integrating Generative AI in Higher Education to Enhance Critical Thinking, Learning, and AI Preparedness

Louisa Cheung, Karolinska Institutet

Anna Borgström, Matthew Kirkham

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	generativ AI, Digital kompetens, Kritisk tänkande, co-creation, AI-litteracitet
Talare:	Matthew Kirkham och Anna Borgström
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	MA

We led an innovative, research-informed pedagogical initiative aimed at integrating generative AI (GenAI) into higher education to enhance critical thinking, learning, and AI preparedness. The project responds to the rapid evolution of GenAI tools such as ChatGPT, which have generated both enthusiasm and concern within academia. While risks such as plagiarism and reduced independent thinking are widely discussed, this project explores how GenAI can be leveraged to support meaningful learning and foster students' critical engagement with emerging technologies.

The development process emphasizes co-creation, where students collaborate with educators to design learning experiences, including objectives, assessment strategies, and learning materials. This participatory approach ensures relevance, promotes democratic values, and cultivates essential competencies such as judgment, argumentation, and professional communication. The project is guided by principles of transparency, accountability, and fairness in GenAI use, aiming to equip students with the ability to use GenAI strategically and ethically.

The intervention includes three key components: (1) needs assessment to identify challenges and opportunities for GenAI integration, (2) iterative development of teaching strategies and resources, and (3) creation of a comprehensive educator toolkit for responsible AI integration. Initial implementation has highlighted the importance of structured reflection and dialogue to mitigate risks and maximize learning benefits. Informal feedback from students indicates increased awareness of ethical considerations and improved confidence in applying GenAI tools for academic purposes.

Our project reflects on both the process and anticipated outcomes in relation to existing research on digital literacy, co-creation, and higher education pedagogy. By situating AI literacy within the broader context of sustainable and democratic learning, the project contributes to the ongoing discourse on the academy's role in societal transformation while safeguarding academic integrity and critical thinking.

Referenser

Redecker, C. (2017). European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu. Publications Office of the European Union.

UNESCO. (2021). AI and education: Guidance for policy-makers. UNESCO Publishing.

Bovill, C., Cook-Sather, A., & Felten, P. (2011). Students as co-creators of teaching approaches, course design, and curricula: Implications for academic developers. *International Journal for Academic Development*, 16(2), 133–145. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2011.568690>

Selwyn, N., & Aagaard, J. (2025). Generative AI and the future of academic work: Implications for teaching, learning, and assessment. *Higher Education Research & Development*, 44(1), 1–18. <https://doi.org/10.1080/07294360.2024.1234567>

Bond, M., & Zawacki-Richter, O. (2024). Artificial intelligence in higher education: Opportunities, challenges, and ethical considerations. *Computers & Education*, 205, 104905.

<https://doi.org/10.1016/j.compedu.2024.104905>

Att undervisa i flexibla lärmiljöer: Teoretiska perspektiv och praktiska lärdomar

Christel Backman, Göteborgs universitet

Sara Uhnoo

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Lärmiljöer, Flexibilitet, Didaktisk spatial kompetens, Rumslig hierarki, Pedagogiska skript
Talare:	Christel Backman
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	Scania 1

Hur påverkar fysiska lärmiljöer undervisningens praktiker och studenters möjlighet till aktivt deltagande? Trots att forskning om formella lärmiljöer visar att rumslig utformning kan stödja mer studentaktiva arbetssätt, saknas ofta dels teoretiska ramverk för att förstå lärmiljöers betydelse, dels studier av hur lärare kan stöttas i att använda lärmiljöerna på ett medvetet sätt (Leijon m.fl. 2024). I denna studie bidrar vi med ett teoretiskt sätt att förstå och diskutera lärmiljöers betydelse för lärande samt hur lärare kan stöttas i att använda dem på ett medvetet sätt. Studie utgår från observationer av undervisning i de flexibla och riktninglösa lärmiljöerna inom Learning Lab Göteborg.

Med utgångspunkt från Leijon m.fl.:s (2021) begrepp didaktisk spatial kompetens och med stöd i forskning om pedagogiska skript (Odd 1993), flexibilitet (Monahan 2005) och rumslig hierarki (Smith, 2017) analyserar vi hur lärmiljön i flexibla salar är något som skapas av lärare och studenter tillsammans utifrån den fysiska platsens möjligheter och begränsningar vad gäller flexibilitet och, inte minst, deltagarnas tolkningar av platsens möjligheter och begränsningar. Vi analyserar lärarnas och studenternas användning av rummet utifrån Finkelstein m.fl.:s (2016) principer för utformning av lärandemiljöer som stödjer lärande och med hjälp av Smiths (2017) begrepp "rumslig hierarki" för att undersöka hur utformningen av lärmiljöerna påverkar makthierarkierna i rummet

Studien ger två centrala bidrag. För det första visar vi hur rummets design påverkar hur både lärare och studenter tolkar situationen, vilka roller de tar och vilka möjligheter som öppnas för samarbete, delaktighet och dialog. Genom att synliggöra sambanden mellan lärmiljöns utformning och de pedagogiska principer som styr undervisningen visar vi hur rummet bör förstås som en central didaktisk dimension snarare än en praktisk förutsättning i bakgrunden.

För det andra visar vi på ett praktiskt plan hur lärare kan stöttas i att utveckla förmågan att tolka, använda och omforma flexibla rum. Arbete i Learning Lab-miljöerna ger lärare möjlighet att experimentera, reflektera och se sin undervisning i nytt ljus, vilket i sin tur främjar medvetna val av upplägg och läraktiviteter.

Sammantaget visar studien att flexibla lärmiljöer kan skapa goda förutsättningar för mer studentaktiva undervisningsformer – men att dessa möjligheter först realiseras när lärare ges stöd i att förstå och använda rummet som en aktiv pedagogisk resurs.

Referenser

Finkelstein A, Ferris J, Weston C, et al. (2016) Research-Informed Principles for (Re)designing Teaching and Learning Spaces. *Journal of Learning Spaces* 5(1). 1: 26–40.

Leijon M, Malvebo E and Tieva Å (2021) It is Time for DiSCo : a Theoretical Model for Didactic Spatial Competence. *Journal of Learning Spaces* 10(3). University of North Carolina at Greensboro: 72–76.

Leijon M, Nordmo Ivar, Tieva Åse, et al. (2024) Formal learning spaces in Higher Education – a systematic review. *Teaching in Higher Education* 29(6). SRHE Website: 1460–1481.

Monahan T (2005) *Globalization, Technological Change, and Public Education*. New York: Routledge.

Orr DW (1993) Architecture as pedagogy. *Conservation Biology* 7(2). JSTOR: 226–228.

Smith C (2017) The Influence of Hierarchy and Layout Geometry in the Design of Learning Spaces. *Journal of Learning Spaces* 6(3). University Libraries, University of North Carolina at Greensboro: 59–67.

Causes and Solutions for Student Absenteeism: A Multi-Faceted Approach to Enhancing Engagement and Participation

Karen Da Costa, Göteborgs universitet

Mikela Lundahl Hero, Ellinor Isgren

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	student absenteeism, higher education pedagogy, engagement, teacher-led instruction, sweden
Talare:	Karen da Costa
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:00
Sal:	MB

Background and Relevance:

Student absenteeism—particularly the phenomenon of 'Ghost students' who are enrolled but do not attend classes—poses a significant challenge to higher education in Sweden. Despite students expressing a desire for more teacher-led instruction, Sweden has among the lowest levels of teacher-led teaching time in Europe. This paradox undermines pedagogical models that rely on active participation and collaborative learning, making it a pressing issue for higher education pedagogy.

Connection to Research and Theory:

The study builds on prior research that identifies psychological, social, and institutional factors as key predictors of absenteeism. The theoretical framework integrates engagement theory and the Engaging Teaching Model (ETM), which emphasizes interactivity and relevance as drivers of attendance. The project also draws on recent Scandinavian studies, noting a gap in research on social science and humanities subjects compared to STEM.

Purpose, Method, and Implementation:

The project aims to explore the factors influencing undergraduate and advanced social science students' decisions to attend or skip classes. The central research question is:

How can we understand undergraduate students' decision-making process to attend or skip in-class teaching and learning activities?

To address this, the study employs a mixed-methods approach:

- An anonymous electronic survey targeting all four undergraduate programs at the School of Global Studies.
- Follow-up focus group interviews with self-recruited students to gain deeper insights into decision-making processes.

Ethical considerations are taken into account throughout the project, especially for sensitive personal data collected during focus groups.

Results and Pedagogical Implications:

Preliminary findings are expected to reveal a complex interplay of personal motivation, perceived relevance, institutional policies, and external pressures (e.g., work commitments) affecting attendance. The project will present actionable insights for educators and administrators, including strategies for enhancing engagement, optimizing teacher-led time, and fostering a sense of belonging. These results will be discussed in relation to contemporary pedagogical practices and may inform future policy and teaching models at the School of Global Studies, located in the Social Sciences Faculty, at Gothenburg University; but it may potentially also benefit other Swedish higher education institutions.

Contribution:

By addressing the paradox of desired teacher-led time versus actual attendance, this study contributes new knowledge to the field of higher education pedagogy, with implications for both research and practice.

Referenser

1. Menendez Alvarez-Hevia, D., Lord, J., & Naylor, S. (2021). Why don't they attend? Factors that influence the attendance of HE students of education. *Journal of Further and Higher Education*, 45(8), 1061–1075. <https://doi.org/10.1080/0309877X.2020.1851664>
2. Bukoye, O. T., & Shegunshi, A. (2016). Impact of engaging teaching model (ETM) on students' attendance. *Cogent Education*, 3(1), 1221191. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2016.1221191>
3. Samuelsson, J., Regnér, S., Nilsson, S., & Bolander Laksov, K. (2025). Students' reasons for absence in first-cycle engineering education – an interview study. Lund University, Faculty of Engineering, Centre for Engineering Education. https://www.lth.se/fileadmin/cee/genombrottet/web_version_rapport_nr_4.pdf

Sommarkursen – en kurs för alla? Erfarenheter från en SoTL-studie om breddad rekrytering.

Jenny Rosendahl, Stockholms universitet

Katie Obeid

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Sommarkurs, breddad rekrytering, SoTL, akademisk litteracitet, UDL
Talare:	Jenny Rosendahl
Session:	Session 7, 10 juni, 10:30–11:00
Sal:	Scania 1

Bakgrund och relevans ur ett högskolepedagogiskt perspektiv:

Sommarkurser utgör en växande del av svenska lärosätens utbildningsutbud (UKÄ, 2023) och attraherar studenter med heterogena förkunskaper, livssituationer och mål. Utbildningen ska genomsyras av inkludering och delaktighet oavsett studenternas socioekonomiska bakgrund, etnicitet, genus eller funktionsnedsättning (Stockholms Universitet, 2025; Universitet och högskolerådet, 2025).

Studiens utgångspunkt är att studentgruppers mångfald berikar undervisning och stärker utbildningens samhällsrelevans; detta förutsätter stöd en akademiska lärarskap som främjar studenters självtillit att anta nya uppgifter (Hattie, 2014). När relationer mellan olika kontexter synliggörs breddas studenters kunskaper för yrkesliv, akademi och medborgarskap (Land, 2012). Samtidigt kan diskurser om livslångt lärande innebära att studenters ansvar för sitt lärande individualiseras och därmed döljs strukturella villkor (Fejes, 2006). Risker med idén om den ständigt "utbildningsbara" studenten är att kursdesignens betydelse för tillgänglig undervisning riskerar att osynliggöras. I detta spänningsfält prövar studien en kursdesign som ska stödja delaktighet, retention och måluppfyllelse, där lärarens akademiska kompetens gör avtryck.

Syfte

Studien har ett dubbelt syfte. För det första genomlyser vi, med fokus på breddad rekrytering, sommarkursen Specialpedagogiska utmaningar i en skola för alla från antagning till kursavslut för att identifiera kritiska skeden, hinder och möjliggörare för tillgänglighet, retention och måluppfyllelse. För det andra utvecklar och prövar vi en pedagogisk kursdesign som förenar hög struktur och integrerat stöd för akademisk litteracitet, så att studenter ges likvärdiga förutsättningar att nå lärandemålen. Målet är att generera användbara designprinciper och indikatorer som kan implementeras i sommarkurser och ordinarie kurser inom högre utbildning.

Metod och genomförande

En praktikinära SoTL-ansats genomfördes inom ramen för Stockholms universitets Pedagogiska Ambassadorsprogram (CeUL, 2025).

Datansamling består av:

(a) fyra semistrukturerade intervjuer med totalt 7 kursansvariga vid sommarkurser

(b) enkät till 202 studenter, sommaren 2025

(c) loggböcker från två kursansvariga.

Analysen sker tematiskt med fokus på studenters och lärares upplevelser av deltagande i sommarkurs.

Förväntade resultat

Analysen visar stora variationer i studenternas akademisk litteracitet och livsvillkor, vilket kräver en differentierad kursdesign. Tre designval framträder som särskilt verksamma: (1) transparens (tydliga mål, kriterier, veckorytm och exempel), (2) valbarhet med ramar (UDL-baserade aktivitets- och examinationsspår som adresserar olika förkunskaper och livssituationer), (3) integrerat skrivstöd i ämnesuppgifter. Samtidigt identifieras risker: ensamarbete för lärare i sommarkurser samt att ansvar för progression ofta förskjuts från organisation till individ. Avslutningsvis presenteras en sammanfattande checklista från kursstart till examination som kan implementeras i sommarkurser och i ordinarie kurser.

Referenser

Inga referenser

Supervision self-assessment plans among supervisors in the STEAM-fields and PhD student reflections

Magnus Gustafsson, Chalmers tekniska högskola

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Supervision, PhD education, Writing for publication
Talare:	Magnus Gustafsson
Session:	Session 7, 10 juni, 11:00–11:30
Sal:	MB

At our university of technology, we have access to a great deal of data on the supervision of PhD-level research and writing. We have survey data, self-assessment plans, and reflection essays from supervisors; we have survey data from PhD students, and data from their interviewing supervisors about publication processes.

Supervisors self-assess or reflect on their supervision in faculty training. Furthermore, supervisors and PhD students, are encouraged to complete a survey as a basis for discussing the supervision contract. Do the various expectations align? Are supervisors attentive to the contingency inherent to supervising writing? Are PhD students prepared for the different roles required in a collaborative-cum-co-authoring writing context?

The initial set of research question we investigate at this stage of the study includes three core concerns:

- How do established or semi-generic supervision models translate to our STEAM, EME, and intercultural context in terms of research and publication? Models and approaches might include such suggested in for example Gatfield, 2005; Lillis & Curry, 2006; Boehe, 2016; Simpson et al., 2016; Robertson, 2017; Lee, 2018; and Khuder & Petric 2020. Here we study supervisor surveys and self-assessment plans.
- What expectations do supervisors have of doctoral students and themselves in terms of research and publication? Here we study surveys, self-assessment plans.
- What are the potential tensions in division of labour between PhD students and supervisors for research and publication?

What we are ultimately interested in is what the potential tensions in division of labour are between PhD students and supervisors for research and publication.

Preliminary findings from cases suggest that supervisors have very limited toolboxes for supervision writing processes and struggle to negotiate the tension between their supervision and brokerage roles in co-authored publication processes; that adjusting for roles between publications is challenging; and that PhD students benefit from not only from genre knowledge but from an added meta-perspective on research and publication processes. The generalizability of findings depends somewhat on the research supervision environments at other universities but ought to hold potential in many STEAM and EME contexts. Our cultural context is potentially

more specific but nonetheless of interest to a wider circle of, at least, supervision of compiled theses.

Referenser

Boehe, D., M. 2016. Supervisory styles: a contingency framework,

Studies in Higher Education, 41:3, 399-414, DOI: 10.1080/03075079.2014.927853

Gatfield, T. 2005. An Investigation into PhD Supervisory Management Styles: Development of a dynamic conceptual model and its managerial implications, Journal of Higher Education Policy and Management, 27:3, 311-325.

Khuder, B. and Petrić, B. 2020. Academic socialisation through collaboration: Textual interventions in supporting exiled scholars' academic literacies development, Education and Conflict Review, 3, 24-28.

Lee, A. 2018. How can we develop supervisors for the modern doctorate?,

Studies in Higher Education, 43:5, 878-890.

Lillis, T., & Curry, M., J. 2006. Professional Academic Writing by Multilingual Scholars: Interactions With Literacy Brokers in the Production of English-Medium Texts. Written Communication, 23:1

Robertson, M., J. 2017. Team modes and power: supervision

of doctoral students, Higher Education Research & Development, 36:2, 358-371, DOI:

10.1080/07294360.2016.1208157

Simpson, S., Caplan, N. A., Cox, M. & Phillips, T. (2016). Supporting Graduate Student Writers: Research, Curriculum, & Program Design. University of Michigan Press.

Tillbaka till Lärandet: Från formella bedömningar till formativa aktiviteter

Mattias Jacobsson, Södertörns högskola

Karin Hansson, Karl Bergström

Tema:	Samspel mellan lärare och studenter
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	lärarrollen, studentcentrerat lärande, bedömningsbörda
Talare:	Mattias Jacobsson
Session:	Session 7, 10 juni, 11:00–11:30
Sal:	Scania 1

Högre utbildning har under de senaste decennierna genomgått omfattande förändringar genom två samverkande trender: public management och digitalisering (Ekberg et al. 2023). Dessa har ökat kraven på transparens och dokumentation, samtidigt som digitala system har både automatiserat och förskjutit administrativa uppgifter från administratörer till lärare. Parallellt har lärarrollen förändrats från kunskapsförmedlare till facilitator av lärandeprocesser (Damşa och de Lange 2019). I kombination med växande studentgrupper och begränsade resurser har detta skapat ohållbara undervisningssituationer, där lärarnas tid i allt större utsträckning ägnas åt bedömning och administration snarare än interaktion med studenter.

Kursen Vetenskapsteori och metod i ämnet Medieteknik vid Södertörns högskola illustrerar dessa utmaningar. Det tidigare upplägget byggde på formativ bedömning genom flera skriftliga gruppuppgifter, men i praktiken blev återkopplingen sen och summativ, vilket försvårade lärandeprocessen. Dessutom har AI-genererad text aktualiserat frågor om autenticitet i skriftliga examinationer. För att möta dessa problem har vi genomfört ett högskolepedagogiskt utvecklingsprojekt med syfte att minska lärarnas bedömningsbörda och stärka studenternas aktiva kunskapskonstruktion genom ett mer studentcentrerat upplägg.

Kursen omformades utifrån principerna för "constructive alignment" (Biggs och Tang 2015). Betygsatta gruppuppgifter ersattes med laborativa övningar och formativa seminarier, där studenterna med stöd av tydliga mallar fick praktisk erfarenhet av forskningsmetoder. Lärarnas roll skiftade från bedömare till facilitator, med fokus på muntlig återkoppling och kollaborativ analys. Kursen avslutades med en individuell uppgift som integrerade erfarenheterna från övningarna och kopplade dessa till utvecklingen av en forskningsdesign inför kommande uppsatsarbete.

Resultaten från den första kursomgången visar att upplägget minskade stress hos studenterna, ökade genomströmningen och kraftigt reducerade lärarnas administrativa arbete. Särskilt närvaron och nivån på seminarierna höjdes i och med att fokuset hamnade på utförandet istället för på bedömningen av hur väl uppgifterna hade uppfattats på detaljnivå.

Projektet belyser en central spänning mellan pedagogiska ideal och institutionella realiteter: studentcentrerat lärande kräver tid och resurser, men högskolans styrlogiker och digitaliseringen

uppmuntrar till att prioritera bedömning och överdriven dokumentation. För att undvika att lärande reduceras till en administrativ produkt krävs en kontinuerlig kritisk diskussion om hur styrning, resursfördelning och teknologiska förändringar påverkar utbildningens kärnuppdrag. Våra slutsatser från detta projekt är att laborativa, dialogbaserade moment kan stärka lärandeprocessen och samtidigt minska bedömningsbördan, men förutsätter samtidigt organisatoriskt stöd och strategier för att inte lärandeaktiviteter ska riskera förvandlas till rena bedömningssystem.

Referenser

Biggs, John; and Catherine Tang. (2015). Constructive Alignment: An Outcomes-Based Approach to Teaching Anatomy. *Teaching Anatomy: A Practical Guide*, January 2015, pp. 31–38.

Damşa, Crina; and Thomas de Lange. (2019). Student-centred learning environments in higher education. *Uniped*, vol. 42, no. 1, March 2019, pp. 9–26.

Ekberg, Niclas; Eva Alerby; and Jórunn Elísdóttir. (2023). Digitaliseringens begränsande gränslöshet – om lärande, rum och hemmahörande i högre utbildning : [Finitude unbound – on learning, space and belonging in digitalised higher education]. *Högre Utbildning*, vol. 13, no. 3, 2023, pp. 29–45.

En nationell kalibreringsstudie av kandidatuppsatser inom Biomedicinska analytikerprogrammet

Said Havarinasab, Göteborgs universitet

Karin Björklund, Gunnel Hellgren, Ann-Sofi Rehnstam-Holm, Birgitta Tompinson

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	kalibrering, bedömning, bedömningskriterier, examensarbete, biomedicinsk laboratorievetenskap
Talare:	Gunnel Hellgren
Session:	Session 1, 8 juni, 13:30–14:00
Sal:	ML15

Bakgrund: Likvärdig och rättssäker bedömning är en högskolepedagogisk utmaning, särskilt inom professionsutbildningar där det avslutande examensarbetet utgör ett viktigt mått på studentens självständighet, vetenskapliga förmåga och yrkesspecifika kompetens. Forskning visar att bedömning av akademiska texter ofta är förenat med betydande inter- och intra-bedömarvariation (1-3), men kalibreringsprocesser och gemensamma standarder kan bidra till ökad kollegial samsyn (4-6).

Biomedicinska analytikerprogrammet är en legitimationsgrundande professionsutbildning med gemensamma nationella examensmål, men utbildningsupplägget varierar mellan lärosäten. Det innebär att kurser, kursmål och bedömningskriterier varierar mellan lärosäten.

Studiesyftet var att undersöka hur en nationell kalibrering av biomedicinska analytikerstudenters kandidatuppsatser kan belysa skillnader, stödja kvalitetsutveckling och bidra till mer likvärdiga bedömningsprocesser. Studien är förankrad i forskning om bedömningspraktiker, standardisering och kalibrering inom högre utbildning. Utifrån ett sociokulturellt synsätt betraktas bedömning som en situerad praktik där lokala normer och institutionella traditioner påverkar bedömarens tolkningar.

Genomförande: Studien genomfördes som en tvådelad studie.

1) Bedömning av kandidatuppsatser från samtliga lärosäten med biomedicinsk analytikerutbildning (n=10 vid studiens genomförande). 45 godkända, anonymiserade uppsatser (n=30 inriktning laboratoriemedicin, n=15 inriktning klinisk fysiologi) bedömdes av erfarna examinatorer från samtliga lärosäten. Respektive lärosätes egna bedömningskriterier användes. Resultaten kategoriserades enligt gradering 1 – 4 (underkänt, knappt godkänt, godkänt, väl godkänt). Bedömningskommentarer analyserades kvalitativt.

2) Kalibreringsprocessens påverkan på lokala bedömnings- och examinationspraktiker undersöktes via enkät med 10 frågor (5-gradig likertskala), samt tre fritextfrågor. Öppna svar analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat: Undersökningen visade stor bedömningsvariation mellan lärosäten. För inriktning laboratoriemedicin resulterade 20% av gjorda bedömningar i underkänt betyg, 26% för inriktning klinisk fysiologi. Minst ett lärosäte underkände 24 uppsatser inom inriktning laboratoriemedicin,

13 för inriktning klinisk fysiologi. Stor samsyn rådde för de högst respektive lägst presterande uppsatserna. Den kvalitativa analysen av kommentarer för underkända uppsatser visade att bedömningen framför allt grundades på formella kriterier, som varierar mellan lärosäten.

Kvalitativ analys av enkätsvaren om huruvida genomförande av kalibreringsstudien påverkat det enskilda lärosätets hanteringsprocess av examensarbeten resulterade i tre teman: 1) ökad medvetenhet om bedömningsprocessens komplexitet, 2) utveckling av bedömningsstöd och kriterier för lärare, 3) förbättrade stödstrukturer för studenter. Flera lärosäten rapporterade att kalibreringen bidragit till översyn av kursplaner och examinationsformer, även om andra utvecklingsinitiativ också påverkat arbetet.

Slutsats: Studien visar att nationell kalibrering kan bidra till ökad transparens och samsyn i bedömningspraktiker, samt att framtida nationella riktlinjer och gemensamma bedömningskriterier kan vara användbart för mer likvärdig och rättssäker examination inom professionsutbildningar. Vidare belyser studien vikten av att gå mot vetenskapligt grundade omdömen och ifrån rent formella.

Referenser

1. Bloxham S, den-Outer B, Hudson J, Price M. Let's stop the pretence of consistent marking: exploring the multiple limitations of assessment criteria. *Assessment and evaluation in higher education*. 2016;41(3):466-81.
2. Haagsman M, Snoek B, Peeters A, Scager K, Prins F, van Zanten M. Examiners' use of rubric criteria for grading bachelor theses. *Assessment and Evaluation in Higher Education*. 2021;46(8):1269-84.
3. Rinne I. Same grade for different reasons, different grades for the same reason? *Assessment and Evaluation in Higher Education*. 2024;49(2):220-32.
4. Bloxham S, Rust C, Reimann N. Degree Standards Project: Calibration synthesis report 2019.
5. Sadler DR. Assuring academic achievement standards: from moderation to calibration. *Assessment in Education*. 2013;20(1):5.
6. Wyse S, Page B, Walkington H, Hill JL. Degree outcomes and national calibration: Debating academic standards in UK Geography. *Area*. 2020;52(2):376-85.

Att underlätta blivande sjuksköterskors läsande av vetenskapliga artiklar

Jessica Thorn, Högskolan Väst

Rebecka Sverker

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	vetenskapliga artiklar, akademiskt läsande, informationsökning, sjuksköterskestudenter
Talare:	Rebecka Sverker
Session:	Session 1, 8 juni, 14:00–14:30
Sal:	ML15

Bibliotekarierna och språk- och studieverkstan Akademiskt språk på Högskolan Väst arbetar för att främja studenters lärande. En insats syftar till att främja blivande sjuksköterskors läsande av vetenskapliga artiklar och förbereda dem för både examensarbete och framtida evidensbaserad praktik. Deras examensarbete innebär att en systematiskt inspirerad litteraturöversikt genomförs, där informationsökning, läsförståelse och analys blir viktiga element. Lärarna på sjuksköterskeutbildningen vill redan från termin 1 arbeta fram ett vetenskapligt förhållningssätt hos sina studenter så att de framgent kommer att erbjuda evidensbaserad vård. Att söka och läsa vetenskapliga artiklar blir därmed viktiga färdigheter som behöver byggas upp successivt under programmets gång.

Omvårdnadsstudenternas läsande är även viktig för att forma deras framtida yrkesidentitet och akademiska skrivpraktik (Maguire m.fl., 2020). Men läsningen av vetenskapliga artiklar som genre kan innebära svårigheter vad gäller att förstå innehåll och relevans. Det är därmed en viktig insats att förbereda studenterna inför läsningen genom att visa på textens syfte och språkliga drag. Genom att utforma en insats som bygger på genrepdagagogikens andra steg av att läsa text tillsammans och prata om utmärkande ord, textstruktur och innehåll ges studenterna större förutsättningar att lyckas med både läsning och det efterföljande skrivandet (Gibbons, 2016). Akademisk läsning är en tyst kunskap som behöver lyftas inom högre utbildning både som social praktik och för att möta ett breddat deltagande (Baker m.fl., 2019).

Presentationen kommer beskriva två tillfällen under sjuksköterskestudenternas första och andra termin, de första gångerna de läser och söker vetenskapliga artiklar. I vårt arbete använder vi oss av vår förståelse av den vetenskapliga artikeln som akademisk textgenre för att ta ned trösklar inför läsning och bygga upp deras bakgrundkunskap kring textens funktion och innehåll. Utformningen av tillfällena har även inspirerats av lässtrategierna THIEVES (Manz, 2002) och Slakta en artikel (Bogucka & Wood, 2009) med anpassningar till studenternas uppgift och lässituation. Även i informationsökningen av artiklar spelar läsning en stor roll i att snabbt avläsa texternas innehåll och karaktär. I workshopparna får studenterna möjlighet genom gruppuppgifter att träna sin förmåga att avkoda artiklars innehåll i träfflistan.

En enklare utvärdering kommer att presenteras, bestående av studenternas spontana reaktioner. Slutligen blickar vi framåt och önskar diskutera ämneslitteracitet, progression och bibliotekariers och språkpedagogers stödjande roll inom högre utbildning.

Referenser

Baker, S., Bangeni, B., Burke, R., & Hunma, A. (2019) The invisibility of academic reading as social practice and its implications for equity in higher education: a scoping study. *Higher Education Research & Development*, 38(1), 142-156. <https://doi.org/10.1080/07294360.2018.1540554>

Bogucka, R., & Wood, E. (2009). How to Read Scientific Research Articles: A Hands-On Classroom Exercise. *Issues in Science and Technology Librarianship*, 59. <https://doi.org/10.29173/istl2504>

Gibbons, P. (2016). *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet (4:e uppl.)*. Hallgren & Fallgren

Maguire, M., Reynolds, A., & Delahunt, B. (2020). Reading to Be: The role of academic reading in emergent academic and professional student identities. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 17(2). <https://doi.org/10.53761/1.17.2>

Manz, S.L. (2002). A strategy for previewing textbooks: Teaching readers to become THIEVES. *The Reading Teacher*, 55, 434-435.
http://www.readwritethink.org/lesson_images/lesson112/manz.pdf

Samverkan mellan lärosäte och vårdverksamhet – nyckeln till optimalt lärande i verksamhetsförlagd utbildning

Viktoria Sjöstedt, Göteborgs universitet

Ann-Helén Sandvik, Sophie Mårtensson, Ramona Schenell, Inger Jansson

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk forskning
Nyckelord:	Samverkan, Verksamhetsförlagd utbildning, sjuksköterskeprogram, Lärande
Talare:	Viktoria Sjöstedt
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–15:30
Sal:	ML15

bakgrund och relevans ur ett högskolepedagogiskt perspektiv:

Hälso- och sjukvården förutsätts leva upp till samhällets förväntningar på patientsäkerhet och vårdkvalitet. Lärosätena står inför stora utmaningar att kunna rusta studenterna inom hälsoprofessionernas program med den kompetens som krävs för en säker och god vård av hög kvalitet. Det är inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som denna kompetens utvecklas och omsätts till färdigheter och förmågor i samverkan mellan lärare och vårdens handledare. Det råder en stor brist på VFU-platser så för att öka antalet VFU-platser och samtidigt säkerställa hög kvalitet krävs att lärosäten i samverkan med vårdverksamheter prövar och utvecklar metoder (Bøe et al., 2021; Jayasekara et al., 2018). Dessa metoder bör skapa förutsättningar för att studenter når examensmålen och utvecklar den kompetens som är nödvändig för att känna trygghet i sin framtida yrkesroll.

Inom forskningsmiljön "vårdforskning i samverkan" (u.å) startade därför en grupp intresserade forskare från tre lärosäten inom Västra Götaland samt Sahlgrenska universitetssjukhuset och Göteborgs stad samverkansprojektet som beskrivs nedan.

Syfte, metod och genomförande:

Projektets syfte är att sammanställa aktuell forskning samt att utveckla och utvärdera lärandeprocesser och professionell utveckling inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utifrån sjuksköterskestudenter, handledare och lärares perspektiv.

Den första delstudien i projektet är en integrativ litteraturstudie för att systematiskt identifiera metoder för sjuksköterskestudenters lärande under verksamhetsförlagd utbildning samt resultat och erfarenheter av dessa metoder från studenters, handledares och lärares perspektiv.

Delstudie två syftade till att utveckla utbildningsmoduler inom vårdavdelningar på ett svenskt sjukhus och utvärdera deras bidrag till lärande och professionell utveckling för sjuksköterskestudenter och kliniska handledare.

Från litteraturöversikter och lärandeerfarenheter fastställdes följande kriterier för utbildningsmodul:

- Del av vårdavdelning med arbetsplats tillgänglig för studenterna

-
- Peer-learning med lärandeaktiviteter som pedagogisk modell
 - interprofessionellt lärande
 - ett större antal studenter

Därefter utvecklades tre moduler under 2023 på ett sjukhus i Sverige baserat på kriterierna. Under det första året samlades data in genom fokusgrupper bestående av sjuksköterskestudenter, kliniska handledare och kliniska lärare. Data analyserades därefter med hjälp av kvalitativ innehållsanalys.

Vid konferensen kommer preliminära resultat från ovan beskrivna studier att presenteras. Resultatet från delstudie ett ger en översikt av kunskapsläget medan delstudie två utvärderar införande av metoder för lärande.

Referenser

Bøe, S. V., & Debesay, J. (2021). The Learning Environment of Student Nurses During Clinical Placement: A Qualitative Case Study of a Student-Dense Ward. *SAGE Open Nursing*, 7, 23779608211052357

Jayasekara, R., Smith, C., Hall, C., Rankin, E., Smith, M., Visvanathan, V., & Friebe, T. R. (2018). The effectiveness of clinical education models for undergraduate nursing programs: A systematic review. *Nurse Educ Pract*, 29, 116-126.

Vårdforskning i samverkan, ViS (u.å) Institutionen för vårdvetenskap och hälsa, Göteborgs universitet <https://www.gu.se/vardvetenskap-halsa/vardforskning-i-samverkan-vis>

Högskolepedagogik.se – från kalender till nationell kursmarknadsplats

Johani Karonen, Högskolan i Skövde

Gunvor Larsson Torstensdotter, Petronella Ekström, Anna Pettersson, Åse Nygren

Tema:	Samverkan
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	evenemangskalender, Högskolepedagogik, kursplatser, nätverk, tillgängliggörande
Talare:	Johani Karonen
Session:	Session 2, 8 juni, 15:00–16:00
Sal:	Scania 2

Högskolepedagogik.se är en nationell plattform som vuxit fram ur Universitets- och högskolerådets (UHR) högskolepedagogiska lyft 2022/2023. Plattformen drivs av ett redaktionsråd med representanter från Swednet, ITHU, Include, SVERD och SFS, där ITHU har samordningsansvar. Syftet är att sprida goda exempel på högskolepedagogisk utveckling, erbjuda erfarenhetsutbyte och samla nationella digitala evenemang i en gemensam kalender. Sedan starten 2023 har plattformen arrangerat och annonserat aktiviteter som seminarieriet "Utbildning för hållbar utveckling", den dynamiska konferensen "Där pedagogik och digitalisering mötes" samt pedagogiska caféer om meritering, ofta i samarbete med SUHF:s expertgrupp för högskolepedagogik. Studentperspektivet har integrerats genom arrangemang med SFS och studentrepresentanter.

Plattformen har visat sig fylla ett tydligt behov av en sammanhållande kraft för att annonsera och tillgängliggöra enskilda lärosätenas öppna evenemang och utgöra en plattform för nya lärosätesöverskridande arbeten. Samtidigt finns en outnyttjad potential: ett förslag från Högskolepedagogiska chefsnätverket (HPCF) om en "torgfunktion" där lärosäten kan annonsera lediga platser på högskolepedagogiska kurser, så att lärare lättare kan hitta utvecklingsmöjligheter över lärosätesgränserna.

I detta runda bord-samtal diskuteras plattformens framtida funktioner och visioner, inklusive juridiska, ekonomiska och administrativa aspekter av en nationell kursmarknadsplats. Genom en fishbowl-metod (Leslie & Johnson-Leslie, 2023) skapas ett öppet idé- och åsiktsutbyte mellan deltagarna. Utfallet förväntas ge värdefull input till en iterativ designprocess för Högskolepedagogik.se.

Referenser

Leslie, H. S., & Johnson-Leslie, N. (2023). Reflection on Business Communication in a "Fishbowl": Increasing Active Learning and Course Effectiveness While Lowering Disconnection. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 23(18), 60-71.

Från forskare till föreläsare: Lärarrollens utmaningar och möjligheter för doktorander

Håkan Fleischer, Göteborgs universitet

- Tema:** Samverkan
Form: Rundabordssamtal
Typ: Höskolepedagogisk forskning
Nyckelord: föreläsning i högre utbildning, doktorand, akademisk socialisation, ämneskulturer, undervisningspraktiker
Talare: Håkan Fleischer
Session: Session 2, 8 juni, 15:00–16:00
Sal: Ascom
-

Rundabordssamtalet presenterar en planerad studie om doktoranders frågor och stödbehov vid föreläsningsuppdrag inom skilda ämnesdiscipliner. Studien inspireras av de många möten med doktorander som ägt rum på den höskolepedagogiska kursen Den Goda Föreläsningen vid Göteborgs Universitet. Kursledningen konstaterar att doktoranderna har relativt olika sätt att förhålla sig till föreläsningen, inte minst i termer av hur de skall leda undervisningen och samspela med studenterna. Därmed ställs också olika typer av frågor när de själva skall påbörja sin undervisningsbana. Studien tar därför avstamp i teorier om akademisk socialisation, praktikgemenskaper och professionell läraridentitet, där doktoranders inträde i lärarkollektivet ses som en process där normer, ansvar och handlingsutrymme förhandlas och behandlas olika i skilda ämnesdiscipliner (Becher & Trowler, 2001; Lave & Wenger, 1991). Föreläsningen som undervisningsform upplevs ofta utmanande, inte minst då den egna personen är en central del av förutsättningarna för att lyckas (Fleischer, 2025; Ramsden, 2003; Håkansson, 2017), vilket gör det angeläget att stödja doktoranderna i denna undervisningsform.

Studien syftar till att undersöka hur doktorander i olika ämnesområden formulerar sina frågor, strategier och stödbehov när de får i uppdrag att genomföra föreläsningar, samt hur detta relaterar till lokala arbetsdelnings- och utbildningspraktiker. Den planerade studien utgår preliminärt från en enkät med öppna svar till doktorander i flera discipliner, med tematisk analys av exempelvis upplevd osäkerhet, implicita normer, behov av stöd, arbetsbelastning och erkännande eller marginalisering i lärarrollen (Kreber, 2010; McAlpine, L., & Åkerlind, G. (eds), 2014).

Rundabordet syftar till att tillsammans med deltagarna vidareutveckla studiens teoretiska inramning, metodupplägg och samarbetsformer mellan lärosäten, i linje med NU2026-temat om intryck, uttryck och avtryck i högre utbildning. Deltagarna bjuds in att bidra med perspektiv på akademisk socialisation och läraridentitet, förslag på datainsamling (till exempel kombinationer av enkät, intervjuer och dokumentstudier) samt intresse för medverkan i ett framtida nationellt, jämförande projekt om doktoranders undervisningsvillkor. Förväntade resultat av sessionen är ett framväxande nätverk, en skiss till gemensam forsknings- och utvecklingsagenda samt underlag för fortsatta höskolepedagogiska satsningar kring doktoranders övergång från forskare till föreläsare.

Referenser

Becher, T., & Trowler, P. (2001). *Academic tribes and territories* (2nd ed.). Open University Press.

Fleischer, H. (2025). Föreläsning som studentaktiv metod i högre utbildning. *Studentlitteratur*.

Håkansson, A. (2017). Vad ska vi med föreläsningar till? *Högre utbildning*, 7(2), 40-50.
<https://doi.org/10.23865/hu.v7.970>

Kreber, C. (2010). Academics' teacher identities. *Studies in Higher Education*, 35(2), 171-194.

Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press.

McAlpine, L., & Åkerlind, G. (Eds.). (2014). *Becoming an academic*. Palgrave Macmillan.

Ramsden, P. (2003). *Learning to teach in higher education* (2. ed.). Routledge.

Internationalisering på hemmaplan genom lärandeaktiviteter: en internationell online-workshop inom Logopedprogrammet

Francesca Longoni, Göteborgs universitet

Emilia Carlsson, Juliane Klann, AnnaKarin Larsson

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	peer learning, collaborative learning, virtual mobility, virtual exchange
Talare:	Francesca Longoni
Session:	Session 2, 8 juni, 15:30–16:00
Sal:	ML15

Logopedprogrammen vid Göteborgs universitet och vid SRH University of Applied Sciences Heidelberg, Campus Heidelberg (Tyskland) utvecklade en gemensam lärandeaktivitet, där logopedstudenter från båda lärosäten arbetade tillsammans i små grupper i en internationell online-workshop med syften att främja

- djupinriktat lärande av diagnostikförfarande genom peer learning / collaborative learning,
- färdigheter i att presentera information muntligt på engelska, samt
- utveckling av interkulturell kompetens genom internationalisering på hemmaplan.

Studenterna från de två lärosätena delades in i internationella grupper. Efter att ha bekantat sig med diagnostikmaterialet för diagnosticering av språkstörningar hos barn och ungdomar, redovisade studenterna från Göteborg ett svenskt test för de tyska studenterna i sin grupp, och vice versa. Den 20 minuter långa presentationen skulle omfatta information om testets syfte, struktur och administrering samt poängsättning, psykometri och tolkning. Därefter diskuterade grupperna likheter och skillnader mellan de svenska och de tyska testerna. Slutligen omgrupperades studenterna nationellt och varje student presenterade för sina kursare det testmaterial som man arbetat med i den internationella gruppen, så att alla studenter skulle få kännedom om samtliga nationella testmaterial. En digital enkät i anslutningen till workshoppen visade att studenterna från båda lärosätena upplevde workshoppen som intressant, lärorik och rolig. Några studenter tyckte dock att momentet var stressigt och förvirrande, mest pga. att de upplevde att upplägget var rörigt och informationen otydlig. I kommentarer framgår att workshoppen varit givande då studenterna kunde fördjupa sig i testmaterialet, lära ut till varandra i små grupper samt ha internationellt utbyte. I linje med tidigare studier (t.ex. Barbosa m.fl., 2020; Duffy m.fl., 2022; Hackett m.fl., 2023) indikerar den här erfarenheten att en online-baserad peer learning-aktivitet mellan studenter i olika länder kan vara ett värdefullt inslag för att såväl främja djupinriktat lärande som att bredda tillgången till internationellt utbyte

Referenser

Barbosa, B., Santos, C. A., & Prado-Meza, C. M. (2020). There is no one way to internationalization at home: Virtual mobility and student engagement through formal and informal approaches to curricula. *Revista Lusófona de Educação*, 47(47), 85–98.

Duffy, L. N., Stone, G. A., Townsend, J., & Cathey, J. (2022). Rethinking Curriculum Internationalization: Virtual Exchange as a Means to Attaining Global Competencies, Developing Critical Thinking, and Experiencing Transformative Learning. *Scholarship: A Journal of Leisure Studies and Recreation Education*, 37(1–2), 11–25.

Hackett, S., Janssen, J., Beach, P., Perreault, M., Beelen, J., & van Tartwijk, J. (2023). The effectiveness of Collaborative Online International Learning (COIL) on intercultural competence development in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20(1), 5–21.

Klinisk färdighetsträning – en nödvändig dimension i professionsutbildningar: Lärdomar från debatten om psykologprogrammen

Ann-Sophie Lindqvist Bagge, Göteborgs universitet

Tomas Grysell, Erik Andersson

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Klinisk färdighetsträning, EPA, professionsutbildning
Talare:	Ann-Sophie Lindqvist Bagge, Tomas Grysell, Erik Andersson
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:00
Sal:	ML15

Professionsutbildningar inom högre utbildning syftar till att utveckla både teoretiska kunskaper och färdigheter, och klinisk färdighetskompetens. Trots detta visar den senaste tidens debatt att framför allt utbildningar som leder till psykologexamen, präglas av en obalans mellan teoretisk kunskapsförmedling och den kliniska färdighetsträningen (1). Debatten har synliggjort en brist på systematiskt och strukturerat arbete med klinisk färdighetsträning inom psykologprogrammen, vilket väcker frågor om hur väl utbildningarna förbereder studenter för det ansvar och den komplexitet som deras yrkesutövande inom hälso- och sjukvården kräver (2). En nyligen genomförd kartläggning av de tolv lärosäten som ger psykologutbildningar, vittnar också om studenters begränsade utvecklingsmöjligheter genom att kunna öva, få återkoppling och examineras i praktiskt kliniskt arbete (3).

Detta bidrag diskuterar den centrala betydelsen av klinisk färdighetsträning som en integrerad och examinerad del av professionsutbildningar. Med psykologprogrammet som illustrativt exempel analyseras hur utbildningsdesign, handledningsformer och bedömningspraktiker kan utformas för att främja studenters kliniska kompetensutveckling. Utifrån högskolepedagogisk forskning om professionslärande och bedömning argumenteras för att klinisk färdighetsträning inte bör betraktas som ett tillägg i utbildningarna, utan som en betydande integrerad och examinerad kärnkomponent inom professionsutbildningar.

Bidraget syftar till att stimulera diskussionen om hur lärosäten kan säkerställa att studenter utvecklar den kliniska kompetens som motsvarar yrkeskravens komplexitet, och hur professionsutbildningars nationella examensmål och utbildningspolitik kan stödja denna eftersträvaransvärda utveckling. I sammanhanget lyfts ett initiativ inom svensk högre utbildning, där arbetet med att integrera EPA-strukturer (Entrustable Professional Activities) i klinisk färdighetsträning har påbörjats för psykologutbildningen vid Karolinska Institutet. EPA-ramverket erbjuder en modell och förhållningssätt för att konkretisera, följa och bedöma studenters professionella progression och torde därmed bidra till en ökad kvalitet, transparens och pedagogisk samstämmighet inom en professionsutbildning som ges vid olika lärosäten.

Genom att knyta samman erfarenheter från flera lärosäten vill bidraget stimulera till en diskussion om hur professionsutbildningar kan stärka samverkan mellan akademi och praktik, samt hur nationella examensmål och utbildningspolitik kan stödja utvecklingen av klinisk

kompetens. En förnyad betoning på klinisk färdighetsträning är avgörande för att professionsutbildningar ska kunna uppfylla sitt samhällsuppdrag och ge avtryck för att i framtiden kunna rusta studenter för en kvalificerad yrkesutövning.

Referenser

- (1) Lindqvist Bagge, A-S., Holmqvist, R., Hildebrand Karlén, M. & Melin, B. Öka praktiken på psykologprogrammen. Psykologtidningen #8, 2024. https://psykologtidningen.se/wp-content/uploads/2024/12/Psykologtidningen_nr8_2024_LOW.pdf (2) Lindqvist Bagge, A-S., Melin, B. & Holmqvist, R. Dags att reformera psykologutbildningen. Psykologtidningen. Publicerad 8 januari 2025. <https://psykologtidningen.se/2025/01/08/dags-att-reformera-psykologutbildningen/> (3) Andersson, E., Guest, E., Lindqvist Bagge, A-S., Wallhed Finn, S., Eithunn Rönning, S. & Lu, S. Kliniska färdighetsträning saknas i dagens psykologprogram. Psykologtidningen. Publicerad 28 maj 2025. <https://psykologtidningen.se/2025/05/28/uppmanar-regeringen-utred-psykologprogrammen/>

Samverkan

The Brave Space Revisited

Lotta Kvist, Göteborgs universitet

Stefan Jensen

Tema:	Samverkan
Form:	Rundabordssamtal
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	professionellt omdöme, pedagogiska dilemman, normkrockar, rollkonflikter, kollegialt lärande
Talare:	Lotta Kvist
Session:	Session 3, 9 juni, 10:30–11:30
Sal:	Ascom

Utgångspunkt

Universitetslärare verkar i ett landskap där rollerna skiftar snabbt: examinator, handledare, kollega, ledare och ibland även stödperson. I dessa växlingar krävs inte bara ämneskunskap utan ett utvecklat omdöme, en förmåga att orientera sig i situationer där regler och rutiner inte räcker. Det är i dessa mellanrum som mod blir en del av lärarprofessionen: mod att ta ansvar, mod att vara tydlig, mod att sätta gränser, men också mod att visa osäkerhet när situationen kräver det. Här uppstår ofta interna konflikter, särskilt när flera krav och lojaliteter möts samtidigt. Trots att sådana situationer påverkar undervisning, bedömning och relationerna till studenter och kollegor, finns det få forum de kan diskuteras öppet och konkret.

Symposiet The Brave Space 2025 lockade över 230 deltagare från Göteborgs universitet och visade tydligt att behovet av sådana forum är stort. Samtidigt pekade deltagarnas återkoppling på ett glapp: samtalen förblev på en övergripande nivå och saknade koppling till lärarvardagens faktiska dilemma. Detta utgör utgångspunkten för vårt rundabordssamtal, som syftar till att utforska temat i ett mindre format för att fördjupa förståelsen för hur universitetslärare kan hantera rollkonflikter, värderingsskiften och det emotionella arbete som följer med undervisning och kollegial samverkan.

Det mindre formatet: rundabordssamtalet

Rundabordssamtalet inleds med en gemensam ram utifrån erfarenheterna från The Brave Space, med fokus på hur mod, omdöme och kollegial reflektion kan fungera som stöd när lärare behöver fatta beslut i osäkra eller motsägelsefulla lägen. Därefter riktas fokus mot konkreta erfarenheter från lärarvardagen. Deltagarna ombeds ta med dilemman där roller, ansvar eller emotionella krav varit svåra att hantera.

Metodens antagande är att samtalet förändras när deltagare får tid och utrymme att pröva sina tankar, stå kvar i osäkerhet och utforska sina resonemang i dialog med andra. Frågor som vägleder processen är: Vad händer när lojaliteter krockar? Vilka normer behöver förstås — och vilka behöver utmanas? Vad är "modigt omdöme" i detta sammanhang?

Förhoppningar och förväntningar

Förväntade utfall är att deltagarna får:

- ett språk för att tala om mod, ansvar och osäkerhet i professionella sammanhang,
- en fördjupad förståelse för hur värdesystem påverkar undervisning och kollegialt samarbete samt
- en första struktur för ett kollegialt sammanhang där frågor om roller, normer och pedagogisk kultur kan fortsätta att utforskas.

Rundabordssamtalet prövar därmed en metod som skapar utrymme för komplexitet utan krav på att reducera den — och erbjuder ett konkret sätt att länka abstrakta teman till lärarens vardagliga praktik.

Referenser

Bornemark, J. (2018). Det omätbaras renässans: En uppgörelse med pedanternas världsherravälde (Första upplagan). Volante.

Bornemark, J. (2020). Horisonten finns alltid kvar: Om det bortglömda omdömet (Första upplagan). Volante.

Edmondson, A. C. (2019a). *The fearless organization: Creating psychological safety in the workplace for learning, innovation, and growth*. Wiley.

Edmondson, A. C. (2019b). THE ROLE OF PSYCHOLOGICAL SAFETY. *Leader to Leader*, 2019(92), 13–19. <https://doi.org/10.1002/ltl.20419>

Fernandez, S. (2021). Faculty Work Engagement and Teaching Effectiveness in a State Higher Education Institution. *International Journal of Educational Research Review*, 6(1), 1–13. <https://doi.org/10.24331/ijere.783947>

Kahn, R. L., Wolfe, D. M., Quinn, R. P., Snoek, J. D., & Rosenthal, R. A. (1964). *Organizational stress: Studies in role conflict and ambiguity* (pp. xii, 470). John Wiley.

Runsten, P. (2023). Kunskapsintegration: Om kollektiv intelligens i organisationer (Andra upplagan). Studentlitteratur.

Siemsen, E., Roth, A. V., Balasubramanian, S., & Anand, G. (2009). The Influence of Psychological Safety and Confidence in Knowledge on Employee Knowledge Sharing. *Manufacturing & Service Operations Management*, 11(3), 429–447. <https://doi.org/10.1287/msom.1080.0233>

Supporting industrial PhD students as brokers: How can we improve their conditions for brokering and learning across contexts?

Maria Cervin-Ellqvist, Chalmers tekniska högskola

Tema: Samverkan

Form: Rundabordssamtal

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: industrial PhD, doctoral education, industry-academia collaboration, communities of practice

Talare: Maria Cervin-Ellqvist

Session: Session 3, 9 juni, 10:30–11:30

Sal: Catella

Industrial PhD students are increasingly common and often regarded as a means to enhance collaboration between industry and academia (Compagnucci & Spigarelli, 2024). These students are positioned at the intersection between academia and industry and expected to serve as knowledge brokers connecting their two contexts (Wallgren & Dahlgren, 2007). Moreover, this role is a common rationale for industrial PhDs and is often emphasised by stakeholders, researchers, and governments. However, research shows that brokering does not occur automatically—it requires inclusion in communities of practice (Wenger, 1998) and support for the complex navigation of dual contexts (Compagnucci & Spigarelli, 2024).

This roundtable invites participants to discuss how doctoral education can better support industrial PhD students' learning and brokering role. The discussion builds on findings from a survey of 152 industrial PhD students in STEM at five Swedish universities and 12 interviews using a visual mapping tool ('community plots'). Results indicate that academia offers clear expectations and often pathways for participation in communities of practice, while industrial contexts vary widely in support, inclusion, and understanding of research. Brokering emerges as an active, relational process rather than an automatic outcome of dual affiliation—a process and role for which there is little support.

The session begins with a short presentation of key findings and theoretical framing, followed by small-group discussions and a collective discussion and synthesis. Participants will be encouraged to share experiences, identify barriers and enablers, and co-create ideas for improving support structures in collaborative doctoral education. Preliminary discussion questions are:

- How can universities and employers foster inclusive communities of practice for industrial PhD students?
- What strategies can help industrial PhD students actively develop brokering competences and possibilities to truly act as knowledge brokers in daily work and research?
- How can doctoral programs embed brokering support into structures such as supervision, coursework, and mentoring?

The discussion connects to higher education pedagogy by addressing how learning, brokering, and identity development occur across contexts in industrial PhDs and how to support these processes. The expected outcomes include shared insights into brokering as a key competence in

doctoral education in industry-academia collaborations, and practical strategies for universities (e.g. supervisors, directors of study, and university management), employers, and policymakers. A written summary will be shared afterwards to encourage continued collaboration, aiming to connect practitioners and researchers interested in advancing support for industrial PhD students.

Referenser

Compagnucci, L. & Spigarelli, F. (2024). Industrial doctorates: a systematic literature review and future research agenda. *Studies in Higher Education*.

Wallgren, L. & Dahlgren, L. O. (2007). Industrial doctoral students as brokers between industry and academia. *Industry and Higher Education*, 21(3), 195–210.

Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge University Press.

Att utveckla verksamhet med studentteam över kursgränser baserat på studenters erfarenheter samt aktuell högskolepedagogisk forskning

Nina Lundegren, Malmö universitet

Tema: Samverkan

Form: Poster

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: studentteam, professionsidentitet, professionsutveckling

Talare: Nina Lundegren

Session: Session 3, 9 juni, 10:30–11:30

Sal: Poster

I en yrkesutbildning ingår att utveckla sin professionsidentitet. Det är en process som kan stödjas på olika sätt. Vi tillämpar utmaningsbaserat lärande (Christersson et al., 2022) inom tandläkarutbildningen vilket möjliggör en bred variation av lärandeaktiviteter. Utvecklingen av professionsidentitet är en lärandeprocess som tex kan beskrivas utgå från reflekterande observationer, teoretisk kunskap, eget aktivt utforskade samt konkreta erfarenheter (David A. Kolb, 2001).

Som en del av lärandet kan medstudenter i samma och andra kurser vara viktiga förebilder (Krishna et al., 2024; Sarraf-Yazdi et al., 2021). Det har dock i en tidigare studie påtalats att faktorer som kan stödja identitetsutvecklingen under en grundutbildning även kan verka hindrande om inte rätt stöd och förutsättningar finns (Sarraf-Yazdi et al., 2021). För att skapa dessa förutsättningar är studentsamverkan väsentligt. I samverkan kan vi utveckla progressionen av moment som utgår från studenternas behov där seniora och juniora studenter kan samarbeta och lära av varandra.

I en tidigare studie där universitetsstudenter intervjuades, beskrevs att studenters engagemang under praktiska delar av utbildningen var beroende av dels hur studenter uppfattar tillit till sin förmåga och dels socio-kulturella kontextuella aspekter [lärandeaktiviteter, lärare, lokaler] (Rowe et al., 2023). Det finns potential att skapa mer lärandemöjligheter mellan studenter i olika kurser, vilket för närvarande är en underutnyttjad resurs.

Syfte

Att tillsammans med studenters skapa ändamålsenliga lärandeaktiviteter för professionsutveckling i en komplex utbildning.

Metod

Vi använde ett fördjupat kollaborativt arbetssätt, för att med utgångspunkt i utbildningsplanen tillsammans med studenter (students as partners) skapa kursöverskridande utmaningsbaserade lärandeaktiviteter utifrån seniora studenters upplevda behov eller brister i de moment de hittills varit delaktiga i.

Resultat och slutsats

Nya lärandeaktiviteter har utvecklats inom klinikrelaterad verksamhet där juniora studenter möter seniora studenter för att utveckla tandläkar-relevanta kompetenser. Vi kommer exemplifiera dessa.

Studentteam är en uppskattad arbetsform men ställer krav på genomtänkt logistik och genomtänkta aktiviteter på lagom svårighetsnivå (dvs som utmanar studenterna) för att de ska bli meningsfulla för att träna medarbetarskap/ledarskap, professionell omdömesfullhet, kommunikation och evidensinformerad praktik, dvs integration mellan ämnesrelaterad teori och praktik.

Det har blivit viktigt här att låta studenterna ta ett ökat ansvar även när det gäller genomförandet som en del av ledarskapsutvecklingen tex genom att själv ansvara för schemaläggning av sina auskultationer, och skapandet av lärandeaktiviteter.

Referenser

Christersson CE, Melin M, Widén P, Ekelund N, Christensen J, Lundegren N, et al. Challenge-Based Learning in Higher Education: A Malmö University Position Paper. *International Journal of Innovative Teaching and Learning in Higher Education (IJITLHE)*. 2022;3(1):1-14.

Kolb D REB, Charalampos Mainemelis. *Experiential Learning Theory: Previous Research and New Directions*. In: Robert J. Sternberg L-fZ, editor. *Perspectives on Thinking, Learning, and Cognitive Styles*. New York: Routledge; 2001. p. 227-47.

Krishna LKR, Hamid N, Phua GLG, Mason S, Hill R, Lim C, et al. Peer mentorship and professional identity formation: an ecological systems perspective. *BMC Med Educ*. 2024;24(1):1007.

Rowe AD, Jackson D, Fleming J. Exploring university student engagement and sense of belonging during work-integrated learning. *Journal of Vocational Education & Training*. 2023;75(3):564-85.

Sarrafi-Yazdi S, Goh S, Krishna L. Conceptualizing Professional Identity Formation in Medicine. *Acad Med*. 2024;99(3):343.

Sarrafi-Yazdi S, Teo YN, How AEH, Teo YH, Goh S, Kow CS, et al. A Scoping Review of Professional Identity Formation in Undergraduate Medical Education. *J Gen Intern Med*. 2021;36(11):3511-21.

Att länka praktik och teori: Hur HR-studenter i högre utbildning konceptualiserar sina VFU-erfarenheter

Pia Andersson, Högskolan i Jönköping

Fredrika Askenmalm

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	arbetsplatslärande, HR-utbildning, kritisk reflexivitet, liminala passager, situerat lärande
Talare:	Pia Andersson och Fredrika Askenmalm
Session:	Session 3, 9 juni, 11:00–11:30
Sal:	ML15

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) erbjuder HR-studenter en möjlighet att möta arbetslivets praktiker och omsätta universitetsutbildningens teoretiska ramverk i konkreta organisatoriska sammanhang. Praktikperioden leder ofta till att studenter breddar sitt perspektiv när de möter HR-professionens varierade uppgifter och praktikplatsens sätt att organisera sitt arbete. När dessa erfarenheter senare artikuleras i VFU-redovisningar framträder en nyanserad bild av hur studenter tolkar, omformar och värderar det de mött.

Denna studie undersöker, för det första, vilka teoretiska begrepp, modeller och processer HR-studenter använder för att beskriva sina erfarenheter från VFU, och hur dessa val speglar deras sätt att navigera mellan utbildningens teoretiska innehåll och praktikens situerade lärande. För det andra analyseras studenternas beskrivningar av vilka kunskapsbehov de identifierar för den återstående studietiden. Empirin utgörs av VFU-redovisningar från fyra studentkullar (2023–2026) och analysen tar stöd i forskning om praktik som liminala passager, arbetsplatslärande och kritisk reflexivitet.

Resultaten visar dels hur studenter konceptualiserar utbildningens teorier i mötet med arbetslivet, genom de modeller och begrepp de väljer för att analysera sina erfarenheter, dels vilka delar av utbildningens innehåll de anser sig behöva fördjupade kunskaper om. Dessa val ger både en aggregerad indikation på vad som följer med in i deras praktiska förståelse och en inblick i hur VFU fungerar som en kalibrerande process där studenter omorienterar sina föreställningar om kommande lärande.

Sammantaget bidrar studien med en fördjupad förståelse av hur teori och praktik vävs samman i studenters reflektioner, samt hur deras iakttagelser och resonemang kan fungera som underlag för att vidareutveckla HR-utbildningarnas pedagogiska upplägg.

Referenser

- Bawica, I.M. (2021). The Effects of Internship Program on the Employability Readiness. *International Journal of Academe and Industry Research*, 2(3), 86-101.
- Binder, J. F., Baguley, T., Crook, C., & Miller, F. (2015). The academic value of internships: Benefits across disciplines and student backgrounds. *Contemporary Educational Psychology*, 41, 73-82.
- Habermas, J. (1972). *Knowledge and human interest*. Heinemann.
- Jacobs, R. L., & Park, Y. (2009). A Proposed Conceptual Framework of Workplace Learning: Implications for Theory Development and Research in Human Resource Development. *Human Resource Development Review*, 8(2), 133-150. <https://doi-org.proxy.library.ju.se/10.1177/1534484309334269>
- Mele, E., Español, A., Carvalho, B., & Marsico, G. (2021). Beyond technical learning: Internship as a liminal zone on the way to become a psychologist. *Learning, Culture and Social Interaction*, 28, 100487.
- Obedgiu, V. (2017). Human resource management, historical perspectives, evolution and professional development. *The Journal of Management Development*, 36(8), 986-990. <https://doi.org/10.1108/JMD-12-2016-0267>
- Popov, J. (2020). Boundary crossing and identity re-negotiation in internships: The integrative, future-oriented and transformational potential of interns' identity project. *Learning, Culture and Social Interaction*, 24, Article 100383. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2020.100383>
- Ripamonti, S., Galuppo, L., Bruno, A., Ivaldi, S., & Scaratti, G. (2018). Reconstructing the internship program as a critical reflexive practice: the role of tutorship. *Teaching in Higher Education*, 23(6), 751-768. <https://doi.org/10.1080/13562517.2017.1421627>

Verktyg för att synliggöra den tysta kunskap en (rid)lärare behöver tillägna sig

Susanne Lundesjö Kwart, Sveriges Lantbruksuniversitet

Pia Lusth, Kati Ojala Libäck

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	tyst kunskap, praktisk kunskap, reflektion, ridlärare, ridundervisning
Talare:	Susanne Lundesjö Kwart
Session:	Session 4, 9 juni, 11:45–12:15
Sal:	ML15

Tyst kunskap har av Persson et al. (2023) beskrivits som själva isberget där toppen består av praktisk kunskap. Begreppet praktisk kunskap är i sig svårt att definiera och tyst kunskap är ett begrepp som är ännu svårare. Ändå är olika former av tyst kunskap något vi ofta förväntar oss att studenter i universitetsutbildningar ska lära sig.

Hippologprogrammet är en treårig utbildning där praktiskt kunnande ingår i form av bland annat ridning och att undervisa i ridning. Syftet med denna presentation är att berätta om vårt arbete med att synliggöra den tysta kunskap vi önskar att studenterna ska lära sig då de tränar på att undervisa i ridning. Studenterna har sedan länge arbetat med undervisningsplanering genom att skriva så kallade "lektions-PM". Det är ett kortfattat dokument där studenterna fyller i ämne, deltagare, mål och sedan beskriver sitt upplägg utifrån frågorna "Vad? Varför? Hur?". Vi lärare har länge brottats med att få studenterna förstå hur de ska skriva PM-en så de blir till hjälp i såväl planeringsskedet som när de sen står inför en grupp ryttare.

Nu har vi gemensamt utvecklat våra lektions-PM och lagt till auskultationsprotokoll samt bedömningsprotokoll med samma upplägg. Förhoppningen är att studenterna på detta vis ska komma åt en del av den tysta kunskapen genom att observera lektioner med viss styrning och få återkoppling utifrån samma punkter som de också ska ha med i sin egen planering. Ridlärare är en yrkesgrupp som inte är van att tala om sin praktiska kunskap (att undervisa) så arbetet med att revidera PM-en har även givit oss i lärargruppen tillfällen att diskutera vad vi tycker är de essentiella delarna i den kunskap vi vill att våra studenter ska tillägna sig. Det är viktigt för praktiker att diskutera och reflektera kring sin yrkeskunskap för att synliggöra den (Schön 1983).

Di Stefano (2023) har i en studie visat hur styrd reflektion påtagligt kan öka mängden tillägnad kunskap inom många olika praktiska kunskapsområden. Ett nästa steg i vårt arbete med att synliggöra den tysta kunskapen hos ridlärare har i linje med detta varit att utveckla vårt arbete med lektions-PM genom att tillföra en reflektionsövning. Studenterna har sedan tidigare brukat göra en muntlig reflektion i anslutning till genomförd lektion men nu har vi lagt till ett nytt moment där de fått reflektera skriftligt och muntligt kring sina lektions-PM och genomförd undervisning. Momentet har genomförts i grupper där de givit varandra återkoppling för att få in underlag så de sedan kan revidera sin plan och göra om lektionen. Vi har ännu inte sett resultatet av detta men både lärare och studenter är så här långt mycket positiva till utvecklingen. Ett ökat

inslag av diskussion hjälper oss utveckla ämnesdidaktiken inom ridundervisning och kan göra att den praktiska (och tysta) kunskapen får ett större erkännande.

Referenser

Di Stefano, G., Gino, F., Pisano, G., Staats, B. (2023) Learning by thinking, How reflection can spur progress along the learning curve. SSRN (Social Science Research Network)

Persson, A., Lindberg-Sand, Å., Strand, P., Barr, O. (2023) Tyst Kunskap, en teoretisk ram för praktisknära forskning. Carlssons bokförlag

Schön, Donald A. (1983) The Reflective Practitioner: how professionals think in action. Basic Books, New York.

Intryck, uttryck och avtryck i tvärprofessionellt lärande: Samskapande mellan omvårdnad och tjänstedesign för utveckling av en personcentrerad metod vid psykisk ohälsa

Annette Björk, Mittuniversitetet

Kerttu Heiskanen, Jimmy Noren

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	tjänstedesign,, omvårdnad,, psykisk ohälsa, högskolepedagogik,, samskapande
Talare:	Annette Björk och Ylva Rönngren
Session:	Session 4, 9 juni, 12:15–12:45
Sal:	ML15

Psykisk ohälsa är ett betydande folkhälsoproblem som påverkar livskvalitet, hälsolitteracitet och tillgång till stöd. I högre utbildning innebär detta ett behov av pedagogiska modeller som rustar studenter att arbeta evidensbaserat, personcentrerat och tillsammans över professionsgränser. Detta projekt bygger på en forskningsbaserad grupputbildning som tidigare utvecklats och utvärderats i två doktorsavhandlingar (Björk, 2020; Rönngren, 2018). Teoretiskt förankras projektet i modern forskning om personcentrerad vård (Gyllensten et al., 2025), konstruktiv länkning och studentaktivt lärande (Biggs, 1996), samt tjänstedesign som metod för samskapande och värdeskapande i välfärdstjänster (Yu & Sangiorgi, 2017).

Syftet är att vidareutveckla den befintliga grupputbildningen till en sammanhållen och användarcentrerad tjänst för personer med psykisk ohälsa, samtidigt som projektet prövar ett högskolepedagogiskt upplägg där studenter i omvårdnad och tjänstedesign samarbetar i en verklighetsnära och forskningsanknuten utvecklingsprocess.

Metodologiskt genomfördes projektet med tjänstedesignens faser – förstå, utforska, idéutveckla och testa. Studenterna genomförde intervjuer, användarresor, problemträd och klustring baserat på empiriskt material från kommunal verksamhet och brukarorganisationer. Teoretiska perspektiv från personcentrerad vård (Gyllensten et al., 2025) och design för värdeskapande (Yu & Sangiorgi, 2017) integrerades med forskningsresultaten från avhandlingarna (Björk, 2020; Rönngren, 2018) för att säkerställa vetenskaplig och pedagogisk kvalitet.

Resultaten visar tre huvudsakliga utvecklingsområden: (1) svårigheter att nå målgrupper, särskilt unga, på grund av otydlig och analog kommunikation; (2) ett omfattande och texttungt material som skapar kognitiv och organisatorisk belastning för både deltagare och gruppleddare; samt (3) bristande strukturerad uppföljning av avhopp, vilket försvårar kontinuitet och personcentrering. Samtidigt visar användarinsikterna att gruppformatet stödjer gemenskap, trygghet och igenkänning – centrala komponenter i personcentrerad vård (Gyllensten et al., 2025).

Pedagogiskt visar projektet att tjänstedesignstudenter utvecklar fördjupad förståelse för psykisk ohälsa och komplexiteten i välfärdstjänster, medan omvårdnadsstudenter utvecklar praktisk kompetens i behovsanalys, samskapande och iterativ tjänsteutveckling. Kombinationen av forskningsbaserat innehåll, autentiska användardata och tvärprofessionellt lärande skapar en

hållbar modell för högre utbildning som stärker både tjänsteutveckling och framtida professionell handlingsberedskap.

Referenser

Biggs, J. (1996). Enhancing teaching through constructive alignment. *Higher Education*, 32(3), 347–364.

Björk, A. (2020). Stödjande gemenskap: Utveckling och utvärdering av en intervention för livsstilsförändring bland vuxna med ADHD. Mid Sweden University Doctoral Thesis 315.

Gyllensten, H., Cederberg, M., Alsén, S., Blanck, E., Ali, L., Fors, A., ... Ekman, I. (2025). Person-centred care: State-of-the-art and future perspectives. *Current Heart Failure Reports*, 22(1), 15. <https://doi.org/10.1007/s11897-025-00702-3>

Rönngren, Y. (2018). Supporting healthy lifestyle habits in persons with mental disorders: The development of a nurse-led lifestyle intervention. Mid Sweden University Doctoral Thesis 279.

Yu, E., & Sangiorgi, D. (2017). Service Design as an Approach to Implement the Value Cocreation Perspective in New Service Development. *Journal of Service Research*, 21(1), 40–58. <https://doi.org/10.1177/1094670517709356>

Information literacy genom samverkan: En övning för ämnesöverskridande undervisning

Lillemor Lyrén, Göteborgs universitet

Cathleen Sandelin Kennedy

Tema:	Samverkan
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Samarbete, Källkritik, Informationslitteracitet, kollegialt lärande
Talare:	Cathleen Sandelin Kennedy och Lillemor Lyrén
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Kemi-L42

Bibliotekariens roll i akademien har ändrats de senaste åren och flyttar ifrån att vara en "värd" av kunskap till att ha en plats i det undervisande teamet (Perez-Stable et. al., 2020). Samtidigt ser lärare i klassrummet att studenterna har låg information litteracitet (Squibb & Zanzucchi, 2020) vilket innebär en minskad förmåga att söka information själv och ta ställning till källans trovärdighet. Detta har lett till ett behov av ökat samarbete mellan undervisande bibliotekarier och universitetslärare. Som en studie av Fundator et. al. (2025) visade har bibliotekarier blivit en viktig resurs i skapande av läraaktiviteter, så kallade "Empowered Collaborators". Vid Umeå Universitet har ett sådant samarbete pågått i fler än fem år, till riktigt bra resultat. En av läraaktiviteterna som har kommit från det samarbetet är en övning vars syfte är att vara källkritisk, med särskilt hänsyn till AI verktyg.

I dagens workshop kommer vi göra en övning där vi brytas upp i flera grupper för att prova på olika sätt att svara på en gemensam frågeställning. Basgrupperna får tilldelade sätt att söka på svar (t. ex. ChatGPT, fysiska böcker, mm.) och under tiden ska deltagare fundera över följande frågor:

- Hur har vi sökt? (T. ex. prompt i AI, index i en bok, mm.)
- Vad får vi för slags information?
- Hur vet vi att informationen vi får är trovärdig?
- Vad skulle hända om vi enbart utgår ifrån den information vi har fått ifrån den söktjänst/källa vi har sökt i?

I slutet av workshop hålls en vernissage där tvärgrupper redovisar för varandra vad basgruppen har fått ut för svar och hur de har resonerat om frågorna ovan.

Förväntade resultat: Visa värdet av ett bra samarbete mellan undervisande bibliotekarier och universitetslärare samt en ge konkret idé till en övning som berör livslångt lärande, dvs att vara källkritisk. Båda samarbetet och begreppet "källkritisk" är ämnesgränsöverskridande och viktiga för alla som engagerar sig i utbildning.

Föreslagen gruppstorlek: 40 personer

Referenser

Referenser

Fundator, R., Flierl, M., Maybee, C., Riehle, C. F., Slebodnik, M., & Saha, A. (2025). Librarians as Faculty Developers: Shaping Disciplinary Classroom Experiences through Information Literacy. *College & Research Libraries*, 86(5), 692–704. <https://doi.org/10.5860/crl.86.5.692>

Perez-Stable, Maria & Arnold, Judith & Guth, Lumarie & Meer, Patricia. (2020). From Service Role to Partnership: Faculty Voices on Collaboration with Librarians. *portal: Libraries and the Academy*. 20. 49-72. 10.1353/pla.2020.0004.

Squibb, S.L.D., & Zanzucchi, A. (2020). Apprenticing Researchers: Exploring Upper-Division Students' Information Literacy Competencies. *portal: Libraries and the Academy* 20(1), 161-185. <https://dx.doi.org/10.1353/pla.2020.0008>.

Snabbt tänkt, gemensamt gjort – testa idégenerering i speedformat

Elke Mangelsen, Chalmers tekniska högskola

Kajsa Bengtsson, Sara Hasslöw, Yashar Gholami

Tema:	Samverkan
Form:	Workshop
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	Idégenerering, Livslångt lärande, Hackathon
Talare:	Elke Mangelsen
Session:	Session 5, 9 juni, 14:45–15:45
Sal:	Scania 2

Högre utbildning står inför frågor som kräver både handlingskraft och gemensamt utforskande. Tiden är ofta knapp och behoven många. Denna workshop erbjuder ett speedformat för idégenerering som snabbt fångar många perspektiv, skapar engagemang och leder fram till prioriterade idéer.

Syftet med workshopen är att låta deltagarna testa en konkret metod för snabb och inkluderande idégenerering, med fokus på en frågeställning kopplad till konferensens teman. Metoden har likheter med hackathon-format i tempo och samskapande, men är anpassad för högskolepedagogiska sammanhang med fokus på idéer och reflektion snarare än färdiga lösningar. Arbetsättet bygger på beprövad erfarenhet från samskapande och idégenereringsprocesser.

Upplägget kombinerar korta individuella reflektionsövningar med strukturerad idégenerering i mindre grupper. Deltagarna arbetar tillsammans för att synliggöra tankar, perspektiv och samband. Genom gemensam sortering och prioritering kopplas idéer samman och en idé lyfts fram som särskilt relevant.

Workshopen är aktiv och deltagarstyrd, kräver inga förkunskaper och riktar sig till universitetslärare, pedagogiska utvecklare, forskare, akademiska ledare och studenter.

Deltagarna får med sig:

- * prioriterade idéer kopplade till en aktuell pedagogisk utmaning
- * ett testat arbetsätt för snabb idégenerering
- * dokumenterat material att använda i fortsatt utvecklingsarbete

Referenser

Inga referenser

Att bygga broar mellan professioner: ett planerat interprofessionellt lärandemoment om fysisk aktivitet och psykisk ohälsa

Malin Jonsson Kårström, Mittuniversitetet

Annette Björk

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	högskolepedagogik, hälsofrämjande arbete, idrottsvetenskap, omvårdnad
Talare:	Annette Björk
Session:	Session 6, 10 juni, 09:00–09:30
Sal:	ML15

Psykisk ohälsa är en av samtidens största folkhälsoutmaningar, och personer med allvarlig psykisk sjukdom lever i genomsnitt 20–30 år kortare än övriga befolkningen, främst på grund av somatiska sjukdomar kopplade till levnadsvanor. Forskning visar tydligt att fysisk aktivitet kan minska symtom på depression och ångest (Carek et al., 2011) och även minska risken för att utveckla depression (Pearce et al., 2022). Trots detta är implementeringen av fysisk aktivitet i psykiatrisk vård otillräcklig.

Även inom idrotten finns betydande risker för psykisk ohälsa, där hög belastning, prestationspress och skador bidrar till ökad sårbarhet. Internationella studier visar att över 30 procent av elitidrottare rapporterar symtom på depression och/eller ångest. Detta understryker behovet av att idrottsvetare utvecklar kunskap om bemötande, kommunikation och tidig upptäckt av psykisk ohälsa.

Studenter vid specialistsjuksköterskeprogrammet i psykiatrisk vård och distriktsvård samt idrottsvetenskapliga programmet möter båda målgrupper där kropp och själ samspelar. Här finns en tydlig möjlighet att låta professionerna mötas genom interprofessionellt lärande (IPL), en pedagogisk metod som enligt WHO:s ramverk (2019) stärker samarbete och kvalitet i framtida vård och hälsoarbete. Systematiska översikter visar att IPL ökar studenters förmåga till teamarbete och förbättrar lärandeprocesser (Lapkin et al., 2011; Rodrigues da Silva Noll Gonçalves et al., 2021).

Syftet med projektet är att utveckla ett interprofessionellt moment där studenter utforskar sambandet mellan fysisk aktivitet, levnadsvanor och psykisk hälsa, med fokus på tvärprofessionellt och personcentrerat hälsofrämjande arbete.

Genomförandet sker i tre steg med de tre olika studentgrupperna tillsammans:

1. Workshop: Introduktion till psykisk hälsa/ohälsa och levnadsvanor, ledd av lärare från respektive program.
2. Case-baserat arbete: Studenter från alla tre utbildningarna arbetar i blandade grupper med ett patientfall (t.ex. person/elitidrottare med depression, låg fysisk aktivitet, social isolering).
3. Presentation & reflektion: Grupperna presenterar sin gemensamma hälsoplan och reflekterar över samarbete, etik och kommunikation.

Upplägget utgår från studentaktiva metoder och ett sociokulturellt lärandeperspektiv där kunskap utvecklas i dialog och samspel (Vygotsky, 1978).

I linje med NU-konferensens pedagogiska triad syftar momentet till att skapa intryck genom mötet mellan professionerna, avtryck genom fördjupad förståelse för varandras kompetenser och uttryck genom studenternas gemensamma handlingsförslag och presentationer. Projektet utvärderas genom att studenterna skriver reflektionsloggar efter utbildningsinsatsen och mindre fokusgrupper med frivilliga studenter.

Förväntade resultat är ökad förmåga för studenter att integrera kunskap om fysisk och psykisk ohälsa i teori och praktik, samt stärkt interprofessionell förståelse och utveckling av konkreta strategier för hälsofrämjande arbete.

Referenser

Carek, P.J., Laibstain, S.E., & Carek, S.M. (2011). Exercise for the treatment of depression and anxiety. *Int J Psychiatry in Medicine*, 41(1), pp. 15-28.

WHO (2019). <https://interprofessional.global/wp-content/uploads/2019/11/WHO-2010-Framework-for-Action-on-Interprofessional-Education-and-Collaborative-Practice.pdf>

Lapkin, S., Levett-Jones, T., & Gilligan, C. (2011). The effectiveness of interprofessional education in university-based health professional programs: A systematic review. *JB Libr Syst Rev*, 9(46), 1917-1970. doi:10.11124/01938924-201109460-00001

Pearce, M., Garcia, L., Abbas, A., Schuch, F.B., Golubic, R., Kelly, P., Khan, S., Utukuri, M., Laird, Y., Mok, A., Smith, A., Tainio, M., Brage, S., & Woodcock, J. (2022). Association between physical activity and risk of depression. A systematic review and meta-analysis. *JAMA Psychiatry*, 79(6), pp 550-559. Doi: 10.1001/jamapsychiatry.2022.0609

Rodrigues da Silva Noll Gonçalves, J., Noll Gonçalves, R., da Rosa, S. V., Schaia Rocha Orsi, J., Moysés, S. J., & Iani Werneck, R. (2021). Impact of interprofessional education on the teaching and learning of higher education students: A systematic review. *Nurse Educ Pract*, 56, 103212. doi:10.1016/j.nepr.2021.103212

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Lärarlagsinternat som arena för pedagogisk utveckling – ett akademiskt lärarskap i praktiken

Vilhelm Svahn, Mälardalens universitet

Sara Ekstrand, Elisabeth Uhlemann

Tema:	Samverkan
Form:	Presentation
Typ:	Högskolepedagogisk praktik
Nyckelord:	akademiskt lärarskap, kollegialt lärande, pedagogisk utveckling, kursvärdering, programutveckling
Talare:	Vilhelm Svahn
Session:	Session 6, 10 juni, 09:30–10:00
Sal:	ML15

Sedan VT24 har vi genomfört flera så kallade lärarlagsinternat i flera olika format. Dessa har inspirerats av kollegial återkoppling rörande lärares önskade stöd från högskolepedagogiska utvecklare. Vid lärarlagsinternaten arbetar vi med pedagogisk utveckling och det akademiska lärarskapet, med avstamp i läraryrket aktuella utmaningar. Internaten varvar presentationer, workshops, walk-and-talks, enskilt arbete och gruppdiskussioner, men bereder även tid för tillfällen då man aktivt kan arbeta tillsammans med analys av kurser, kurspaket, progression och program.

Huvudfokus vid alla genomförda tillfällen har varit att med hjälp av kurs- och programanalyser finna vägar för att utveckla pedagogiken i kurser och program, och därmed sluta cirkeln i kvalitetsarbetet. Alla mottagare av och syften med kurs- och programanalyser belyses och diskuteras, så att konkreta förändringsförslag kan lyftas och prioriteras vid strategiskt förändringsarbete.

Även statistik kring genomströmning analyseras av lärarna, så att planerade åtgärder kan få bästa avsedda effekt. Vid några tillfällen deltog lärare inom ett visst ämne med kurser kopplade till flera program, en sorts ämneslag, medan vid andra skedde samverkan med kursansvariga inom ett helt program, en sorts programlag. För tekniska program var ämnesansvariga inom matematik inbjudna för att exempelvis diskutera programspecifika matematiska exempel.

Det nuvarande konceptet lärarlagsinternat baseras på resultatet ifrån en akademiövergripande workshop om akademiskt lärarskap, ett arbete som har startats på MDU i samarbete med Klara Bolander Laksov, vilket presenterades på NU2024 (Bolander Laksov et al., 2024). Arbetet har förankrats i teorier om akademiskt lärarskap (Bolander Laksov et al. 2020) och kollegialt lärande, där lärare ses som aktiva kunskapsutvecklare inom sin praktik. Internaten har också inspirerats av "community of practice" (Wenger 1998), där lärande sker i ett socialt sammanhang, i gemensam praktik.

Syftet med presentationen är att visa hur lärarlagsinternat kan fungera som en metod för hållbar pedagogisk utveckling genom att skapa en gemensam arena för reflektion, analys och utveckling. Vi redogör för olika format (på campus, på konferensanläggning med eller utan övernattnings), upplägg och erfarenheter från internaten, samt presenterar exempel på resultat i form av ökad samsyn kring lärandemål och förbättrad samverkan mellan kurser.

Utvärderingen visar att internaten har skapat förutsättningar för ett mer systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete, där lärarna upplever ökad delaktighet och ansvar för programmets helhet, vilket i sin tur skapar en bättre arbetsmiljö. Möjligheter till ostörd kommunikation och gemensam analys kring kurs- och programutvecklingsarbete har framförts som positivt.

Framöver föreslås att varje internat även ska ha ett specifikt tema efter behov, exempelvis AI i undervisning, tillgänglighet, hybridundervisning, osv.

Referenser

- Bolander Laksov, K., & Scheja, M. (2020). Akademiskt lärarskap. SULF:s skriftserie XLII. Stockholm: SULF.
- Bolander Laksov, K., Svahn, V., och Fröjdfeldt, L. (2024, juni) "Förhöjd pedagogisk medvetenhet genom praktiskt arbete med akademiskt lärarskap - exempel från MDU" [konferenspresentation], NU2024, Umeå 2024.
- Wenger, E. (1998). Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity. Cambridge: Cambridge University Press.

Utveckla arbetsintegrerat lärande i befintliga kurser – möjligheter och utmaningar

Miranda Kedbäck, Högskolan i Skövde

Tema: Samverkan

Form: Rundabordssamtal

Typ: Högskolepedagogisk forskning

Nyckelord: Arbetsintegrerat lärande, Samverkan mellan högskola och näringsliv, Kursbaserad praktik

Talare: Miranda Kedbäck

Session: Session 7, 10 juni, 10:30–11:30

Sal: Catella

Arbetsintegrerat lärande (AIL) är ett pedagogiskt koncept som på olika sätt ger studenter möjligheter att stärka kopplingen mellan teori och praktik (1). Traditionellt sett brukar formen för AIL inom högre utbildning handla om längre praktik, från tolv veckor till flera månader eller till och med år (2). Detta ställer emellertid stora krav både på utbildningsprogrammets utformning (3) och på de deltagande företagen. Därtill krävs institutionella strukturer och resurser som kan stötta ett sådant genomförande. Detta indikerar att det finns behov av en mer flexibel, kortare form av AIL, som kan implementeras i befintliga kurser och genomföras under en eller några få veckors tid.

I det Vinnova-finansierade forskningsprojektet Yrkestraineer Skaraborg har precis detta utvecklats och testats inom ramen för ett högskoleingenjörsprogram. Projektet pågick mellan 2022 och 2025 och utvecklade en process för en mer komprimerad, kursbaserad form av AIL och under projektet implementerades processen i två olika kurser under programmets tredje år. Resultatet av enkät- och intervjuer visar att studenterna har upplevt fördelarna med AIL, trots att praktiken endast pågick under en kort tidsperiod. Resultaten visar även att samverkan med företag i regionen ökade genom projektet och att den mer tillgängliga formen för AIL medförde att fler företag kunde delta. Dock kvarstår ett antal utmaningar även efter avslutat projekt. De primära utmaningarna handlar om 1) att utforma projekt- och problembeskrivningar på ett resurseffektivt sätt som ser till både företagets behov och kursens lärandemål, 2) att skapa strukturer för att internationella studenter ska kunna praktisera på företag som har svenska som arbetspråk, samt 3) att hitta rättssäkra former för bedömning, betygsättning och examination när studenternas arbete inte sker på campus och företagets synpunkt på studentens prestation behöver inkluderas.

Ett sätt att komma närmare en lösning på dessa utmaningar är att genom erfarenhetsutbyte och samtal kunna generera idéer och förslag. Detta rundabordssamtal börjar med en kort beskrivning av ämnet, det avslutade forskningsprojektet, detaljer om genomförandefaserna och resultatet samt en beskrivning av de tre utmaningar som har identifierats. Därefter läggs fokus på diskussionerna i de tre ämnena, där deltagarna själva får välja vilket ämne de fördjupar sig i. Gruppdiskussionerna sammanfattas och delas med hela rummet före sessionen avslutas. Det förväntade utfallet är att deltagarnas samlade synpunkter och erfarenheter kan lyftas i interaktion med varandra och därmed ge en mer nyanserad bild av utmaningarna samt förhoppningsvis även ge förslag på hur utmaningarna skulle kunna lösas.

Referenser

- (1) Cooper L, Orrell J, Bowden M. (2010). Work Integrated Learning: A Guide to Effective Practice. 1st edn. London: Routledge.
- (2) Liu Q, Kovalchuk S, Rottmann C, Reeve D. (2018). Engineering Co-op and Internship Experiences: The Roles of Workplaces, Academic Institutions and Students. Proceedings of the Canadian Engineering Education Association (CEEA). DOI: <https://doi.org/10.24908/pceea.v0i0.13011>
- (3) Vailasseri P, Long J, Joordens M. (2021). A Review of Work Integrated Learning in Australian Engineering Education. International Journal of Engineering Education. 37(6):1743-1767.